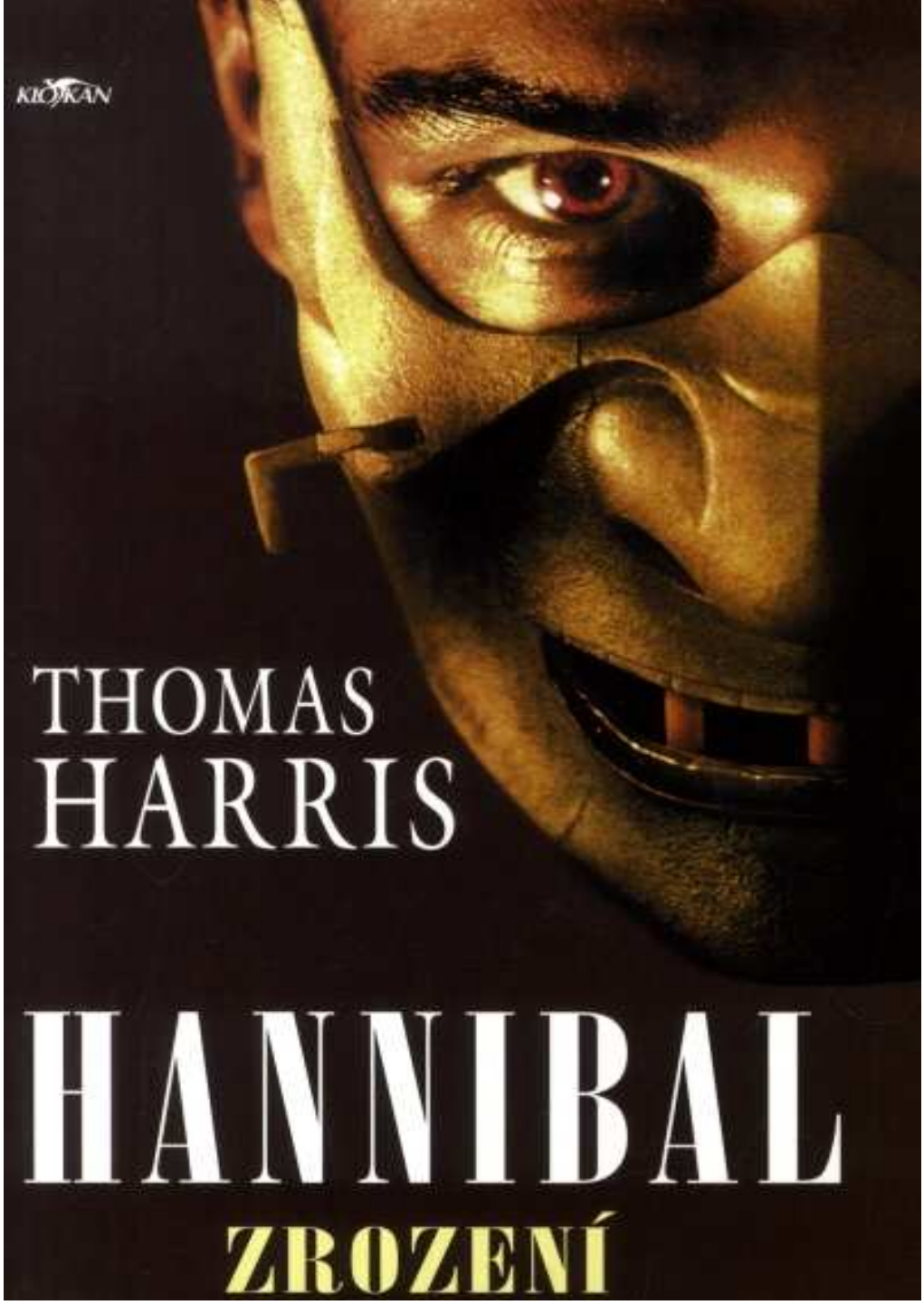

KLOŽKAN
THOMAS
HARRIS
HANNIBAL
ZROZENÍ

Copyright © 2006 by YAZOO FABRICATIONS, Inc.
Translation © Dalibor Míček, 2007
Copyright ©ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část knihy není dovoleno užít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu The Hanibal Rising
přeložil Dalibor Míček
Redakční úprava Dalibor Behún
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2007
shop@alpress.cz
Tisk a knihařské zpracování Centa, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno
Vydání první

ISBN 978-80-7362-377-7

Prolog

Brána do chrámu paměti doktora Hannibala Lectera se nachází v temnotě uprostřed jeho mysli a je opatřena petlicí, kterou lze najít jen po hmatu. Tento zvláštní portál se otevírá do obrovských, jasně osvětlených a barokně okázalých prostor. Počtem chodeb a komnat se vyrovná istanbulskému paláci Topkapi, který dnes slouží jako muzeum.

A jako v každém muzeu tam najdete množství exponátů, uvážlivě rozmístěných a nasvětlených, z nichž každý je vázán na vzájemně propojené vzpomínky tvořící rozkošatělý strom.

Místnosti vyhrazené dětství a ranému mládí Hannibala Lectera se od ostatních archivů liší svou neúplností. Jejich exponáty tvoří statické scénky a jednotlivé fragmenty připomínající opadanou mozaiku, v níž převládá holá omítka. V jiných sálech vás obklopí zvuk a pohyb, velcí hadi zápasící mezi sebou a vlnící se v záři blesků. A do některých částí nemá přístup ani samotný Hannibal – do těch, v nichž se ozývají výkřiky a žalostné prosby. Ty však nepronikají ozvěnou do chodeb, kde se můžete, chcete-li, zaposlouchat do líbezné hudby.

Stavba chrámu byla zahájena v počátcích Hannibalova studentského života. V letech uvěznění potom palác rozšířil a zrekonstruoval a z jeho bohatství čerpal sílu i potěchu, když mu strážní upírali knihy a radost z četby.

Vydejme se tedy společně do této horké temnoty a pátrejme po klice, která nám otevře bránu. Až ji najdeme, zaposlouchejme

se do hudby v chodbách a bez ohlížení vlevo či vpravo se vydejme rovnou do sálu Počátku, kde se nacházejí nejútržkovitější exponáty.

Doplníme k nim to, co jsme se dozvěděli z jiných pramenů, z válečných a policejních záznamů, z rozhovorů a forenzních zpráv i od němých svědků, jimž smrt navěky zavřela ústa. Nedávno nalezené dopisy Roberta Lectera nám snad pomohou dokreslit Hannibalův obraz – obraz kanibala, který svévolně měnil údaje, aby zmátl úřady i kronikáře a životopisce. Naše úsilí nám umožní sledovat, jak se bestie odvrátila od lůna rodiny a přemáhajíc silný vítr vstoupila do světa.

ČÁST I

Pochopil jsem
důležitou skutečnost:
Čas je ozvěna,
jíž sekera rozechvívá dřevo.
– Philip Larkin

1

Hrad Lecter nechal postavit bojovný rytíř Hannibal přezdívaný Ukrutný (žil v letech 1365 až 1428). Váleční zajatci, které získal v památné bitvě u Grunwaldu, o níž litevští vlastenci vždy mluví jako o bitvě u Žalgirisu,[1] dřeli pět dlouhých let, než na nejvyšším cimbuří zavlála baronova zástava s erbem. Poté nechal hradní pán vězně nastoupit na nádvoří, vyskočil na plošinu pod šibenicí a přednesl krátký projev. Podle předchozího slibu všechny zajatce propustil, avšak mnozí z nich se rozhodli místo návratu domů zůstat v jeho službách, protože měli jistotu, že se pokaždé dobře a vydatně najedí.

O více než pět století později stál osmiletý Hannibal Lecter, osmý toho jména, v zelinářské zahradě spolu se svou mladší sestrou Míšou. Obě děti krmily černé labutě plující po hladině rybníka. Holčička se držela brášky za ruku, aby neupadla, a nemotornými rozmachy házely kousky suchého chleba, které mnohdy ani nedopadly na hladinu. Mohutný kapr rozvlnil listy leknínů a vyplašil několik vážek.

Labutí samec důstojně vystoupil z vody a na krátkých nohou se kolébal s vyzývavým syčením k dětem. Pták znal chlapce celý život.

Hrabě Lecter zvedl Míšu na žebřinový vůz a bratr ji gestem ochránce objal kolem ramen. Otec se k němu sklonil a sevřel

[1] *Někdy zvaná též bitva u Tannenbergu; bitva, v níž spojené polsko-litevské vojsko, v jehož řadách bojoval i Jan Žižka z Trocnova, na hlavu porazilo Řád německých rytířů – významné střetnutí, které svými následky trvale ovlivnilo politickou mapu Evropy. (Pozn. překl.)*

hochovu tvář v dlaních. Překvapený Hannibal se upřeně zahleděl otci do očí.

„Tři letadla dnes bombardovala nádraží. Plukovník Timka věří, že máme nejméně týden čas, pokud se sem Němci vůbec dostanou. A i pak se boje soustředí kolem hlavních silnic. V lovecké chatě nám žádné nebezpečí nehrozí.“

Před šestatřiceti hodinami zahájil Hitler operaci Barbarossa, bleskový útok přes východní Evropu na Sovětský svaz.

2

V čele průvodu, který se ubíral lesní stezkou, kráčel Berndt a krátkou švýcarskou píkou odstraňoval převislé větve, aby si Cézar zapražený do vozu neporanil oči.

Za ním jel na malé kobylce, jejíž sedlové vaky byly napěchované knihami, pan Jakov. Nezkušený jezdec objímal klisnu kolem krku a skláněl hlavu pod větve. V místech, kde se cesta příkře zvedala, slézal ze sedla a spolu s Lotharem, Berndtem a samotným hrabětem pomáhal tlačit těžký žebřiňák. Praskající větve za nimi stezku opět uzavíraly.

Hannibal cítil vůni trávy drcené koly vozu a do nosu ho šimraly sestřiny vlásky – Míša se mu uvelebila na klíně. Se zakloněnou hlavou pozoroval německé bombardéry vysoko na obloze. Stopy páry za motory vytvořily notovou osnovu a chlapec broukal sestře do ucha tóny podle not, které do osnovy zaznamenaly výbuchy protiletadlových šrapnelů. Zneklidňující melodie.

„Ne, Annibo," ohradila se dívenka. „Zazpívej mi *Das Mannlein*!" Společně zanotovali písničku o tajemném lesním trpaslíkovi. Připojila se k nim chůva, celá vytřepaná jízdou na kymácejícím se voze, a ze svého sedla i pan Jakov, který jinak německy nezpíval.

Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm,
Es hat von lauter Purpur ein Mantelein um.
Sagt, wer mag das Mannlein sein

Das da steht im Walde allein
Mit dempurpurroten Mantelein…[2]

Dvě hodiny namáhavého pochodu je dovedly na mýtinu skrytou pod kupolí vzrostlého lesa.

Lovecká chata stála na místě původního primitivního lesního přístřešku, z něhož se postupnými přestavbami trvajícími tři stovky let stal pohodlný hrázděný dům se strmou sedlovou střechou, po níž v zimě snadno sjížděl napadaný sníh. Přilehlá stáj nabízela stání pro dva koně a ubytování pro podkoního a za chatou stál viktoriánský záchodek, který svými vyřezávanými stěnami připomínal perníkovou chaloupku a jehož šikmá střecha sotva vykukovala přes okraj živého plotu.

V základech domu by pozorné oko stále ještě rozeznalo pozůstatky kamenného oltáře, který zde v dávnověku zbudovali pohané uctívající užovky.

Právě tohoto plaza nyní Hannibal sledoval, jak prchá z místa svého kultu, vylekán Lotharem, který usekl několik šlahounů popínavých rostlin, aby chůva mohla otevřít okna.

Hrabě Lecter hladil tažného koně, který žíznivě chlemtal vodu z velkého okovu u studny. „Než se vrátíš, Berndte, kuchař bude mít kuchyň sbalenou. Cézar si přes noc odpočine ve vlastní stáji. Na cestu vyrazíte, jen co se začne rozednívat. Chci, aby byl hrad do rána vyklizený."

Vladis Grutas vstoupil na nádvoří Lecterova hradu, nasadil co nejpříjemnější výraz a rozhlédl se po zavřených oknech. Pak zvedl obě ruce, zamával a zavolal: „Haló!"

Byl to štíhlý muž se špinavě blond vlasy, oblečený v civilních šatech, s bleděmodrýma očima, které vypadaly jako kruhy vyříznuté z bezmračné oblohy. „Haló!" zopakoval ještě hlasitěji.

---

[2] *V lese stál tiše mužíček / Kabátek měl celý purpurový / Pověz, co to jen může být za mužíčka / Co stojí v lese tak sám / V purpurově rudém kabátku… (Pozn. překl.)*

„Je tu někdo?“ Když se nedočkal odpovědi, zamířil ke vchodu do kuchyně a narazil na krabice se zásobami naskládané na podlaze. Spěšně přeložil do svého ruksaku plechovky s kávou a cukrem a obrátil pozornost k otevřeným dveřím do sklepa. Pod dlouhým schodištěm blikalo světlo.

Vniknutí do doupěte jiného tvora patří k nejstarším tabu živočišné říše, ale u některých zvrácených jedinců vyvolává mrazivý pocit vzrušení. Tak tomu bylo i v tomto případě.

Grutas sestoupil do studeného jeskynního vzduchu hradního podzemí, jež kdysi sloužilo jako žalář. Pod obloukovou klenbou zela otevřená mříž vinného sklepa.

Šelestivý zvuk. Grutas hleděl na označené police plné lahví, které se táhly od podlahy ke stropu. Mezi nimi se pohyboval stín mohutné postavy kuchaře, jenž pracoval ve světle dvou luceren. Na masivním degustačním stole uprostřed místnosti stály hranaté balíky a vedle nich hezký obrázek v ozdobném rámu.

Vetřelec vycenil zuby, když se urostlý kuchař vynořil zpoza police a otočený zády ke dveřím něco pokládal na stůl. Zašustěl papír.

Grutas se přitiskl ke stěně v přítmí vedle schodiště.

Kuchař zabalil obraz, převázal balíček motouzem a položil jej vedle ostatních. Pak vzal do jedné ruky lucernu a druhou zatáhl za kovový svícen visící nad stolem. Cvaknutí – a police na protější straně vinného sklepa se mírně odsunula od stěny. Kuchař k ní přistoupil a za skřípotu zrezivělých závěsů ji odtáhl. Za ní se objevily dveře.

Kuchař vstoupil do tajné místnosti, pověsil lucernu na hák a nanosil dovnitř balíčky.

Když za sebou zavíral polici s láhvemi, která maskovala skryté dveře, Grutas využil chvíle, kdy k němu byl otočen zády, a vyrazil po schodech nahoru. Zvenčí zaslechl výstřel a pak pod sebou kuchařův hlas.

„Kdo je tam?“

Kuchař vetřelce rychle dobíhal, na tak mohutného člověka se pohyboval překvapivě svižně.

„Stůj! Tady nemáš co dělat!“

Grutas proběhl kuchyní a vyřítil se na nádvoří, kde začal hvízdat a divoce mávat.

Kuchař popadl klacek, který stal v koutě, a rozběhl se k východu na nádvoří, ale při pohledu na postavy ve dveřích se zarazil. Na prahu stáli tři němečtí parašutisté se samopaly v rukou, na hlavách typické obrysy přileb.

Za nimi vklouzl do kuchyně Grutas. „Ahoj, kuchtíku," ušklíbl se a z krabice na podlaze vytáhl solenou šunku.

„Vrať to maso zpátky!" obořil se na něj německý desátník a namířil na něj automatickou zbraň stejně výhružně, jako prve ohrožoval kuchaře. „Vypadni odsud a připoj se k naší hlídce."

Lesní cesta nedaleko hradu mírně klesala a Berndt s prázdným vozem teď postupoval mnohem rychleji. Opratě si omotal kolem levého předloktí a zapálil si dýmku. Když se blížil k okraji lesa, zdálo se mu, že z koruny vysokého stromu vzlétl čáp. Při pozornějším pohledu však poznal, že se ve větvích třepotá bílé plátno – zachycený padák s uřezanými popruhy. Vozka se zastavil, položil Cézarovi dlaň na nozdry a něco mu zašeptal do ucha. Kůň poslušně stál a Berndt opatrně kráčel dál.

Po několika krocích narazil na oběšence. Muž v hrubých civilních šatech visel na silné větvi, drátěnou smyčku měl hluboko zařízнutou do krku pod modročerným obličejem a jeho zablácené boty se houpaly asi čtvrt metru nad zemí. Berndt se spěšně vracel k žebřiňáku a zrakem pátral po vhodném místě, kde by se mohl na úzké lesní cestě otočit. Podrážky mu klouzaly po mazlavém blátě.

Náhle se mezi stromy vynořili tři němečtí vojáci pod velením seržanta a šest civilistů. Poddůstojník po krátkém zaváhání natáhl závěr pistole.

Berndt jednoho z civilistů poznal. „Grutas," vydechl.

„Berndt, hodný a vždycky poslušný Berndt." Grutas s falešně přátelským úsměvem vykročil k vozkovi. „Může vést koně," řekl německému seržantovi.

„Nejspíš tvůj kamarád, co?" opáčil poddůstojník.

„Neřekl bych.“ Grutas plivl Berndtovi do obličeje. „Toho druhého jsem přece pověsil a taky jsem ho znal. Proč bychom se ale měli namáhat pěšky?“ A tiše dodal: „Když mi vrátíte mou zbraň, zastřelím ho, až dojedeme k hradu.“

3

Blitzkrieg, Hitlerova blesková válka, předčila rychlostí postupu veškerá očekávání. Šokovaný Berndt zjistil, že hrad obsadila rota vojáků divize zbraní SS *Totenkopf*. U příkopu se hrozivě ježily hlavně dvou pancéřovaných tanků a samohybného protitankového děla, vedle nich parkovalo několik polopásových obrněných transportérů.

Zahradník Ernst ležel obličejem dolů na zemi u dveří do kuchyně a kolem hlavy mu kroužilo hejno masařek.

Berndt se vyděšeně rozhlížel ze svého místa na kozlíku. Na žebřiňáku se vezli pouze Němci, Grutas a ostatní museli pochodovat pěšky. Byli to pouze *Hilfswillige* neboli *Hiwis*, místní obyvatelé, kteří dobrovolně spolupracovali s nacistickými agresory.

Vysoko na věži dva vojáci spustili zástavu rodu Lecterů s kančí hlavou a místo ní vztyčili rádiovou anténu a vlajku s hákovým křížem.

Z hradní brány vyšel major v černé esesácké uniformě a se stříbrnou umrlčí lebkou nad štítkem brigadýrky a podíval se na Cézara.

„Hezký kůň, ale má příliš široký hřbet, než aby se na něm dalo jezdit," konstatoval zklamaně; vzal si s sebou do války jezdecké rajtky a ostruhy v naději, že se během tažení odreaguje vyjížďkami. Druhý kůň se mu zamlouval více. Za důstojníkem vyšli z domu dva vojáci a hnali před sebou kuchaře.

„Kde je rodina?"

„V Londýně, pane,“ odpověděl Berndt. „Mohl bych přikrýt toho mrtvého?“

Major pokynul seržantovi, který vrazil vozkovi pod nos hlaveň samopalu.

„A kdo přikryje tebe? Čichni si! Ještě se z ní kouří. A když budeš lhát, vystřelí ten podělaný mozek z hlavy i tobě,“ ušklíbl se major. „Kde je rodina?“

Berndt ztěžka polkl. „Všichni utekli do Londýna, pane.“

„Jsi Žid?“

„Ne, pane.“

„Cikán?“

„Ne, pane.“

Důstojník ukázal na hromádku dopisů, které původně ležely na psacím stole v pracovně. „Tohle je pošta pro nějakého Jakova. Židovské jméno. Jsi to ty?“

„Jakov byl domácí učitel, pane. Už dlouho zde nežije.“

Major si prohlédl Berndtovy uši, zda nemá propíchnuté lalůčky.

„Sundej si kalhoty a ukaž seržantovi ocas,“ rozkázal. „Mám tě zabít, nebo budeš spolupracovat?“

„Tihle lidi se všichni navzájem znají, pane majore,“ připomněl poddůstojník.

„Opravdu? Takže se asi mají rádi, co? Nemiluješ náhodou své krajany víc než nás?“ zeptal se Grutase a otočil se k seržantovi. „Myslíte, že nám tihle *Hiwis* k něčemu budou?“ Poddůstojník namířil zbraň na vystrašené Litevce.

„Dokážu vám, jak vám mohou být užitečné naše znalosti místních poměrů,“ vyhrkl Grutas. „Kuchař je Žid. Kdybyste ho nechali, aby vám vařil, byli byste během hodiny mrtví. Otrávil by vás židovským jedem.“ Postrčil jednoho ze svých mužů. „Tady Hlídač hrnců umí nejen vařit, ale postará se i o píci pro koně. A kromě toho byl voják.“

Grutas, sledován hlavní seržantova samopalu, pomalu přešel doprostřed nádvoří. „Pane majore, vy nosíte prsten Univerzity v Heidelbergu a podle jizev na vaší tváři vidím, že jste se zúčastnil mnoha soubojů. Na tomto místě se psaly vojenské dějiny,

podobně jako vy nyní tvoříte historii. Tento kámen – říká se mu *Krkavčí* – je popravčí špalek Hannibala Ukrutného, jehož rukou padla řada nejudatnějších německých řádových rytířů. Nemyslíte, že nastala vhodná chvíle, aby se jeho hrob zbarvil židovskou krví?“

Major pozvedl obočí. „Jestli se chceš stát členem SS, dokaž, že si tuto čest zasloužíš.“ Pokynul seržantovi, který vytasil z pouzdra na opasku pistoli, vytáhl z ní zásobník a ponechal pouze náboj v komoře. Pak podal zbraň Grutasovi.

Zdálo se, že důstojník se mnohem více zajímá o koně než o dění na nádvoří. Grutas přiložil pistoli kuchaři k hlavě a čekal, až se k němu major otočí. Kuchař mu plivl do obličeje.

Výstřel vyplašil vlaštovky hnízdící ve věži.

Berndt dostal rozkaz nastěhovat nábytek do ubikace pro důstojníky v patře. Sklopil zrak k nohavicím; měl dojem, že neudržel moč. Z malé komory pod okapem slyšel vysílačku – hlas radisty a pípání morseovky přehlušované praskáním statické elektřiny. Spojař seběhl po schodech s poznámkovým blokem v ruce a za okamžik se už vracel a začal rozebírat své vybavení. Německá armáda postupovala dál na východ.

Z okna v patře Berndt sledoval, jak esesmani vytahují z věže tanku přenosnou vysílačku – ponechají ji k dispozici malé posádce, která na hradě zůstane. Grutas a jeho skupinka otrhaných civilistů, nyní již vyzbrojení německými pistolemi, vynášeli z kuchyně všechny zásoby a ukládali je na korbu polopásového transportéru. Pak vojáci naskákali do vozidel. Grutas vyběhl na nádvoří a připojil se k nim. Jednotka doplněná o místní obyvatele vyrazila směrem k Rusku. Na Berndta jako by zapomněli.

Na hradě zůstal jen malý oddíl granátníků s těžkým kulometem a vysílačkou. Berndt čekal až do setmění, ukryt na latríně ve staré věži. Vojáci večeřeli v kuchyni a na nádvoří nechali pouze jednoho muže jako hlídku. V kredenci objevili láhev kořalky. Berndt vyklouzl z latríny a děkoval bohu, že kamenná podlaha nevrže.

Nahlédl do sousední ložnice, která patřila paní domu. Na podlaze se válely flakony s parfémy, na toaletním stolku stála vysílačka. Berndt na ni hleděl a myslel na mrtvého Ernsta a na kuchaře, který svým posledním výdechem plivl Grutasovi do tváře. Vešel do místnosti svírán provinilým pocitem. Měl by se madam omluvit. Vyzul si vysoké boty a jen v ponožkách sešel po schodech pro služebnictvo, na zádech batoh s vysílačkou a ručním generátorem. Opatrně se doplížil k hradní výpadové brance. Náklad byl těžký, dobrých dvacet kilogramů. Berndt přeběhl k okraji lesa a zmizel mezi stromy. Litoval, že si nemohl vzít koně.

Stmívalo se. Malované trámy lovecké chaty osvětloval oheň v krbu, kolem něhož se shromáždila rodina. Plameny se matně odrážely v zaprášených očích vycpaných zvířat. Letité trofeje byly již celé opelichané, ohlazené generacemi dětských rukou natahujících se přes zábradlí na horním odpočívadle.

Do rohu vedle krbu postavila chůva Míšinu měděnou vaničku; právě do ní nalévala z konvice horkou vodu a zkoušela prstem teplotu lázně. Spokojena rozmíchala mydlinky a posadila holčičku do vody. Dívenka radostně plácala do pěny. Chůva pověsila ručníky před krb, aby je nahřála. Hannibal sundal sestřičce náramek, ponořil ho do mydlin a pak přes něj vyfukoval velké bubliny, které za své krátké plavby vzduchem odrážely všechny barvy duhy, než praskly v sálavém teple plamenů. Míša je chvilku za letu chytala, ale pak zatoužila po náramku a nedala pokoj, dokud jí ho bratr nenavlékl zpátky na zápěstí.

Hannibalova matka zatím preludovala barokní melodie na pianu.

Tichá hudba doprovázela příchod noci a za těžkými závěsy na oknech rozprostřel les kolem chaty svá temná křídla. Pak dorazil udýchaný a vyčerpaný Berndt a melodie zmlkla. Hrabě Lecter se slzami v očích poslouchal, co se na hradě stalo. Matka stiskla vozkovi ruku a poplácala ho po rameni.

Němci přejmenovali okupovanou Litvu na *Ostland* a učinili z ní svou kolonii, která bude po postupné likvidaci slovanského živlu osídlena árijci. Po silnicích se přesunovaly německé motorizované divize, vlaky převážely německé dělostřelectvo na východ.

Na postupující jednotky čas od času útočily sovětské stíhačky a ostřelovaly pochodující oddíly. Mohutné bombardéry Iljušin, startující z hloubi ruského území, se obtížně probíjely přehradnou protileteckou palbou děl umístěných na nákladních vagónech.

Černé labutě se vznesly co nejvýš k vycházejícímu slunci. Čtveřice ptáků s nataženým krkem mířila na jih, do bezpečí před burácením vojenských letounů.

Výbuch protiletadlového šrapnelu srazil vedoucí labuť a ta se teď řítila z oblohy jako kámen. Zbylí ptáci se otočili a v klouzavé spirále klesali k zemi. Zraněná labuť dopadla na otevřené pole a nehýbala se. Jeden ze samců přistál vedle ní a chvíli marně dloubal do ztuhlého těla zobákem a žalostně kejhal.

V polích vybuchl dělostřelecký granát a mezi stromy na okraji louky se vynořili pěšáci Rudé armády. Přes příkop u silnice se přehoupl německý tank a za neustálé palby z těžkého kulometu pod věží nezadržitelně směřoval přes pastvinu k lesu. Labutí samec s roztaženými křídly odhodlaně střežil tělo mrtvé družky a vytrval, i když se děsivě hřmotné monstrum nebezpečně přiblížilo. Hlasitě zasyčel, roztáhl křídla a v posledním zoufalém gestu jimi udeřil do pancíře, než ho rozdrtil neúprosný pás, mezi jehož ocelovými články zůstaly krvavé kusy masa a chuchvalce peří.

4

Lecterova rodina přežila v lesním úkrytu strašlivé Hitlerovo východní tažení, které trvalo tři a půl roku. Dlouhá stezka vedoucí od hradu k chatě zapadala v zimě sněhem a v létě zarostla bujnou trávou. Za letních měsíců byla okolní mokřadlová půda příliš měkká, než aby po ní mohly projet tanky.

Zásoby mouky a cukru vydržely přes první zimu, ale nejdůležitější roli sehrály sudy se solí. Na počátku druhé zimy narazili v lese na mrtvého zmrzlého koně. Naporcovali maso sekerou a nasolili je. Podobně konzervovali ulovené pstruhy a koroptve.

Občas se uprostřed noci stávalo, že z lesa vyšli muži v civilních šatech, tiše jako stíny. Hrabě Lecter a Berndt s nimi mluvili litevsky. Jednou s sebou přivedli zraněného, jemuž přes košili na prsou prosakovala krev. Zemřel na slamníku v rohu místnosti, zatímco mu chůva vlhkým hadříkem otírala tvář.

Ve dnech, kdy vysoká vrstva sněhu nedovolila uprchlíkům opustit úkryt, se chata změnila ve školu. Pan Jakov učil děti anglicky a – s mnohem menším úspěchem – francouzsky nebo přednášel o dějinách antického Říma s důrazem na obléhání Jeruzaléma. Výuky se ochotně účastnili i dospělí, protože učitel dokázal dramaticky vylíčit biblické i historické příběhy a často je kvůli obecenstvu barvitě přikrášloval, byť na úkor vědecké přesnosti.

Kromě toho vyučoval Hannibala matematiku – soukromě, neboť ostatní posluchači tempu výuky nestačili.

Kromě jiných svazků si pan Jakov přibalil i *Pojednání o světle* Christiana Huyghense. Kniha hocha doslova fascinovala. Sledoval autorův myšlenkový postup a zmocňoval se ho pocit, že se sám blíží převratnému objevu. Některé pasáže z *Pojednání* vysvětlovaly jiskřivý třpyt čerstvě napadaného sněhu nebo duhový rozklad barev v okenních tabulkách. Eleganci Huyghensových úvah jako by ilustrovaly čisté linie zimní přírody, zjednodušená struktura pod korunami stromů. Otevřete krabičku a uvnitř pokaždé naleznete stejný princip. Spolehlivý zdroj vzrušení, který hoch vyhledával od chvíle, kdy se naučil číst.

Hannibal Lecter uměl číst snad od narození; alespoň chůva to vždycky tvrdila. Když byly chlapci asi dva roky, čítávala mu před spaním – většinou pohádky bratří Grimmů ilustrované dřevoryty, na nichž měly všechny postavy dlouhé nehty na nohou. Období, kdy se k ní malý Hannibal tulil, poslouchal příběh a očima sledoval písmeny potištěné stránky, však netrvalo dlouho. Jednoho dne jej našla, jak brejlí do knihy a čte sám, dokonce s jejím přízvukem.

K nejtypičtějším vlastnostem hraběte Lectera patřila zvědavost. V touze přesvědčit se o synových schopnostech přikázal sluhovi, aby přinesl z hradní knihovny těžké tlustospisy – anglický a německý slovník a třiadvacetisvazkovou litevskou encyklopedii –, a ponechal s nimi svého potomka o samotě.

Šestý rok Hannibalova života poznamenaly tři důležité události.

Především objevil Euklidovy *Základy,* staré vydání s ručně vmalovanými ilustracemi. Jezdil po obrázcích prstem a tiskl k nim čelo.

Na podzim se rodina rozrostla o sestřičku. Když se na Míšu poprvé podíval, připadala mu jako svraštělá červená veverka, a v duchu zalitoval, že nezdědila matčinu krásu.

Holčička si uzurpovala veškerou pozornost a Hannibala nejednou napadlo, že by vůbec nebylo špatné, kdyby orel, který občas zakroužil vysoko nad hradbami, popadl sestru do pařátů a zanesl ji do domku nějakého šťastného vesničana kdesi v daleké zemi, kde všichni lidé vypadají jako veverky, takže by mezi ně

dokonale zapadla. Současně si však uvědomoval, že ji navzdory tomu svým způsobem miluje. A když trochu povyrostla a začala chápat, zatoužil seznámit ji s okolním světem a dopřát jí radostné vzrušení z poznání.

Jednoho letního dne si hrabě Lecter všiml, jak jeho šestiletý syn určuje výšku hradních věží měřením délky jejich stínů podle instrukcí, které vyčetl v Euklidovi. Rozhodl se, že mu opatří lepšího učitele, a o šest týdnů později dorazil pan Jakov, chudobný učenec z Lipska.

Hrabě seznámil žáka s učitelem v hradní knihovně a odešel. V teplém počasí se sálem linula chladná vůně kouře, vyvěrající z kamenného zdiva.

„Táta říkal, že mě naučíte hodně nového."

„Pokud se chceš hodně naučit, pomůžu ti."

„Říkal taky, že jste velký vědec."

„Jsem pouhý student."

„Povídal mámě, že vás vyhodili z univerzity."

„To je pravda."

„Proč?"

„Protože jsem Žid. Přesněji řečeno aškenázský Žid."

„Aha. Jste z toho nešťastný?"

„Že jsem Žid? Kdepak, jsem tomu rád."

„Ne, myslel jsem, jestli vás trápí, že vás vyhodili ze školy."

„Těší mě, že jsem tady."

„Asi se ptáte sám sebe, jestli se mnou jen zbytečně neztratíte čas."

„Každý člověk stojí za čas, který mu věnuješ, Hannibale. I kdyby ti někdo na první pohled připadal hloupý, snaž se dívat hlouběji, do jeho nitra."

„Ubytovali vás v místnosti, která má přes dveře mříže?"

„Ano."

„Ta mříž se už dávno nezamyká."

„To rád slyším."

„Drželi tam strýce Elgara," poznamenal Hannibal a srovnal na stole tužky. „V osmdesátých letech minulého století. To jsem

ještě nebyl na světě. Prohlédněte si okenní tabulku. Je do ní diamantem vyryté datum. Tyhle knihy jsou jeho.“

Hoch ukázal na polici plnou těžkých svazků v kožené vazbě. Poslední byl ohořelý.

„Když prší, hrozně to tady smrdí kouřem,“ vysvětloval. „Stěny byly obložené balíky slámy, aby nikdo neslyšel, co strejda vykřikoval.“

„A víš, co vykřikoval?“

„Většinou prý něco o náboženství, ale také… Víte, co znamená *sprostý* nebo *oplzlý?*“

„Samozřejmě.“

„Já tomu úplně přesně nerozumím, ale mám pocit, že to jsou věci, které se neříkají před mámou.“

„Také to tak chápu,“ přitakal pan Jakov.

„Když se podíváte na to datum vyryté do skla, zjistíte, že označuje přesný den, kdy do okna každoročně dopadne přímé sluneční světlo.“

„Čekal na slunce.“

„Ano. A v ten den také svůj pokoj zapálil. Jakmile vyšlo slunce, zažehl balík slámy pomocí monoklu, který si nasazoval, když sepisoval ty svoje knihy.“

Poté Hannibal provedl svého nového učitele po hradu. Když přecházeli nádvořím, upozornil ho na velký kámen se zapuštěným železným kruhem a stopami po ostří sekyry na horní ploše.

„Tvůj otec mi sdělil, že jsi měřil výšku věží.“

„Ano.“

„Jak jsou vysoké?“

„Jižní čtyřicet metrů a ta druhá je o půl metru nižší.“

„Co jsi použil jako gnómon?“

„Ten kámen. Změřil jsem jeho výšku a délku stínu a ve stejnou hodinu potom délku stínu věže.“

„Stěna kamene však není přesně svislá.“

„Použil jsem jojo jako olovnici.“

„Nemohl jsi provést obě měření současně?“

„Ne, pane Jakove.“

„Jakou chybu způsobil časový posuv mezi měřením obou stínů?“

„O jeden stupeň každé čtyři minuty, jak se země otáčí. Mimochodem, jmenuje se Krkavčí kámen. Chůva mu říká *Rubenstein.* Rodiče jí zakázali, aby mě na něj posazovala.“

„Chápu,“ pokýval hlavou Jakov. „Má delší stín, než jsem si myslel.“

Pravidelné procházky vyplněné rozhovorem se rychle staly zvykem. Hannibal kráčel vedle učitele a pobaveně sledoval, jak se k němu dospělý muž, pro nějž byla rozmluva s dítětem zcela novou zkušeností, neobratně sklání. Pan Jakov často otáčel hlavu a mluvil do vzduchu nad hochovým temenem, jako kdyby zapomněl, o kolik je jeho partner menší. Hannibal přemýšlel, zda učiteli nechybí konverzace s vrstevníky.

Chlapec také se zájmem pozoroval, jak pan Jakov vychází s podkoním Berndtem a podomkem Lotharem. Oba venkované byli statní muži a rozuměli své práci, ale jejich zdravý selský rozum se ubíral jinými stezkami než učitelova mysl. Hannibalovi neušlo, že pan Jakov se svými názory netají a dávaje najevo, ale nikdy ne adresně. Ve volných chvílích učil oba sloužící používat primitivní teodolit. Stravoval se většinou v kuchyni s kuchařem, z nějž se mu k velkému překvapení celé rodiny povedlo vydolovat pozapomenutou znalost jidiš.

Hradní páni po staletí uchovávali ve stodole součásti katapultu, který Hannibal Ukrutný používal při dobývání řádového hradu německých rytířů. Pan Jakov, Lothar a Berndt obléhací stroj potají složili (věkem ztrouchnivělé vrhací rameno museli nahradit novým trámem) a v den Hannibalových narozenin jej vyvlekli na nádvoří. Vystřelený sud s vodou vysoko přeletěl hradby a dopadl na vzdálenější břeh příkopu, kde se roztříštil v mohutném gejzíru a vyplašil brodivé ptactvo, které se zmateně rozprchlo na všechny strany.

Onen týden připravil Hannibalovi nejkrásnější zážitky celého dětství. Jako dárek k narozeninám mu pan Jakov předvedl

nematematický důkaz Pythagorovy věty pomocí dlaždiček a jejich otisků na uhrabaném písku. Chlapec si obrazec dlouho prohlížel a zamyšleně jej obcházel. Učitel vzal kachličku a s pozdviženým obočím se hocha ptal, zda mu to má ukázat ještě jednou. A v tom okamžiku Hannibal pochopil. Poznání jej zasáhlo takovou silou, jako by ho samotného vystřelili katapultem.

Pan Jakov při výuce zřídka používal knihy a jen vzácně se na ně odvolával. V osmi letech se jej Hannibal zeptal na důvod.

„Chtěl by sis všechno pamatovat?“ otázal se učitel.

„Jistě.“

„Dobrá paměť nemusí být vždycky požehnáním.“

„Já bych si chtěl pamatovat úplně všechno.“

„V tom případě budeš potřebovat ve své mysli skladiště, do kterého budeš všechno ukládat. Takový palác paměti v mozku.“

„Musí to být nutně palác?“

„Postupně do velikosti paláce naroste,“ odvětil pan Jakov. „Takže bude jen dobře, když vyroste také do krásy. Které místo se ti z těch, co dobře znáš, nejvíc líbí?“

„Pokoj mé matky,“ zněla okamžitá odpověď.

„Tak právě tím začneme,“ prohlásil pan Jakov.

Učitel a žák po dvě jara sledovali, jak sluneční paprsky směřují přímo do někdejší cely strýce Elgara, ale třetí rok se již ukrývali v lesích.

5

Zima 1944-1945

Po kolapsu německé obrany se Rudá armáda jako žhavá sopečná láva valila východní Evropou a zanechávala za sebou spálenou krajinu plnou doutnajícího popela a hladovějících a mrtvých lidí.

Vojska 2. a 3. běloruského frontu postupovala od jihu a východu k Baltskému moři a hnala před sebou zdecimované a rozprášené ustupující jednotky zbraní SS, které se zoufale snažily probít k pobřeží v naději, že v přístavech najdou dost lodí k evakuaci do Dánska.

Ústup hitlerovců samozřejmě znamenal konec ambicí pro *Hiwis*. Ačkoli věrně sloužili svým nacistickým pánům, zabíjeli a loupili v jejich zájmu, stříleli Židy i Rómy, žádného z nich nakonec do SS nepřijali. Němci je pohrdlivě nazývali *Osttruppen* a považovali je sotva za vojáky. Tisíce jich skončily v pracovních praporech, kde houfně padali za oběť otrocké dřině.

Malá část dezertovala a začala pracovat pro sebe…

Hezký litevský statek nedaleko polských hranic stál otevřený jako domeček pro panenky – celou jednu stěnu zbořil dělostřelecký granát. Rodina, která v jedné vteřině vyběhla ze sklepa vyplašená duněním palby a v příští ji roztrhal druhý šrapnel, ležela na podlaze kuchyně v přízemí. Zahradu doslova posely mrtvoly v sovětských a německých uniformách. Vedle

trčel převrácený štábní automobil s černobílým křížem na dveřích, provrtaný kulkami.

Na pohovce před krbem v obývacím pokoji odpočíval major SS, nohavice kalhot ztuhlé zmrzlou krví. Jeho seržant jej přikryl prostěradlem, které stáhl z postele v ložnici, a rozdělal oheň, což však místnost s prolomeným stropem nemohlo zahřát. Stáhl důstojníkovi boty a zamrkal na zčernalá chodidla. Škubl sebou, protože zvenčí zaslechl hluk; strhl karabinu z ramene a přistoupil k oknu.

Po nezpevněné polní cestě se blížila polopásová ambulance ZiS-44 s emblémem Mezinárodního červeného kříže na kapotě.

Z kabiny vyskočil Grutas s kusem bílého plátna v ruce.

„Jsme Švýcaři. Máte nějaké raněné? Kolik vás je?“

„Zdravotníci, pane majore,“ houkl seržant přes rameno. „Chcete, aby vás odvezli?“

Důstojník přikývl.

Grutas a jeho o hlavu vyšší partner Dortlich vytáhli z polopásáku nosítka.

Seržant vyšel před dům. „Opatrně s ním,“ nabádal falešné ošetřovatele. „Dostal zásah do obou stehen a má omrzlé nohy. Nejspíš se mu už do nich dala gangréna. Přijeli jste z polní nemocnice?“

„Jistě. Ale můžu ho ošetřit na místě,“ odpověděl Grutas a střelil seržanta dvakrát do prsou. Z uniformy vylétly obláčky prachu. Poddůstojníkovi se podlomila kolena a skácel se k zemi. Grutas ho lhostejně překročil, vešel do domu a vypálil na majora přikrytého prostěradlem.

Ze zadní kabiny polopásáku vyskákali další tři muži. Jmenovali se Milko, Kolnas a Grentz a na sobě měli pestrou sbírku součástí nejrůznějších uniforem – litevská policie, litevská zdravotní služba, estonský zdravotnický sbor a Mezinárodní červený kříž –, všichni se však vyzbrojili oficiálními náramenníky vojenských lékařů.

Svlékání a prohledávání mrtvoly vyžaduje její časté převracení a lupiči při své odporné práci hlasitě kleli a nadávali, když odhazovali nepotřebné papíry a rodinné fotografie vytažené

z náprsní tašky. Major ještě žil a se zasténáním natáhl ruku k Milkovi. Zločinec mu stáhl ze zápěstí hodinky a schoval je do kapsy.

Grutas a Dortlich vynesli ze zadní části domu srolovaný gobelín a naložili jej do transportéru. Pak položili na zem nosítka a naházeli na ně nakradené hodinky, prsteny a brýle se zlatými obroučkami.

Z nedalekého lesa se vykolébal ruský tank T-34 se zimním kamuflážním nátěrem. Dělová hlaveň opisovala oblouk a kryla celé pole, kulometčík se vykláněl z otevřeného poklopu. Ze stáje za domem vyběhl venkovan s pozlacenými stolními hodinami a přeskakuje mrtvé vojáky sprintoval přes pole ke stromům.

Těžký kulomet zaštěkal a dlouhou dávkou srazil prchajícího zloděje. Muž dopadl rozstříleným obličejem na rozdrcený ozdobný ciferník a jeho srdce se zastavilo současně s hodinovým strojkem.

„Hoďte sem nějaké tělo!“ křikl Grutas.

Položili mrtvolu na nosítka a zakryli jí svou kořist, zatímco se věž tanku hrozivě natočila k nim. Grutas zamával plátnem jako bílou vlajkou a ukázal na emblém červeného kříže na kapotě polopásáku. Tank s burácejícím motorem zacouval zpátky do lesa.

Lupiči se naposled rozhlédli po domě. Německý major měl tuhý kořínek a pořád ještě žil. Když Grutas míjel pohovku, chytil ho za nohavici a držel se jako klíště. Litevec se k němu sklonil a strhl mu hodnostní označení z límce.

„Tyhle lebky jsme měli nosit,“ ušklíbl se. „Ale teď udělají červi lebku z tvé hlavy,“ dodal a střelil majora do prsou. Německý důstojník pustil jeho kalhoty a podíval se na své prázdné zápěstí, jako kdyby ho zajímal přesný čas vlastní smrti.

Transportér se kodrcal přes pole. Přední kola nadskakovala přes mrtvoly, které pásy vzápětí drtily na krvavou kaši. Sotva vjeli mezi stromy, Grentz zvedl plachtu a vyhodil mrtvolu, která maskovala lup.

Z nebe jako útočící ostříž slétl střemhlavý bombardér Junkers 87 Stuka a s kanóny plivajícími oheň se vrhl za sovětským

tankem. Jeho posádka uvězněná v kabině slyšela, jak bomba vybuchla v korunách stromů a jak na pancéř trupu zabubnovaly střepiny.

6

„Víte, co je dnes za den?“ zeptal se Hannibal a vzhlédl od talíře s kaší, tradiční snídaní v lovecké chatě. „Dnes slunce zasvítí přímo do okna strýce Elgara.“

„V kolik hodin se to stane?“ zajímal se pan Jakov, jako kdyby to nevěděl.

„Kotouč vyklouzne zpoza věže přesně v půl jedenácté,“ zněla hochova odpověď.

„To bylo v roce devatenáct set čtyřicet jedna,“ opáčil učitel. „Chceš říct, že úkaz nastane přesně ve stejnou chvíli?“

„Ano.“

„Ale rok je přece delší než tři sta šedesát pět dní,“ namítl Jakov.

„Jenže vloni byl přece přestupný rok, pane Jakove,“ hájil chlapec svůj názor. „Letos jsme na tom stejně jako v jedenačtyřicátém, kdy jsme slunce naposled pozorovali.“

„Znamená to tedy, že přestupný rok dokonale synchronizuje kalendář, nebo budeme někdy potřebovat větší nápravu?“

„Myslím, že ty dvě otázky musíme oddělit,“ prohlásil Hannibal.

Učitele žákovy znalosti potěšily, ale odpověděl další otázkou. „Bude rok dva tisíce přestupný?“

„Ne… Vlastně ano! Bude přestupný.“

„Jak to? Vždyť přece jde o číslo dělitelné stem.“

„Ale také čtyřmi sty,“ přebil Hannibal námitku.

„Přesně tak,“ potvrdil pan Jakov. „Poprvé se tak uplatní gregoriánské pravidlo. Možná si v tom roce, pokud přežiješ

ostatní velké změny, vzpomeneš na náš rozhovor v tomto podivném úkrytu.“ Pozvedl šálek čaje. „Ať se příští rok šťastně sejdeme na Lecterově hradě.“

Lothar právě nabíral vodu, když zaslechl hukot motoru v nízkých otáčkách a praskot lámaných větví. Nechal okov na studni a ve spěchu vběhl do chaty, aniž si očistil boty.

Po koňské stezce se blížil ruský tank T-34 se sněhovou kamufláží zdokonalenou několika víchy slámy. Na jedné straně věže stálo azbukou POMSTÍME NAŠE SOVĚTSKÉ DÍVKY, na druhé VYŽENEME FAŠISTICKOU HAVĚŤ. Vzadu na chladiči seděli dva vojáci v bílých kombinézách. Hlaveň kanónu se natočila k chatě. Otevřel se přední poklop, za nímž seděl střelec u těžkého kulometu. Ve věži se vztyčil velitel tanku, přiložil k ústům plechový megafon a snažil se překřičet rachot motoru s výzvou, kterou zopakoval rusky a německy.

„Potřebujeme jenom vodu. Neobereme vás o zásoby potravin a neublížíme vám, pokud na nás nezačnete střílet. Jestli se postavíte na odpor, všichni zemřete. Teď vyjděte ven. Na dům míří odjištěný kulomet. Neukážete-li se, než napočítám do deseti, zahájíme palbu.“ Jeho slova doplnilo hlasité cvaknutí uzávěru.

Hrabě Lecter vyšel před chatu. Stál v ostrém slunci a ukazoval prázdné ruce. „Vezměte si, kolik vody chcete. Od nás vám žádné nebezpečí nehrozí.“

Velitel tanku odložil megafon. „Všichni ven, ať na vás vidím!“

Šlechtic a voják si dlouho hleděli do očí a pak oba zvedli ruce otevřenými dlaněmi dopředu.

Hrabě se otočil k chatě. „Pojďte sem.“

„Děti můžou zůstat uvnitř v teple,“ řekl velitel, když spatřil rodinu, a dodal ke střelci a k posádce: „Hlídejte je. Pozor na okna v patře. Naberte vodu. A můžete si zakouřit.“

Kulometčík sundal brýle a zapálil si cigaretu. Byl to ještě chlapec a z obličeje špinavého od oleje a prachu jasně zářily bledé

kruhy kolem očí. Všiml si, že Míša nakukuje za rámem dveří, a usmál se na ni.

Mezi barely s naftou a vodou, přivázanými na zádi obrněnce, bylo upevněno malé motorové čerpadlo s lankovým startérem. Řidič tanku vsunul do studny hadici opatřenou na konci kalovým filtrem a pak vyskočil k čerpadlu, které se po několika chrchlavých pokusech a několikerém zakašlání probudilo k životu.

Jeho hlasitý klapot přehlušil vytí motorů nalétávající stuky, takže vojáci si střemhlavého bombardéru všimli teprve ve chvíli, kdy jim téměř přelétal nad hlavami. Střelec zuřivě otáčel věží a zvedal hlaveň ve snaze zachytit do mířidel letoun, jehož kanóny prošívaly hlínu před tankem. Přidal se i kulometčík, a přestože jej vzápětí zasáhla kulka do ramene, pokračoval v palbě jednou rukou.

Na čelním skle bombardéru rozkvetla série hvězdicovitých prasklin, pilotovy brýle se naplnily krví a letoun, jemuž zůstala v závěsníku jedna bomba, seřízl křídly koruny nejbližších stromů a zaryl se nosem napřed do zahrádky před chatou. Palivové nádrže vybuchly v ohnivé kouli, ale rychlopalný kanón pod křídlem stále střílel.

Hannibal, jenž ležel na podlaze a kryl vlastním tělem sestřičku, zahlédl matku, která se zakrvácená a s hořícími šaty svalila uprostřed dvora.

„Zůstaň tady a ani se nehni!“ křikl na Míšu a rozběhl se k matce.

Ve žhavé výhni začala vybuchovat letecká munice. Zprvu jednotlivé exploze se slily v hlasité staccato a vyhozené nábojnice dopadaly se sykotem do sněhu. Plameny již olizovaly zbylou bombu. Pilot seděl v kabině a jeho obličej, seškvařený žárem hořící kožené přilby a planoucího šátku pod krkem, připomínal zčernalou umrlčí masku. Zadní střelec bombardéru byl rovněž mrtvý.

Na dvoře přežil jen Lothar, který teď natahoval k chlapci zkrvavenou paži. Pak vyběhla z chaty Míša a Lothar se ji pokusil strhnout k sobě, když ho míjela, ale náhodný projektil z

vybuchující munice mu projel hrudí a zabil ho. Dívenka zkropená gejzírem krve zvedla ruce, zaklonila hlavu a vykřičela hrůzu a žal k nebesům. Hanibal naházel na matku sníh, aby na ní uhasil šaty, pak se mezi létajícími střelami rozběhl k sestře, popadl ji do náruče, odnesl do chaty a ukryl se do sklepa. Střelba zpomalila a za okamžik zcela utichla, jak se munice v závěru kanónu bombardéru roztavila a ucpala jej.

Obloha potemněla, znovu začalo sněžit. Vločky dopadaly na rozžhavený kov a s tichým šuměním se vypařovaly.

Setmělo se a chumelenice zesílila. Hannibal netušil, jak dlouho postával mezi mrtvolami a díval se, jak se sníh snáší matce na řasy a do vlasů. Pouze ji plameny ušetřily, ostatní nešťastníci skončili spálení na škvarek. Hoch se ji pokusil odtáhnout, ale tělo přimrzlo k zemi. Přitiskl se k ní tváří. Srdce pod ledovou hrudí netlouklo. Zakryl matce obličej kapesníkem a navršil na ni hromadu sněhu. Na okraji lesa se pohybovaly temné stíny. Světlo pochodně se odráželo ve vlčích očích. Chlapec na ně křičel a oháněl se lopatou. Míša vyšla z chaty a trvala na tom, že chce vidět maminku. Hannibal se musel rozhodnout. Odvedl sestru zpět do bezpečí a mrtvé ponechal temnotě. Kniha, kterou pan Jakov naposled četl, ležela jako zázrakem nepoškozená vedle zuhelnatělé ruky, dokud ostré tesáky neroztrhaly kožené desky. Vlk pak vylizoval mozek ze sněhu mezi vytrženými listy Huyghensova *Pojednání o světle.*

Obě děti slyšely zvenčí čmuchání a vrčení. Hannibal rozdělal oheň. Aby překryl zvuky hodujících šelem, snažil se Míšu přimět ke zpěvu a připojil se k ní. Držela se ho za kabát.

„Ein Mannlein…“

Těžké vločky dopadaly na okna. V rohu tabulky se objevil tmavý kruh v místě, kde rukavice odhrnula sníh. V jeho středu zamrkalo bledě modré oko.

7

Za okamžik se rozletěly dveře a vešel Grutas v doprovodu Milka a Dortlicha. Hannibal strhl ze stěny kopí používané při lovu na divočáky, ale Grutas, veden neomylným instinktem zločince, namířil pistoli na dívku.

„Zahoď to, nebo ji zastřelím. Rozuměls?“

Lupiči obklopili děti a Grentz, který zůstal venku, přivolal mávnutím polopásák. Transportér se přiblížil a pruhy světla, pronikající štěrbinami zatemnění reflektorů, vyhmatávaly ze tmy oči vlků na okraji mýtiny. Jedna z šelem něco táhla k lesu.

Muži se shlukli kolem Hannibala a Míši před krbem. Teplo plamenů jim začalo vysušovat oděvy, z nichž se vznášel nepříjemný pach nemytých těl lidí, kteří strávili řadu týdnů v divočině, a zaschlé krve na podrážkách. Tlačili se k ohni. Hlídač hrnců si všiml, že mu po šatech leze jakýsi hmyz; chytil broučka a rozmáčkl mu hlavičku nehtem.

Zločinci se rozkašlali a děti ovanul dech dravců poznamenaný ketózou, jež byla vyvolána stravou tvořenou prakticky výhradně masem, které občas vyškrábali mezi články pásů transportéru. Holčičce se zvedl žaludek a zabořila obličej do bratrova břicha. Hoch ji zabalil do cípu kabátu a cítil, jak jí buší srdce. Dortlich popadl Míšinu misku s kaší a nenasytně ji zhltal, poslední zbytky vytřel špinavými prsty s náznakem plovacích blan. Kolnas k němu natáhl prázdnou misku s němou prosbou, ale kumpán ho ignoroval a nic mu nenechal.

Kolnas byl podsaditý svalnatý muž, kterému při pohledu na drahý kov vždycky svítily oči. Strhl dívence ze zápěstí náramek a schoval ho do kapsy. Když se mu Hannibal pokusil zachytit ruku, neurvalec ho udeřil ze strany do krku tak brutálně, že chlapci znehybněla celá paže.

V dálce zahřměla dělostřelecká salva.

„Jestli přijde hlídka, ať už německá nebo ruská," poučoval Grutas své společníky, „zřizujeme tady polní nemocnici. Tahle děcka jsme našli opuštěná. Ošetřili jsme je a v transportéru chráníme majetek rodiny. Sundejte červený kříž z kapoty a pověste ho na dveře. Hned," rozkázal.

„Jestli necháš ty dva venku v autě, tak zmrznou," varoval Hlídač hrnců. „Už nás dostali přes jednu hlídku a mohli by se nám ještě hodit."

„Strčte je do té boudy vedle stáje," přikázal Grutas, „a zamkněte je tam."

„A kam by tak utekli?" ušklíbl se Grentz. „Komu by o nás řekli?"

„Můžou ti vyprávět o svém smutném zkurveném životě, Grentzi. Třeba albánsky. Zvedni prdel a splň rozkaz!"

Grentz v husté vánici vytáhl ze zadní kabiny polopásáku dvě drobné postavičky a odnesl je do boudy, která sloužila jako noclehárna pro služebnictvo.

8

Grutas vytáhl tenký řetěz a přivázal ho Hannibalovi a Míše kolem krku. Kolnas zatím bušil do těžkých visacích zámků. Grutas s Dortlichem odvedli svázané děti na horní podestu schodiště, kde jim nepřekážely a přitom na ně viděli. Bandita, kterému jeho kumpáni říkali Hlídač hrnců, přinesl zajatcům z ložnice nočník a deku.

Mezi sloupky zábradlí, k němuž byli připoutáni, Hannibal sledoval, jak lupiči přiložili do krbu židličku, která stála před pianem. Pak nastrkal sestřičce límec pod řetěz na krku, aby ji nedřel a nestudil. Chumelenice vytvořila u stěn chaty vysoké návěje, které dosahovaly až k horním tabulkám oken, jimiž dovnitř pronikalo mdlé denní světlo. Kvílející vítr a šikmo padající vločky vyvolávaly dojem, že se lovecká chata změnila ve vlak ujíždějící zimní krajinou. Hannibal zabalil sebe a sestru do deky a do koberce, který ležel na podestě. Míša tlumeně kašlala a hoch cítil na tváři její horké čelo. Vytáhl zpod kabátu ztvrdlou chlebovou kůrku, kousek ulomil a strčil si ho do úst, aby změkl. Pak ho dal sestře.

Každých pár hodin poslal Grutas jednoho ze svých mužů odházet napadaný sníh od dveří, aby je vánice neuvěznila, a jednou vyslal Hlídače hrnců do boudy s pánví se zbytky jídla.

Čas ve sněhovém objetí plynul bolestně pomalu. Dostavil se hlad, který několik drobků nedokázalo utišit. Kolnas s Milkem přitáhli ke krbu Míšinu vaničku zakrytou prkenným víkem, které po chvíli na okrajích zčernalo žárem plamenů. Hlídač hrnců přikrmoval oheň knihami a dřevěnými miskami na salát a s

jedním okem na ohništi doplňoval deník a inventární seznam lupičské bandy. Nakladl na stůl drobné kousky kořisti a postupně je třídil a oceňoval. Otočil novou stránku a pavoučím rukopisem zapsal jména členů.

Vladis Grutas
Zigmas Milko
Bronys Grentz
Enrikas Dortlich
Petras Kolnas

Nakonec doplnil vlastní jméno: *Kazys Porvik.*

Pod seznam uvedl jednotlivé podíly na kořisti – brýle se zlatými obroučkami, hodinky, prsteny, náušnice a zlaté zuby, které odměřoval v ukradeném stříbrném poháru.

Grutas a Grentz posedlí chtivostí pečlivě prohledávali chatu. Vysypávali při tom zásuvky a odtrhávali zadní stěny skříní a prádelníků.

Počasí se vyjasnilo až po pěti dnech. Lupiči si nasadili sněžnice a odvedli Hannibala a Míšu do stáje. Hoch si všiml, že z komína boudy stoupá úzký proužek kouře. Zrak mu padl na Cézarovu podkovu přibitou pro štěstí nad vraty a uvažoval, zda je kůň ještě naživu. Grutas a Dortlich strčili děti do stodoly a zamkli za nimi. Hannibal mezerami mezi prkny sledoval, jak odcházejí do lesa. Byla mu hrozná zima. Na slámě ležely poházené kusy dětského oblečení. Dveře do sousední noclehárny byly zavřené, ale odemčené. Chlapec do nich strčil a otevřel je. Na podlaze těsně u kamen ležel asi osmiletý kluk zabalený do dek ze všech paland. Kolem zapadlých očí měl tmavé kruhy a na sobě navlečené nesourodé kusy šatstva, jedna vrstva na druhé, některé dokonce dívčí. Hannibal si stoupl před Míšu a pak se přiblížil k ležícímu chlapci. Malý zajatec se od něj odtáhl.

„Ahoj," oslovil jej Hannibal litevsky a pak zopakoval pozdrav i německy, anglicky a polsky. Nešťastník zaraženě mlčel. Na uších a prstech se mu táhly rudě nateklé omrzliny. V průběhu dlouhého mrazivého dne z něj Hannibal postupně vytáhl, že se jmenuje Agon, pochází z Albánie a mluví jen svou mateřštinou. Nechal si od něj prohmatat kapsy a přesvědčit se, že v nich

opravdu nemá nic k jídlu, ale nedovolil mu dotknout se Míši. Když mu naznačil, že by si vzal polovinu dek pro sebe a pro sestru, Agon neodporoval. Mladý Albánec se při každém zvuku zachvěl a obracel oči ke dveřím, přičemž rukou naznačoval sekání.

Lupiči se vrátili se soumrakem. Hannibal je zaslechl a vyhlédl mezerou mezi křídly vrat.

Bandité před sebou hnali klopýtajícího vyhladovělého srnce na pokraji smrti, který měl kolem krku zavěšený potrhaný ranec, bezpochyby kořist z vypleněného statku kdesi v okolí. Zvířeti trčela z boku ulomená násada kopí. Milko zvedl sekeru.

„Zachyťte krev!“ zavelel Hlídač hrnců s autoritou šéfkuchaře.

Kolnas přiskočil s připraveným vědrem, oči rozzářené v očekávání hodů. Srnec zanaříkal a Hannibal zakryl sestře uši, aby neslyšela dopad ostří. Malý Albánec se rozplakal a děkoval bohu.

Později toho dne, když se dospělí najedli, Hlídač hrnců přinesl dětem kost se zbytky masa a šlach, aby ji ohlodaly. Hannibal polkl několik soust a pak požvýkal kus masa pro Míšu. Když jí podával sousto, šťáva mu vytekla mezi prsty, a tak nakrmil sestřičku z úst do úst. Bandité pak odvedli oba sourozence zpátky do chaty a znovu je přivázali k zábradlí. Albánce nechali ve stodole samotného. Míšou lomcovala horečka a Hannibal ji pod kobercem páchnoucím prachem pevně tiskl k sobě.

Osazenstvo chaty do jednoho onemocnělo těžkou chřipkou. Muži se tlačili co nejblíže ke skomírajícímu ohni a kašlali si vzájemně do obličeje. Milko vzal Kolnasovi hřeben a slízal z něj mastnotu. V prázdné vaničce ležela vyvařená srnčí lebka, úplně holá, bez nejmenšího kousku měkké tkáně.

Potom lovci opět přinesli maso a muži hltavě jedli, neohlížejíce se na druhé. Hlídač hrnců dal dětem trochu vývaru se štětinami, do stodoly nezanesl nic.

Venku trvale panovalo pošmourné počasí. Les ztichl až na občasné zapraskání větví, které neunesly tíhu sněhu a námrazy.

Zásoby zakrátko došly a příštího dne se vyjasnilo. Ustal vítr a ve slunečném odpoledni zněl kašel nemocných hlasitěji. Grutas a Milko si nazuli sněžnice a na nejistých nohou vyšli z chaty.

Po dlouhé době vyplněné horečnatými sny je Hannibal slyšel se vracet. Šelestivé zvuky a hlasitá hádka. Mezi sloupky zábradlí chlapec viděl, jak Grutas olizuje zakrvácenou ptačí kůži. Hodil ji svým společníkům a ti se na ni vrhli jako vyhladovělí psi. Grutas měl obličej ulepený krvavými šmouhami a peřím. Otočil se k dětem a prohodil: „Musíme jíst, jinak zemřeme."

A to je poslední vzpomínka, kterou si Hannibal Lecter na pobyt v lovecké chatě uchoval.

Sovětský svaz trpěl po dlouhé válce nedostatkem kaučuku, a tak se tank při jízdě otřásal divokými vibracemi, které znemožňovaly zřetelný výhled periskopem. Velký obrněnec typu KV-1 ujížděl po umrzlém povrchu lesní cesty co nejrychleji – Němci houfně ustupovali a fronta se denně posouvala o desítky kilometrů na západ. Na zádi tanku se dva pěšáci v zimní kamufláži krčili nad mřížkami chladiče a pátrali očima po werwolfech, fanatických nacistických záškodnících, kteří zůstávali za frontou vyzbrojeni pancéřovými pěstmi a snažili se ničit jednotlivá obrněná vozidla. Jeden z vojáků zahlédl v křoví pohyb. Velitel tanku uslyšel dlouhou dávku ze samopalu a natočil stroj tak, aby pevný těžký kulomet v přídi mířil na stejný cíl. Zahleděl se do periskopu a spatřil malého chlapce, který vyběhl z křoviska a kolem nohou mu do sněhu dopadaly kulky. Pěšáci usazení na poskakujícím obrněnci ho naštěstí nezasáhli a velitel úlevou vydechl – nebylo by to první dítě, které za dlouhého postupu nedopatřením zastřelili, jak už se to ve válkách stává.

Vojáci si hocha pozorně prohlíželi. Byl bledý, na kost vyhublý a k smrti vyčerpaný. Kolem krku měl uvázaný řetěz, jehož druhý konec uvázaný do smyčky za sebou vlekl ve sněhu. Když ho posadili dozadu na chladič a přeštípli řetěz, z článků opadávaly kousky kůže. Ubožák si zoufale tiskl k prsům malý batoh, v němž však neměl nic než poměrně kvalitní vojenský

dalekohled. Třásli s ním a kladli mu otázky v ruštině a polštině i lámanou litevštinou, než jim došlo, že hoch ze sebe nevypraví ani hlásku.

Vojákům bylo trapné připravit malého nešťastníka o jediný majetek, a tak mu dalekohled ponechali. Dali mu polovinu scvrklého jablka a v relativním teple na zadním pancíři ho odvezli do vesnice.

9

Motostřelecká rota Rudé armády vyzbrojená protitankovým dělem a těžkým raketometem se na noc uchýlila do opuštěného hradu, který stále ještě patřil rodu Lecterů. Útvar odjel před úsvitem a na‘ dlažbě nádvoří po něm zbyly obdélníky roztátého sněhu, znečištěné skvrnami po naftě. V bráně zůstal pouze lehký nákladní automobil s volně běžícím motorem.

Grutas a jeho čtyři přeživší společníci – stále v uniformách vojenských lékařů – sledovali dění na hradě od okraje lesa. Uplynuly čtyři roky ode dne, kdy Grutas zastřelil na nádvoří kuchaře, a čtrnáct hodin od chvíle, kdy lupiči utekli z hořící lovecké chaty a nechali za sebou své mrtvé.

V dálce dopadaly bomby a oblohu počmáraly oblouky trasovacích protiletadlových střel.

Ze dveří vycouval poslední voják a odmotával z cívky zápalnou šňůru.

„A sakra,“ ucedil Milko. „Za chvíli začnou pršet balvany velké jako žebříňáky.“

„Přesto to musíme zkusit,“ opáčil Grutas.

Voják natáhl šňůru až k patě schodiště odřízl ji a přidřepl k jejímu konci.

„Skladiště už je stejně dávno vypleněné,“ bručel Grentz. *„C’est foutu.“*

„Tu débandes?“ zeptal se Dortlich.

„Va te faire enculer,“ [3] odsekl Grentz. Vichry války je závaly až do Marseille, kde se jejich divize přezbrojovala, a s oblibou se vzájemně častovali francouzskými průpovídkami a nadávkami, zejména v napjatých okamžicích před akcí. Připomínali si tak zlaté časy ve Francii.

Sovětský voják nařízl zápalnici deset centimetrů od konce a vložil do mezery hlavičku sirky.

„Jakou barvu má ta šňůra?“ zajímal se Milko.

„Tmavou, víc toho nevidím,“ odpověděl Grutas, který měl jako jediný dalekohled.

Od okraje lesa viděli, jak plamínek ozářil obličej vojáka, který zapálil roznětku.

„Je oranžová, nebo hnědá?“ naléhal Milko. „Má na sobě pruhy?“

Grutas mlčel a napínal zrak. Rudoarmějec kráčel k náklaďáku a dával si pěkně načas. Spolubojovníkům, kteří na něj volali, aby sebou hodil, se jenom smál. Za ním prskala ve sněhu zápalná šňůra.

Milko polohlasně počítal.

Jakmile zmizel automobil z dohledu, Grutas s Milkem se rozběhli k zápalnici. Dostihli plamínek ve chvíli, kdy přeskočil práh. Teprve z bezprostřední blízkosti rozeznali pruhy. *Hoří rychlostí dva metry za minutu, hoří rychlostí dva metry za minutu,* letělo Milkovi hlavou. Grutas se vrhl k zemi a přesekl šňůru vyskakovacím nožem.

„Kurva práce,“ vydechl Milko. Sprintoval podél zápalnice po schodišti do hradu a horečně hledal nálože a roznětky. Proběhl hlavním sálem k hradní věži a konečně spatřil, co hledal: šňůra byla upevněna k bleskovici, jejíž dvě větve vedly k řadám náloží. Vrátil se do haly a křikl na Grutase: „Podminovali věž. Víc toho tady není.“ Bleskovice by prakticky současně odpálila třaskaviny rozmístěné u základů věže, která by se následkem výbuchu zřítila v sutinách.

---

[3] *Nemá to cenu. - Chceš zdrhnout? - Běž do prdele. (Pozn. překl.)*

Sovětští vojáci se nenamáhali se zavíráním vrat a oheň, který rozdělali v krbu hlavního sálu, dosud plápolal. Na holých zdech po sobě při odchodu zanechali jako památku obscénní nápisy a malůvky a na podlaze hromádky výkalů obklopené chumáči sena či koudele, jak si v relativním teple naposled ulevili, než vyrazili do mrazu.

Milko, Grentz a Kolnas se vypravili na prohlídku horních pater.

Grutas pokynul Dortlichovi, ať ho následuje do podzemí. Sestoupili po kamenných schodech do někdejšího žaláře a okamžitě zaznamenali, že někdo strhl zámek a mříž vinného sklepa volně visí na pantech.

Oba muži se dělili o jednu baterku, jejíž světlo teď poskakovalo po skleněných střepech. Podlaha byla doslova poseta prázdnými láhvemi, jejichž hrdla nedočkaví pijáci, lační ochutnat nejvybranější odrůdy z hraběcích sklepů, odsekli bajonety. U zdi se válel degustační stůl, převržený kořistichtivými nájezdníky.

„Do prdele," ulevil si Dortlich. „Nenechali ani hlt."

„Pomoz mi s tím," vyzval ho Grutas. Pod botami jim skřípalo rozbité sklo, když společnými silami odtáhli stůl od stěny. Našli za ním svíčku a zapálili ji.

„A teď zatáhni za ten lustr," poručil Grutas urostlému společníkovi a ukázal na zavěšený svícen. „Jenom jednou, kolmo dolů."

Od zadní zdi se odsunula dřevěná police a Dortlich při nečekaném pohybu hrábl po pistoli. Uklidněn následoval Grutase do místnosti za vinným sklepem.

„Bože na nebesích," vydechl vysoký bandita.

„Přivez auťák," přikázal Grutas.

10

Litva, 1946

Třináctiletý Hannibal Lecter stál sám na hromadě suti na břehu příkopu, který obklopoval kdysi hrdé rodové sídlo, a házel kousky chleba do temné vody. Zeleninová zahrada lemovaná přerostlým živým plotem se nyní jmenovala „školní družstevní pozemek“, patřila „lidovému dětskému domovu pro sirotky“ a pěstoval se na ní především tuřín. Příkop a černá voda v něm byly pro hocha mimořádně důležité. Příkop představoval životní konstantu a na jeho hladině se zrcadlily mraky plynoucí kolem střílnami opatřených věží Lecterova hradu stejně jako vždycky v minulosti.

Přes uniformu sirotčince si dnes Hannibal musel navléci „trestnou košili“ s nápisem ZÁKAZ HER. Ačkoliv si nesměl na hřišti pod hradbami zahrát s ostatními chovanci kopanou, necítil se nijak odstrčený. Zápas byl stejně zakrátko přerušen, když tažný kůň Cézar a jeho ruský vozka zamířili přes pole s žebřiňákem plným dřeva na topení. Kůň vždycky radostí ržál, když ho Hannibal přišel navštívit do stáje, ale turíny ho nezajímaly.

Chlapec pozoroval párek černých labutí, který směřoval přes příkop. Válku přežili z původního hejna pouze dva ptáci. Doprovázela je dvě ochmýřená a dosud neohrabaná mláďata; jedno sedělo matce na hřbetě, druhé snaživě plavalo za ní. Tři starší hoši rozhrnuli živý plot na okraji příkopu a dívali se na Hannibala a labutě.

Samec se vykolébal na břeh a postavil se proti odvěkému protivníkovi s tradiční výzvou.

„Sledujte, jak ten černý parchant toho pitomce vyplatí," zašeptal blonďatý Fedor kamarádům. „Dá mu co proto jako vám, když jste chtěli ukrást vejce. Ten pitomec se určitě posere strachem."

Hannibal zvedl ruce s vrbovými větvičkami a pták zahanbeně odcouval.

Zklamaný Fedor sáhl do záňadří pro prak s červenou gumou a shýbl se pro vhodný kamínek. Namířil a trefil břeh těsně u hladiny. Projektil rozstříkl řídké bahno, které Hannibalovi potřísnilo nohavice. Třináctiletý hoch sjel Fedora lhostejným pohledem a potřásl hlavou. Druhý kámen z praku žbluňkl do vody hned vedle labutího mláděte. Hannibal zamával rozpřaženýma rukama a houkáním zaháněl ptáky z dostřelu.

Z hradu sem zalétl kovový hlas zvonu.

Fedor se otočil a následován rozesmátými kamarády odcházel. Hannibal se protáhl živým plotem a švihl asi metr dlouhým prutem s hliněnou koulí na konci. Blátivý projektil zasáhl protivníka do týla, a než se Fedor nadál, o hlavu menší Hannibal k němu přiskočil a prudkým úderem do zad ho shodil po příkrém svahu do příkopu. Pak se vrhl na soupeře, držel mu hlavu pod vodou, vytrhl mu z ruky prak a jeho rukojetí jej tloukl zezadu do krku. Na tváři měl pořád stejně lhostejný, nezúčastněný výraz, jenom oči mu ožily – Hannibal viděl rudě. Otočil soupeře, aby mu mohl zaútočit na obličej. Fedorovi kamarádi seběhli po břehu, ale do rvačky ve vodě moc chuti neměli, a tak začali volat o pomoc. Vrchní vychovatel Petrov v čele svých podřízených sklouzl po kluzké trávě, zašpinil si nablýskané boty a obušek se mu zabořil do bláta.

Hlavnímu sálu Lecterova hradu, zbavenému dřívější výzdoby, teď vévodil obrovský portrét Josefa Stalina. Stovka chovanců v uniformách dětského domova stála po večeři kolem dřevěných stolů a sborově zpívala *Internacionálu.* Lehce přiopilý ředitel ústavu dirigoval vidličkou.

Nedávno jmenovaný vrchní vychovatel Petrov a jeho zástupce, oba v jezdeckých rajtkách a vysokých botách, obcházeli kolem stolů a kontrolovali, zda všichni chlapci opravdu zpívají. Hannibal zarytě mlčel. Polovinu obličeje měl modrou a jedno oko nateklé tak, že jím prakticky neviděl. Od protějšího stolu jej probodával nenávistným pohledem Fedor s obvazem kolem krku a s poškrábanými tvářemi. Zlomený prst měl zpevněný dřevěnou dlahou.

Vychovatelé se zastavili za jeho zády a Hannibal sevřel v dlani vidličku.

„Mladý pán je něco víc, že s námi nezpívá?“ otázal se posměšně vrchní vychovatel Petrov. „Tady už nejsi žádný hradní pán, ty spratku. Jsi jenom pitomý nalezenec a já už se postarám, abys zpíval!“

Vrchní vychovatel hocha prudce udeřil psací deskou ze strany do obličeje. Hannibal nehnul brvou a zpívat pochopitelně také nezačal. Z koutku úst mu stékal pramínek krve.

„Je němý,“ řekl druhý vychovatel. „Nemá smysl ho mlátit.“

Internacionála dozněla, a Petrovův hlas se proto sálem rozlehl nečekaně hlasitě:

„Na němého dokáže v noci křičet pořádně nahlas,“ odsekl a rozmáchl se volnou rukou. Hannibal odrazil úder vidličkou, jejíž hroty se Petrovovi zaryly do dlaně, a dal se na útěk. Vrchní vychovatel se za ním rozběhl kolem stolu.

„Stůj! Nebij ho! Nechci, aby na něm bylo něco vidět!“ Ředitel domova byl sice opilec, ale vládl železnou rukou. „Hannibale Lectere, pojď za mnou do mé kanceláře.“

Kancelář ředitele byla vybavena kovovým stolem, registrační skříní a dvěma polními lůžky z armádních přebytků. Právě v této místnosti na Hannibala doléhala změna, k níž na hradě došlo, největší tíhou. Místo vůně nábytku leštěného citrónovým olejem a jemných parfémů zde čpěla zaschlá moč v krbu. Záclony dávno zmizely a jedinou ozdobu představovaly vyřezávané dřevěné rámy holých oken.

„Tohle byl pokoj tvé matky, Hannibale? Připadá mi tak trochu ženský.“ Ředitel byl pověstný svou vrtkavou povahou. Dokázal

projevit vlídnost, ale vzpomínka na životní nezdary v něm vyvolávala záchvaty krutosti. Pomrkával zarudlýma očima a čekal na odpověď.

Hannibal přikývl.

„Musí pro tebe být dost těžké tady žít.“

Hannibal mlčel.

Ředitel zvedl ze stolu telegram. „No, dlouho už s námi nepobudeš. Přijede si pro tebe tvůj strýc a odveze tě do Francie.“

11

Oheň v kuchyňském krbu vydával jen chabé, mihotavé světlo. Hannibal ze stínu v koutě pozoroval kuchařova pomocníka, který podřimoval na židli vedle ohniště. Vedle něj se na podlaze válela prázdná láhev. Chlapec se chtěl zmocnit lucerny, která stála na polici hned za židlí a po jejímž skleněném plášti poskakovaly odlesky plamenů.

Muž pravidelně zhluboka dýchal a občas ze spaní zachrčel jako pacient s katarem horních cest dýchacích. Hannibal se zvedl a opatrně našlapuje na kamenné dlažbě vešel do oblaku cibulového a vodkového odéru, který pomocníka kuchaře obklopoval. Zastavil se těsně vedle židle.

Drátěné držadlo lucerny určitě zavrže, blesklo mu hlavou. Raději ji zvedne za dno a za vršek a přidrží skleněný plášť, aby náhodou necinkl. Natáhl se k polici a uchopil svítilnu oběma rukama.

Hlasité lupnutí a sykot – rozpálené poleno v ohništi prasklo a rozlomilo se v roji jisker. Z krbu vylétlo několik žhavých uhlíků a jeden z nich se zastavil na šířku dlaně od filcové vložky nazouváků, které měl kuchařův pomocník na nohou.

Který nástroj je nejblíže po ruce? Na desce kredence stála prázdná dělostřelecká nábojnice ráže 150 milimetrů plná nastrkaných dřevených vařeček a lžic. Hannibal zlehka postavil lucernu, vytáhl vařečku a s její pomocí odhodil uhlík doprostřed podlahy.

Dveře ke schodům do hradního sklepení se nacházely v protějším u kuchyně. Hannibal je opatrně a bez nejmenšího hluku

otevřel, vkročil do absolutní tmy, v duchu si připomněl, že podesta nad schodištěm je pouze krátká, a zavřel za sebou. Pak rozžal zápalku o kamennou stěnu, rozsvítil lucernu a zamířil dolů po důvěrně známých schodech. Vzduch kolem něj se s každým krokem ochlazoval. Světlo poskakovalo po obloucích klenby, která vedla k vinnému sklepu.

Dávno vypité a rozkradené víno na policích nahradila kořenová zelenina, hlavně tuříny. Hannibal si připomněl, že chce vzít pár kousků řepy pro Cézara, když už mu nemůže nabídnout jeho oblíbená jablka. Seschlá narudlá slupka mu připomínala ústa nalíčená rtěnkou.

Za celou dobu svého pobytu v sirotčinci, kdy s žalem v srdci sledoval, jak je jejich rodinné sídlo postupně ničeno, rozkrádáno a pleněno, sem do podzemí nikdy nezašel. Teď odložil lucernu na podlahu a odtáhl od zadní police několik pytlů s brambory a cibulí. Pak vyskočil na stůl, uchopil dřík zavěšeného svícnu a zatáhl. Nic se nestalo. Zatáhl silněji. Pořád nic. Pověsil se na lustr celou vahou a teprve pak řetěz se škubnutím povolil. Do vzduchu se vznesl prach a od zadní police se ozvalo zaskřípání. Slezl ze stolu, přistoupil ke zdi a vsunul prsty do úzké mezery mezi kameny a dřevěnou stěnou.

Za hlasitého skřípotu zrezivělých závěsů se police odsunula od kamenné zdi. Hannibal se vrátil pro lucernu, připraven ji při sebemenším podezřelém zvuku sfouknout. Napínal uši, ale naštěstí nic neslyšel.

Právě tady, v této tajné sklepní místnosti, naposled viděl kuchaře a jeho kulatý obličej se mu teď vynořil před duševním zrakem naprosto zřetelně a jasně, bez oné průsvitné opony, jíž čas lidem halí podobu mrtvých.

S lucernou v ruce vstoupil do skrýše za vinným sklepem. Místnost zela prázdnotou.

Zůstal pouze jeden pozlacený rám, z něhož trčely cáry látky – pozůstatky vyříznutého plátna. Chlapec poznal žalostné ostatky největšího obrazu, který v hradních komnatách visel,

romantického zobrazení bitvy u Žalgirisu, jež připomínalo hrdinství Hannibala Ukrutného.

Hannibal Lecter, poslední žijící potomek slavného rodu, stál v podzemí vypleněného hradu svého dětství a hleděl na prázdný rám s vědomím, že je a současně není poslední svého rodu. Vzpomínal na matku, která pocházela z pobaltské větve šlechtické rodiny Sforzů, na kuchaře a na pana Jakova, a najednou je vnímal očima jiné než své osobní tradice. Viděl je v prázdném rámu, shromážděné u krbu v lovecké chatě.

Nedokázal si sám sebe představit jako potomka Hannibala Ukrutného. Povede další život pod pomalovaným stropem svého dětství, který však je tenký jako nebesa a podle jeho přesvědčení stejně neužitečný.

Zmizely do jednoho – obrazy s důvěrně známými obličeji členů rodiny.

Uprostřed místnosti zelo kruhové ústí kamenné studny, kterou Hannibal Ukrutný používal jako hladomornu, do níž svrhával přemožené nepřátele. Jeho potomci ji později opatřili zábradlím, aby nedošlo k neštěstí. Hannibal podržel lucernu nad otvorem; světlo dosáhlo asi do poloviny. Otec mu kdysi řekl, že ještě za jeho mládí leželo na dně studny několik vybělených koster.

Hannibal tehdy tak dlouho naléhal, až ho sloužící spustili v proutěném koši do šachty. Kousek nade dnem jámy vyškrábal jakýsi ubohý odsouzenec do kamene jediné francouzské slovo. Chlapec je nyní neviděl, ale věděl, že tam je. Pokřivená písmena vyrytá v temnotě rukou umírajícího. *Pourquoi?* Proč?

12

Chovanci domova spali v dlouhém sále přestavěném na společnou ložnici. Kavalce jim byly přiděleny podle věku. Nejblíže ke dveřím leželi jako kuřátka v líhni ti nejmladší. Někteří se tiskli k sobě, jiní ze spánku volali mrtvé rodiče, v jejichž obličejích viděli dosud nezapomenutou něhu a starostlivou lásku, která jim už zůstane do smrti odepřena.

Na opačném konci ložnice někteří starší hoši pod dekou masturbovali.

V nohách každé postele stála nízká skříňka na prádlo a osobní věci a děti měly k dispozici kousek volné stěny nad lůžkem, kde visely různé obrázky nebo – velmi vzácně – rodinné fotografie.

Nad řadou lůžek vidíme pár neumělých čmáranic uhlem, ale nad Hannibalovou postelí můžeme spatřit anatomicky dokonale vyvedenou perokresbu dětského předloktí a ruky v gestu, které nás chytne za srdce – baculatá paže se zvedá, aby někoho či něco pohladila. Na zápěstí se houpá náramek. Pod obrázkem spí Hannibal a chvějí se mu víčka. Zaťaté lícní svaly tisknou čelisti k sobě a chřípí se mu rozšiřuje odporem, jako by ve snu vdechoval mrtvolný puch.

Lovecká chata v lese. Hannibal a Míša vykašlávají prach z koberce, do kterého jsou zabaleni. Vrstva ledu přimrzlá k okenním tabulkám láme světlo na spektrum od zelené po červenou. Do komína pronikne prudký větrný poryv a krb na chvíli ztratí tah. Pod špičatým trámovým krovem se v úrovni

zábradlí vrství modrý dým. Hannibal zaslechne, jak se rozletěly dveře, a vyhlédne mezi sloupky. Na kamnech stojí Míšina vanička, v níž Hlídač hrnců vaří hlavu srnce i s parožím a právě hází do vody jakési scvrklé zčernalé hlízy. Klokotavý var pohazuje hlavou a parůžky narážejí do kovových stěn, jako kdyby se ubohé zvíře v posledním tažení snažilo vystrčit nozdry a nadechnout se. Se závanem ledového vzduchu vcházejí Modrooký a Ploutvoruký, sundávají si sněžnice, oklepávají je a opírají o zeď. V koutě přešlapuje na omrzlých chodidlech Miskonosič. Modrooký vytahuje z kapsy tři vychrtlá tělíčka mrtvých ptáků. Jednoho z nich podrží za křídlo a noří ho – nevykuchaného a s peřím – do vroucí vody. Chvíli čeká, než kůže změkne natolik, aby se dala stáhnout, a pak ji zakrvácenou hladově olizuje. Na obličej se mu lepí peří a ostatní muži se kolem něj dychtivě tlačí. Hodí jim kůži a ti se na ni vrhnou jako vzteklí psi.

Otáčí se k podestě nad schodištěm, vyplivne z krvavých rtů peříčko a říká: „Musíme jíst, jinak zemřeme."

Přikládají do ohně Lecterovo rodinné album a Míšiny papírové hračky, její domeček z lepenky, její panenky. Hannibal náhle stojí u krbu, aniž by si pamatoval, že sešel po schodech, a pak se ocitají ve stodole, kde se mezi slámou válí kusy dětského ošacení, které vidí poprvé v životě. Šaty jsou ztuhlé zmrzlou krví. Muži se tlačí kolem nich a nasávají vůni živého masa.

„Vezmem tu holku. Stejně nevydrží. Pojď, maličká, zahrajeme si."

Chytají ji a zvedají. Hannibalovi zní v uších píseň: Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm…

Pověsí se sestřičce na ruku a nechá se i s ní vléct k vratům. Za živého boha ji nechce pustit a Modrooký mu přibouchne předloktí těžkým křídlem vrat. Kost hlasitě zaprská. Muž znovu otevírá, vchází do stodoly, blíží se a ohání se klackem. Rána do hlavy, další, ještě tvrdší. Hannibalovi naskáčou před očima mžitky a slyší, jak Míša žalostně volá: „Annibo!"

Skutečně dopadají rány – vrchní vychovatel Petrov mlátí obuškem do pelesti a Hannibal křičí ze spaní: „Míšo! Míšo!“

„Sklapni! Drž hubu! Vstaň, ty zasranej hajzlíku!“ Vychovatel strhl ze slamníku prostěradlo a hodil ho na hocha. Vytáhl ho z postele a vyhnal ho obuškem ven ke kůlně na nářadí. Strčil ho dovnitř, vešel za ním a přibouchl dveře. V kůlně je uloženo zahradní a tesařské náčiní, na stěnách visí klubka drátů a smotané provazy. Petrov postavil lucernu na dřevěný soudek, zamával obuškem a zvedl ovázanou dlaň.

„Teď mi za tohle zaplatíš!“

Hannibal jako by se scvrkl a ustoupil ze světla. Zmocnil se ho nedefinovatelný pocit, který si vrchní vychovatel vyložil jako strach a následoval hocha do stínu. Zasadil mu tvrdou ránu do stehna, ale to už se chlapec dostal k lucerně. Popadl z police srp a sekl po svítilně. Kůlna se ponořila do tmy. Hannibal si lehl na studenou podlahu, oběma rukama sevřel násadu, zvedl zbraň nad hlavu a vší silou se ohnal po zvuku šoupavých kroků. Zasáhl však jen černou prázdnotu. Dveře se otevřely a přibouchly, pak zařinčel řetěz.

„Zmlátit němého má jednu výhodu,“ utrousil vrchní vychovatel Petrov ke svému zástupci. „Nemůže to na tebe prásknout.“ Oba muži hleděli oknem na limuzínu Delahaye zaparkovanou na hradním nádvoří. Automobil s diplomatickou poznávací značkou a sovětskou a francouzskou vlaječkou na předních blatnících představoval nádhernou ukázku meziválečné karosářské práce a očím uvyklým na hranaté tvary tanků a obrněných transportérů připadal jako zjevení z jiného světa. Vrchní vychovatel měl sto chutí sejít na nádvoří a vyrýt špičkou nože do laku na dveřích KURVA, ale svalnatý řidič se od vozu na krok nevzdálil.

Hannibal sledoval příjezd limuzíny ze stáje. Nerozběhl se k ní. Díval se, jak jeho strýc v doprovodu sovětského důstojníka vchází do hradu.

Položil Cézarovi dlaň na nozdry. Dlouhá tlama chroupající oves se k němu láskyplně sklonila. Hannibal pohladil koně po šíji a přiložil ústa ke zkroucenému uchu, ale přes rty mu nevyšlo jediné slůvko.

Pak políbil zvíře mezi oči a zamířil k žebříku. Vyšplhal do podkrovního seníku, ze skrýše v dvojité prkenné stěně vylovil otcův dalekohled, pověsil si ho na krk a vyšel ze stáje.

Od schodiště ho sledoval zástupce vrchního vychovatele. V ruce držel pytel s chlapcovým skrovným majetkem.

13

Robert Lecter se díval z okna ředitelovy kanceláře, jak jeho řidič mění s kuchařem krabičku cigaret za krajíček chleba a nožičku párku. Jeho starší bratr byl pokládán za mrtvého, a Robert se tedy mohl pyšnit hraběcím titulem. Už si na něj ostatně zvykl, protože ho dlouhá léta neoprávněně používal.

Ředitel bez počítání zastrčil bankovky do kapsy a po očku mrkl na plukovníka Timka.

„Pane hrabě… Ehm, soudruhu Lectere, chci vám jenom říct, že jsem před válkou viděl v Kateřinině paláci dva vaše obrazy a kromě toho v *Gormu* otiskli několik reprodukcí. Jsem nadšeným obdivovatelem vašeho díla."

Hrabě Lecter přikývl. „Děkuji, pane řediteli. Co víte o Hannibalově sestře?"

„Podobizna batolete nám moc nepomůže," odvětil ředitel sirotčince.

„Rozeslali jsme je do ostatních dětských domovů," vysvětloval plukovník Timko, oblečený v uniformě sovětské pohraniční stráže. Kovové obroučky jeho brýlí se blýskaly v souladu s ocelovými zubními plombami. „Chce to čas. V naší zemi dnes žijí statisíce sirotků."

„A musím vás bohužel upozornit, soudruhu Lectere, že v lesích pořád nacházíme spoustu… neidentifikovatelných ostatků," dodal ředitel.

„Hannibal opravdu neřekl celou dobu ani slovo?" zajímal se hrabě Lecter.

„Mně ne. Hlasivky má určitě v pořádku, protože v noci často volá sestru jménem – Míšo! Míšo!“ Ředitel se odmlčel, jako kdyby zvažoval další slova. „Soudruhu Lectere, já bych byl na vašem místě s Hannibalem… No, prostě opatrný, než ho lépe poznáte. Nejlíp byste asi udělal, kdybyste mu zabránil ve styku s jinými dětmi, dokud se trochu nezklidní. Někdo by mohl přijít k úrazu.“

„Chcete naznačit, že je to rváč?“

„Ne. Problém spočívá v tom, že ve styku s ním trpí právě rváči. Hannibal absolutně odmítá uznávat jakoukoliv hierarchii. Pro něj neplatí žádná tabu. Vždycky napadá hochy, kteří jsou starší a silnější než on. Bleskurychle zaútočí a způsobí soupeři zranění, často vážné. Může být nebezpečný právě větším chlapcům. S menšími vychází naopak dobře. Dokonce se od nich nechá popichovat. Někteří si o něm myslí, že je hluchoněmý, a nahlas mu nadávají do bláznů. A on se s nimi dělí o pamlsky – při těch vzácných příležitostech, kdy můžeme svým svěřencům trochu přilepšit.“

Plukovník Timko se podíval na hodinky. „Měli bychom jet. Počkejte na mě u auta, soudruhu Lectere.“

Důstojník počkal, až hrabě vyjde z kanceláře, a natáhl ruku. Ředitel mu s hlubokým povzdechem předal peníze. Plukovník Timko si naslinil palec a s občasným zábleskem brýlí a ocelových plomb začal přepočítávat bankovky.

14

Na posledních kilometrech cesty k zámku se silně rozpršelo a prudký déšť spláchl prach usazený na kapotě. Pod pneumatikami limuzíny skřípěl vlhký štěrk a do kabiny vnikala vůně bylinek a rozorané půdy. Průtrž mračen skončila stejně náhle, jako začala, a večerní obloha se zbarvila oranžovými červánky.

V pomerančovém přísvitu vypadal zámek spíše ladně než okázale. Střední sloupky nesčetných oken se kroutily jako vlákna pavučiny zatížené rosou. Hannibalovi, který se snažil postřehnout nějaké znamení, připadala oblouková lodžie za vjezdem do zámku jako Huyghensova voluta.

Do nepojízdného německého tanku, který trčel pod podloubím, byli zapraženi čtyři tažní koně, z jejichž hřbetů stoupala po dešti pára. Hannibal byl rád, že je vidí. Velikostí mu připomínali Cézara a rozhodl se, že budou jeho totemem. Zvířata namáhala svaly k prasknutí a kousek po kousku vytahovala tank na nádvoří jako zubař dolující stoličku s rozeklanými kořeny. Koně poslušně otáčeli oči k vozkovi, který na ně polohlasem mluvil.

„Němci vyrazili bránu kanónem a zacouvali dovnitř, aby se ukryli před spojeneckými letadly," vysvětlil hrabě synovci, když automobil zastavil.

Už si zvykl, že chlapec na nic neodpovídá. „Potom ustoupili a tank tady nechali. Nemohli jsme s ním pohnout, takže jsme tu zatracenou obludu ozdobili květinovými truhlíky a pět let chodili kolem ní. Ale v poslední době se mi znovu daří prodávat moje obrázky, když už je oficiální kritika neoznačuje za *pokleslé*, a tak

jsme si mohli dovolit nechat ten krám odtáhnout. Tak pojď, Hannibale.“

Majordomus, který již dlouho limuzínu vyhlížel, přiběhl spolu s hospodyní vstříc hraběti, v rukou deštníky, kdyby se zase rozpršelo. V patách jim klusal mohutný mastif.

Hannibala potěšilo, že ho strýc hned venku oficiálně představil služebnictvu, místo aby spěchal domů a mluvil přes rameno.

„Můj synovec Hannibal. Ode dneška je členem rodiny a budeme ho mít rádi. Brigitta, moje hospodyně. A tohle je Pascal, který se tady o všechno stará.“

Postarší paní Brigitta kdysi sloužila jako komorná a vyznala se v lidech. Podle držení těla okamžitě poznala, co může od Hannibala očekávat.

Pes nadšeně uvítal pána a hocha obdařil rezervovaným, zpytavým pohledem, načež si spokojeně odfrkl. Hannibal mu nastavil otevřenou dlaň; mastif ji očichal a pozoroval ho přimhouřenýma očima.

„Budeme mu muset sehnat nějaké šaty,“ oznámil hrabě paní Brigitte.

„Pro začátek proberte moje staré školní věci uložené v podkroví.

Později mu garderobu patřičně doplníme.“

„A to děvčátko, pane?“

„Zatím ne, Brigitto,“ odvětil hrabě a uzavřel téma zavrtěním hlavy.

Obrázky Hannibala kráčejícího k domu: třpyt vlhké dlažby na nádvoří, lesk koňské srsti po dešti, vrána pijící z okapového žlabu pod rohem střechy, pohyb záclony v jednom z vysokých oken, zářivé vlasy paní Murasaki, její silueta.

Paní Murasaki otevřela okenní křídlo. Poslední paprsky zapadajícího slunce ji pohladily po tváři a Hannibal v naději, že noční můry pominuly, vykročil na most do říše snů.

Přestěhování ze sirotčince s přísným kasárenským režimem do soukromého zámku by pro každého znamenalo neskutečnou úlevu.

Pohodlný, ač poněkud podivný nábytek, sbírka obrazů z nejrůznějších období, které hrabě Lecter a paní Murasaki snesli z úkrytu na půdě poté, co Spojenci vyhnali loupeživé nacisty. Němci během okupace podrobenou Francii dokonale vyplenili a vlaky, které odvážely do říše umělecké poklady a zařízení domů, by nedokázal nikdo spočítat.

O díla Roberta Lectera a jiných velkých francouzských umělců se s Hermannem Göringem přetahoval samotný führer. Hned po obsazení Francie nechal říšský maršál a velitel letectva Roberta Lectera uvěznit jako „pokleslého umělce slovanského původu“ a zabavil obrovskou spoustu jeho „dekadentních“ obrazů, aby ochránil veřejnost před jejich „rozvratným působením“. Díla skončila v Hitlerových a Göringových soukromých sbírkách.

Když postupující Spojenci Roberta Lectera osvobodili, vrátil se domů a spolu s paní Murasaki se snažil napravit utrpěné škody. Služebnictvo pracovalo za byt a stravu, dokud se hrabě nevrátil k malířskému stojanu.

Šlechtic dohlédl, aby se synovec ve svém pokoji pohodlně zabydlel. Na chlapce čekala prostorná světlá ložnice, jejíž kamenné stěny oživovaly plakáty a drapérie. Vysoko pod stropem visela maska používaná vyznavači bojového umění kendó a dva zkřížené bambusové meče.

Kdyby hoch mluvil, zeptal by se na vztah strýce a paní Murasaki.

15

Na prahu stála komorná paní Murasaki, malá Japonka zhruba Hannibalova věku jménem Čijó. Chvíli si hocha prohlížela zpod zastřiženého mikáda a pak sklopila víčka, jako když sokol přimhouří oči pod kuklou.

„Paní Murasaki vás vítá na zámku a posílá vám své pozdravy," prohlásila zdvořile. „Kdybyste šel laskavě se mnou…" Úslužně a s vážnou tváří ho zavedla do přístavku, který kdysi sloužil jako lisovna hroznů; hrabě Lecter ji přestavěl na japonskou lázeň, aby potěšil manželku.

V kádi původního lisu bublala horká voda tekoucí z ohřívače, upraveného měděného destilačního přístroje pro výrobu koňaku. Vzduch voněl kouřem z hořícího dřeva a rozmarýnem. Kolem lázně blikaly rozestavěné stříbrné svícny, které přežily válku zakopané na zahradě. Dívka je nerozsvítila. Hannibal by dal, alespoň dokud se neujasní jeho postavení, přednost elektrické žárovce.

Čijó mu podala ručníky a župan a pokynula ke sprše v rohu místnosti. „Před ponořením do lázně se nejprve vykoupejte a pořádně utřete," požádala. „Po koupeli vám kuchař připraví omeletu a pak si musíte odpočinout." Obdařila hocha grimasou, která snad měla znázorňovat úsměv, hodila do kádě pomeranč a počkala venku na jeho šaty. Když jí je pootevřenými dveřmi podal, uchopila je opatrně dvěma prsty, přehodila je přes dřevěnou tyčku, kterou držela v druhé ruce, a zmizela.

Večer se Hannibal znenadání probudil, stejně jako se náhle probíral ze spánku v sirotčinci. Pohyboval pouze očima, dokud si neuvědomil, kde se nachází. Ležel v čistě povlečené posteli a sám se cítil čistý. Oknem pronikaly poslední záblesky francouzského soumraku. Na židli vedle postele čekalo vyžehlené kimono. Oblékl se a vyšel z pokoje. Dlažba chodby ho příjemně studila do chodidel a s potěšením si všiml, že schody jsou stejně sešlapané jako na hradě, kde strávil první léta života. Pod fialovou oblohou zněly z venkovní kuchyně zvuky signalizující přípravu večeře.

Mastif uložený u dveří dal dvojím zamáváním ocasu najevo, že si všiml chlapcovy přítomnosti, ale se vstáváním se nenamáhal.

Z lázně zněla melodie japonské loutny a Hannibal se vydal za hudbou. Přes zaprášené okno blikaly plamínky svíček. Hoch nahlédl dovnitř. Čijó seděla vedle kádě a drnkala na struny elegantního nástroje s dlouhým krkem. Tentokrát si rozsvítila. Ohřívač spokojeně bublal nad praskajícím ohněm, z něhož létaly jiskry. Paní Murasaki se koupala v lázni a její hlava se pohybovala nad hladinou jako lekníny v hradním příkopu, po němž pluly labutě a nezpívaly. Hannibal zaujatě pozoroval scénu jako němá labuť a rozpřáhl paže jako křídla.

Po chvíli ustoupil od okna a vrátil se soumrakem do svého pokoje. Zatížen podivnou zvědavostí, která na něj dolehla, ulehl na lůžko.

Ohřívadlo v ložnici zámeckých pánů je plné žhavého uhlí a ozařuje strop. Hraběti Lecterovi se zrychlí tep, když se jej paní Murasaki dotkne a promluví na něj.

„Chyběl jsi mi. Cítila jsem se stejně, jako když jsi byl ve vězení," říká manželka. „Vzpomínala jsem na báseň, kterou složil jeden z mých předků před více než tisíci lety."

„Hmmm."

„Byla to vlastně žena. Velmi vášnivá žena. Jmenovala se Ono no Komači."

„Nemohu se dočkat, až se dozvím, co napsala."

„Báseň zní: *Hito ni awan cuki no naki jo wa / omojokite / mune haširibi ni / kokoro jaki ori.* Slyšíš tu nádhernou hudbu v těch verších?“

Ucho hraběte Lectera, člověka ze Západu, pochopitelně orientální rytmus ani melodii nezachytilo, ale věděl, že báseň skutečně skrývá hudbu, a nadšeně souhlasil. „Ach, ano. Pověz mi, co to znamená.“

„Nevidím ho / za bezměsíčné noci / ležím nemocná touhou / prsa mi hoří, srdce v plamenech.“

„Bože můj, Šebo…“

Dala si záležet, aby se vůbec nemusel namáhat.

Stojací hodiny v zámecké hale odměřuji tok času a jejich tiché odbíjení nese ozvěna dlouhými chodbami. Mastif se v boudě zavrtí a odpovídá třinácterým krátkým zavytím. Hannibal se v čisté posteli ve spánku obrací. A sní.

Děti stojí v mrazivé stodole do pasu svlečené, zatímco Modrooký a Ploutvoruký jim zkoumavě ohmatávají svaly nad lokty. Ostatní muži se strkají a slintají jako čekající hyeny. I ten, který nosí misky. Míša se zimničně chvěje v horečce a dávivě kašle. Odvrací hlavu, aby necítila smrdutý dech věznitelů. Modrooký škube za řetěz, který mají děti omotaný kolem krku. Obličej má ulepený krví a peřím z ptačí kůže, kterou žvýkal.

Chraplavý hlas Miskonosiče: „Vezmem tu holku. Stejně umře. Kluk vydrží o něco dýl čerstvý.“

Modrooký falešně sladkým hlasem podvodníka: „Pojď, maličká, zahrajeme si. Pojď, maličká, zahrajeme si.“ Začíná zpívat a Ploutvoruký se přidává:

Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm,

Es hat von lauter Purpur ein Mantelein um.

Miskonosič přináší misku. Ploutvoruký zvedá sekeru. Modrooký chytá Míšu a Hannibal se na něj s křikem vrhá,

zakusuje se mu do tváře. Míša bezmocně visí ve vzduchu za ruce a kroutí se, aby se mohla ohlédnout po bratrovi.

„Míšo! Míšo!“

Křik se nese kamennými chodbami a za chvíli do chlapcova pokoje vbíhají hrabě Lecter a paní Murasaki. Vzduchem poletuje peří z potrhaného a rozkousaného polštáře. Hannibal ječí a skučí, mlátí kolem sebe, skřípe zuby. Hrabě Lecter si na něj lehá, omotává mu paže prostěradlem, kleká si. „Klid, hochu, jenom klid.“

Paní Murasaki má strach, aby si chlapec neukousl jazyk. Uvolňuje pásek županu, drží Hannibalovi nos, donutí ho tak otevřít ústa a strká mu pásek mezi čelisti.

Už se jenom chvěje a po chvíli bezvládně leží jako umírající pták.

Ženě se otevřel župan. Bere hocha do náruče, tiskne si k prsům jeho obličej mokrý slzami bezmezné zloby a pokrytý peřím.

Jenže je to hrabě, koho se ptá: „Jsi v pořádku?“

16

Hannibal vstal brzy. Nalil ze džbánku vodu do lavoru vedle postele a opláchl si obličej. Na hladině plavalo peříčko. Na noční události si vzpomínal jen mlhavě a zmateně.

Za sebou zaslechl zašustění papíru na kamenné podlaze – někdo podstrčil pode dveřmi obálku. Otevřel ji a uvnitř našel kartičku se vzkazem a vrbovou snítku. Sevřel ji v dlaních a přitiskl si ji k obličeji a pak si přečetl pozvánku.

Hannibale, byla bych velmi potěšena, kdybys mě navštívil v mém salonu dnes o Hodině kozy (to je ve Francii deset dopoledne).

Murasaki Šikibu

Třináctiletý Hannibal Lecter stál před zavřenými dveřmi salonu zámecké paní. Slyšel loutnu. Hrála jinou melodii než tehdy v lázni.

Zaklepal.

„Vstupte.“

Vešel do místnosti, která připomínala spíš pracovnu než salon, u okna stál opřený vyšívací rám, vedle něj stojan pro kaligrafii.

Paní Murasaki seděla u nízkého čajového stolku. Měla vysoko vyčesané vlasy a účes zpevňovaly ebenové jehlice. Aranžovala květiny v ikebaně a rukávy jejího kimona jako by si šeptaly.

Dobré mravy a uctivé chování mají ve všech kulturách společný cíl.

Žena chlapce přivítala mírným, ale velmi ladným nakloněním hlavy.

Hannibal se do pasu uklonil, jak ho to naučil otec. Koutkem oka zachytil obláček bledého kouře z vonné tyčinky, který proplouval kolem okna jako vzdálené hejno stěhovavých ptáků. Současně si všiml přediva namodralých žilek na ženině předloktí a na ruce, která držela květinu, i toho, jak jí slunce růžově prosvěcuje ušní boltec. Za závěsem hrála Čijó na loutnu.

Paní Murasaki ho vyzvala, aby si sedl naproti ní. Měla příjemný alt střídmě obohacený tóny, které se v evropských stupnicích neslyší. Hannibalovi zněla její řeč jako cinkot zvonků rozhoupaných větrem.

„Jestli nechceš mluvit francouzsky, anglicky nebo italsky, můžeme používat japonská slova. Třeba *kieuseru*, to znamená *zmizet.*“ Zapíchla stvol do ikebany, zvedla zrak od květin a podívala se na něj. „Můj hirošimský svět zmizel v jediném záblesku. I tobě tragické události rozmetaly dosavadní svět. My dva si teď musíme vybudovat nový. Společně. V této chvíli, v tomto pokoji.“

Zvedla další květy z košíku a položila je vedle ikebanové misky na stolku. Hannibal slyšel šustění lístků a šelest rukávu kimona, když mu podala květiny.

„Jak bys je umístil, Hannibale, aby vypadaly co nejpěkněji?“

Chlapec němě hleděl na něžné stvoly.

„Když jsi byl malý, tvůj otec nám posílal tvoje obrázky. Máš citlivé oko a slibný talent. Jestli chceš úpravu raději namalovat, tady máš náčrtník.“

Hannibal se krátce zamyslel, pak zvedl ze stolku dva kvítky a vzal do druhé ruky nožík. Zahleděl se na klenbu nad okny a na křivku krbu, kde nad ohněm visela čajová konvice. Seřízl stonky a umístil květiny tak, že harmonicky ladily s ostatními a aranžmá ve váze současně odpovídalo tvarům v místnosti. Odříznuté konce položil na stůl.

Zdálo se, že výsledek paní Murasaki potěšil. „Ach, to se ti povedlo. Říkáme tomu *moribana*, svažující se vzor. Vložila mu do ruky pivoňku. „Jenže kam bys umístil tento květ. A použil bys ho vůbec?“

Voda v konvici nad krbem zasyčela a začala klokotat varem. Hannibal se při tom zvuku ohlédl. Při pohledu na bublající hladinu se výraz jeho obličeje změnil a celá místnost jako by se kamsi ztratila.

Míšina vanička na kamnech v lovecké chatě, srnčí lebka s parožím rozhoupaná vařící vodou naráží do měděných stěn, jako kdyby se mrtvá hlava chtěla naposled nadechnout. V nádobě rachotí vařené kosti.

Vrátil se do současnosti, do salonu paní Murasaki. Na stolek se snesl zakrvácený květ pivoňky, vedle něj zarachotil nožík. Hannibal ovládl pohnutí, s vypětím vůle vstal a držel zraněnou ruku za zády. Uklonil se paní Murasaki a obrátil se k odchodu.

„Hannibale.“

Otevřel dveře.

„Hannibale!“ Hbitě k němu přiběhla, zvedla k němu dlaň a hleděla mu do očí. Aniž se chlapce dotkla, pokynula mu prsty, aby se vrátil. Teprve potom uchopila pořezanou ruku a neunikla jí drobná změna ve výrazu hochových očí – téměř neznatelné rozšíření zornic, jimiž zareagoval na její dotyk.

„Ta rána potřebuje zašít. Serge nás odveze do města.“

Hannibal zavrtěl hlavou a ukázal bradou na vyšívací rám u okna. Paní Murasaki mu pozorně hleděla do obličeje, dokud se neujistila, že to myslí vážně.

„Čijó, vyvař jehlu a nit.“

Odešla s chlapcem k oknu, kde bylo nejvíce světla. Komorná jí za chvíli přinesla jehlu a nit omotanou kolem ebenové jehlice do vlasů. Ještě z ní stoupala pára po ponoření do vroucí vody v konvici. Paní Murasaki pevnou rukou sešila šesti stehy řeznou

ránu na prstu. Na bílé hedvábné kimono kanuly krůpěje krve. Hannibal ji nehnutě pozoroval při práci a vůbec nedal najevo, že cítí bolest. Jako by myslel na něco úplně jiného.

Díval se, jak se nit odvíjená z jehlice napíná. Oblouk ouška jehly je funkcí průměru jehlice, prolétlo mu hlavou. Stránky z Huyghensovy knihy rozházené na sněhu, slepené mozkovou tkání.

Čijó přiložila na ránu list aloe a paní Murasaki mu zavázala prst obinadlem. Když mu pustila ruku, Hannibal odešel k čajovému stolku, zastřihl stonek pivoňky a umístil květ do misky jako korunu krásné kytice. Pak se otočil k oběma ženám.

Po tváři mu přeběhl pohyb, jako když mírný vánek zčeří klidnou hladinu rybníka, a pokusil se říct: „Děkuji.“ Paní Murasaki odměnila jeho úsilí nejlíbeznějším úsměvem, ale nenechala ho dlouho se trápit.

„Půjdeš se mnou, Hannibale, a pomůžeš mi odnést květiny?“

Společně vyšli po schodech do podkroví.

Dveře původně sloužily v jiné místnosti v zámku. Do jejich křídla byla vyřezána podoba masky z antické komedie. Paní Murasaki se svícnem v ruce vedla chlapce do hlubin rozsáhlého podkroví. Cestou míjeli nejrůznější předměty, doklady tři století trvajícího odkládání nepotřebných věcí – bedny, truhly, vánoční ozdoby, zahradnické náčiní, polámaný nábytek, odložené šatstvo, divadelní kostýmy s maskami, a dokonce řada loutek zavěšených na trámu.

Přes závěs vikýře daleko ode dveří pronikal do stínů jen tlumený denní svit a teprve svícen vyloupl z temnoty naproti oknu malý oltář, na němž byly rozmístěny podobenky předků hraběte a zámecké paní. Před nimi stály husté řady figurek jeřábů, nádherná ukázka *origami*, japonské umělecké techniky skládání papíru. Hannibal spatřil svatební fotografii svých rodičů a v mihotavém světle se upřeně zahleděl na matku a otce. Matka zářila štěstím. Hořel jen knot svíčky, její šaty zatím plameny ušetřily.

Chlapci se náhle zdálo, že vedle něj někdo stojí. Jak paní Murasaki stáhla závěs z vikýře, Hannibala zaplavilo denní světlo. Zvedal pohled od podlahy a postupně spatřil chrániče holení,

masivní rukavice svírající válečný vějíř, náprsní plát a konečně železnou masku a rohatou přilbici samurajského náčelníka. Brnění bylo zavěšeno na stojanu, vedle něj stály opřeny o vyvýšený podstavec samurajovy zbraně – dlouhý a krátký meč, dýka a válečná sekyra.

„Položíme ty květiny zde, Hannibale.“ Paní Murasaki udělala na oltáři vedle fotografií místo pro misku s naaranžovanou ikebanou.

„Tady se za tebe modlím a vřele ti doporučuji, aby ses i ty modlil sám za sebe. Požádej duchy svých zesnulých předků o moudrost a sílu.“

Chlapec ze zdvořilosti sklonil před oltářem hlavu, ale cítil, jak silně ho přitahuje samurajská výzbroj. Přímo vnímal, jak mu jednotlivé součásti přiléhají k tělu. Přistoupil ke stojanu a pohladil zbraně. Paní Murasaki ho zastavila zdviženou dlaní.

„Tato zbroj kdysi zdobila naše velvyslanectví v Paříži, kde můj otec před válkou působil jako japonský velvyslanec. Ukryli jsme ji před Němci. Dotýkám se jí pouze jednou za rok, v den narozenin mého praprapradědečka, kdy je mi velkou ctí vyčistit jeho výstroj a zbraně a nakonzervovat je kaméliovým a hřebíčkovým olejem, aby krásně voněly.“

Odzátkovala lahvičku a dala Hannibalovi čichnout.

Na stupínku před koženým brněním ležel svitek odmotaný jen tak daleko, aby byl vidět první rámeček s vyobrazením samuraje v plné zbroji před zástupem jeho služebnictva. Zatímco zámecká paní urovnávala předměty na oltáři, hoch odroloval svitek na další rámeček, kde tatáž postava předsedala shromáždění samurajů při prohlídce uťatých nepřátelských hlav. Každá byla opatřena cedulkou se jménem zabitého, přivázanou za vlasy nebo – v případě plešatých bojovníků – pověšenou za ucho.

Paní Murasaki mu jemně vzala svitek z rukou a znovu ho srolovala, aby ukazoval pouze jejího předka v doprovodu služebnictva.

„Ta malba zobrazuje scénu po dobytí hradu v Osace,“ vysvětlila. „Jsou zde jiné, vhodnější svitky, které by tě mohly zajímat, Hannibale. Tvého strýce a mě by velmi potěšilo, kdyby z

tebe vyrostl stejně dobrý člověk, jako byl tvůj otec a jako je tvůj strýc.“

Chlapec vrhl tázavý pohled na výzbroj a zámecká paní otázku snadno vyluštila.

„Chceš být jako on? Proč ne, ale musel bys přidat mnohem více soucitu.“ Podívala se na zbraně a brnění a usmála se na Hannibala. „Ale japonsky bych to před ním neřekla.“

Se svícnem v ruce přistoupila těsně k hochovi. „Myslím, Hannibale, že bys měl opustit zemi nočních můr. Můžeš se stát, čímkoliv budeš chtít. Ráda bych tě odvedla přes most snů. Půjdeš se mnou?“

Velmi se odlišovala od jeho matky. Neporodila ho, ale cítil ji v hrudi. Jeho upřený pohled ji asi znepokojil, protože se rozhodla prolomit zvláštní náladu, která mezi ně padla.

„Most snů může vést, kam tě napadne, ale ze všeho nejdříve bychom měli projít ordinací lékaře a školou,“ řekla věcně. „Půjdeme?“

Hannibal ji následoval, ale před odchodem vzal zakrvácenou pivoňku, ztracenou mezi ostatními květy, a položil ji na stupínek před výzbrojí.

17

Doktor J. Rufin ordinoval ve městě v kamenném domě obklopeném malou zahradou. Na nenápadné tabuli vedle vstupní brány jste si mohli přečíst jeho jméno a tituly: DOCTEUR EN MÉDICÍNE, PH. D., PSYCHIATRE.

Hrabě Lecter a paní Murasaki seděli na židlích s rovnými opěradly v čekárně mezi ostatními pacienty doktora Rufina. Někteří z nich se neustále vrtěli.

Ordinace byla zařízena v těžkopádném viktoriánském stylu – vedle krbu dvě křesla, lehátko s přehozem lemovaným třásněmi, blíže k oknu pak vyšetřovací stůl a nerezový sterilizátor.

Doktor Rufin, vousatý muž středního věku, a Hannibal se usadili v křeslech naproti sobě. Psychiatr zahájil rozhovor tichým, příjemně modulovaným hlasem.

„Teď budeš pozorovat houpání metronomu, Hannibale, a poslouchat můj hlas. Dostaneš se do stavu takzvaného bdělého spánku. Nežádám tě, abys artikulovaně mluvil, ale chci po tobě, abys vydal zvuk, jímž naznačíš souhlas nebo nesouhlas. Zmocňuje se tě pocit klidu a míru, odplouváš…“

Na stolku mezi nimi se pohybovalo kyvadlo metronomu, sem a tam, sem a tam. Na krbové římse tikaly hodiny ozdobené cherubíny, cifry zasazené do malovaných znaků zvěrokruhu. Zatímco psychiatr mluvil, chlapec počítal kyvy metronomu a porovnával jeho rytmus s tikotem hodin. Oba rytmy se scházely a zase rozcházely. Hoch uvažoval, zda by na základě měření intervalů fázových posunů a hmotnosti kyvadla dokázal určit jeho

délku, ukrytou v tělese přístroje. Usoudil, že ano. Doktor celou dobu nezavřel ústa.

„Musíš vydat nějaký zvuk, Hannibale. Jakýkoliv, třeba nesrozumitelný.“

Chlapec s očima poslušně upřenýma na metronom vyfoukl vzduch mezi jazykem a horním rtem. Ozvalo se tiché prsknutí, jako když člověk vypouští větry.

„Velmi dobře,“ pochválil ho psychiatr. „Zůstáváš klidný ve stavu bdělého spánku. A jaký zvuk použijeme pro nesouhlas, Hannibale?“ Hoch si skousl dolní ret a vyfoukl vzduch koutky úst, čímž vydal poněkud výše položené uprdnutí.

„Výborně. Dokážeš komunikovat, Hannibale, a to je moc důležité. Myslíš, že bychom teď mohli pokročit dál? Společně?“

Chlapcův souhlas zazněl dostatečně hlasitě, aby jej zaslechli i v čekárně. Někteří pacienti si vyměnili nervózní pohledy. Hrabě Lecter zašel tak daleko, že přehodil nohu přes nohu a odkašlal si. Paní Murasaki pomalu obrátila své nádherné oči ke stropu.

„Já to nebyl,“ bránil se mužíček, který vypadal jako veverka.

„Já vím, Hannibale, že tě v noci často ruší zlé sny,“ pokračoval doktor Rufin. „Můžeš mi teď, když jsi úplně klidný ve stavu bdělého spánku, o svých snech říct něco bližšího?“

Chlapec, který neustále počítal kyvy, reflexivně zaprskal.

Starožitné hodiny měly na ciferníku normální římskou IV místo dříve obvyklé IIII, snad kvůli symetrii s VIII na protější straně. Hannibal uvažoval, zda také odbíjejí „římsky“, tedy dvěma tóny, z nichž jeden znamená pětku a druhý jedničku.

Doktor mu podal linkovaný blok. „Mohl bys mi třeba napsat, co ve svých snech vidíš? Voláš ze spaní svou sestru. Zdává se ti o ní?“

Hannibal přikývl.

Na Lecterově hradě některé hodiny skutečně odbíjely římsky a i ony měly IV místo IIII. Když pan Jakov otevřel strojek a vysvětlil princip krokového mechanismu, vyprávěl mu o slavném

oxfordském hodináři Josephu Knibbovi, který tento způsob odbíjení vymyslel.

Hoch by se rád v duchu přenesl do Hodinového sálu, ale usoudil, že by se tím lékaře dotkl.

„Hannibale, Hannibale," káral ho doktor Rufin. „Mohl bys mi napsat, co vidíš, když si představíš svou sestru ve chvíli, kdy jsi ji naposled spatřil?"

Hannibal psal, aniž hleděl na papír; počítal tiky hodin a kyvy metronomu současně.

Zdálo se, že psychiatra povzbudilo, co si přečetl. „Vidíš její mléčné zuby? Jenom zuby? A kde je vidíš, Hannibale?"

Chlapec natáhl ruku a zastavil metronom. Pak si očima přeměřil délku kyvadla a umístění závaží vzhledem ke stupnici, uchopil tužku a napsal: *V prohlubni na židli, pane doktore. Mohl bych otevřít zadní kryt těch hodin?*

Hannibal čekal venku s ostatními pacienty.

„Udělals to ty, ne já," osopil se na něj muž připomínající veverku. „Přiznej se. Nemáš žvýkačku?"

„Snažil jsem se ho vyptávat na jeho sestru, ale uzavřel se do sebe," vysvětloval doktor Rufin. Hrabě stál za křeslem, v němž seděla paní Murasaki.

„Upřímně přiznávám, že je pro mě naprosto nečitelný. Vyšetřil jsem ho. Fyzicky je zdravý. Na temeni jsem našel jizvy, ale žádné deprese indikující zlomeniny lebky. Domnívám se, že jeho mozkové hemisféry s největší pravděpodobností fungují nezávisle na sobě, jak se to stává v některých případech zranění hlavy, když je narušena komunikace mezi oběma částmi mozku. Sleduje současně několik myšlenkových pochodů, které se vzájemně neruší, a jeden z nich vždy slouží k jeho pobavení či rozptýlení. Jizvy na krku jsou pozůstatky řetězu přimrzlého ke kůži. Podobné už jsem viděl – krátce po válce, když se vraceli vězni z koncentráků. Nemůže nebo nechce mi sdělit, co se jeho

sestře stalo. Myslím, že to ví, ať už si to uvědomuje či ne, a právě v tom se skrývá značné nebezpečí. Lidská mysl vzpomíná na to, na co si sama *může dovolit* vzpomenout, a svým vlastním tempem. Domnívám se, že se mu paměť vrátí až ve chvíli, kdy své vzpomínky unese. Netlačil bych na něj. A nemá smysl podrobit ho hypnóze. Kdyby si vzpomněl příliš brzy, jeho paměť by se mohla navěky zablokovat, aby ho uchránila před bolestí. Necháte si ho u sebe doma?“

„Ano,“ potvrdili oba spěšně.

Doktor Rufin přikývl. „Zapojte ho co nejvíc do života rodiny. Postupně se vzpamatuje, a až bude vyrůstat, přilne k vám víc, než si dokážete představit.“

18

Ve Francii vrcholilo léto a ve vzduchu se vznášel pylový opar, který pomalu dosedal na hladinu řeky Essonny i na kachny, které se brodily v rákosí. Hannibal stále nemluvil, ale v noci už spával klidněji, zlé sny se vytratily. A projevoval zdravou chuť k jídlu, jako každý hoch na prahu dospívání.

Jeho strýc Robert Lecter byl otevřenější a vřelejší člověk, než jak si Hannibal pamatoval svého otce. Jeho povaha se vyznačovala nedbalostí umělce, posilovanou lehkomyslností, která se dostavuje s věkem.

Na ploché střeše se nacházela otevřená galerie. Mezery v podlaze vyplnily závěje pylu, které zbarvily mech dožluta, v koutech povlávaly ve větru závoje pavučin. Za korunami stromů se vlnila stříbřitá stužka řeky.

Hrabě byl vysoký muž a jeho obličej připomínal ptáka. V jasném světle dostala jeho pleť šedivý nádech. Hubené ruce, které se opíraly o zábradlí, vypadaly stejně jako ruce Hannibalova otce.

„Naše rodina je poněkud neobvyklá," zahájil rozhovor. „Rychle se učíme, jak sis nepochybně již všiml. V příštích letech se s námi určitě dobře sžiješ, i když ti to dnes možná připadne poněkud obtížné. Ztratil jsi rodiče, sestru a domov, ale máš mne a máš Šebu. Je rozkošná, nemyslíš? Její otec ji před pětadvaceti lety přivedl do tokijského Metropolitního muzea na výstavu mých obrazů. V životě jsem neviděl tak nádherné dítě. O patnáct roků později s ním přijela do Paříže, když byl jmenován japonským velvyslancem ve Francii.

Nevěřil jsem svému štěstí a okamžitě jsem se vypravil na ambasádu, kde jsem oznámil, že chci konvertovat k šintoismu. Velvyslanec mě odbyl s tím, že ho má náboženská víra nezajímá. Nikdy mě nepřijal za vlastního, ale moje obrázky se mu líbí. Vidíš, obrázky! Pojď, ukážu ti svůj ateliér.“

Odvedl chlapce do bělostně vymalované místnosti v nejvyšším patře zámku. Na stojanech visela rozpracovaná plátna v rámech, další stála opřená o stěny. Pohovka na nízkém stupínku sloužila k odpočinku, vedle ní se tyčil věšák s kimonem. Jeden z obrazů na nedalekém stojanu halil přehoz.

Prošli do vedlejšího pokoje s nízkým malířským stojanem, štosem prázdných papírů velkého formátu, krabicí uhlů ke kreslení a několika tubami barev.

„Tuto místnost jsem vyhradil pro tebe, Hannibale,“ oznámil hrabě. „Bude to tvůj ateliér. Tady nalezneš útěchu. Když se ti bude zdát, že vybuchneš, kresli! Maluj! Široké rozmachy, hodně barvy. Nesnaž se o dokonalost, zapomeň na jemnost. Jemnosti se ti vrchovatě dostane od Šeby.“ Zahleděl se přes stromy k řece. „Sejdeme se u oběda. Požádej Brigittu, ať ti sežene klobouk. Odpoledne, až ti skončí výuka, si půjdeme zaveslovat.“

Po strýcově odchodu Hannibal nezamířil hned ke stojanu; vrátil se do ateliéru a prohlížel si nedokončená plátna. Pohladil pohovku, dotkl se kimona na věšáku a přiložil si jemnou tkaninu k obličeji. Pak přistoupil k zahalenému obrazu a nadzvedl přehoz. Hrabě namaloval paní Murasaki nahou na pohovce. Chlapec hltal malbu vytřeštěnýma očima. Zornice mu jiskřily a v temnotě jeho noci zazářily světlušky.

S blížícím se podzimem začala paní Murasaki organizovat večeře na trávníku pod širým nebem, kde mohli pozorovat měsíc a naslouchat bzučení hmyzu. Čekali, až se na obloze objeví úplněk po rovnodennosti. Po setmění, když umlkli cvrčci, hrávala Čijó na loutnu. Hannibal vždycky neomylně poznal, kde zámecká paní právě je – jen podle šustění hedvábí a jemné vůně.

Strýc synovci vysvětlil, že francouzští cvrčci se nemohou rovnat těm, kteří žijí v Japonsku a kterým se říká *suzumuši*, zvonkoví. Hrabě před válkou Zemi vycházejícího slunce několikrát navštívil a pokaždé se pokusil přivézt zvonkového cvrčka, aby paní Murasaki překvapil, ale žádný cestu nepřežil, a tak manželce o svých neúspěšných snahách raději ani neřekl.

Za tichých večerů, kdy vzduch po dešti svěže zvlhl, hráli hru na poznávání vůní. Hannibal pálil na kousku slídy různé druhy kůry a mával jimi Čijó pod nosem. Při těchto příležitostech paní Murasaki brávala loutnu, aby se komorná mohla lépe soustředit, a občas jí známou melodií, která ovšem chlapci nic neříkala, napovídala.

S podzimem začal Hannibal chodit do vesnické školy a okamžitě se stal středem pozornosti, protože neuměl recitovat básničky. Hned druhý den jakýsi hulvát z vyššího ročníku plivl do vlasů malému prvňáčkovi. Hannibal plivači zlomil kostrč a přerazil nos a učitel, který nedokázal pochopit, že při tom ani nehnul brvou, ho poslal domů.

Místo docházky do školy se tedy začal učit doma společně s Čijó. Dívka byla už několik roků zasnoubena se synem japonského diplomata a nyní, ve svých třinácti letech, se od paní Murasaki učila všechno, co bude v manželství potřebovat.

Výuka se diametrálně lišila od té, kterou Hannibal znal od pana Jakova, ale předměty oplývaly neobvyklou krásou, podobně jako matematika, a chlapce doslova fascinovaly.

Paní Murasaki učila kaligrafii. Kvůli světlu stála ve svém salonu u okna a širokým štětcem kreslila na okraje novinových stránek Překrásné znaky. Například symbol pro věčnost trojúhelníkového tvaru, nad nímž byla radost přemítat. Titulek pod mírumilovným znakem hlásal: NACISTIČTÍ LÉKAŘI STANULI PŘED NORIMBERSKÝM TRIBUNÁLEM.

„Toto cvičení se nazývá *Věčnost osmi tahy.* Zkuste to," vybídla žáky.

Po hodině se obě ženy pustily do origami a každá složila z tenounkého papíru jeřába – oba pak uloží na oltář v podkroví.

Hannibal sáhl po hedvábném papíru, aby to také zkusil. Tázavý pohled, kterým Čijó mrkla na paní Murasaki, v něm na okamžik vyvolal pocit vyděděnce. Starší žena mu podala nůžky (a později dívku napomenula za neomalenost, která je v diplomatickém prostředí nepřípustná).

„Čijó má v Hirošimě sestřenici," vysvětlila chlapci. „Jmenuje se Sadako a umírá na nemoc z ozáření. Věří, že když složí tisíc papírových jeřábů, přežije. Hodně však zeslábla, a tak jí každý den pomáháme. Skládáme figurky, ať už ji uzdraví nebo ne, protože jejich prostřednictvím jsme v myšlenkách u Sadako a spolu s ní i u ostatních obětí války. Dnes nám pomůžeš skládat jeřáby, Hannibale, a někdy v budoucnu je zase my složíme pro tebe. Budeme figurky pro Sadako vyrábět společně."

19

Každý čtvrtek se ve vesnici pořádal bohatý trh a kolem kašny a sochy maršála Focha na návsi vyrostly barevné slunečníky. Od stánku prodavače kvašených okurek se nesl čpavý pach octa, ryby a ústřice rozložené v košících na vrstvě mořských řas šířily vůni oceánu.

Několik rádiových přijímačů se překřikovalo nesourodými melodiemi a do toho flašinetář, kterého spolu s jeho opičkou po snídani propustili z tradiční noclehárny (z místní věznice), neúnavně vyhrával lidovou píseň o pařížských mostech, dokud mu někdo nepodstrčil sklenici vína a opici hrst buráků. Flašinetář víno jedním douškem vypil a zabavil opici polovinu oříšků. Zvíře chytrýma očima sledovalo, do které kapsy pán lahůdku schoval. Dva četníci udělili hudebníkovi obvyklé neúčinné kázání a vydali se ke stánku s pečivem.

Paní Murasaki zamířila rovnou ke stánku s exotickou zeleninou a ovocem, kde prodával mistr Bulot. Sháněla podezřeň, hnědou americkou kapradinu, oblíbenou pochoutku hraběte, která byla vzácná a rychle se vyprodala.

Hannibal kráčel s košíkem v ruce za ní. Na chvíli se zastavil u prodavače sýrů a díval se, jak naolejoval klavírovou strunu a s její pomocí odřízl velké kolo goudy. Pak mu obchodník podal kousek, aby ochutnal a doporučil jeho zboží hraběnce.

Paní Murasaki na pultu žádnou podezřeň neviděla, ale než se stihla zeptat, mistr Bulot se shýbl a vylovil zpod pultu košík se srolovanými kapraďovými listy. „Madam, jsou tak šťavnaté, že jsem nemohl připustit, aby se jich slunce byť jen dotklo. Čekaly

na váš příchod. Přikryl jsem je tímto plátnem, které jsem nenavlhčil obyčejnou vodou, ale ranní rosou ze své zahrady."

Přes uličku naproti zelináři stál vzadu u řeznického špalku Paul Momund v zakrvácené zástěře a kuchal drůbež. Žaludky a játra ukládal do dvou misek, ostatní vnitřnosti házel do kbelíku. Řezník, vysoký urostlý chlap, měl na předloktí vytetovaný obrázek připomínající rozpůlenou třešeň a kolem něho nápis *Voici la Mienne, oú est Tienne?*[4] Červeň třešně již vybledla a byla světlejší než krev, jíž měl potřísněné ruce. Paulův bratr, který přece jenom vycházel s lidmi lépe, prodával u pultu pod transparentem MOMUNDOVO LAHODNÉ MASO.

Bratr přinesl Paulovi další husu k vykuchání. Řezník si pořádně přihnul z láhve kořalky a utřel si pusu hřbetem ruky, která zanechala na lících krvavé šmouhy a přilepené peří.

„Pomalu s tím pitím, Paule," nabádal ho bratr. „Čeká nás dlouhý den."

„Proč si toho posraného ptáka nevoškubeš sám? Vlastního si taky radši honíš, než bys ho navrtal do nějaký ženský." Paul se svému sprostému žertu bujaře zasmál.

Hannibal právě hleděl na vepřovou hlavu vystavenou na pultě, když zaslechl Paulův hlas.

„Hej, šikmovočko!"

Zelinář Bulot řezníka napomenul: „Prosím vás, monsieur! Takhle se s dámou nemluví!"

Znovu Paul: „Hej, šikmovočko, řekni mi, je to pravda, že Japonky maj díru napříč a na ní chomáč rovnejch chlupů, který trčí jako prasečí štětiny?"

Hannibal se ohlédl a spatřil řezníka s obličejem umazaným od krve a s přilepeným peřím. *Jako Modrooký, jako Modrooký, když olizoval ptačí kůži.*

Paul se otočil k bratrovi. „Hele, jednou jsem měl v Marseille Japonku, která mi ho vzala celýho do huby a…"

Rána skopovou šunkou srazila řezníka dozadu na kbelík s vnitřnostmi. Vzápětí na něj Hannibal skočil a začal ho kostí s

[4] *Tahle je moje, kde je tvoje? (Pozn. překl.)*

masem mlátit hlava nehlava, dokud mu nevyklouzla z ruky. Sáhl za sebe na špalek a hledal kuchací nůž. Nenašel ho, a tak hrábl do kbelíku a nacpal Paulovi do úst hrst střev. Řezník se oháněl mohutnými krvavými pažemi a snažil se útočníka setřást. Jeho bratr kopl chlapce zezadu do krku a popadl palici na rozklepávání masa. Ale to už skočila za pult paní Murasaki a s výkřikem *„Kiai!“* ho odstrčila.

Hraběnka přidržovala Paulovu bratrovi u krku řeznický nůž, jehož špička se zaryla do kůže přímo nad tepnou. „Ani hnout, monsieurs!“ Oba muži ztuhli. Zahvízdala policejní píšťalka. Paul svíral chlapci hrdlo, jeho bratr šilhal do strany k místu, kde na krku cítil chladnou ocel. Hannibal stále šmátral po špalku a hledal zbraň. Přiběhli dva četníci – tak rychle, že málem uklouzli na povalujících se vnitřnostech – a odtrhli rváče od sebe. Jeden z nich hocha zvedl a postavil ho před pult.

Hannibalův dlouho nepoužívaný hlas zněl ochraptěle, ale řezník mu dokonale rozuměl, když s ledovým klidem utrousil: „Bestie.“ Znělo to spíš jako konstatování faktu než urážka.

V policejní stanici na náměstí seděl za stolem důležitě se tvářící seržant.

Místní četnický velitel, padesátiletý muž, kterého válka obrala o všechny síly, se dnes oblékl do civilu – měl na sobě zmačkaný tropický oblek. Uvedl paní Murasaki a Hannibala do své kanceláře, nabídl jim židle a sám se posadil. Stůl zel prázdnotou, stál na něm pouze reklamní popelník a lahvička žaludečního léku. Hraběnka odmítla nabízenou cigaretu.

Po zaklepání na dveře vešli dva četníci z trhu. Stoupli si ke zdi a po očku sledovali cizokrajnou šlechtičnu.

„Napadl vás někdo z nich nebo se postavil na odpor?“ zeptal se velitel svých podřízených.

„Ne, šéfe.“

Po zbytek výslechu velitel jen pokyvoval hlavou.

Starší četník nahlédl do notesu. „Zelinář Bulot uvedl, že řezník řádil jako nepříčetný. Sápal se po noži a řval, že všechny vykuchá, včetně jeptišek v klášteře.“

Velitel obrátil oči v sloup a v duchu se nabádal k trpělivosti. „Řezník kolaboroval s vichistickým režimem, jak asi sami víte, a místní lidé ho nenávidí. Já to s ním vyřídím.“ Otočil se k hraběnce. „Omlouvám se za urážky, které jste musela vyslechnout, madam. A tobě, mladý muži, kladu na srdce, abys příště přišel za mnou, kdyby tuto ženu zase někdo obtěžoval. Rozumíš?“

Hannibal přikývl.

„Nepřipustím, aby v této vesnici někdo fyzicky napadal své spoluobčany, pokud to nebudu já.“ Velitel vstal a hrozivě se vztyčil nad chlapcem. „Omluvte nás, madam. Ty, mladý muži, půjdeš teď se mnou.“

Paní Murasaki vzhlédla k policistovi, který nenápadně zavrtěl hlavou.

Velitel odvedl Hannibala do zadního traktu četnické stanice, kde se nacházely dvě cely. V jedné vyspával jakýsi opilec, druhou nedávno uvolnil flašinetář s opicí, jejíž miska s vodou dosud ležela na podlaze.

„Račte vstoupit.“

Hannibal poslechl a velitel za ním přibouchl mříž tak hlasitě, že se opilec probral a nesrozumitelně cosi zabručel.

„Podívej se na tu podlahu. Vidíš, jak jsou prkna svraštělá a plná skvrn? Zkrápěly je slzy. Zkus otevřít dveře. Zjistíš, že to z tvé strany nejde. Výbušnost je někdy užitečná, ale vždy nebezpečná vlastnost. Pokaždé si pořádně rozmysli, než jí povolíš uzdu, a nemusíš se bát, že skončíš ve vězení. Dávám každému jenom jednu šancí a tys tu svoji už vyčerpal. Ať se to nikdy neopakuje. Mlátit lidi skopovou kýtou je zločin.“

Velitel doprovodil paní Murasaki a Hannibala k jejich autu. Hoch nastoupil, ale hraběnka se s policistou ještě chvíli zdržela.

„Nechci, aby se to dozvěděl manžel, pane veliteli. Jestli vás zajímá důvod, doktor Rufin vám ho vysvětlí.“

Četník přikývl. „Kdyby se o tom incidentu pan hrabě přece jenom dozvěděl a ptal se mě, řeknu, že se chlapec náhodou připletl do rvačky mezi opilci. Je mi líto, že je pan hrabě nemocný. Jinak je to ten nejšťastnější muž na světě.“

Hrabě by se díky své pracovní izolovanosti na zámku o incidentu možná opravdu nedozvěděl, ale když po večeři kouřil venku doutník, řidič Serge se vrátil z vesnice s večerním vydáním místních novin a tiše ho oslovil.

Páteční trh se pořádal ve Villiers, vesnici vzdálené asi patnáct kilometrů od zámku. Hrabě, bledý a nevyspalý, vystoupil z auta ve chvíli, kdy Paul pokládal na pult poražené jehně. Hůl Roberta Lectera ho zasáhla do horního rtu a následovala sprška ran. „Ty špinavý sprosťáku! Jak ses opovážil urazit mou ženu?!“ Řezník se ohnal mohutnou pěstí a hubený hrabě odletěl několik metrů. Nevzdal se však a znovu se na Paula vrhl s holí. Uprostřed pohybu se náhle s nechápavým výrazem zarazil. Zvedl ruce k hrudi a skácel se obličejem dolů na řeznický pult.

20

Třináctiletý Hannibal Lecter, poslední mužský potomek svého rodu, stál znechucený vlezlým pláčem, kvílivými žalozpěvy a nesmyslnými bláboly pohřebního obřadu vedle paní Murasaki a Čijó ve dveřích kostela a jako duchem nepřítomný přijímal kondolence smutečních hostů, kteří se trousili z chrámu Páně, vzhledem k poválečným předsudkům ohledně pokrývek hlavy prostovlasí.

Hraběnka každého pozorně vyslechla, zdvořile a správně odpověděla a potřásla mu rukou.

Pak Hannibal vycítil, jak je unavená. Přemohl se – a najednou si uvědomil, že začal mluvit místo ní, aby se nemusela dál namáhat. Nově nalezený hlas jej však brzy zradil a přešel v nesrozumitelné krákorání. Jestliže paní Murasaki překvapilo, že slyší chlapce mluvit, nedala to najevo, pouze mu levačkou stiskla ruku a pravici natáhla k dalšímu kondolujícímu v řadě.

Pohřbu se zúčastnil houf korespondentů pařížských novin a pár rozhlasových reportérů, kteří referovali o odchodu významného umělce, jenž se celý život vyhýbal publicitě. Paní Murasaki jim neměla co říct.

Během odpoledne nekonečného dne dorazil na zámek právník zesnulého v doprovodu zástupce finančního úřadu. Hraběnka jim naservírovala čaj.

„Madam, váhám, zdali vás vůbec smím rušit ve vašem zármutku," začal finanční úředník. „Mohu vás však ujistit, že budete mít spoustu času všechno zařídit, než bude zámek prodán v dražbě, aby mohla být uhrazena dědická daň. Lituji, že

nemůžeme pro účel pozůstalostního řízení využít vaši osobní záruku. Vzhledem k tomu, že jste nepožádala o francouzské občanství, to bohužel není možné.“

Konečně přišla noc. Hannibal doprovodil hraběnku až ke dveřím její ložnice, kde si Čijó ustlala slamník, aby mohla spát či bdít se svou paní.

Pak dlouho ležel ve svém pokoji, a když potom usnul, vrátily se sny.

Obličej Modrookého umatlaný krví a peřím se měnil v tvář řezníka Paula a zase zpět.

Hannibal se probudil ještě za tmy, ale děsivý kaleidoskop neustával, nekonečná metamorfóza pokračovala na stropě jeho pokoje. Ačkoliv nyní už mohl mluvit, nekřičel.

Vstal, vyběhl po schodech do strýcova atelieru a zapálil oba svícny vedle stojanu. Portrétům rozvěšeným na stěnách, hotovým i nedokončeným, dodala autorova smrt nový rozměr. Hannibal přímo cítil, jak vztahují ruce k duši hraběte, jako by doufaly ve zmrtvýchvstání.

Čistě vymyté štětce stály urovnané v plechovce, kousky křídy a uhlu ležely v drážkované bedničce. Akt paní Murasaki zmizel, stejně jako její kimono z věšáku.

Hannibal začal malovat rozmáchlými tahy, jak mu strýc nedávno poradil. Kreslil dlouhé diagonály přes čistý papír, cákal na něj barvu. Přestal až za svítání; nehybně stál a hleděl na své dílo.

21

Hannibal seděl na pařezu uprostřed mýtiny na břehu řeky, brnkal na loutnu a pozoroval pavouka spřádajícího svou síť. Pavouk měl na hřbetě nádherně žlutou barvu protkanou černými pruhy a práce mu šla pěkně od ruky. Pavučina se pod jeho nohama lehce prohýbala. Zvuk loutny jako by ho vzrušoval – běhal po síti sem a tam a hledal kořist, zatímco chlapec rozechvíval struny. Hannibal se snažil zahrát japonskou píseň, ale prsty občas hrábly vedle. Vzpomínal na sametový alt paní Murasaki, do jejíž angličtiny tu a tam vklouzly tóny nepocházející ze stupnic západního světa. Přibližoval se s nástrojem k pavučině a zase se vzdaloval. Nízko letící brouk narazil do sítě; pavouk se k němu rozběhl a zaryl do něj kusadla.

Teplý vzduch nerozčeřil sebeslabší vánek, hladina řeky se leskla jako dokonale hladké zrcadlo. Nedaleko břehu po ní uháněly vodoměrky, nad rákosím poletovaly vážky. Řezník Paul seděl v malém člunu, pádloval jenom jednou rukou a nechal loďku unášet proudem pod smuteční vrbu, která skláněla své větve na okraji břehu. V plném košíku na návnady hlasitě protestovali cvrčci a přilákali pozornost rudooké mouchy, která odlétla z mohutné ruky, když Paul hrábl do košíku, popadl cvrčka a živého jej napíchl na háček. Nahodil udici pod svěšenými vrbovými větvemi. Splávek téměř okamžitě zajel pod hladinu a konec prutu ožil.

Zavrčel naviják. Řezník vytáhl rybu a pověsil ji za vlasec vedle Předchozích úlovků na řetězový úvazník na boku loďky. Zaslechl jakýsi šelest ve větru, ale byl příliš zaujatý rybou a

nevěnoval mu pozornost. Olízl si z prstů rybí krev a odpádloval k malému molu vybíhajícímu ze zalesněného břehu, kde zaparkoval svou dodávku. Na hrubých neohoblovaných prknech očistil největší úlovek a hodil vykuchaného pstruha do vaku z pogumovaného plátna s tajícím ledem. Ostatní ryby zavěšené ve vodě stále žily a strhávaly řetěz pod hladinu ve snaze schovat se pod dno člunu.

Vzduchem zaznělo brnkání nějaké cizokrajné melodie. Paul se ohlédl k autu, jako by tu hudbu považoval za mechanický zvuk. S vykosťovacím nožem v ruce vyšplhal na břeh a prohlédl dodávku. Zkusil anténu, zda se neuvolnila, zkontroloval pneumatiky a ujistil se, že zamkl všechny dveře. Brnkání neustávalo, tóny nerušeně plynuly.

Vydal se za zvukem. Obešel husté křoví a ocitl se na okraji malé mýtiny, kde na pařezu seděl Hannibal a hrál na japonskou loutnu, jejíž pouzdro stálo opřené o zaparkovaný moped. U pařezu ležel náčrtník. Paul se okamžitě vrátil k autu, odšrouboval víko z plnicího otvoru nádrže a podíval se, zda na okraji neulpěla zrníčka cukru. Chlapec vzhlédl od nástroje, až když se řezník vynořil přímo před ním.

„Paul Momund, lahodné maso," utrousil Hannibal. Najednou vnímal neobyčejně ostře, obraz při okrajích načervenalý jako vrstva ledu na skle či lem optické čočky.

„Vidím, žes začal mluvit, ty parchante. Jestli jsi mi nachcal do chladiče, utrhnu ti tu tvou posranou hlavu. Tady ti žádnej policajt nepomůže."

„Vám taky ne," odsekl chlapec a krátce hrábl do strun. „To, co jste udělal, je neomluvitelné." Odložil loutnu a zvedl náčrtník. Vzhlédl k Paulovi a malíčkem na jednom místě rozmazal uhel, aby upravil kresbu.

Pak otočil list na prázdnou stránku, přistoupil k řezníkovi a podal mu blok. „Domnívám se, že jisté dámě dlužíte písemnou omluvu." Vnitřně se zachvěl odporem – ten chlap smrděl jako žumpa. Pot, žluklý tuk, nemyté vlasy.

Paul vytřeštil oči. „Zbláznil ses?"

„Napište, že se omlouváte, že si uvědomujete, jak jste opovrženíhodný, a že už ji na trhu nikdy neoslovíte ani se na ni křivě nepodíváte.“

„Omlouvat se šikmovoký čubce?“ Řezník se zachechtal. „Tak hele, nejdřív tě hodím do vody a vyždímám. A potom,“ výmluvně máchl nožem, „ti rozřežu kalhoty a strčím ti to někam, kde to rozhodně nechceš mít.“ S těmito slovy hrozivě vykročil k Hannibalovi.

Hoch ustoupil k mopedu a k pouzdru na loutnu. „Pokud vím, vyptával jste se jí na její přirození. Něco jako že jde napříč, že?“

„Je to snad tvoje matka? Japonky maj díru napříč! Měl bys vošoustat tu malou a přesvědčit se.“ Paul se vrhl na chlapce s mohutnými tlapami zdviženými a připravenými mlátit a drtit.

Hannibal mrštně vytáhl z pouzdra zakřivený meč a prudkým švihem rozpáral řezníkovi podbřišek.

„Takto napříč?“

Lesem se rozlehl strašlivý výkřik a vyplašení ptáci polekaně vzlétli z korun stromů. Paul si přitiskl ruce na ránu a cítil, jak mu je zalévá hustá mazlavá hmota. To přece není krev! Sklonil hlavu a podíval se, co se mu stalo. Znovu zaječel a začal si cpát střeva zpátky do břicha. Pak se otočil a vrávoral k autu. Hannibal k němu přiskočil a sekl ho přes ledviny.

„Nebo víc kolmo k páteři?“

Hoch se oháněl mečem a sekal do nenáviděného nepřítele. Řezník v totálním šoku skučel jako nepříčetný. Hannibal mu roztříštil klíční kost a ani nemrkl, když mu gejzír krve z krční tepny potřísnil obličej. Další dva seky přeťaly Achillovy šlachy a neurvalec klesl jako poražené zvíře.

Řezník Paul sedí opřený o pařez a nemůže zvednout ruce.

Hannibal mu hledí do očí. „Chcete se podívat na můj obrázek?“

Ukazuje těžce zraněnému muži stránku v náčrtníku, na kterou nakreslil jeho uťatou hlavu na podnose s tabulkou přivázanou za vlasy. Na jmenovce stojí: *Paul Momund, lahodné maso.* Řezníkovi se kalí zrak. Hannibal švihne mečem a Paul na zlomek

vteřiny vidí svět nakřivo, než v jeho mozku poklesne krevní tlak a nastane tma.

Ve své soukromé temnotě slyší Hannibal Míšin hlas, když se k nim u hradního příkopu blížil labutí samec, a nahlas říká: „Pozor, Annibo!“

Odpoledne pomalu ustupuje soumraku. Hannibal zůstává na mýtině. Má zavřené oči a opírá se o pařez, na němž trůní řezníkova hlava. Zvedá víčka a ještě asi minutu sedí. Pak vstává a odchází k molu. Při pohledu na úvazník z tenkého řetězu si mimoděk promne jizvu na krku. Ryby na vlascích pořád ještě žijí. Než se jich dotkne, namočí si ruku a pak je jednu po druhé sundává z háčku a pouští do řeky.

„Běžte,“ říká jim. „A ty taky,“ prudkým rozmachem hází řetěz daleko do vody.

Pak osvobodil cvrčky z košíku. „Běžte,“ říká i jim. Podíval se do nepromokavého plátěného pytle a najednou dostal hlad.

„Mňam,“ zamlaskal.

22

Většina sousedů nepovažovala násilnou smrt řezníka Paula za žádnou tragédii. Ostatně se není co divit u obyvatel vesnice, jejíhož starostu a několik členů obecní rady nacisté zastřelili jako odvetu za akce partyzánů z hnutí odporu.

Větší část Paulova těla ležela na zinkovém stole v přípravně Rogetova pohřebního ústavu. Ironií osudu se stal prvním klientem márnice od smrti hraběte Lectera. K večeru zabrzdil před budovou černý citröen. Četník, který stál před vchodem, úslužně přiběhl a otevřel dveře na straně spolujezdce.

„Dobrý večer, pane inspektore."

Z automobilu vystoupil asi čtyřicetiletý muž v dobře padnoucím civilním obleku. Na policistovo předpisové zasalutování odpověděl přátelským pokývnutím, otočil se zpátky k autu a řekl řidiči a svému podřízenému na zadním sedadle: „Odvezte kufry na stanici."

Inspektor našel majitele ústavu pana Rogeta a místního četnického velitele v přípravně, sterilně vyhlížející místnosti s vyleštěnými kohoutky a nástroji uloženými spolu s hadicemi a balzamovacími prostředky v prosklených skříňkách.

Velitel se rozzářil, když policejního důstojníka z Paříže spatřil.

„Inspektor Popil! Jsem rád, že jste si na nás našel čas. Vy si mě asi nepamatujete. Byl jsem…"

Inspektor se na četníka pátravě zadíval. „Ale pamatuju, jistě že pamatuju. Commandant Balmain. Přivedl jste do Norimberka zadrženého De Raise a během procesu jste seděl těsně za ním."

„A vy jste ho svými důkazy usvědčil. Je mi ctí, že s vámi mohu spolupracovat, pane.“

„Tak copak tu máme?“

Laurent, asistent majitele pohřebního ústavu, stáhl plachtu, jíž byla mrtvola přikryta.

Tělo řezníka Paula bylo oblečené a v místech, kde byla krví nasáklá látka roztržena, se odporně šklebily hluboké otevřené rány. Hlava chyběla.

„Paul Momund, přesněji řečeno jeho většina,“ odpověděl velitel. „To je jeho spis?“ ukázal na složku, kterou pařížský policista odložil na stolek.

Popil přikývl. „Krátký, ale odporný. V Orleansu udával Židy a podílel se na transportech.“ Inspektor obcházel stůl, prohlížel si tělo, pak uchopil mrtvolu za ruku a zvedl ji. Vytetovaná třešeň na bledé bezkrevné kůži působila kontrastněji. Mluvil jakoby sám k sobě. „Podle povahy sečných zranění na pažích se bránil. Ale ty modřiny na kloubech prstů jsou několik dní staré. Nejspíš se nedávno s někým popral.“

„Byl to vyhlášený rváč,“ potvrdil majitel pohřebního ústavu.

„Minulou sobotu vyvolal rvačku v baru,“ upřesnil snaživě Laurent. „Obul se do jednoho hosta a vyrazil mu zuby. Manželka, která svého muže bránila, dopadla stejně.“ Asistent prudce škubl hlavou, aby naznačil prudkost úderu. Přehazovačka na temeni mu přitom komicky poskočila.

„Prosil bych seznam jeho soupeřů z poslední doby,“ požádal inspektor. Naklonil se nad mrtvolu a nasál vzduch nosem. „Prováděl jste něco s tělem, monsieur Roget?“

„Kdepak, pane inspektore. Velitel mi výslovně zakázal s ním…“

Policista ho pokynem ruky přivolal ke stolu; všetečný Laurent se připojil. „Poznáváte ten pach? Pochází z nějaké látky, kterou zde používáte?“

„Cítím kyanid,“ prohlásil Roget. „Vrah ho ještě před smrtí otrávil!“

Inspektor zavrtěl hlavou. „Kyanid je cítit spíš po hořkých mandlích.“

„Mně to připomíná lék na bolení zubů," přispěchal se svým názorem Laurent a nevědomky si promnul bradu.

Majitel pohřebního ústavu se na svého asistenta vztekle otočil. „Blbče! Vidíš snad někde jeho zuby?"

„Ale ano – má pravdu," řekl inspektor Popil. „Hřebíčkový olej. Veliteli, mohl byste sem pozvat místního lékárníka? A ať s sebou přinese inventární záznamy."

Hannibal pod dohledem šéfkuchaře upekl nádherného pstruha s bylinkami a právě vytahoval pekáč z trouby. Na kůži vznikla lákavá křupavá kůrčička, v níž prosvítaly bělavé krystalky mořské soli. Kuchař ji na dvou místech podélně nařízl, aby nechal vyniknout aroma pokrmu.

„Zapamatuj si, Hannibale," poučoval svého žáka, „že na rybě jsou nejlepší a nejchutnější sousta z líček. Platí to ostatně i pro mnohé jiné tvory. Když ji budeš u stolu porcovat, dáš jednu porci madam a druhou čestnému hostu. Pokud budeš stolovat v kuchyni, pak samozřejmě sníš obě sám."

Serge přivezl z trhu základní potraviny. Začal vybalovat tašky a ukládat jídlo.

Za ním tiše vplula do kuchyně paní Murasaki.

„U Malého Zinka jsem potkal Laurenta," oznámil Serge. „Ohavnou hlavu toho řezníka prý ještě nenašli. Říkal, že mrtvola byla cítit – jen si to představte – hřebíčkovým olejem, co se dává do léků na zuby. Tvrdil, že…"

Hannibal spatřil paní Murasaki a přerušil Sergeovo líčení. „Měla byste něco sníst, madam. Tohle bude dobré. Moc dobré."

„A já jsem přivezl broskvovou zmrzlinu a čerstvé broskve," pochlubil se Serge.

Paní Murasaki dlouho hleděla Hannibalovi do očí.

Usmál se na ni, neotřesitelně klidný. „Broskve!" zajásal.

23

Půlnoc. Paní Murasaki leží v posteli u otevřeného okna, lehký vánek přináší do ložnice vůni mimózy, která kvete v rohu zahrady. Odhrnula přikrývku, aby cítila osvěžující větřík na pažích a nohou. Otevřené oči hleděly na tmavý strop, a když zamrkala, slyšela slabé cvakání.

Dole na dvoře se mastif v boudě převalil a nasál nozdrami vzduch. Kůže na čele se mu nakrabatila, ale pak se znovu ponořil do spánku a poddal se nádhernému snu, v němž ulovil králíka a zakousl ho.

Nad paní Murasaki skřípala podlaha podkroví. Někdo po ní chodil, a nebyla to myš. Zhluboka se nadechla, posadila se a svěsila nohy na studenou kamennou podlahu. Pak si oblékla lehké kimono, upravila si vlasy, z vázy v hale vzala květiny a se svícnem v ruce vyrazila po schodech nahoru.

Maska vyřezaná do dveří se na ni potutelně smála. Napřímila se, opřela se do ní a otevřela. Cítila, jak jí průvan jemně tiskne oděv k zádům, a vzadu v hluboké temnotě podkroví spatřila blikat světélko. Zamířila k němu. Světlo svícnu postupně odhalovalo obličeje masek, které ji pozorovaly, a pohyb vzduchu zlehka rozhýbal zavěšené loutky, které jako by gestikulovaly. Kráčela kolem proutěných košíků a lodních kufrů, památek na minulost po Robertově boku, k rodinnému oltáři a brnění, kolem nichž plály svíce.

Na oltáři před zbrojí stál tmavý předmět, jehož silueta se nejasně rýsovala proti tlumené záři. Položila svícen na bednu vedle oltáře a odhodlaně pohlédla na hlavu řezníka Paula, která

stála v mělké ikebanové misce. Očištěný bledý obličej, rty jsou netknuté, ale líce chybí, z úst stekl pramínek krve do misky, v níž hlava spočívá jako naaranžované květiny. K vlasům je připevněna cedulka, na níž stojí kaligrafický nápis: *Momund, Boucherie de Qualité.*

Hlava je otočena obličejem k samurajské výzbroji, oči zdvižené k masce. I paní Murasaki pozvedla tvář a promluvila japonsky.

„Dobrý večer, ctěný předku. Omluv prosím tuto podivnou kytici. Při vší úctě to není pomoc, kterou jsem měla na mysli."

Automaticky zvedla z podlahy uvadlou květinu se stužkou a uložila ji do rukávu, zatímco její oči neustále těkaly po okolí. Dlouhý meč stál na svém místě, stejně jako válečná sekera, ale krátký meč chyběl.

O krok ustoupila, otočila se ke světlíku a otevřela ho. Zhluboka se nadechla čerstvého vzduchu a cítila, jak jí ve spáncích buší krev. Vánek jí rozvlnil kimono a rozkmital plamínky svíček.

Od kostýmů se ozval šelest. Jedna z masek měla oči, které ji upřeně pozorovaly.

„Dobrý večer, Hannibale," pozdravila japonsky.

Z šera zazněla odpověď rovněž v japonštině. „Dobrý večer, má paní."

„Mohli bychom pokračovat anglicky, Hannibale? Některé záležitosti bych raději před svými předky utajila."

„Jak si přejete, má paní. Stejně jsme moje znalosti japonštiny právě vyčerpali."

Vstoupil do záře svíček, v jedné ruce krátký meč, v druhé kus látky na jeho čištění. Vykročila k němu. Dlouhý meč spočíval opřený ve stojanu vedle brnění a v případě potřeby by na něj snadno dosáhla.

„Možná jsem si měl vzít řeznický nůž," přemítal Hannibal nahlas. „Použil jsem samurajský meč, protože mi to připadlo správné. Doufám, že vám to nevadí. Slibuju, že na ostří nezůstane sebemenší skvrnka, natož škrábanec. Řezník byl jako máslo."

„Bojím se o tebe."

„Prosím, nedělejte si žádné starosti. Tam toho," ukázal na hlavu, „se zbavím."

„Nebylo nutné, abys to pro mě dělal."

„Udělal jsem to pro sebe, protože si vás nesmírně vážím, paní Murasaki. V žádném případě se nemusíte cítit provinile. Myslím, že váš předek by použití svého meče schválil. Je to vskutku mimořádně dokonalý nástroj."

Hannibal vsunul meč zpátky do pochvy a s uctivou úklonou k výstroji jej vrátil na stojan.

„Celá se chvějete," řekl ustaraně. „Dokonale se ovládáte, ale chvějete se jako ptáček. Bez květin bych se k vám neopovážil ani přiblížit. Miluji vás, paní Murasaki."

Ze dvora jednou krátce zakvílela dvoutónová policejní siréna hlídkového vozu. Mastif se probudil a zaštěkal.

Paní Murasaki přiskočila k Hannibalovi, uchopila ho za ruce a přitiskla si je dlaněmi k tvářím. Políbila ho na čelo a naléhavě zašeptala: „Rychle! Vydrhni si ruce! Čijó má u sebe v pokoji citrony."

Dole zabušilo klepadlo.

24

Paní Murasaki nechala inspektora Popila čekat dobrých sto tepů svého rozbušeného srdce, než vyšla na schodiště. Stál spolu se svým asistentem uprostřed vstupní haly pod vysokým stropem a vzhlížel k ní, když se objevila na podestě. Viděla, že čeká úplně klidně, ale ostražitě a v nejvyšší pohotovosti – jako krásný pavouk při okraji sítě na sloupku okna, za nímž se černala nekonečná noc.

Pařížský policista poněkud ostřeji vydechl, když ji spatřil. Klenba zvuk zesílila a paní Murasaki pozorně naslouchala.

Sestupovala po schodech, jako by plula vzduchem, ruce vsunuté do rukávů kimona.

U stěny stál Serge s očima podlitýma krví. „Paní Murasaki, ti pánové jsou od policie."

„Dobrý večer."

„Dobrý večer, madam. Promiňte, že vás vyrušuji tak pozdě, ale potřebuji položit pár otázek vašemu… synovci?"

„Ano, je to můj synovec. Mohl byste mi prosím ukázat svůj průkaz?" Ruka pomalu vyklouzla z širokého rukávu. Pečlivě si pročetla všechny údaje a porovnala podobenku se skutečností.

„Inspektor POP-il?"

„Po-PIL, madam."

„Na té fotografii máte stužku Čestné legie, inspektore."

„Ano, madam."

„Děkuji vám, že jste přišel osobně."

Vrátila mu služební průkaz a podle zachvění chřípí a neznatelného zúžení zornic poznala, že ucítil její jemnou vůni.

„Madam…?“

„Murasaki Šikibu.“

„Madam je hraběnka Lecterová a obvykle ji oslovujeme podle japonského zvyku *paní Murasaki*,“ vysvětlil Serge, který musel sebrat veškerou odvahu, aby něco bez vyzvání řekl policistovi.

„Paní Murasaki, rád bych si s vámi promluvil v soukromí a potom odděleně s vaším synovcem.“

„Při vší úctě k vašemu postavení se obávám, že to nebude možné, pane inspektore.“

„Mýlíte se, madam, bude to možné,“ odpověděl Popil.

„Nemám vůbec nic proti vaší návštěvě a můžete si podle libosti promluvit – s námi oběma.“

„Dobrý večer, inspektore,“ ozval se ze schodiště Hannibal.

Policista se k němu otočil. „Půjdete se mnou, mladý muži.“

„Zajisté, inspektore.“

„Přinesl byste mi můj plášť?“ požádala paní Murasaki Sergea.

„To nebude nutné, madam,“ ujistil ji Popil. „Vy s námi nepůjdete. Vyslechnu vás zítra tady ve vašem domě. Nebojte se, nechci vašemu synovci ublížit.“

„To je v pořádku, má paní,“ prohlásil Hannibal.

Pevný stisk, jímž si paní Murasaki v rukávech drtila zápěstí, úlevou trochu povolil.

25

Přípravna pohřebního ústavu se nořila do tmy a až na kapání kohoutku ve výlevce v ní vládlo hrobové ticho. Inspektor stál s Hannibalem na prahu, ramena a špičky bot smáčené deštěm.

Ležel tam Momund, chlapec ho zřetelně cítil. Čekal, až Popil rozsvítí, a se zájmem se těšil na podívanou, kterou policista určitě pokládá za dramatickou.

„Myslíš, že bys poznal Paula Momunda, kdybys ho znovu viděl?“

„Budu se snažit, inspektore.“

Popil cvakl vypínačem. Majitel ústavu nechal podle příkazu mrtvého svléct a jeho svršky uložil do papírových pytlů. Břicho zašil hrubými stehy podloženými kusem igelitu z pláštěnky a pahýl krku zakryl ručníkem.

„Pamatuješ si, jaké měl řezník tetování?“

Hannibal obešel stůl s mrtvolou. „Ano. Ale ten nápis jsem nečetl.“ Chlapec se přes bezhlavé tělo podíval na policistu a postřehl v jeho skvrnitých očích záblesk inteligence.

„A co je tam tedy napsáno?“

„*Tahle je moje, kde je tvoje?*“

„Možná si tam měl spíš nechat vytetovat *Tohle je tvoje, kde je moje?* Tohle je tvoje první vražda, kde je moje hlava? Co myslíš?“

„Myslím, že je vás to nedůstojné. Aspoň doufám. Domníváte se snad, že vykrvácel v mé přítomnosti?“

„Co ten řezník řekl té dámě, že tě to přivedlo k šílenství?“

„Mě nic k šílenství nepřivedlo, inspektore. Slovně urazil každého, kdo byl na doslech. Choval se hrubě.“

„Co řekl, Hannibale?“

„Zeptal se jí, jestli je pravda, že Japonky mají přirození napříč. Křikl na ni *hej, šikmovočko!*“

„Tak napříč.“ Inspektor přejel nad zašitou jizvou na břiše prstem, až se málem dotkl kůže. „Asi takhle?“ Policista hleděl chlapci do očí, jako by v nich něco hledal. Nic však nenašel. Vůbec nic. Položil další otázku.

„Co cítíš, když ho tady vidíš mrtvého?“

Hannibal nahlédl pod ručník zakrývající pahýl krku. „Lhostejnost,“ odpověděl.

Byl to první detektor lži, který venkovští policisté viděli, a jeho instalace vyvolala na stanici velkou zvědavost. Operátor, kterého si inspektor Popil přivezl z Paříže, upravil několik vodičů – většinou jen pro pobavení diváků – a čekal, až se nažhaví elektronky. Horká izolace obohatila pach cigaretového kouře a potu o přídech pálící se bavlny. Potom inspektor, který sledoval Hannibala, jak pozoruje přístroj, vyhnal všechny s výjimkou operátora a chlapce z místnosti. Technik mu upevnil na tělo elektrody.

„Uveď své jméno,“ začal s výslechem.

„Hannibal Lecter,“ zaznělo chraplavě.

„Věk?“

„Třináct let.“

Pisátka hladce běžela po papíru polygrafu.

„Jak dlouho žiješ ve Francii?“

„Šest měsíců.“

„Znal ses s řezníkem Paulem Momundem?“

„Nebyli jsme si vzájemně představeni.“

Pisátka se ani o chlup neodchýlila od normálu.

„Ale znal jsi ho.“

„Ano.“

„Došlo mezi vámi k výměně názorů? Došlo na čtvrtečním trhu k hádce mezi tebou a Paulem Momundem?“

„Ano.“

„Chodíš do školy?“

„Ano.“

„Vyžaduje škola nošení uniformy?“

„Ne.“

„Cítíš se vinen smrtí Paula Momunda?“

„Proč bych měl?“

„Omez své odpovědi na *ano* nebo *ne*.“

„Ne.“

Vrcholy grafů nevykázaly jedinou nepravidelnost. Žádné zvýšení krevního tlaku, žádné zrychlení tepu, dech klidný a vyrovnaný.

„Víš, že je řezník mrtev?“

„Ano.“

Operátor otočil několika kolečky na detektoru lži.

„Studoval jsi matematiku?“

„Ano.“

„Studoval jsi zeměpis?“

„Ano.“

„Viděl jsi mrtvolu Paula Momunda?“

„Ano.“

„Zabil jsi Paula Momunda?“

„Ne.“

Žádné vybočení pisátka. Operátor si sundal brýle – signál pro Popila, že výslech skončil.

Hannibala vystřídal v křesle polygrafu známý zloděj z Orleansu s bohatým rejstříkem trestů. Musel čekat, než se inspektor venku poradí s technikem.

Popil rozbalil záznam z detektoru lži.

„Podle toho je čistý.“

„Ten kluk nereaguje vůbec na nic,“ povzdechl si operátor. „Buď je to zcela otupělý válečný sirotek, nebo se dokáže přímo neskutečně ovládat.“

„Spíš to druhé,“ poznamenal inspektor.

„Chcete teď vyslechnout toho zloděje?“

„Ten mě nezajímá, ale projeďte ho. Možná ho před tím klukem párkrát praštím. Rozumíte mi?“

Po svažité cestě sjížděl k vesnici moped se zhasnutými světly a vypnutým motorem. Na něm seděl řidič v černé kombinéze a s černou maskou přes obličej. Stroj tiše objel roh na vzdálenější straně liduprázdného náměstí, krátce se ztratil za poštovní dodávkou zaparkovanou před úřadem a pokračoval v jízdě. Řidič šlapal do pedálů a nastartoval až před kopcem za vesnicí.

Inspektor Popil seděl s Hannibalem v kanceláři místního četnického velitele. Policista z Paříže si přečetl nálepku na lahvičce s žaludečním lékem a pomyslel si, že by sám potřeboval pořádnou dávku.

Položil na stůl stočený záznam z polygrafu a posunul jej prstem. Páska se rozmotala a odhalila řady pravidelných křivek. Jejich vrcholky mu připadaly jako předhoří zahalené mraky. „Zabil jsi toho řezníka, Hannibale?“

„Smím se vás pro změnu na něco zeptat já?“

„Ano.“

„Z Paříže je to sem dlouhá cesta. Specializujete se na vraždy řezníků?“

„Specializuju se na válečné zločiny a Paul Momund byl z několika podezřelý. Válečné zločiny neskončily s válkou, Hannibale.“ Popil se odmlčel a četl si reklamy na stranách popelníku. „Možná chápu tvou situaci lépe, než si myslíš.“

„Jaká je moje situace, inspektore?“

„Válka tě připravila o rodiče. Zůstal jsi na světě sám a žil jsi v sirotčinci, kde ses uzavřel sám do sebe. A pak ti to tvá nevlastní matka konečně všechno vynahradila.“ Ve snaze vytvořit pouto mezi sebou a chlapcem položil Hannibalovi ruku na rameno. „Pouhá její vůně ti dává zapomenout na smrad tábora. A potom ji ten řezník poplival. Jestli jsi ho zabil, dokázal bych to pochopit. Svěř se mi. Společně to pak vysvětlíme soudci a…“

Hannibal se na židli odsunul z jeho dosahu.

„*Pouhá její vůně dává zapomenout na smrad tábora?* Vy se snad ve volném čase zabýváte veršotepectvím, inspektore…“

„Zabil jsi řezníka?“

„Paul Momund se zabil sám. Zemřel na svou pitomost a hrubost.“

Inspektor díky svým rozsáhlým zkušenostem a znalostem poznal zlo a nyní ho slyšel v té nejčistší podobě. Neunikla mu změna zabarvení hlasu a udivilo ho pouze to, že vychází z úst tak malého hocha.

Tuto konkrétní vlnovou délku dosud neslyšel, ale poznal v ní své druhé já. Uplynulo již hodně času od chvíle, kdy se jej naposled zmocnilo vzrušení z lovu, kdy proti sobě vycítil brilantní mozek. Zježily se mu chlupy na předloktích i na zátylku. Pro tohle žil.

Částí své bytosti litoval, že vraždu nespáchal zloděj z Orleansu. Napadlo ho, jak osaměle se bude paní Murasaki cítit, když bude chlapec v příslušné instituci. Asi bude potřebovat útěchu.

„Řezník chytal ryby. Na jeho noži jsme našli krev a šupiny, ale ryby nikde. Kuchař mi sdělil, že jsi v den vraždy přinesl k večeři nádherného pstruha. Kde jsi k němu přišel?“

„Chytil jsem ho, inspektore. Za loděnicí mám neustále nastražený vlasec s návnadou. Ukážu vám ho, jestli chcete. Ty válečné zločiny jste si vybral sám, inspektore?“

„Ano.“

„Protože jste za války ztratil rodinu?“

„Ano.“

„Smím se zeptat jak?“

„Někteří padli v boji. Jiné odvezli na východ.“

„Dopadl jste ty, kdo to udělali?“

„Ne.“

„Ale byli to vichisté, že? Lidi jako ten řezník.“

„Ano.“

„Můžeme si spolu promluvit naprosto otevřeně?“

„Zajisté.“

„Je vám líto, že Paul Momund zemřel?“

Na protější straně náměstí vyšel z uličky, jejíž dlažbu krylo spadané listí, pan Rubin, místní holič a kadeřník, se svým teriérem. Celý den mluvil se svými zákazníky a nezmlkl ani večer

při věnčení psa. Odtáhl zvíře z travnatého pásu před poštovním úřadem.

„Měl sis ulevit na trávě před Filipovým domem, když se nikdo nedíval," káral psa. „Tady by nám mohli napařit pokutu. Ty žádný prachy nemáš. Musel bych ji zaplatit ze svýho."

Před budovou stála na vysokém sloupu poštovní schránka. Teriér napínal vodítko, až se k ní dostal, a zvedl nožičku.

Rubin spatřil nad schránkou obličej. Automaticky pozdravil a důrazně napomenul psa: „Ne abys pána počural!" Teriér zakňučel a pan Rubin si uvědomil, že pod schránkou nevidí na druhé straně nohy.

Moped ujížděl na plný plyn úzkou silničkou – tak rychle, že málem předjel bledý kužel reflektoru. Vtom se před ním vyhoupl protijedoucí automobil. Řidič pohotově vjel mezi stromy vedle vozovky a počkal, až koncová světla zmizí ve tmě.

V temnotě skladiště na zámku slabě praskal chladnoucí motor. Paní Murasaki si stáhla z hlavy černou kuklu a po hmatu si upravila vlasy.

Na hlavu Paula Momunda usazenou na poštovní schránce mířila dobrá desítka policejních baterek. Přes čelo těsně pod linií vlasů kdosi napsal *Boche*. Kolem se pomalu scházeli čumilové – pozdní pijáci a dělníci vracející se z odpolední směny.

Inspektor Popil přivedl Hannibala těsně ke sloupku a díval se na něj ve světle odrážejícím se od bledého mrtvého obličeje. V jeho výrazu nepostřehl sebemenší změnu.

„Hnutí odporu konečně Momunda dostalo," opakoval holič a každému neúnavně znovu a znovu popisoval, jak našel hlavu. Prohřešek svého psa pochopitelně zamlčel.

Hannibal, kterého Popil poslal domů v policejním voze, dorazil na zámek za uroseného svítání, a než vešel do domu,

natrhal květiny a srovnal je v ruce. Báseň, kterou kytici doprovodí, ho napadala, když zastřihoval stonky. V salonku našel ještě mokrý štětec paní Murasaki a krasopisně napsal:

Za podzimní rovnodennosti
posvítil vycházející úplněk na noční volavku –
co je krásnější?

Přes den se v klidu dospal. Ve snu jej navštívila Míša. Poslední léto před válkou ji chůva koupala ve vaničce před loveckou chatou, když nechala nejprve vodu ohřát na slunci. Holčičce poletovali kolem hlavy bělásci. Hannibal jí uřízl lilek a dívenka chovala fialový plod jako panenku.

Když se probudil, našel pode dveřmi podsunutou obálku spolu s květem vistárie. Na kartičce stálo: *Kdyby člověka trápily žáby, dal by přednost volavce.*

26

Čijó se připravovala na odjezd do Japonska tak, že Hannibalovi vtloukala do hlavy základy své rodné řeči. Doufala, že bude moci konverzovat s paní Murasaki a ulehčí jí v neustálé nutnosti používat francouzštinu nebo angličtinu.

Našla v něm nadaného žáka s vytříbeným citem pro básnické vyjadřování v duchu vznešené japonské tradice a nutila jej k nácviku komunikace ve verších. Svěřila se, že toto je největší slabina jejího nastávajícího ženicha. Vymámila z Hannibala slavnostní slib, že se bude o paní Murasaki vzorně starat, a přiměla jej přísahat na řadu předmětů, které byly podle jejího názoru pro člověka ze Západu posvátné. Kromě toho si vyžádala také závazek před oltářem v podkroví, který doprovázela hrozba strašného trestu včetně zapichování jehel pod nehty.

Sebevroucnější přání však nemohlo chvíli rozloučení oddálit. Zatímco se paní Murasaki a Hannibal chystali do Paříže, Čijó si balila věci, které si odveze do Japonska. Na lyonském nádraží jí Serge spolu s chlapcem naložili kufry do zavazadlového vagónu ve vlaku s přípojem na loď do zámoří. Paní Murasaki stála s dívkou v kupé a do poslední vteřiny ji držela za ruku. Náhodný pozorovatel by je při pohledu na jejich úklonu na rozloučenou pokládal za bezcitné.

Po návratu domů na paní Murasaki a Hannibala těžce dolehla dívčina nepřítomnost. Teď už zůstali sami dva.

Pařížský byt, v němž před válkou žil otec paní Murasaki, působil jemnou souhrou lesklého laku a šerých stínů velmi japonsky. Pokud nábytek, rozbalovaný kus po kuse, oživil její vzpomínky na otce, nedala to na sobě znát.

Spolu s Hannibalem odtáhli těžké závěsy a vpustili dovnitř slunce.

Hannibal se zahleděl shůry na Place des Vosges, svým prostorem, světlem a teplým cihlovým zdivem jedno z nejkrásnějších pařížských náměstí navzdory neupravenému parku, který stále nesl stopy válečné vřavy.

Právě na tomto místě bojoval král Jindřich II. v souboji pod zástavou Diany de Poitiers a padl s osudnou třískou zapíchnutou do oka. Nezachránil jej ani slavný Vesalius, spěšně přivolaný k jeho loži.

Hannibal přimhouřil jedno oko a představil si místo, kde asi panovník padl – nejspíš právě v místě, kde nyní stál inspektor Popil s kytkou v květináči v ruce a hleděl vzhůru do oken. Hannibal mu nezamával.

„Myslím, že máte návštěvu, má paní," utrousil přes rameno. Paní Murasaki se neptala, kdo je oním návštěvníkem. Když se ozvalo zaklepání, chvíli počkala, než otevřela dveře.

Popil vešel s kytkou a pytlíkem bonbonů od Fauchona. Následoval okamžik, kdy se neohrabaně pokoušel sundat si klobouk s oběma rukama zaměstnanýma balíčky, až jej paní Murasaki vysvobodila a pokrývku hlavy mu odebrala.

„Vítejte v Paříži, paní Murasaki. Květinář mě ujistil, že tato rostlina se bude na vaší terase krásně vyjímat."

„Na mé terase? Mám dojem, že mě neustále sledujete, inspektore. Už jste zjistil, že mám terasu."

„Nejen to. Přesvědčil jsem se, že máte v bytě chodbu, a důvodně vás podezřívám, že i kuchyni."

„Takže postupujete od jedné místnosti ke druhé?"

„Ano, tak vypadá moje pověstná metoda. Od jedné místnosti do druhé."

„A skončíte kde?“ Neuniklo jí, že mírně zrudl, a ohleduplně změnila téma. „Postavíme tu kytku na světlo.“

Když k němu přišli, Hannibal právě vybaloval samurajskou výstroj. Stál vedle bedny a v ruce držel masku. Neotočil se k inspektorovi celým tělem, pouze zkroutil krk jako sova a zahleděl se na policistu. Podle klobouku, který paní Murasaki nesla, odhadl obvod hlavy na necelých dvacet centimetrů a její váhu na šest kilogramů.

„Už sis ji někdy nasadil? Myslím tu masku,“ zajímal se Popil.

„Ještě jsem si to nezasloužil.“

„Opravdu?“

„Vy snad nosíte všechna svá vyznamenání?“

„Jen když to vyžaduje ceremoniál.“

„Čokoládové bonbony od Fauchona. To je od vás velmi pozorné, inspektore Popile. Jejich vůně odstraní pach tábora.“

„Ale ne pach hřebíčkového oleje. Paní Murasaki, chci si s vámi promluvit o vašem občanství.“

Hovořili spolu na terase. Hannibal je pozoroval oknem a poopravil svůj odhad obvodu inspektorovy hlavy na rovných dvacet centimetrů. Během rozhovoru Popil a paní Murasaki mnohokrát přemístili květináč a různě jej natáčeli, aby rostlina získala co nejvíce slunečního svitu. Zdálo se, že se oba potřebují nějak zaměstnat.

Hannibal již nepokračoval ve vybalování výzbroje. Klečel vedle bedny a v dlani svíral rukojeť krátkého meče potaženou kůží rejnoka. Pozoroval policistu očima ukrytýma pod maskou.

Viděl, že se paní Murasaki směje. Usoudil, že ji inspektor Popil bezpochyby obdařil dalším ze svých trapných pokusů o lehkomyslný žert a ona se zasmála, aby ho potěšila. Když se vrátili do místnosti, paní Murasaki odešla a nechala je o samotě.

„Hannibale, tvůj strýc se před smrtí snažil zjistit, co se stalo tvé sestře v Litvě. Mohl bych to také zkusit. Dostat se do Pobaltí je dnes dost obtížné. Sověti někdy spolupracují, ale většinou ne. Udělám, co budu moci.“

„Děkuji.“

„Kolik si toho pamatuješ?“

„Žili jsme v lovecké chatě. Došlo k výbuchu. Vzpomínám si, že mě našli vojáci a odvezli mě na tanku do vesnice. Co se stalo mezi tím, to netuším. Mockrát jsem se snažil vzpomenout, ale marně.“

„Mluvil jsem s doktorem Rufinem.“

Žádná viditelná reakce.

„Odmítl mi sdělit podrobnosti vašich sezení.“

Opět nic.

„Řekl mi však, že si děláš o sestru velké starosti, což je zcela pochopitelné. Věří, že časem se ti paměť vrátí. Kdyby sis na cokoliv vzpomněl, prosím, abys mi to řekl.“

Hannibal na inspektora hleděl pevným pohledem. „Proč ne?“ Litoval, že neslyší hodiny. Bylo by fajn slyšet jejich tikot.

„Když jsme spolu mluvili po té… nehodě, která postihla Paula Momunda, svěřil jsem se ti, že jsem za války ztratil všechny příbuzné. Musel jsem vynaložit značné úsilí, abych o tom dokázal mluvit. Víš proč?“

„Povězte mi to, inspektore.“

„Protože se domnívám, že jsem je mohl zachránit. Děsím se, že jednou přijdu na to, co jsem neudělal, ačkoliv jsem mohl. Jestli máš stejný pocit, nesmíš připustit, aby tvůj strach odehnal vzpomínku na to, jak jsi mohl své sestře pomoci. Mně se můžeš svěřit absolutně se vším.“

Do místnosti vešla paní Murasaki. Inspektor vstal a změnil téma. „Lyceum je dobrá škola a ty sis přijetí zasloužil. Jestli ti mohu nějak pomoci, stačí říct. Občas se ve škole za tebou zastavím.“

„Ale raději byste se zastavil tady,“ opáčil Hannibal.

„A budete vždycky vítán,“ dodala paní Murasaki.

„Přeji vám dobrý den, inspektore,“ rozloučil se chlapec.

Paní Murasaki doprovodila hosta a vrátila se rozhněvaná.

„Inspektor Popil vás má rád. Vidím mu to v očích,“ prohlásil Hannibal.

„A co on vidí v tvých? Dráždit ho může být nebezpečné.“

„Zjistíte, že je to nudný morous.“

„A ty jsi hrubián. Chceš-li se chovat nezdvořile k hostům, dělej si to ve vlastním domě.“

„Chci zůstat tady s vámi, paní Murasaki.“

Zlost ji opustila. „Ne. Budeme spolu trávit víkendy a prázdniny, ale přes týden budeš bydlet na internátu, jak vyžadují pravidla školy. Víš, že moje ruka bude vždy spočívat na tvém srdci.“ Položila ji tam.

Její ruka ležela na jeho srdci. Ruka, která držela Popilův klobouk. Ruka, která třímala nůž pod krkem Momundova bratra. Ruka, která svírala řezníkovy vlasy a vložila jeho hlavu do pytle a postavila ji na poštovní schránku. Jeho srdce jí bušilo do dlaně. Její tvář pro slzy nerozeznával.

27

Žáby byly naloženy do formaldehydu dávno před válkou, a pokud se někdy jejich orgány lišily barvou, působení chemikálie rozdíly dávno smazalo. V páchnoucí školní laboratoři připadla jedna na šestici studentů. Seděli v kruhu kolem podnosu s malou mrtvolkou a na desce stolu rostly hromádky hoblin z hrubé gumy, jak se pokoušeli zachytit podobu těla na papír. Ve třídě panovala zima – poválečný nedostatek uhlí přetrvával – a někteří hoši si navlékli rukavice s odstřiženými konečky prstů.

Hannibal přistoupil ke stolku, podíval se na žábu a vrátil se na své místo. Podnikl pouze dva výlety. Kantorský instinkt profesoru Bienvilleovi radil nedůvěřovat žádnému žákovi, který se uchýlil do zadní lavice. Z boku se k Hannibalovi tiše přiblížil a jeho podezření potvrdil pohled do náčrtníku – chlapec místo žáby kreslil něčí obličej.

„Hannibale Lectere, proč nekreslíš předložený vzorek?“

„Už jsem ho dokončil, pane.“ Hoch otočil horní stránku a ukázal učiteli přesně zachycenou žábu s tak dokonale vyvedenými anatomickými detaily, že připomínala Leonardovu kresbu muže. Vnitřnosti byly vystínovány a vyšrafovány.

Profesor se pozorně zahleděl do chlapcova obličeje. Pak si jazykem upravil umělý chrup a pravil: „Tu kresbu si vezmu a ukážu ji někomu, kdo by ji měl vidět. Dostaneš za ni jedničku s hvězdičkou.“ Učitel obrátil nazpět horní list s namalovaným obličejem. „Kdo je to?“

„Já nevím, pane. Někdo, koho jsem náhodou potkal.“

Ve skutečnosti to byla tvář Vitase Grutase, ovšem Hannibal jeho jméno neznal. Tento obličej vídal za nocí na stropě a v měsíčním kotouči.

Byl to rok šedého světla pronikajícího zaprášeným oknem do třídy. Aspoň že ho bylo tolik, aby se při něm dalo kreslit, a třída se změnila, protože učitelský sbor se rozhodl přeřadit nadaného žáka do vyššího ročníku, posléze do ještě vyššího a pak ještě jednou.

Konečně nastaly školní prázdniny.

První podzim po manželově smrti a po odjezdu Čijó paní Murasaki těžce prožívala ztráty, které ji postihly. Za manželova života pořádala na podzim večeře pod širým nebem na louce u zámku a spolu s hrabětem Lecterem, Hannibalem a Čijó pozorovali vycházející měsíc a poslouchali postupně utichající bzukot hmyzu.

Nyní četla Hannibalovi na terase svého pařížského bytu dopis, v němž Čijó popisovala přípravy na svatbu. Sice společně pozorovali dorůstající měsíc, ale cvrčky ve městě neslyšeli.

Hannibal vstával časně. Složil lůžko v obývacím pokoji a vyrazil na kole k Seině. Přejel přes most k Botanické zahradě a ve zvěřinci vznesl další z nesčetných dotazů. Tentokrát na něj čekala novinka v podobě lístku s napsanou adresou…

O deset minut později již stál na rohu Place Monge a Rue Ortolan před obchodem, na jehož vývěsním štítě stálo: *Pissons Tropicaux, Petites Oiseaux & Animaux Exotiques.*[5]

Hannibal vylovil z brašny pod sedlem sadu kreseb a vstoupil.

V malé přední části obchodu stály vyrovnané řady akvarijních nádrží a klecí, vzduchem prosyceným vůní zrní, teplého peří a krmiva pro rybičky se nesla kakofonie štěbetání, pískotu a vrzání běhacích kol křečků.

Z klece vedle pokladny se na Hannibala obořil velký papoušek a hocha udivilo, že pták mluví japonsky. Ale to už se z

[5] *Tropické ryby, drobné ptactvo a exotická zvířata. (Pozn. překl.)*

hloubi krámku vynořila drobná postava starého Japonce, který se zvedl od kotlíku na kamnech.

„*Gomekudasai,* monsieur?“ zeptal se Hannibal.

„*Irasšajimase,* monsieur,“ odpověděl majitel obchodu.

„*Irasšajimase,* monsieur,“ zopakoval papoušek.

„Neměl byste náhodou na prodej *suzumušiho,* zvonkového cvrčka?“

„*Non, je suis désolée,* monsieur,“ odpověděl prodavač.

„*Non, je suis désolée,* monsieur,“ zahrál si papoušek na kolovrátek.

Majitel se na drzého ptáka zamračil a přešel do angličtiny, aby ho zmátl. „Mohu vám nabídnout spoustu cvrčků vycvičených pro zápasy. Jsou to dokonalí bojovníci, kteří dosud neokusili porážku, slavní účastníci mnoha soubojů.“

„Sháním dárek pro vznešenou Japonku, která touto roční dobou umírá steskem po zpěvu *suzumušiho,*“ vysvětlil Hannibal. „Obyčejný cvrček mi k ničemu není.“

„Já bych si vám také nedovolil nabídnout francouzského cvrčka, jehož zpěv potěší jen zřídka. Bohužel však žádného *suzumušiho* nemám. Ale možná by tu paní obšťastnil papoušek s bohatou japonskou slovní zásobou, jehož výroky se týkají všech stránek pozemského života.“

„A nemáte náhodou *suzumušiho* jen pro svou soukromou potřebu?“

Majitel obchodu chvíli hleděl do prázdna a uvažoval. Předpisy o dovozu hmyzu a jeho vajíček byly v raných letech nové republiky dosti zmatené. „Chtěl byste si ho poslechnout?“

„Bude mi ctí,“ odvětil Hannibal.

Majitel zmizel za závěsem a vrátil se s malou klíckou, okurkou a nožem. Položil klícku na pult, pod pozorným dohledem papouška uřízl plátek okurky a strčil jej cvrčkovi dovnitř. *Suzumuši* se po chvíli odvděčil jasným cinkavým zpěvem. Majitel s blaženým výrazem naslouchal, když se melodie rozezněla ještě jednou.

Papoušek se ze všech sil snažil cinkot napodobit – hlasitě a opakovaně. Když se nedočkal zasloužené odměny, jeho slovník

zhrubl. Jeho běsnění Hannibalovi připomnělo strýce Elgara. Majitel přehodil přes ptačí klec závěs.

„M*erde!*“ zakrákalo zpod plátna.

„Rád bych se s vámi dohodl, jestli byste mi nemohl svého *suzumušiho* pravidelně půjčovat. Řekněme jednou týdně.“

„A jaký byste si asi představoval poplatek?“ zajímal se majitel obchodu.

„Uvažoval jsem o jisté formě výměnného obchodu.“ Hannibal vytáhl ze své sbírky kolorovanou perokresbu brouka na prohýbajícím se stéblu trávy.

Majitel opatrně uchopil obrázek za okraje a otočil se s ním ke světlu. Pak jej opřel o pokladnu. „Poptám se u svých kolegů. Mohl byste se vrátit po obědě?“

Hannibal se procházel ulicemi. U stánku v tržnici si koupil jednu švestku a snědl ji. Dlouho hleděl do výkladní skříně obchodu s loveckými potřebami, fascinován vystavenými rohatými hlavami kozorožce a kamzíka. Na čestném místě se skvěla elegantní dvouhlavňová kulovnice ze slavné dílny Holland & Holland. Vyleštěné dřevo pažby jako by vyrůstalo přímo z kovu komory a celek připomínal svými ladnými křivkami nádherného hada.

Zbraň byla svým zvláštním způsobem elegantní a krásná – stejně jako paní Murasaki. Nepříjemná myšlenka pod mrtvým pohledem trofejních hlav.

Majitel již čekal s připraveným cvrčkem. „Vrátíte mi klec, až mine říjen?“

„Myslíte, že nepřežije podzim?“

„Když ho budete chovat v teple, možná vydrží do zimy. Klec mi přinesete, až… Prostě až ji nebudete potřebovat.“ Podal Hannibalovi okurku. „Nedávejte ji *suzumušimu* celou najednou,“ upozornil žertem.

Paní Murasaki vyšla po modlitbách na terasu, v obličeji poslední stopy podzimního výrazu.

Večeře u nízkého stolku na terase v zářivém soumraku. Nudle již měli skoro sněžené, když ji cvrček, povzbuzen porcí okurky, překvapil křišťálově čistým zpěvem ze svého temného úkrytu pod květinami v ikebanové misce. Paní Murasaki se zprvu zdálo, že sní, ale pak se zvonivá melodie ozvala ještě jednou, průzračná rolnička *suzumušiho.*

Oči se jí rozjasnily a vrátila se do přítomnosti. Usmála se na Hannibala.

„Vidím, že ty a cvrček zpíváte v souznění s mým srdcem."

„Mé srdce při pohledu na vás vždy okřeje. Vždyť právě vy jste je naučila zpívat."

Za zpěvu *suzumušiho* vyšel měsíc. Terasa jako by stoupala spolu s ním, přitahována zhmotnělým svitem luny, vznášela se nad svět plný duchů a zlých vzpomínek, stoupala tam, kde nejsou žádná strašidla. Stačilo jim, že tam jsou spolu.

Nakonec jí řekne, že si cvrčka pouze vypůjčil a že ho musí při novoluní vrátit. Nechtěl, aby si ho ponechala do pozdního podzimu.

28

Paní Murasaki vedla díky své píli a vytříbenému vkusu poměrně elegantní život, přestože jí po prodeji zámku a úhradě dědických poplatků moc prostředků nezbylo. Dala by Hannibalovi vše, oč by požádal, jenže on nic nechtěl.

Robert Lecter založil svému synovci svěřenecký fond, který však sotva pokryl základní náklady na studium, nic víc.

Nejcennějším majetkem, který Hannibal vlastnil, byl dopis, který sám sestavil. Podepsal jej jako *Dr. Gamil Jolipoli, alergolog* a upozorňoval v něm školu, že žák Hannibal Lecter trpí těžkou alergií na křídový prach, a měl by proto sedět co nejdál od tabule.

Měl vynikající známky a věděl, že učitelům ani tak moc nezáleží na tom, co dělá, hlavně když si toho nevšimnou ostatní žáci a nezačnou následovat jeho špatný příklad.

Seděl sám v poslední lavici a osvobozen od okolí mohl tvořit kolorované perokresby ptáků v japonském stylu a současně jedním uchem sledovat výklad.

Japonské obrázky si v té době získaly v Paříži velkou oblibu. Kreslil je malé, takže vyhovovaly omezeným rozměrům pařížských bytů a turisté si je mohli snadno uložit do zavazadel. Svá díla podepisoval kaligrafickým znakem nazývaným *Věčnost osmi tahy.*

V nevýznamných galeriích kolem ulic Saints-Péres a Jacob se dobře prodávaly, ačkoliv někteří majitelé trvali na tom, že je musí přinést až po zavírací hodině, aby zákazníci neviděli, že je maluje dítě.

Za pozdního léta, kdy slunce ještě svítilo dlouho do večera, chodil po vyučování do Lucemburských zahrad a čekání na zavírací hodinu si krátil kreslením dětských plachetnic na rybníčku. Pak odcházel do čtvrti Saint-Germain a obcházel galerie – narozeniny paní Murasaki se blížily a on si pro ni vyhlédl nádherný kousek jadeitu na Place Furstenberg.

Kresby plachetnic dobře udal v jednom obchodě na Rue Jacob, ale malby ptáků v japonském stylu schovával pro jednu malou galerii na Rue Saints-Péres, přestože měl pocit, že ho její majitel okrádá. Zjistil, že obrázky se mnohem lépe prodávají zarámované, a našel zručného rámaře, který mu ochotné čekal s placením.

Kráčel s taškou plnou kreseb po bulváru Saint-Germain. Kavárenské stolky na chodnících byly plně obsazené a pouliční klauni otravovali kolemjdoucí k pobavení hostů v Café Flore. Jazzové kluby v uličkách směřujících k řece, v Rue Saint-Benoit a Rue de l'Abbaye, byly ještě zavřené, ale restaurace již lákaly návštěvníky.

Hannibal se snažil zapomenout na oběd ve školní jídelně – nechutnou masovou směs nazývanou nevděčnými strávníky *ostatky mučedníků* – a s upřímným zájmem studoval vyvěšené jídelní lístky. Již brzy nashromáždí dostatek prostředků, aby mohl narozeninovou oslavu korunovat pozváním na večeři, a pátral po podniku, který by nabízel mořské ježovky.

Monsieur Leet, majitel Leetovy galerie, se právě holil před večerní schůzkou, když Hannibal zazvonil u dveří. Závěsy již byly zataženy, ale uvnitř se ještě svítilo. Leet, původem Belgičan, nesnášel francouzskou netrpělivost a jeho největší životní touhou bylo oškubávat Američany, kteří podle jeho názoru koupí všechno. Galerie nabízela díla uznávaných malířů, drobné sošky i starožitnosti a proslula zejména námořnickými výjevy a přímořskými krajinkami.

„Dobrý večer, monsieur Lecter," pozdravil galerista školáka. „Rád vás zase vidím. Doufám, že se máte dobře. Chvíli mě prosím omluvte, než zabalím obraz – musím ho ještě dnes odeslat do Filadelfie. To je v Americe."

Hoch ze zkušenosti věděl, že po vřelém přijetí obvykle následuje tvrdé obchodní vyjednávání. Předal majiteli galerie obrázky spolu se seznamem, do nějž vepsal pevnou rukou ceny. „Mohu se tady rozhlédnout?“

„Posložte si.“

Vždycky ho potěšilo, když se ocitl mimo školní zdi a mohl si prohlížet kvalitní obrazy. Po odpoledni stráveném kreslením loděk u rybníka přemýšlel o vodě a řešil problém, jak ji co nejvěrněji zachytit. Myslel na anglického malíře Turnera, na jeho osobité barvy a nenapodobitelné zachycení mlžného oparu. Přecházel od jednoho obrazu k druhému a hleděl na vodu a na vzduch nad ní. A pak narazil na malé zarámované plátno upevněné na stojanu. Zachycovalo pohled na benátský Velký kanál s kostelem Santa Maria della Salute v pozadí.

Guardiho obraz pocházel z Lecterova hradu. Hannibal si to uvědomil dříve, než si dílo pořádně prohlédl – prozradil mu to záblesk vzpomínky na důvěrně známou malbu, ukryté hluboko za očními víčky. Třeba je to kopie. Uchopil rám a podíval se na plátno zblízka. Ano, v levém horním rohu zřetelně rozeznal skupinku drobných hnědých teček. Jako malé dítě kdysi zaslechl, jak rodiče té skvrně říkají „liščí stopa“, a dlouhé minuty si pak lámal hlavu, jak mohla liška otisknout svou tlapu na obraz pověšený vysoko na zdi. Nebyla to kopie. Rám ho najednou pálil v dlaních.

Majitel galerie se vrátil a pohoršené se zamračil. „Nechytáme, dokud nejsme rozhodnuti koupit. Tady máte šek.“ Pak se galerista zasmál. „Je to hodně peněz, ale Guardiho tím nezaplatíte.“

„Dnes ne. Možná příště, monsieur Leet.“

29

Inspektor Popil, kterého znervózňoval tichý klinkot zvonku, netrpělivě zabušil pěstí na dveře Leetovy galerie v Rue Saints-Péres. Jakmile mu majitel otevřel, přešel rovnou k věci.

„Kde jste vzal toho Guardiho?“

„Koupil jsem ho od Kopnika, když jsme si dělili podnik,“ odpověděl Leet. Otřel si čelo a pomyslel si, že policista vypadá ve svém proužkovaném saku bez rozparku odporně francouzsky. „Tvrdil, že ho získal od jednoho Fina. Jméno mi nesdělil.“

„Ukažte mi fakturu,“ požádal Popil. „Podle zákona o umění a památkách jste povinen mít ve své provozovně soupis kradených uměleckých předmětů. Ten chci také vidět.“

Leet porovnal přehled kradených obrazů se svým katalogem. „Tady je to. Podívejte se sám. Odcizený Guardi je uveden pod jiným názvem. Hrabě Lecter nahlásil obraz jako *Pohled na Santa Maria della Salute,* zatímco já jsem ho koupil jako *Pohled na Velký kanál.“*

„Mám u sebe soudní příkaz, který mě opravňuje ten obraz zabavit, ať už se jmenuje jakkoliv. Vystavím vám na něj potvrzení. A teď mi, monsieur Leet, sežeňte toho vašeho Kopnika. Ušetříte si tím hromadu nepříjemností.“

„Kopnik je mrtvý, inspektore. Kdysi byl mým společníkem v tomto podniku. Jmenovali jsme se Kopnik a Leet. Podle mě by Leet a Kopnik znělo mnohem lépe.“

„Máte jeho záznamy a účetní knihy?“

„Já ne. Možná jeho právník.“

„Najděte je, monsieur Leet. A hledejte *dobře*“ zdůraznil Popil. „Chci vědět, jak se ten obraz dostal z Lecterova hradu do vaší galerie.“

„Říkáte Lecter?“ otázal se Leet. „Není to ten kluk, co tak hezky maluje?“

„Uhodl jste.“

„To je zvláštní,“ vydechl galerista.

„Ano, zvláštní,“ odvětil inspektor. „Ten obraz mi prosím zabalte.“

Za dva dny se Leet objevil s papíry v centrále kriminální policie na Quai des Orfévres, nábřeží Zlatníků. Popil ho posadil na lavici v chodbě vedle dveří označených *Audition 2*, za nimiž právě probíhal výslech podezřelého ze znásilnění doprovázený tupými údery a křikem, a nechal galeristu čtvrt hodiny nasávat atmosféru, než ho pozval do své soukromé kanceláře.

Obchodník s uměním mu podal stvrzenku, která dokládala, že Kopnik koupil Guardiho od jistého Emppu Makinena za osm tisíc britských liber.

„A tohle vy považujete za věrohodný doklad?“ vyjel inspektor. „Já tedy ne.“

Leet si odkašlal a hleděl do země. Uplynulo celých dvacet vteřin.

„Veřejný žalobce se nemůže dočkat, až proti vám zahájí proces, monsieur Leet. Víte, že je bigotní kalvinista?“

„Ten obraz…“

Popil ho zastavil zdviženou dlaní. „Moment. Teď na chvíli ponecháme váš problém stranou, ano? Řeknu jen tolik, že bych mohl intervenovat ve váš prospěch, pokud k tomu shledám důvod. Potřebuju totiž vaši pomoc. Podívejte se na tohle.“ Podal majiteli galerie štos průklepových papírů hustě popsaných strojem. „Toto je seznam položek, které nechala umělecká komise dopravit do Paříže ze sběrného bodu v Mnichově. Všechno jsou to ukradená umělecká díla.“

„Budou vystavena v Jeu de Paume.“

„Přesně tak. Žadatelé o navrácení si je budou moci prohlédnout. Strana dvě uprostřed. Označeno kroužkem.“

„*Most vzdechů.* Bernardo Bellotto, olej na dřevě, třicet krát třicet šest centimetrů.“

„Znáte ten obraz?“ zeptal se Popil.

„Samozřejmě jsem o něm slyšel.“

„Jestli je pravý, pochází rovněž z Lecterova hradu. Jistě víte, že má slavného dvojníka, další obrázek Mostu vzdechů.“

„Ano. Namaloval ho Canaletto. Ve stejný den jako Bellotto.“

„I ten se ztratil z Lecterova hradu. S největší pravděpodobností byl ukraden ve stejnou dobu stejným pachatelem,“ řekl inspektor. „O kolik víc byste vydělal, kdybyste tu dvojici prodal pohromadě, a ne každý obraz zvlášť?“

„Nejmíň čtyřikrát tolik. Žádný rozumný obchodník by je neprodával odděleně.“

„V tom případě je někdo rozdělil z nevědomosti nebo omylem. Dva obrazy Mostu vzdechů. Za předpokladu, že zloděj jeden z nich pořád má, lze oprávněně soudit, že se pokusí získat ten druhý zpět, nemyslíte?“

„Souhlasím.“

„Až bude tento obraz vystaven v Jeu de Paume, jistě vyvolá velký zájem. Půjdete na výstavu se mnou a společně se podíváme, jestli kolem něj nebude někdo příliš čmuchat.“

30

Oficiální pozvánka umožnila paní Murasaki vstup do muzea Jeu de Paume ještě před davem zvědavců, který se shromáždil v Tuileriích a hořel touhou spatřit více než pět set ukradených uměleckých kousků, které spojenecká komise pro památky, umění a archivy nechala dopravit ze sběrného bodu v Mnichově do Paříže ve snaze vypátrat právoplatné majitele.

Některé předměty prodělaly již třetí cestu mezi Francií a Německem. Nejprve se jich zmocnil Napoleon, pak je nacisté odvezli zpátky do vlasti a nyní je Spojenci vrátili do Francie.

V přízemí muzea narazila paní Murasaki na úžasnou sbírku západního umění. Jeden konec haly zcela zaplnily krvavé obrazy s náboženskou tematikou. Obklopena podobiznami Krista na kříži si připadala jako na lidských jatkách.

Úlevu hledala v pohledu na *Hostinu*, veselou malbu, na níž sice stůl přetéká pokrmy, ale je neobsazený, jen hladový kokršpaněl se sápe po šunce. Vedle visela monumentální plátna Rubensovy školy – růžolící kypré ženy bujných tvarů obklopené baculatými dětmi s křídly.

A právě tam inspektor Popil spatřil paní Murasaki v napodobenině kostýmu ze salonu Chanel, v porovnání s růžovými Rubensovými nahotinkami štíhlou a elegantní.

A už se setkávají, krásná Japonka a její strážce. Inspektora zajímalo, jak se pozdraví: zastavili se, ještě když je dělilo několik kroků, a přestože se přímo neuklonili, vzali na vědomí přítomnost toho druhého lehkým úklonem hlavy. Potom se objali. Dáma

políbila hocha na čelo a dotkla se jeho tváře a okamžitě se mezi nimi rozproudil rozhovor.

Na přivítání dohlížela zdařilá kopie Caravaggiova obrazu *Judita stíná Holoferna.* Před válkou by ta ironie Popila pobavila, dnes se mu zježily vlasy na krku.

Inspektor zachytil Hannibalův pohled a pokynul chlapci k malé kanceláři nedaleko vchodu, kde již čekal Leet.

„Podle hlášení z mnichovského sběrného bodu byl obraz zabaven pašerákovi, kterého před půldruhým rokem dopadli na polsko-německé hranici," oznámil Popil.

„Zpíval? Prozradil, odkud ho měl?" zajímal se majitel galerie.

Inspektor zavrtěl hlavou. „Pašerák skončil v americké vojenské věznici nedaleko Mnichova, kde ho uškrtil fanatický Němec, který ještě téže noci zmizel. Domníváme se, že využil Dragunovičův kanál. Tato stopa nikam nevedla. Obraz visí pod číslem osmdesát osm v protějším rohu sálu. Monsieur Leet tvrdí, že vypadá jako pravý. Poznáš, Hannibale, jestli skutečně pochází z vaší rodinné sbírky?"

„Samozřejmě."

„Jestli je to opravdu váš obraz, Hannibale, poškrábej se na bradě. A kdyby tě někdo oslovil, rozplývej se, jak jsi šťastný, že se znovu našel a že tě jen málo zajímá, kdo ho ukradl. Chceš peníze. Chceš ten obraz co nejdříve získat zpátky a prodat, ale potřebuješ také jeho dvojče."

Policista se na chvíli odmlčel. „Neusnadňuj mu to, Hannibale. Buď zkažený a sobecký, předstírej chtivost," pokračoval až nevhodně radostným tónem. „Myslíš, že to zvládneš? Ať to mezi tebou a tvou opatrovnicí jiskří. Člověk, který tě osloví, se s tebou bude potřebovat spojit, ale kontakt na sebe ti nedá. Bude se cítit uvolněněji, když se vy dva pohádáte. Trvej na tom, ať ti dá na sebe spojení. Leet a já tě budeme sledovat. Dej nám pár minut, než se ukážeš na výstavě."

Inspektor se otočil k majiteli galerie. „Jdeme. A ne abyste se mi ztratil."

Hannibal a paní Murasaki si prohlížejí řady menších obrázků.

Tady je, pověšený ve výšce očí. *Most vzdechů.* Pohled na něj zapůsobil na Hannibala silněji než objev Guardiho; v tomto obrázku spatřil matčinu tvář.

Mezitím se do sálu nahrnuly zástupy zájemců se seznamy pohřešovaných děl v rukou a se svazky dokladů potvrzujících vlastnictví v podpaždí. Mezi nimi i vysoký muž v typicky anglickém obleku, jehož sako jako by mělo křidélka.

Se seznamem před očima si stoupl tak blízko, že slyšel, co Hannibal říká.

„Tento obrázek visel spolu se svým dvojníkem v šatně mé matky. Když jsme opouštěli hrad před postupujícími Němci, dala mi ho, abych ho zanesl kuchaři. Kladla mi na srdce, abych ho zezadu nezašpinil."

Hannibal sundal obrázek a obrátil ho. V očích mu zajiskřilo, když na zadní straně plátna spatřil křídou obtažený obrys dětské ruky, téměř setřený, takže zůstal jen palec a ukazovák, ačkoliv jej chránil list průsvitného papíru.

Dlouho na obrys hleděl opojen vzpomínkami, a dokonce se mu zdálo, jako by se dva prstíky pohnuly v náznaku gesta. Jen s největším úsilím se vrátil do současnosti a vzpomněl si na Popilovy instrukce: *Jestli je to opravdu váš obraz, Hannibale, poškrábej se na bradě.*

Konečně se zhluboka nadechl a vyslal příslušný signál.

„Tohle je Míšina ruka," vysvětlil paní Murasaki. „Když mi bylo osm, v horních patrech hradu bílili stěny. Tento obraz s jeho dvojčetem sundali, položili je na divan v matčině pokoji a přikryli plachtou. My jsme si s Míšou pod ni vždycky vlezli a hráli jsme si na beduíny v poušti. Vytáhl jsem z kapsy křídu a obtáhl jsem její ručku na zadní stranu plátna, abych ji uchránil před zlým kouzlem. Rodiče se nejdřív zlobili, ale obrázku se nic nestalo, a tak se s tím nakonec smířili. Myslím, že je to i docela pobavilo."

A to už k nim spěchal muž v plstěném klobouku, jemuž se na krku houpala úřední jmenovka.

Pracovník komise tě přiběhne okřiknout; rychle se s ním pohádej, nabádal ho inspektor při instruktáži.

„Položte prosím ten obraz," žádal úředník. „Dotýkat se vystavených děl je zakázáno."

„Nedotkl bych se toho obrazu, kdyby nebyl můj," ohradil se.

„Ale dokud neprokážete vlastnictví, nesmíte na něj sahat, jinak vás nechám z budovy vyvést. Počkejte, hned se vrátím a přivedu někoho z komise."

Jakmile úředník odešel, muž v anglickém obleku se k chlapci přitočil. „Jsem Alec Trebelaux," představil se. „Myslím, že bych vám mohl pomoci."

Dvacet metrů daleko stáli Popil a Leet a pozorovali scénu.

„Znáte ho?" zeptal se inspektor.

„Ne," odpověděl majitel galerie.

Trebelaux pozval Hannibala a paní Murasaki do výklenku u křídlového okna. Bylo mu kolem padesátky a ruce i plešatou hlavu měl dohněda opálené. V jasném slunečním světle byly zřetelně vidět lupy v obočí. Hannibal toho člověka v životě neviděl.

Většina mužů ráda setrvala ve společnosti paní Murasaki; Alex Trebelaux zjevně ne a ona to ihned vycítila, ačkoliv se choval velmi uctivě, dokonce by se dalo říci úlisně.

„Rád vás poznávám, madam. Jste snad poručnicí mladého pána?"

„Madam je mým váženým poradcem," vmísil se Hannibal. „Jednat budete se mnou."

Předstírej chtivost, radil mu Popil. *Paní Murasaki bude umírněným hlasem rozumu.*

„Jsem jeho opatrovnice, pane," vysvětlila.

„Ale obraz je můj," nedal se chlapec.

„Budeš muset přednést svůj nárok zástupcům komise, která má program nabitý na půldruhého roku dopředu. Do té doby zůstane obraz v úřední úschově."

„Chodím do školy, pane Trebelauxi. Doufal jsem, že budu…"

„Mohu vám pomoci," zopakoval nabídku Trebelaux.

„Řekněte mi jak, monsieur."

„Za tři týdny mám před komisí slyšení v jiné věci."

„Vy jste obchodník, monsieur?" zajímala se paní Murasaki.

„Kdybych si to mohl dovolit, stal bych se sběratelem, madam. Ale abych si mohl něco koupit, musím nejprve prodat. Rád držím ve svých rukou krásné věci, byť jen na omezenou dobu. Vaše rodinná sbírka na Lecterově hradu byla malá, ale exkluzivní.“

„Vy jste tu sbírku znal?“ pokračovala v otázkách.

„Ztráty z Lecterova hradu nahlásil spojenecké komisi váš zesnulý… Hrabě Robert Lecter.“

„A vy byste v rámci svého slyšení mohl prezentovat i můj případ?“ zajímal se Hannibal.

„Přihlásil bych se o obraz vaším jménem podle ustanovení Haagské konvence z roku 1907. Dovolte, abych vám to vysvětlil. Jedná se…“

„Ano, článek čtyřicet šest. Už jsme o tom mluvili,“ skočil mu do řeči Hannibal a ohlédl se po paní Murasaki. Olízl si ret, aby posílil dojem hrabivého lakomce.

„Mluvili jsme však i o jiných možnostech, Hannibale,“ připomněla paní Murasaki.

„Co když ten obraz prodat nechci, monsieur Trebelaux?“ nadhodil chlapec.

„Pak byste musel čekat, až na vás přijde u komise řada. Do té doby budete dospělý.“

„Manžel mi vysvětlil, že obraz je vlastně součástí dvojice,“ podotkla paní Murasaki. „Pokud by byly pohromadě, mají mnohem větší cenu. Nevíte náhodou, kde je ten druhý? Namaloval ho Canaletto.“

„Bohužel ne, madam.“

„Rozhodně by se vám vyplatilo, kdybyste se po něm poohlédl.“ Hleděla mu upřeně do očí. „Můžete mi dát na sebe kontakt?“ zeptala se s lehkým důrazem na slůvku *mi*.

Udal adresu malého hotelu nedaleko nádraží dHa’Este, potřásl si s Hannibalem rukou, aniž na něj pohlédl, a zmizel v davu.

Hannibal se zaregistroval jako osoba uplatňující nárok a spolu s paní Murasaki pokračoval v prohlídce obrovské džungle uloupeného umění. Pohled na otisk sestřiny ruky v něm vyvolal otupělou prázdnotu. Jen na tváři jako by cítil její pohlazení.

Zastavil se před tapisérií *Obětování Izáka* a dlouho na ni hleděl.

„V horním patře hradu jich viselo plno," vzpomínal nahlas. „Když jsem si stoupl na špičky, dotkl jsem se spodního okraje." Otočil dolní roh tkaniny a prohlédl si ji zezadu. „Tato strana se mi vždycky líbila víc. Niti a provázky, které ve skutečnosti tvoří obraz."

„Jako zamotané myšlenky," souhlasila paní Murasaki.

Upustil růžek tapisérie a Abraham, držící syna pod krkem, se zachvěl, stejně jako anděl, který mu zastavil ruku.

„Myslíte, že Bůh chtěl Izáka sníst, a proto přikázal Abrahamovi, aby ho zabil?" zeptal se Hannibal.

„Ne, Hannibale, jistě že ne. Anděl zasahuje včas."

„Vždycky ne," namítl chlapec.

Když se Trebelaux přesvědčil, že odešli z budovy, zašel na toaletu, navlhčil kapesník pod kohoutkem a vrátil se do sálu k *Mostu vzdechů.* Nenápadně se rozhlédl, a když viděl, že se žádný ze zřízenců muzea nedívá jeho směrem, sundal obraz, nadzvedl průsvitný papír a mokrým kapesníkem smazal křídový obrys dětské ručky. Klidně se to mohlo stát v době, kdy byl obraz v úschově. Citové hodnoty se rády staví do cesty obchodu a nikdy neuškodí je odstranit.

31

Policista v civilu René Aden hlídkoval před Trebelauxovým hotelem, dokud ve třetím patře budovy bez výtahu nezhasla světla. Pak si odskočil na nedaleké nádraží, aby se občerstvil, a naštěstí se stihl vrátit právě včas – sledovaný vyšel z hotelu se sportovní taškou v ruce.

Trebelaux nastoupil před nádražím do taxíku, nechal se odvézt přes Seinu do parních lázní v Rue de Babylone a vešel. Aden zaparkoval neoznačený vůz na požární ploše, napočítal do padesáti a následoval podezřelého. Těžký vzduch ve vstupní hale byl cítit voňavými mastmi a oleji. Na lavicích seděli muži v županech a četli noviny v několika jazycích.

Aden se nechtěl svlékat a jít za sledovaným do páry. Ne že by mu chyběla rozhodnost či zápal pro práci, ale jeho otec zemřel na „zákopovou nemoc“, onemocnění dolních končetin způsobené dlouhým stáním v chladu a mokru, a policista nepovažoval za nutné se v tomto prostředí zouvat. Vzal si z věšáku noviny upevněné v dřevěném rámu a posadil se do křesla.

Trebelaux klapal v dřevácích, které mu byly nepříjemně malé, přes několik průchozích místností, v nichž se muži usazení na kachlíčkových lavicích poddávali účinkům horké páry.

Soukromé sauny se pronajímaly v patnáctiminutových intervalech, vstupné se hradilo předem. Vešel do druhé kóje a málem zavrávoral, jak se do něj opřela vlna vlhkého vedra. Sundal si brýle a očistil sraženou páru ručníkem.

„Co tě zdrželo?“ vyjel na něho Leet z mlžného oblaku. „Málem jsem se tady rozpustil.“

„Zprávu od toho pitomce úředníka jsem dostal, když už jsem ležel v posteli,“ hájil se Trebelaux.

„Policie tě dnes v Jeu de Paume sledovala. Vědí, že ten Guardi, kterého jsi mi prodal, je horký.“

„Tys je na mě poštval? Zrovna ty?“

„Nesmysl! Myslí si, že víš, kdo má obrazy ukradené z Lecterova hradu. Víš to?“

„Nevím. Ale můj klient nejspíš ano.“

„Jestli mi seženeš ten druhý *Most vzdechů*, uměl bych to s oběma zařídit,“ prohlásil Leet.

„Komu bys je prodal?“

„To je moje věc. Jednomu velkému sběrateli ve Státech. Řekněme jisté instituci. Tak víš něco, nebo se tady pařím zbytečně?“

„Ozvu se ti,“ slíbil Trebelaux.

Druhý den odpoledne si Trebelaux na nádraží de l’Este koupil jízdenku do Lucemburku. Policista Aden ho sledoval, když nastupoval s velkým kufrem do vagónu první třídy. Nosič znechuceně zavrtěl hlavou nad malým spropitným.

Aden spěšně zavolal na nábřeží Zlatníků a v poslední chvíli naskočil do rozjíždějícího se vlaku, v ruce nachystaný služební průkaz pro průvodčího.

Když vlak zastavoval v Meaux, již se setmělo. Trebelaux si vzal holicí soupravu a zamířil do umývárny. Vyskočil na nástupiště, když už vlak nabíral rychlost. O kufr se nestaral.

Ve vedlejší ulici za nádražím na něj čekalo auto.

„Proč se scházíme tady?“ zeptal se, sotva se uvelebil na sedadle spolujezdce. „Mohl jsem tě přece navštívit ve Fontainebleau.“

„Máme tady nějaké vyřizování,“ odpověděl muž za volantem. „Slušný obchod.“ Trebelaux ho znal pod jménem Christopher Kleber.

Kleber odjel k restauraci o dvě ulice dál, kde si objednal vydatnou večeři a pak pozvedl sklenku, aby připil vichistovi, který se nimral v zeleninovém salátu a skládal z mladých fazolových lusků na okraji talíře svůj monogram.

„Policie zabavila Guardiho,“ řekl Trebelaux, když se číšník, který Kleberovi přinesl telecí biftek, vzdálil.

„Já vím. Už jsi to řekl Herculovi. O takových věcech se do telefonu nemluví. V čem je problém?“

„Policajti Leetovi řekli, že ten obraz byl ukraden na Východě. Je to pravda?“

„Samozřejmě že není. Kdo má ten případ na starosti?“

„Jeden inspektor vybavený seznamem uměleckých děl uloupených na Východě. Tvrdí, že obraz je na něm uveden. Znovu se ptám, jestli je to pravda.“

„Podíval ses na razítko?“

„Jo. Lidový komisariát osvěty,“ odpověděl Trebelaux. „Co z toho plyne?“

„Řekl ten policajt Leetovi, komu podle seznamu ten obraz na Východě patřil? Jestli to byl Žid, tak na tom celkem nezáleží, protože Spojenci židovský majetek nevracejí. Všichni Židi jsou totiž mrtví. A o Sovětech už vůbec nemluvím. Ti schramstnou všechno.“

„Není to jen tak obyčejný policajt, ale inspektor kriminálky,“ poznamenal Trebelaux.

„Teď mluvíš jako správný Švýcar. Jak se jmenuje?“

„Popil. Křestní jméno neznám.“

„Aha.“ Kleber si utřel ústa ubrouskem. „To jsem si mohl myslet. Žádný problém. Popila znám. Už roky ho mám na výplatní listině. Musí občas dělat vlny. Co mu Leet řekl?“

„Ještě nic, ale připadá mi nervózní. Prozatím to hodil na Kopnika, svého mrtvého společníka,“ odpověděl Trebelaux.

„Doufám, že Leet nic konkrétního neví a netuší, odkud ten obraz máš.“

„Podle naší domluvy jsem mu tvrdil, že jsem ho koupil v Lausanne. Kňučí, že chce zpátky peníze. Řekl jsem mu, že se musím poradit se svým klientem.“

„Popil je můj, o toho se postarám. Víš co, pusť tu záležitost z hlavy. Potřebuju si s tebou promluvit o něčem mnohem důležitějším. Nemohl bys na pár dní do Ameriky?“

„Nic pašovat nebudu.“

„O žádné pašování se nejedná. Chci, abys tam něco dojednal. Podíváš se na zboží před odesláním a potom ho uvidíš ve Státech, ale na stole v zasedací síni jedné banky. Když poletíš letadlem, můžeš být za týden zpátky.“

„Co je to za zboží?“

„Drobné starožitnosti. Nějaké ikony, solničky a podobně. Podíváme se na ně a ty mi povíš, co si o nich myslíš.“

„A co ta další věc?“ staral se Trebelaux.

„Neboj se, jsi v naprostém bezpečí,“ uklidňoval ho Kleber.

Jméno Kleber používal ve Francii. Jinak se jmenoval Petras Kolnas a inspektora Popila skutečně znal, ovšem ne ze své výplatní listiny.

32

Obytný člun *Christabela* byl přivázán jediným lanem k molu na břehu řeky Marny východně od Paříže, a jakmile Trebelaux skočil na palubu, okamžitě vyplul. Bylo to typické plavidlo určené pro plavbu po vnitrozemských kanálech postavené v Holandsku, černě natřená dlouhá loď se stejně tvarovanou přídí a zádí a s nízkými palubními nástavbami, které umožňovaly proplouvat pod mosty. Palubu zdobily velké květináče s vysázenými keři.

Majitel člunu, drobný, příjemně vypadající muž, stál u lodní lávky. Přivítal návštěvníka, a než ho pozval ho do podpalubí, podal mu pravici.

„Rád vás poznávám.“ Chlupy na hřbetu ruku mu rostly obráceně směrem k zápěstí a Švýcara při stisku škrábaly. „Jděte za panem Milkem. Nechal jsem zboží rozložit dole.“

Majitel zůstal na palubě s Kolnasem a společně se chvíli procházeli mezi keramickými květníky, než se zastavili u jediného předmětu, který narušoval vzhled upravené zahrádky – dvousetlitrového sudu od oleje s vyvrtanými otvory. Víko kdosi upálil autogenem a volně je přivázal kusem drátu. Na podlaze pod sudem ležela nepromokavá plachta. Majitel člunu poklepal na ocelový plášť a kov hlasitě zazvonil.

„Pojď za mnou.“

Zamířil na spodní palubu, kde otevřel vysokou skříň nacpanou rozličnými zbraněmi: odstřelovačská puška Dragunov, tři samopaly – americký Thompson a dva německé Schmeissery – , pět protitankových pancéřových pěstí, určených v tomto případě k ničení jiných plavidel, a sbírka pistolí. Majitel si však vybral

harpunu ve tvaru trojzubce s upilovanými zpětnými háčky a podal ji Kolnasovi.

„Moc ho nepořež," požádal majitel konverzačním tónem. „Eva tu není, aby ten bordel uklidila. Uděláš to dole, až zjistíme, co všechno vykecal. A napíchni ho pořádně, ať nám v sudu neplave."

„Milko by ho mohl…" začal Kolnas.

„Ne. Je to tvůj průser. Tys ho k nám přivedl, tak se starej. Copak denně neporcuješ maso? Milko ho akorát vynese mrtvého nahoru, až to s ním vyřídíš, a pomůže ti ho nacpat do sudu. Nezapomeň si nechat jeho klíče, abys mu mohl prohledat pokoj. V případě potřeby zlikvidujeme i toho obchodníka Leeta. Nesmíme po sobě zanechat žádné stopy. A s prodejem umění si na nějakou dobu dáme pauzu," uzavřel majitel lodi, který si ve Francii nechal říkat Victor Gustavson.

Victor Gustavson je úspěšný obchodník, který na poválečném černém trhu prodává ve velkém staré morfium pašované z Německa a nové prostitutky. Jeho pravé jméno zní Vladis Grutas.

Leet zůstal naživu, ale bez obrazů. Ty zabavila vláda a uložila je do bankovního trezoru, kde čekaly na výsledek vleklého soudního sporu. Soudci se nemohli dohodnout, zda lze chorvatskou dohodu o reparacích aplikovat i na Litvu. Trebelaux hleděl prázdnými očními důlky z kovového sudu, jenž ležel na dně Marny. Už nebyl plešatý, na hlavě mu vyrostly chomáče zelených vodních řas, které se vlnily v mírném proudu jako kadeře jeho mládí.

Uplynula řada let, ale žádný další obraz z Lecterova hradu se neobjevil.

Díky přímluvě inspektora Popila směl Hannibal Lecter čas od času navštívit bankovní trezor a prohlédnout si uschované obrazy. Bylo to k zbláznění, sedět tam v ponurém šeru pod dohledem strážného a poslouchat jeho sípavý dech.

Hannibal hledí na obraz, který převzal z matčiných rukou, a ví, že minulost vůbec není minulostí. Bestie, která poskvrnila

svým smrdutým dechem jeho i Míšu, stále dýchala a dýchá i v této chvíli. Občas na minutku otáčí *Most vzdechů* ke stěně a dívá se na zadní stranu plátna. Otisk Míšiny dlaně někdo smazal, zůstal jen prázdný obdélník, na který promítá své klokotavé sny. Vyrůstá a mění se. Nebo se z něj možná stává to, čím vždycky byl.

ČÁST II

Že Milosrdenství v lese se schovává,
to řekl jsem s myšlenkou jinou –
s myšlenkou na bestii mírnou,
s drápy a tlamou zkrvavenou,
jichž rychle použít neváhá.
– Lawrence Spingaen

33

Na jevišti pařížské Opery se doktoru Faustovi pomalu naplňoval čas, který mu zbýval do vypršení dohody s Ďáblem. Hannibal Lecter a paní Murasaki sledovali z intimního soukromí lóže Faustovy marné snahy vyhnout se plamenům, které šlehaly vysoko k ohnivzdornému stropu nádherného Garnierova divadla.

Osmnáctiletý Hannibal stranil Mefistofelovi a Faustem pohrdal, ale závěrečné vyvrcholení poslouchal jen napůl ucha. Po očku pozoroval paní Murasaki, která se do Opery opravdu vyparádila, a občas jí něco zašeptal. Z protějších lóží se tu a tam zablýsklo, jak pánové otáčeli kukátka od jeviště, aby si exotickou návštěvnici prohlédli.

Proti ostře nasvětlené scéně se jevila pouze jako silueta, právě tak, jak ji Hannibal poprvé spatřil, když jako dítě přijel na zámek. Jednotlivé obrazy se mu zjevovaly před duševním zrakem ve stejném pořadí: *lesk vrány pijící z okapového žlabu, zářivé vlasy paní Murasaki. Nejprve její silueta, a když otevřela vysoké okno, dotyk světla na její tváři.*

Urazil dlouhou cestu po mostě snů. Vyrostl natolik, že se vešel do večerních šatů svého strýce, zatímco paní Murasaki mu připadala pořád stejná.

Sevřela v dlani látku sukně a Hannibal zaslechl přes hudbu zašustění. Věděl, že vycítila jeho upřený pohled; odvrátil se a rozhlédl se po lóži.

Nemohl jí upřít charakter. V zadní části se – odstíněna závěsem před zvědavými pohledy – nacházela pohodlná pohovka na krátkých nožkách, kam se mohli uchýlit milenci k něžným

radovánkám, k nimž jim orchestr poskytoval romantický doprovod. Od lékaře na pohotovosti se náhodou dozvěděl, že minulou sezónu právě na této pohovce podlehl jistý postarší gentleman infarktu při závěrečných tónech *Letu čmeláka.*

Hannibal a paní Murasaki neseděli v lóži sami. Přední dvojici sedadel obsadil policejní komisař z pařížské prefektury s manželkou, což vysvětlovalo, odkud paní Murasaki vzala lístky. Samozřejmě od inspektora Popila. Jak příhodné, že se Popil nemohl představení zúčastnit. Nejspíš mu v tom zabránilo vyšetřování vraždy a Hannibal jen doufal, že bude časově náročné a nebezpečné, že bude probíhat venku a za mizerného počasí, nejlépe s rizikem smrtelného zásahu blesku.

V hledišti se rozsvítilo a tenor Benjamino Gigli sklízel od náročného obecenstva zasloužené ovace vestoje. Policejní komisař s manželkou se otočili a potřásali okolním divákům rukama, ještě unavenýma neutuchajícím potleskem.

Komisařova žena, dáma obdařená pronikavě jasným a hlavně zvědavým pohledem, si přeměřila Hannibala, vyfintěného ve strýcově večerním obleku, a neodpustila si poznámku: „Mladý muži, manžel mi řekl, že jste nejmladší student, který byl kdy ve Francii přijat na lékařskou fakultu."

„Záznamy nejsou kompletní, madam. Možná někteří praktikanti…"

„Je pravda, že vám stačí přečíst si učebnici jenom jednou, takže ji stihnete do týdne vrátit do knihkupectví a dostanete nazpět peníze?"

Hannibal se usmál. „Ach, to ne, madam. Je to trošku jinak." *Odkud asi tu informaci má?* blesklo mu hlavou. S *největší pravděpodobností ze stejného zdroje jako ty vstupenky.* Přistoupil k ní, jak se tlačila do uličky, významně hodil očima ke komisaři, sklonil se, aby jí políbil ruku, a nahlas zašeptal: „Nerad bych byl obviněn ze zločinu."

Komisař měl dobrou náladu – právě viděl, jak Faust trpěl za své hříchy.

„Jestli se mé ženě hned tady na místě vyzpovídáte, mladý muži, budu dělat, že o ničem nevím."

„Pravda je taková, madam, že si knihkupectví za tuto službu strhává dvě stě franků.“

Paní Murasaki se do něj zavěsila a po okázalém schodišti Opery osvětleném přepychovými lustry sestupovali rychleji než Faust, aby unikli tlačenici. Nad nimi plynul strop s bohatými freskami a na cestu jim kynula kamenná i namalovaná křídla. Na náměstí Opery panoval čilý ruch. Z kovového koše na oheň u pouličního stánku zavanula vzpomínka na Faustovu noční můru. Hannibal přivolal taxi.

„Překvapilo mě, že jste řekla inspektoru Popilovi o těch knihách,“ prohodil, jakmile nastoupili.

„Zjistil to sám,“ bránila se paní Murasaki. „Řekl to komisaři a ten potom své ženě. Chtěla si s tebou jenom zaflirtovat. Přece nejsi tak tupý, Hannibale, abys to nepoznal.“

V poslední době ji zneklidňuje, když se se mnou ocitne sama v uzavřeném prostoru, a dává to najevo podrážděním.

„Promiňte,“ omluvil se.

34

„Máš čas vypít si čaj?“ zeptala se paní Murasaki.

Hned po příchodu do bytu ho odvedla na terasu – další důkaz, že se v jeho blízkosti lépe cítila venku. Nevěděl, co si o tom má myslet. Sám se změnil, ale ona ani trochu. Plamen olejové lampy v poryvu větru mohutně zaplápolal. Když mu nalévala zelený čaj, všiml si, jak jí na zápěstí pulzuje žilka, a závan vůně z jejího kimona do něj vnikl jako vlastní myšlenka.

„Psala mi Čijó,“ oznámila. „Zrušila zasnoubení. Diplomacie už jí nevyhovuje.“

„Je šťastná?“

„Snad ano. Byla to dobrá partie podle starých měřítek. Nemohu s ní nesouhlasit. Píše, že udělala totéž, co já. Šla za hlasem svého srdce.“

„A kam?“

„Za jedním mladíkem, který studuje strojírenství na univerzitě v Kjótu.“

„Rád bych ji viděl šťastnou.“

„A já bych ráda viděla šťastného tebe. Spíš, Hannibale?“

„Když mám čas. Když se nemůžu vrátit do svého pokoje, zdřímnu si na nosítkách.“

„Ty dobře víš, jak jsem tu otázku myslela.“

„Jestli mě pronásledují zlé sny? Ano. Copak vy se ve svých snech také nevracíte do Hirošimy?“

„Jenže já své sny nepřivolávám.“

„Musím si vzpomenout. Za jakoukoliv cenu.“

U dveří mu dala krabici z tvrdého papíru s večeří a balíčkem heřmánkového čaje. „Je dobrý na spaní.“

Políbil paní Murasaki ruku. Neodbyl to pouhou francouzskou úklonou a náznakem polibku, skutečně se dotkl rty její kůže a ochutnal ji.

Zopakoval haiku, které jí napsal za noci řezníka: „Za podzimní rovnodennosti posvítil vycházející úplněk na noční volavku – co je krásnější?“

„Podzimní rovnodennost je daleko,“ usmála se a položila mu ruku na srdce, jak to dělala od jeho třinácti let. Pak ji odtáhla a Hannibal pocítil na hrudi ledový chlad.

„Opravdu ty koupené knihy vracíš?“

„Vracím.“

„Takže si je dokážeš po jediném přečtení zapamatovat?“

„Všechno, co je důležité.“

„V tom případě by sis mohl taky zapamatovat, že není vhodné dráždit inspektora Popila. Když ho nebudeš provokovat, neublíží ti. Ani mně.“

Obléká si podráždění jako zimní kimono. Když to vím, mohu toho využít, abych ji přestal vidět nahou v lázni tehdy dávno na zámku, její obličej a prsa jako vodní květy? Jako růžové a bílé lekníny na hladině hradního příkopu? Mohu? Ne, nemohu.

Vyšel do noci. První blok či dva se trápil, ale pak vyšel z úzkých uliček čtvrti Marais a po mostě Ludvíka Filipa přešel přes řeku. Seina pod ním hladce plynula a most postříbřilo měsíční světlo.

Při pohledu od východu vypadá chrám Notre Dame se svými nosnými oblouky a mnoha oky kulatých oken jako obrovský pavouk. Hannibal svým duševním zrakem viděl, jak se pavoučí katedrála pohybuje ztemnělým městem a jen tak pro potěchu popadne vlak vyjíždějící z nádraží Orsay jako červa nebo, což by bylo ještě lepší, si jako snadnou kořist vyhlédne výživného inspektora, který právě vychází z budovy policejního ředitelství na nábřeží Zlatníků.

Po lávce pro pěší přešel na ostrov Cité a obešel katedrálu, z níž se nesl zpěv nacvičujícího sboru.

Zastavil se před portálem hlavního vchodu a zahleděl se na reliéf Posledního soudu vyvedený na obloucích a římsách nad vraty. Uvažoval, že jej zařadí do svého paláce paměti jako ilustraci podrobně rozpitvaného lidského hrdla. Na horní římse drží archanděl Michael váhy, jako by sám prováděl pitvu. Váhy se podobají jazylkové kosti a archanděla převyšují ostatní svatí jako mastoidní trny lebeční kosti za uchem. Spodní římsa, na níž jsou proklatci odváděni v řetězech, by sloužila jako klíční kost a série oblouků za ní by dokonale znázornila strukturální vrstvy hrdla, tak snadno zapamatovatelné: *Sternohyoid, omohyoid, thorohyoid, jugulárka.*[6] *Amen.* Jako katechismus.

Ale ne, to by nešlo. Problém spočívá v osvětlení. Exponáty v paláci paměti musí být silně nasvíceny a odděleny širokými mezerami. Navíc je ten špinavý kámen příliš jednobarevný. Hannibal kdysi špatně zodpověděl jednu z otázek testu, protože odpověď byla příliš tmavá a on ji ve své mysli umístil proti temnému pozadí. Komplexní pitva lidského krku plánovaná na příští týden bude vyžadovat průzračně čisté a dobře rozmístěné a osvětlené exponáty.

Z chrámu se trousili poslední kůroví zpěváci s hábity přes rameno a Hannibal vstoupil. Nitro katedrály se hroužilo do tmy, prolamované jen tu a tam votivními svícemi. Zamířil k mramorové soše svaté Johanky z Arku nedaleko jižního východu. Řady svíček před ní divoce plápolaly v průvanu od dveří. Hannibal se v šeru opřel o pilíř a hleděl přes plameny do tváře mučednice. *Matce hoří šaty.* Plamínky svíček se mu rudě odrážely v očích.

Plápolající ohýnky tancovaly po tváři světice a její obličej nabýval různé náhodné výrazy, podobně jako zvonkohra rozeznělá větrem. Paměť, lidská paměť. Přemýšlel, zda by svatá

---

[6] *Jednotlivé svaly v krku napojené na jazylku a krční žíla. (Pozn. Překl.)*

Johanka ve svých vzpomínkách dala přednost jiné děkovné oběti než plamenům. Věděl, že jeho matka určitě ano.

Chrámem se rozlehly kroky kostelníka doprovázené cinkotem klíčů. Zněly dvojitě, jak se odrážely nejprve od stěn a pak od vysoké temnoty stropu.

Jako první spatřil kostelník Hannibalovy oči, rudě zářící v plamíncích, a pohled na ně v něm vyvolal atavistickou hrůzu. Vlasy na krku se mu zježily a rukou s klíči se spěšně pokřižoval. Ale vždyť je to jenom člověk, navíc mladý. Stařec před sebou zamával svazkem klíčů jako kadidelnicí. „Už je čas," a pokynul bradou k východu.

„Ano, už je čas a čas již uplynul," odpověděl Hannibal a vyšel postranním východem do noci.

35

Přes Pont au Double na druhý břeh Seiny a pak do Rue de la Bucherie, kde ze sklepního jazzového klubu naříkal saxofonem podbarvený chraplavý zpěv. U vchodu pokuřující dvojice obklopená vůní hašiše. Dívka se zvedla na špičky a vášnivě partnera políbila. Hannibal zřetelně cítil její rty na svých. Útržky hudby se mísily s melodií v jeho hlavě ve stejném taktu. Načasování. Čas.

Po Dantově ulici a přes bulvár Saint-Germain. Cítil na hlavě měsíční svit. Pak konečně Cluny a Rue de l'École de Médicine a noční vchod do areálu lékařské fakulty osvětlený čadivou petrolejkou. Hannibal odemkl a vešel.

Byl v celé budově sám. Převlékl se do bílého pláště a zvedl psací tabulku se seznamem úkolů. Jeho učitelem a vychovatelem byl profesor Dumas, nadaný anatom, který si na živobytí raději vydělával přednáškami než léčením pacientů. Byl to brilantní vědec zaměřený na teorii a sláva praktické medicíny mu ani trochu nechyběla. Od všech svých studentů vyžadoval, aby napsali osobní dopis anonymní mrtvole, jejíž tělo budou pitvat, poděkovali v něm konkrétnímu dárci za privilegium spočívající v možnosti studovat jeho tělo a neopomenuli zdůraznit, že budou s ostatky zacházet s nejvyšší možnou úctou a všechny části těla, které nebudou bezprostředně zkoumány, ohleduplně zakryjí.

Hannibal měl pro zítřejší profesorovu přednášku připravit dva exponáty: odkrytý hrudní koš s neporušeným osrdečníkem a delikátní řez lebkou.

Noc v anatomické laboratoři. V rozlehlé místnosti s vysokými okny a běžícím ventilátorem panoval takový chlad, že dvacet mrtvol konzervovaných formaldehydem mohlo zůstat na stolech přes noc. V létě by se musely na konci pracovního dne vrátit do skladovací nádrže. Politováníhodná tělíčka nebožtíků, o něž se nikdo nepřihlásil, bezdomovců, které našli schoulené v temných uličkách a kteří si pořád objímali ramena, dokud nepominula posmrtná ztuhlost; pak je zřízenci ponořili do kádě s formalínem k jejich druhům ve smrti. Křehké mrtvoly se scvrkly jako ptáci, kteří zmrzli za letu a spadli do sněhu, kde na nich vyhladovělí muži trhali kůži zuby.

Při čtyřiceti milionech obětí, které si válka vyžádala, připadalo Hannibalovi divné, že studenti medicíny musí pořád pitvat těla dlouhodobě uložená v nádržích, kde z nich formaldehyd vylouhoval veškerou barvu.

Příležitostně měla škola štěstí a získala tělo popraveného zločince. Z Fresnes nebo z pevnosti Montrouge přicházeli oběšenci nebo zastřelení popravčí četou, z La Santé pak bezhlavá těla sťatá gilotinou. Právě nyní na Hannibala zírala z výlevky hlava absolventa La Santé s obličejem potřísněným krví, na niž se nalepila sláma.

Zatímco pitevní pilka čekala na nový motor objednaný před bůhvíkolika měsíci, Hannibal si upravil lehkou elektrickou vrtačku americké výroby. Prostě a jednoduše připájel k vrtáku kotoučové ostří a mohl řezat nepoddajné kosti. Nástroj se napájel prostřednictvím transformátoru o velikosti krabice na boty, který po zapojení vydával tichý bzukot.

Právě dokončil otevření hrudníku, když byla přerušena dodávka proudu. Stávalo se to často a světla pochopitelně zhasla. Přesunul se k výlevce, rozžal petrolejku a pokračoval v práci. Omyl slámu a krev z obličeje popraveného a čekal, až se elektrárna umoudří.

Když se světla znovu rozsvítila, neztrácel čas prohlídkou skalpu. Koronálním řezem otevřel lebku a obnažil mozek. Do hlavních cév napíchal gelovité barvivo a snažil se co nejméně poškodit tvrdou plenu mozkovou. Zkomplikoval si tím sice práci,

ale věděl, že profesor, který si potrpí na teatrální vystoupení, bude chtít plenu odstranit před studenty sám. Říkal tomu *zvedání opony.*

Rukou v chirurgické rukavici lehce prohmatával mozek. Posedlý vzpomínkami – a zejména prázdnými místy ve své mysli – litoval, že nedokáže hmatem přečíst sny mrtvého, stejně jako nedokáže silou vůle přemoci vlastní paměť a donutit ji k poslušnosti.

Laboratoř v noci byla ideálním místem k přemýšlení. Ticho narušoval pouze cinkot nástrojů a – ovšem jen velmi zřídka – zasténání subjektu v počátečních fázích pitvy, když vnitřní orgány ještě obsahovaly zbytkový vzduch.

Hannibal s úzkostlivou pečlivostí vypreparoval levou stranu obličeje. Pak vzal náčrtník a nakreslil rozpitvanou i neporušenou část jako další anatomickou ilustraci. Plnil tak podmínky uděleného stipendia.

Dnes si chtěl uložit do paměti svalovou, nervovou a žilní strukturu lidského obličeje. Seděl s rukou v rukavici položenou na hlavě subjektu a odebral se do centra své mysli, do vstupní haly paláce paměti. Vybral hudbu, která jej bude doprovázet chodbami – Bachův smyčcový kvartet –, a prošel sálem Matematiky a sálem Chemie do místnosti, kterou si nedávno vypůjčil v muzeu Carnavalet a kterou pojmenoval sál Lebky. Uložení všech poznatků netrvalo dlouho. Spojoval anatomické detaily s exponáty v Carnavaletu, přičemž dával pozor, aby neumístil modře zbarvené žíly obličeje na modré pozadí tapisérií.

Když v sále Lebky skončil, na chvíli se ještě zastavil nedaleko dveří v sále Matematiky. Toto byla jedna z nejstarších částí paláce v jeho mysli. Chtěl se poddat pocitu, jenž se ho zmocnil v sedmi letech, když pochopil důkaz, který mu pan Jakov předvedl. Právě zde uchovával všechny lekce pana Jakova, kterých se mu dostalo na hradě, ovšem chyběly zde všechny rozhovory, které spolu vedli v lovecké chatě.

Vše, co se v lovecké chatě odehrálo, se nacházelo mimo palác paměti. Pořád sice v mysli, ale pouze v temných chatrčích jeho snů, na uhel spálených jako samotná chata, a aby se k nim dostal,

musel by vyjít ven. Musel by překročit sníh, na němž leží stránky vyrvané z Huyghensova *Pojednání o světle* mezi kusy zmrzlé mozkové tkáně a kalužemi zaschlé krve pana Jakova.

V palácových chodbách si mohl vybrat mezi tichem a hudbou, kdežto v chatrčích mimo palác nemohl ozvučení ovládat. A jeden konkrétní zvuk by jej mohl i zabít.

Vyšel z paláce zpět do své mysli, vrátil se za své oči a do osmnáctiletého těla, které sedělo za stolem v anatomické laboratoři s rukou položenou na mozku popraveného zločince.

Další hodinu věnoval kreslení. Žíly a nervy na dokončených kresbách přesně odpovídaly anatomickému originálu, avšak neporušená polovina obličeje nepřipomínala model ani v nejmenším. Byla to tvář z chatrčí. Tvář Vladise Grutase, kterého ovšem Hannibal znal pouze jako Modrookého.

Po pěti řadách úzkých schodů do pokoje na půdě budovy lékařské fakulty a do postele.

Strop podkrovní místnosti se svažuje a její nižší strana je úhledná, harmonická, japonská kolem nízkého lůžka. Pracovní stůl stojí ve vyšší části pokoje. Stěny kolem něj i strop nad ním přetékají obrázky, kresbami rozpitvaných těl, rozpracovanými anatomickými ilustracemi. Ve všech případech jsou orgány a tkáně zachyceny zcela věrně, ale obličeje subjektů nabývají podoby z jeho snů. Na to vše dohlíží z police lebka gibbona s dlouhými tesáky.

Smyl ze sebe zápach formaldehydu. Pach chemikálií z laboratoře tak vysoko nedosáhl, přestože se ve staré budově stále prohánělprůvan. Do spánku si s sebou obrazy mrtvých a rozpitvaných těl ani oběšených či sťatých zločinců, které si občas přivážel z věznic, nebral. Pouze jediná představa, jediný zvuk jej dokázal ze spaní vytrhnout, a on nikdy nevěděl, kdy přijde.

Západ měsíce. Bledé světlo rozptýlené zvlněnými bublinkovitými skly oken hladí Hannibala po tváři a mlčky stoupá

po zdi. Dotýká se Míšiny ruky na obrázku pověšeném nad postelí, klouže po částečně rozpitvaných obličejích na anatomických ilustracích, plazí se po tvářích z jeho snů a konečně dosahuje k lebce gibbona. Nejprve se bělostně odrazí od velkých zubů a pak od obočí nad hlubokými očními důlky. Z temnoty své lebky opice pozoruje spícího Hannibala. Mladý muž má tvář dítěte. Vydává chrčivý zvuk a obrací se na bok, odtahuje paži z neviditelného sevření.

Stojí s Míšou ve stodole vedle lovecké chaty a tiskne ji k sobě. Dívenka kašle. Muž s miskou jim ohmatává svaly na pažích a něco říká, ale jeho ústa nevydávají žádný zvuk, pouze smrdutý dech se sráží v mrazivém vzduchu. Míša zabořuje obličej do bratrova hrudníku, aby se vyhnula dechu Miskonosiče. Modrooký také něco říká a pak muži zpívají, aby děti ošálili a ukolébali. Vidí sekyru a velkou mísu. Vrhá se na Modrookého a na jazyku cítí strniště vousů a chuť krve. Muži Míšu odvádějí. Mají sekyru a mísu. Vytrhává se svému strážci a vybíhá ze stodoly za nimi. Nohy se straš-ně po-ma-l-u odlepují od země. Modrooký a Miskonosič drží Míšu za zápěstí a zvedají ji do vzduchu. Sestřička otáčí hlavu, zoufale se po něm ohlíží přes zakrvácený sníh a volá…

Hannibal se s dávivým kašlem probudil. Zuby nehty se snažil zadržel odplouvající sen. Pevně svíral víčka a násilím tlačil mysl za okamžik, kdy se vytrhl ze spánku. Zakousl se do rohu polštáře a v duchu si celý sen znovu přehrál. Jak se ti muži oslovovali? Jak se jmenovali? Kdy se ve snu ztratil zvuk? Nepamatoval si, kdy scéna oněměla. Celou bytostí toužil zjistit, jak si říkali. Musel ten sen dokončit. Vběhl do paláce paměti a pokusil se překročit otevřené prostranství k chatrčím, kolem mozku pana Jakova rozházeného na sněhu, ale nedokázal to. Už snesl pohled na matčiny hořící šaty, na rodiče a Berndta a pana Jakova ležící mrtvé na zahradě. Viděl zločince plenící loveckou chatu, zatímco on a Míša se choulí k sobě přivázaní za krk na podestě schodiště.

Ale nedokázal se posunout za bod, kdy sestřička visí ve vzduchu a otáčí k němu hlavu. Nevzpomínal si na nic z toho, co se udalo potom. Jeho vzpomínky začínají až mnohem později – jede na tanku poté, co ho našli vojáci, s řetězem pořád upevněným visacím zámkem kolem krku. Chtěl si vzpomenout. *Musel* si vzpomenout.

Zubyvprohlubnistoličky. Ten záblesk paměti se nevracel často; donutil ho posadit se. Zahleděl se na gibbona ozářeného měsíčním svitem. *Malé zoubky. Dětské. Mléčné. To není nic strašného. Mohly být klidně moje. Potřebuju slyšet hlasy, nesené smrdutým dechem. Vím, jak jejich slova páchnou. Musím si vzpomenout na jejich jména. Musím je najít. A taky je najdu. Jak mohu vyslýchat sám sebe?*

36

Profesor Dumas měl zcela nelékařsky úhledný zaoblený rukopis. Ve vzkazu, který mu zanechal, stálo: *Hannibale, mohl byste se prosím pokusit něco podniknout ve věci Louise Ferrata v La Santé?*

Profesor připojil k prosbě novinový výstřižek se zprávou o vynesení rozsudku smrti a stručnými detaily o odsouzeném. Ferrat pocházel z Lyonu, pracoval jako nižší úředník vichistického režimu a za okupace občas kolaboroval s Němci, kteří ho však nakonec zatkli, protože falšoval potravinové lístky a prodával je na černém trhu. Po osvobození byl obžalován ze spoluviny na válečných zločinech, ale pro nedostatek důkazů ho museli propustit. O sedm let později však stanul před francouzským soudem, který jej za loupežné vraždy dvou žen, spáchané v letech 1949 a 1950, odsoudil k trestu smrti. Rozsudek měl být vykonán za tři dny.

Vězení La Santé se nachází ve 14. pařížském obvodu nedaleko lékařské fakulty. Hannibalovi stačilo patnáct minut chůze.

Na dvoře, kde se konaly popravy stětím od roku 1939, kdy byly ve Francii zakázány veřejné exekuce, opravovali dělníci kanalizační potrubí.

Strážní u brány znali Hannibala od vidění a bez okolků ho pustili dovnitř.

Když se zapisoval do knihy návštěv, všiml si o několik řádek výš podpisu inspektora Popila.

Z velké prázdné místnosti u hlavní chodby zněly údery kladiva. Když Hannibal procházel kolem, zahlédl známý obličej. Státní mistr popravčí Anatole Tourneau, obecně známý pod přezdívkou „Monsieur Paris“, osobně přivezl gilotinu z garáže v ulici Tombe-Issoire a nyní ji ve věznici skládal. Právě otáčel v prstech malé kolečko z vodítek sekyry, které se mezi vězni říkalo *mouton* – ovce, a promazával ho, aby se při pádu nezasekla.

Monsieur Paris byl perfekcionista. Je třeba mu připočíst ke cti, že horní část konstrukce vždycky zakrýval přehozem, takže ušetřil odsouzence pohledu na strašlivé ostří.

Louis Ferrat seděl v cele smrti oddělené od ostatních kobek v druhém patře prvního bloku La Santé širokou chodbou. Hluk přeplněné věznice k němu doléhal jako směsice mumlání, výkřiků a mlácení do mříží, přesto však zřetelně slyšel údery katova kladiva, které dokumentovaly postup při sestavování gilotiny.

Louis Ferrat byl hubený muž s tmavými vlasy, které měl na krku a v týle čerstvě vyholené, kdežto na temeni a zbytku hlavy ponechány dlouhé – katovu pomocníkovi poskytnou lepší možnost uchopení než malé uši odsouzence.

Seděl na kavalci jen ve spodním prádle a mezi palcem a ukazovákem pravé ruky mnul křížek zavěšený na řetízku kolem krku. Košile a kalhoty ležely na židli pečlivě naaranžovány, jako kdyby se člověk, který na ní seděl, náhle vypařil. Dojem ještě posilovaly boty vzorně srovnané pod okraji nohavic. Složené šaty dokonale vystihovaly anatomické pozice údů. Odsouzenec Hannibala slyšel, ale nevzhlédl k němu.

„Dobré odpoledne, pane Louisi Ferrate,“ pozdravil návštěvník.

„Pan Ferrat odešel z cely,“ odpověděl kandidát popravy. „Jsem jeho právní zástupce. Co chcete?“

Hannibal zaznamenal šaty na židli, aniž pohnul očima. „Chtěl bych ho požádat, jestli by nevěnoval své tělo lékařské fakultě pro vědecké zkoumání. Bude s ním zacházeno s nejvyšší možnou úctou a ohledy.“

„Stejně si ho vezmete. Můžete ho klidně třeba odtáhnout za vlasy.“

„To nemohu. Nevzal bych si tělo bez výslovného souhlasu majitele a rozhodně bych je netáhl za vlasy.“

„Ach, můj klient právě přišel,“ zaradoval se Ferrat. Odvrátil se od Hannibala a tiše rozmlouval se složenými šaty, jako kdyby právě vešly do cely a usadily se na židli. Po chvíli se vrátil k mříži. „Chce vědět, proč by vám měl vyhovět.“

„Patnáct tisíc franků pro jeho příbuzné.“

Ferrat se otočil k židli a pak zpátky ke studentovi. „Monsieur Ferrat říká, že na příbuzné zvysoka kašle. Kdyby mu nastavili ruku, nasral by jim do ní.“ Odsouzenec ztišil hlas. „Omluvte jeho vulgární vyjadřování, je silně rozrušený. Závažnost situace ovšem vyžaduje, abych ho citoval doslova.“

„To naprosto chápu,“ souhlasil Hannibal. „Myslíte, že by raději přispěl uvedeným obnosem na účel, který by byl jeho rodině silně proti srsti? Domnívám se, že to by jej mohlo uspokojit, pane…“

„Můžete mi říkat Louisi. Monsieur Ferrat a já máme stejné křestní jméno. Ne, tento návrh je podle mého přesvědčení pro něj rovněž nepřijatelný. Monsieur Ferrat žije do značné míry odloučeně od své osobnosti. Tvrdí, že má jen velmi malý vliv na to, co dělá.“

„Chápu. Není v tom zdaleka sám.“

„Neumím si představit, jak byste mohl cokoliv chápat. Vždyť jste ještě skoro dítě, sotva odrostlý školák.“

„Možná byste mi mohl pomoci. Každý student lékařské fakulty píše osobní děkovný dopis dárci, jehož tělo zkoumá. Jistě pana Ferrata velmi dobře znáte. Rád bych vás poprosil, abyste mi pomohl zkomponovat děkovný dopis pro něj. Rozumíte, pro případ, že by se přece jenom rozhodl mé žádosti vyhovět.“

Ferrat zabořil obličej do dlaní. Jeho prsty jako by měly sadu kloubů navíc v místech, kde mu před lety špatně srostly zlomené kosti.

„Kdo další kromě mého klienta by ten dopis četl?“

„Pokud by si to monsieur Ferrat přál, dopis by byl vystaven na nástěnce v budově školy, kde by si jej mohli přečíst všichni učitelé a vedoucí pracovníci, vesměs významné a vlivné

osobnosti. Váš klient by ho dokonce mohl zaslat redakci *Le Canard Enchainé* k otištění.“

„Co byste v tom dopise chtěl mému klientovi sdělit?“

„Popíšu jej jako velkodušného dárce a ocením jeho přínos vědě, francouzskému lidu a pokroku v medicíně, který pomůže léčit nastupující generaci našich dětí.“

„Děti ne. Ty vynecháte.“

Hannibal vytáhl blok a spěšně načrtl zamýšlenou zdravici. „Pokládal byste to za dostatečné vyjádření úcty?“ Držel papír dost vysoko, takže Ferrat musel zvednout hlavu a Hannibal mohl lépe odhadnout délku jeho krku.

Nemá ho moc dlouhý. Pokud ho Monsieur Paris pořádně nepotáhne za vlasy, pod jazylkou toho moc nezbude. Pro zobrazení frontálního krčního trianglu se tenhle odsouzenec zrovna nehodí.

„Nesmíme opomenout jeho vlastenectví,“ pokračoval Ferrat. „Když Velký Kája vysílal z Londýna svou výzvu, kdo odpověděl? Ferrat z barikády! Vive la France!“

Hannibal sledoval, jak v záchvatu patriotismu naběhla zrádci a vrahovi žíla na čele a jugulárka s krkavicí zřetelně vystoupily pod kůží na krátkém krku – *dokonalá hlava pro injektáž barviva.*

„Ano, ať žije Francie,“ zopakoval Hannibal a zdvojnásobil úsilí. „Dopis by tedy měl zdůraznit, že ačkoliv je váš klient označován za přisluhovače vichistického režimu, ve skutečnosti je hrdinou hnutí odporu?“

„Zajisté.“

„Umím si představit, že pomáhal sestřeleným spojeneckým letcům. Mám pravdu?“

„Mnohého zachránil před zatčením.“

„Podílel se na obvyklých sabotážích?“

„Často a bez ohledu na vlastní bezpečnost.“

„Snažil se chránit Židy?“

Vteřinové zaváhání. „S nasazením vlastního života.“

„Mučili ho? Zaplatil oddanost své vlasti zlomenými prsty?“

„Ale pořád mu dobře sloužily, aby mohl hrdě salutovat, když se Velký Kája vrátil do Francie,“ odpověděl Ferrat.

Hannibal dopsal. „Uvedl jsem zde hlavní zásluhy vašeho klienta. Myslíte, že byste mu teď mohl ten dopis ukázat?“

Ferrat si list vytržený z bloku pozorně přečetl. Jel po řádcích špičkou ukazováku a něco si mumlal. „Mohl byste připojit několik svědectví jeho spolubojovníků z hnutí odporu. Dal bych vám jejich jména. Okamžik prosím.“ Otočil se k Hannibalovi zády a sklonil se ke svému šatstvu. Pak se vrátil s rozhodnutím „svého klienta“.

„Monsieur Ferrat odpovídá takto: *Hovno. Řekni tomu zasranýmu holobrádkovi, že potřebuju voblbovák, kterým si namažu dásně. Až ho dostanu, podepíšu.* Omlouvám se, ale musím jeho slova citovat přesně.“ Ferrat se náhle důvěrně naklonil k mřížím. „Slyšel prý od ostatních vězňů na patře, že si má opatřit laudánum, dost na to, aby necítil nůž. U soudu bych popsal jeho požadavek jako přání *snít a nekřičet.* Fakulta medicíny Univerzity svatého Petra dává laudánum výměnou za… souhlas. Seženete ho?“

„Vrátím se a přinesu vám pro něj odpověď.“

„Na vašem místě bych sebou hodil,“ řekl Ferrat. „Lidi ze svatého Petra se tu co nevidět taky ukážou.“ Zesílil hlas a sevřel si tílko na krku, jako by se při slavnostním projevu na tribuně dotkl klopy kabátu. „Jsem oprávněn jednat jeho jménem i s Univerzitou svatého Petra.“ Strčil hlavu do mříží a tiše pokračoval: „Za tři dny bude ubohý Ferrat mrtvý a mně zbudou jen oči pro pláč, protože ztratím klienta. Vy studujete medicínu. Řekněte mi, bude ho to bolet? Budete to pana Ferrata bolet, až mu…“

„V žádném případě. Nejhorší je to právě teď. Před výkonem rozsudku. Při něm ne. Neucítí vůbec nic. Ani na okamžik.“ Hannibal se obrátil k odchodu, ale když na něj Ferrat zavolal, vrátil se k mříži.

„Nebudou se mu studenti smát, až uvidí jeho… tělo?“

„Samozřejmě že ne. Tělo je vždycky zakryto, pochopitelně s výjimkou studovaných míst.“

„I když je poněkud… zvláštní?“

„Jak to myslíte?“

„No třeba kdyby měl… moc malý…“

„To je naprosto běžné a nikdy, skutečně nikdy to není zdrojem obveselení,“ uklidňoval odsouzence Hannibal. *Kandidát pro anatomické muzeum, kde nejsou dárci uváděni jménem.*

Zachvění v koutku oka doprovázelo každé bouchnutí katova kladiva. Odsouzenec už zase seděl na kavalci a dotýkal se rukávu svého společníka, vlastního vězeňského šatstva. Hannibal se po něm naposled ohlédl a věděl, že si vězeň v duchu představuje skládání smrtícího nástroje – usazení svislých vzpěr, vytažení sekyry, jejíž ostří je chráněno podélně rozříznutým kusem zahradní hadice, pod ní proutěný koš na hlavu…

Hannibal se zachvěl, protože svým duševním zrakem viděl, že to není proutěný koš, ale *dětská vanička.* Uťal tu myšlenku jako sekerou gilotiny a v té chvíli mu byl odsouzencův strach stejně důvěrně známý jako žíly v jeho obličeji, jako jeho vlastní cévy.

„Seženu mu to laudánum,“ slíbil odsouzenému. A když ne laudánum, opium koupí prakticky kdekoliv.

„Tak mi tu nechte příslušný formulář. Až přinesete drogu, dám vám ho podepsaný.“

Hannibal hleděl do obličeje Louise Ferrata a studoval jej stejně pozorně jako prve jeho krk. Ucítil z něj děsivý strach. „Pane Louisi, měl byste svému klientovi předložit k zamyšlení tuto úvahu. Jak moc mu záleží na všech těch válkách, na utrpení a na bolesti, které lidstvo postihly ve staletích před jeho narozením?“

„Ani co by se za nehet vešlo.“

„Tak proč by se měl znepokojovat tím, co se stane po jeho smrti? Ať ji bere jako ničím nerušený spánek. Jediný rozdíl spočívá v tom, že se už neprobudí.“

37

Původní matrice pro dřevorytové ilustrace *De Fabrica,* Vesaliova velkého anatomického atlasu, byly za druhé světové války dopraveny do Mnichova a při jednom ze spojeneckých náletů zničeny. Profesor Dumas si jich cenil víc než svatých relikvií a ve svém žalu a zlobě našel inspiraci pro sestavení nového atlasu. Mělo to být velkolepé dílo, nejlepší přehled anatomie lidského těla za čtyři staletí, která uplynula od prvního vydání *De Fabrica.*

Dumas si brzy uvědomil, že kresby jsou pro ilustraci anatomických detailů působivější než fotografie a dokonale doplňují a vysvětlují nejasné a rozmazané rentgenové snímky. Profesor byl sice vynikající anatom, ale do umělce měl hodně daleko. Ke svému obrovskému štěstí kdysi náhodou narazil na Hannibalovu školní kresbu žáby. Vyptal se na všestranně nadaného žáka, sledoval jeho postup a po maturitě mu zajistil stipendium na lékařské fakultě.

Časný večer v laboratoři. Profesor Dumas během přednášky pitval vnitřní ucho a pak ho předal Hannibalovi, který právě křídou kreslil hlemýžďovité kůstky v pětinásobném zvětšení na tabuli.

Zacinkal noční zvonek. Student očekával zásilku od popravčí čety ve Fresnes. Vzal pojízdné lůžko a tlačil je před sebou dlouhou chodbou ke vchodu. Jedno kolečko cvakalo ve vyviklaném čepu po dlažbě a Hannibal si v duchu poznamenal, že ho musí opravit.

Vedle mrtvoly popraveného čekal inspektor Popil. Dva zřízenci přeložili nehybný zakrvácený náklad z nosítek na pojízdné lůžko a odjeli.

Paní Murasaki kdysi k Hannibalovu nemalému podráždění poznamenala, že Popil vypadá jako Louis Jourdan, francouzský herec proslulý svou krásou.

„Dobrý večer, pane inspektore," pozdravil student uctivě.

„Potřebuju si s vámi promluvit," řekl bez úvodu policista, který v Hannibalových očích ani v nejmenším nepřipomínal Louise Jourdana.

„Vadilo by vám, kdybych během rozhovoru pracoval?"

„Vůbec ne."

„Tak pojďte." Tlačil naložený vozík chodbou a kolečko cvakalo ještě hlasitěji. Nejspíš rozbité ložisko, pomyslel si.

Popil mu podržel otevřené dvoukřídlé létací dveře do laboratoře.

Jak Hannibal předpokládal, následkem rozsáhlého poranění hrudníku, rozervaného kulkami popravčí čety ve Fresnes, došlo ke značnému odkrvení těla, takže bylo v podstatě připraveno k uložení do nádrže s formaldehydem. Tato procedura mohla sice počkat, ale Hannibala zajímalo, zda bude inspektor v místnosti s nádrží na mrtvoly vypadat ještě méně jako Louis Jourdan a zda prostředí nějak poznamená jeho broskvovou pleť.

Do hranaté krychle s holými betonovými stěnami se vcházelo dvojitými dveřmi, lemovanými po obvodu gumovým těsněním. V podlaze byl zapuštěn kruhový bazén o čtyřmetrovém průměru zakrytý víkem z pozinkovaného plechu, opatřeným na několika místech poklopy na pianových pantech. V rohu místnosti stála pec na spalování odpadu, který toho dne tvořila hromádka odpreparovaných lidských uší.

Na traverze nad nádrží byl upevněn řetězový zvedák. Mrtvoly opatřené visačkou se jménem a číslem plavaly v řetězových postrojích připevněných k tyči, která obepínala vnitřní obvod bazénu. Větrání zajišťoval ventilátor se zaprášenými lopatkami zabudovaný do stěny. Hannibal zapnul větrák a zvedl víko

nádrže. Pak pověsil mrtvole kolem krku identifikační štítek a navlékl jí postroj, zvedl ji a ponořil do formaldehydu.

„Přijel jste s ním z Fresnes?“ zeptal se inspektora do zvuku unikajících bublin.

„Ano.“

„Zúčastnil jste se popravy?“

„Ano.“

„Proč, inspektore?“

„Zatkl jsem ho. Když popravují mého zatčeného, chci se na to dívat.“

„Záležitost svědomí, inspektore?“

„Smrt je důsledkem našich činů. Já věřím na důsledky. Slíbil jste Louisi Ferratovi laudánum?“

„Laudánum získané legálně.“

„Ale ne legálně předepsané.“

„Je to běžná praxe při získávání souhlasu odsouzených s použitím jejich těl, jak sám jistě velmi dobře víte.“

„Vím,“ potvrdil policista. „Nedávejte mu ho.“

„Ferrat je vaše ovečka? Přejete si, aby byl při plném vědomí?“

„Ano.“

„Chcete, aby nesl následky svých činů do všech důsledků, inspektore? Požádáte dokonce kata, aby odkryl konstrukci gilotiny a odhalil sekyru? Aby ji odsouzený viděl očima nezamlženýma drogou?“

„Mám k tomu vlastní soukromé důvody, do kterých vám nic není. Vy pouze nedáte Ferratovi laudánum. Jestli zjistím, že byl při popravě pod vlivem drogy, postarám se, abyste nikde ve Francii nedostal licenci k provozování lékařské praxe. Dívejte se na tu záležitost vlastníma nezamlženýma očima.“

Hannibal si uvědomil, že prostředí nemá na Popila vůbec žádný vliv. Za všech okolností bude konat svou povinnost.

Policista se od něj odvrátil a pokračoval: „Byla by to škoda, protože jste velmi nadaný student. Blahopřeju vám k vynikajícímu prospěchu. Jistě jste potěšil svou… Vaše rodina by na vás byla… je na vás velmi hrdá. Dobrou noc.“

„Dobrou noc, inspektore. A děkuji za ty lístky do opery.“

38

Pařížský večer osvěžil déšť a dlažba leskle září. Obchodníci zavírají na noc a srolovanými kusy koberců svádějí vodu do kanálů.

Stěrače malé fakultní dodávky jsou poháněny vzduchem ze sacího potrubí a Hannibal musel během krátké cesty do věznice La Santé několikrát sundat nohu z plynu, aby vůbec něco viděl.

Nacouval hlavní bránou na dvůr. Vykláněl hlavu z okna a hleděl dozadu – strážný nepovažoval za nutné vylézt z budky a ukázat mu – a cítil, jak mu na temeno buší dešťové kapky.

Na chodbě už na něj čekal katův pomocník a doprovodil ho do místnosti s popravčím strojem. Měl na sobě nepromokavou zástěru a přes nový tvrdý klobouk, který si pro tuto příležitost pořídil, si navlékl kapuci. Ke svému stanovišti před dopadající sekyrou postavil ochranný štít, který zabrání potřísnění bot a nohavic.

Vedle gilotiny čekal velký proutěný koš s lemem z pozinkovaného plechu, až se do něj svalí bezhlavé tělo.

„Stráže rozkázaly, že se nebude balit do pytle," upozornil katův pomocník studenta. „Odvezete ho v koši a potom ho sem vrátíte. Vejde se vám do dodávky?"

„Jistě."

„Nechcete si to raději přeměřit?"

„Není třeba."

„Jak chcete. Odvezete si ho celého. Strčíme mu to do podpaždí. Jsou vedle."

V bíle vymalované místnosti se zamřížovaným oknem ležel přivázaný na pojízdném lůžku, v ostrém světle holých žárovek pod stropem, Louis Ferrat. Pod sebou měl sklápěcí prkno gilotiny a v žíle zapíchnutou jehlu.

Nad odsouzencem se skláněl inspektor Popil a naléhavě na něj mluvil, přičemž mu rukou clonil oči před oslepujícím svitem. Vězeňský lékař nasadil na jehlu stříkačku naplněnou čirou tekutinou a mírně stlačil píst.

Když Hannibal vešel, inspektor se po něm ani neohlédl.

„*Vzpomeň si,* Louisi," naléhal na odsouzeného. „Potřebuju, aby sis vzpomněl."

Ferrat zakoulel očima a okamžitě Hannibala uviděl. Teprve tehdy si studenta všiml i Popil. Zvedl ruku, aby ho zadržel, a hned se zase sklonil ke zpocenému vězni. „Tak mluv!"

„Cendrinino tělo jsem strčil do dvou pytlů. Zatížil jsem je pluhovými radlicemi a potom jsem uslyšel verše…"

„Ne, Louisi, Cendrina mě nezajímá. Chci vědět, kdo prozradil Klausovi Barbiemu, kde se skrývají děti, aby je mohl pochytat a poslat na Východ. Vzpomeň si!"

„Žádal jsem Cendrinu, aby se mě jenom dotkla, ale ona se mi vysmála a potom se ozvaly ty verše…"

„Ne! Cendrina ne!" přerušil ho Popil. „Kdo řekl nacistům o dětech?"

„Nesnesu pomyšlení na tu věc."

„Stačí jenom jednou. Tohle ti pomůže, aby sis vzpomněl."

Doktor vstříkl vězni do žíly další dávku a promasíroval předloktí, aby droga rychleji zapůsobila.

„Musíš si vzpomenout, Louisi. Klaus Barbie nechal ty děti odvézt do Osvětimi. Kdo mu prozradil, kde se skrývají? Řekls mu to ty?"

Louis v obličeji zpopelavěl. „Gestapo mě přistihlo, jak falšuju potravinové lístky," zamumlal. „Když mi polámali prsty, prozradil jsem jim Pardoua… Pardou věděl o těch sirotcích, věděl, kde se schovávají. Dotáhl to daleko a zachránil si prsty. Dneska dělá starostu v Trent-la-Forét. Viděl jsem to, ale nepomohl jsem. Ty děti na mě hleděly z korby naklaďáku."

„Tak Pardou.“ Popil pokýval hlavou. „Díky, Louisi.“

Policista již odcházel, když za ním Ferrat zavolal: „Inspektore!“

„Ano, Louisi?“

„Kde byla policie, když nacisti házeli ty děti do aut?“

Popil na chvíli zavřel oči a pak pokynul strážnému, který otevřel dveře do místnosti s gilotinou. Hannibal viděl vedle popravčího stroje kněze a Monsieura Parise. Katův pomocník sundal odsouzenci řetízek s křížkem a vložil mu ho do ruky připoutané k boku. Louis se podíval na Hannibala, zvedl hlavu a otevřel ústa. Hannibal k němu přistoupil a Popil se ho ani nepokusil zastavit.

„Co s těmi penězi, Louisi?“

„Kostel Saint Sulpice. Ale ne do kasičky pro chudé. Do schránky pro duše v očistci. Máte tu drogu?“

„Slíbil jsem vám ji.“ Hannibal si v kapse kabátu připravil lahvičku s opiovou tinkturou. Strážný a katův pomocník se oficiálně odvrátili, Popil ne. Mladík přidržel otevřenou lahvičku odsouzenci u rtů a Ferrat její obsah hltavě vypil. Pak pohodil hlavou ke své ruce a znovu otevřel ústa. Hannibal mu vzal ze zpocené dlaně křížek na řetízku a vložil mu ho do úst těsně před tím, než ho překulili na prkno, na němž jej zanesou pod gilotinu.

Hannibal sledoval, jak Louisovi padá balvan ze srdce. Pak pojízdné lůžko poskočilo na prahu a strážný za ním zavřel dveře.

„Chtěl, aby ten křížek zůstal s jeho hlavou, ne s jeho srdcem,“ poznamenal inspektor. „I beze slov jste to poznal. Co ještě s ním máte společného?“

„Zvědavost, kde byla policie, když nacisté házeli děti do aut. To máme společného.“

Chvíli se zdálo, že ho inspektor udeří. Pak napjatý okamžik pominul; Popil sklapl notes a opustil místnost.

Hannibal okamžitě přistoupil k lékaři. „Co jste mu to píchal, pane doktore?“

„Směs thiopentalu sodného a dvou hypnotik. Sérum pravdy. V některých případech uvolňuje potlačené vzpomínky. Sureté to používá při výsleších.“

„Potřebuju vzorek pro porovnání, až budeme v laboratoři provádět krevní testy. Dáte mi ho?“

Lékař mu podal ampulku. „Složení a dávkování je uvedeno na štítku.“

Z vedlejší místnosti se ozvalo těžké zadunění.

„Na vašem místě bych chvíli počkal,“ radil doktor. „Až se Louis trochu zklidní.“

39

Hannibal ležel na lůžku ve svém podkrovním pokoji. Plamínky svíček tancovaly po namalovaných tvářích, které vydoloval ze svých snů, po lebce gibbona poskakovaly stíny. Hleděl do prázdných očních důlků a stáhl spodní ret pod zuby, aby napodobil opičí tesáky. Na nočním stolku vedle postele stál mechanický fonograf s velkou trumpetou. V žíle v loketní jamce měl zabodnutou stříkačku se sérem pravdy, použitým při výslechu Louise Ferrata.

„Už jdu, Míšo. Už jdu.“ *Matce hoří šaty. Před tváří Johanky z Arku planou votivní svíce. „Už je čas,“ říká kostelník.*

Natočil gramofon a položil těžké raménko přenosky na poškrábanou desku s dětskými písněmi. Nahrávka zní tiše a ochraptěle, ale proniká jím až do morku kostí.

Sagt, wer mag das Mannlein sein
Das da steht im Walde allein.

Stlačil píst stříkačky asi o centimetr a cítil, jak mu droga spaluje žílu. Promasíroval si paži, aby rozproudil krev. Ve světle svíček upřeně hleděl na obličeje ze svých snů a silou vůle se snažil přimět jejich ústa k pohybu. Možná nejdřív zazpívají a pak uvedou svá jména. Sám se rozezpíval, aby je přiměl ke zpěvu.

Nedokázal ty nakreslené rty přinutit k pohybu o nic více než oživit hlavu gibbona. Ale opice se za vyceněnými zuby smála, spodní čelist zkroucenou v úšklebku, *a v té chvíli se usmál i Modrooký, jeho pobavený výraz doslova vypálený do*

Hannibalovy mysli. Pak ucítil pach dřeva hořícího v chatě, unavený kouř ve studené místnosti, mrtvolně páchnoucí dech mužů, kteří se shlukli kolem něj a Míši u krbu. Tehdy je odvedli do stodoly. Na podlaze se válejí špinavé kusy dětského ošacení, které vůbec nezná. Neslyší muže mluvit, nezaslechne jejich jména, ale pak se ozve zkreslený hlas Muže s miskou: „Vezmem tu holku. Stejně umře. Kluk vydrží o něco dýl čerstvý.“ Mlátí kolem sebe, kouše a dostává se k tomu, co nedokáže snést – k pohledu na Míšu, která visí za ruce nad zakrváceným sněhem, otáčí se, DÍVÁ SE NA NĚJ.

„ANNIBO!“ její hlas…

Hannibal se na lůžku posadil. Paže ohnutá v lokti stiskla píst injekční stříkačky až na doraz.

Stodola plave kolem něj…

„ANNIBO!“

Vytrhává se muži, který ho drží, běží na dvůr, vrata stodoly mu přibouchávají předloktí, praskají kosti, Modrooký se otáčí s kusem dřeva v ruce, rozhání se a mlátí ho po hlavě, ze dvora zvuk sekyry a konečně milosrdná tma.

Hannibal se zvedl z postele, zrak se mu střídavě zaostřuje a zakaluje, obličeje na zdi plavou.

Po té věci. Po věci, na niž se nedokáže dívat, kterou nemůže slyšet a dál žít. Probouzí se v lovecké chatě, hlavu má na boku slepenou krví, z paže vystřeluje bolest do celého těla. Je opět připoutaný k zábradlí schodiště u horního odpočívadla a přikrytý kobercem. Bouřka – ne, to v lese burácí dělostřelecké salvy. Muži se krčí u krbu nad Kuchtíkovou koženou aktovkou. Stahují si přes hlavu plechové osobní známky, ukládají je do aktovky spolu s doklady, vytahují papíry z náprsních tašek a házejí je do ohně, navlékají si na rukávy pásky s červeným křížem. Pak zaječení a oslepující výbuch fosforového granátu po nárazu na trup zničeného tanku. Chata hoří, hoří… Zločinci vybíhají do noci, utíkají ke svému polopásáku a Kuchtík se na prahu zastavuje. Drží si brašnu před obličejem, chrání se tak před žhavou výhní, vytahuje z kapsy klíč od visacího zámku a hází ho Hannibalovi. Pak přiletěl další šrapnel. Neslyšeli ho kvílet vzduchem. Budova

se náhle otřásá v základech, podesta pod chlapcem se naklání, Hannibal klouže k zábradlí, schodiště se prolamuje a zasypává Kuchtíka. Hannibal slyší, jak mu praskají hořící vlasy zapálené vyšlehnuvším plamenem, a když vyběhne ven, polopásák mizí v lese. Deka, kterou má omotanou kolem těla, na okrajích doutná, dopady dělostřeleckých granátů rozechvívají zemi, kolem hlavy mu létají střepiny. Hasí hrubou přikrývku ve sněhu a vleče se od chaty, táhne nohy za sebou, paže mu bezvládně visí podél těla.

Pařížské střechy šednou svítáním. Fonograf v podkrovním pokoji zpomalil a zastavuje se, svíčky téměř dohořely. Hannibal otevírá oči. Obličeje na stěně visí nehybně. Znovu jsou to jen tahy perem, to jen průvan pohybuje papírem, na němž jsou nakresleny. Gibbon nabyl svůj někdejší výraz. Přichází nový den. Všude se zvedá světlo. Nové světlo.

40

Pod oblohou zataženou nízkými mraky ve Vilniusu, hlavním městě Litvy, odbočila policejní škodovka z rušné třídy Sventaragio do úzké uličky nedaleko univerzity a řidič si klaksonem razil cestu mezi chodci, kteří do límců mumlali kletby. Hlídkový vůz zastavil před lidským úlem – nevzhledným činžákem, jedním z těch, jimiž nová sovětská moc zaplevelila starobylé sídlo litevských knížat. Z auta vystoupil vysoký muž v uniformě milicionáře, přejel ukazovákem po jmenovkách zvonků a stiskl tlačítko označené *Dortlich.*

Zvonek zachrčel v jednom z bytů ve třetím podlaží, kde na lůžku vedle nočního stolku přecpaného léky ležel starý bělovlasý muž. Nad postelí visely švýcarské kyvadlové hodiny, od nichž vedl k polštáři řetízek. Stařec byl tvrdý chlap, ale když na něj v noci dolehl děs, mohl ve tmě zatáhnout za řetízek, poslechnout si odbíjení a dokázat si, že ještě není mrtvý. Minutová ručička se pohybovala s jednotlivými záškuby a muž v posteli si s oblibou představoval, že kyvadlo náhodně rozhoduje o chvíli jeho smrti.

Kvůli sípavému dechu stařec nepostřehl zvonek. Ale slyšel, jak hospodyně zvyšuje v předsíni hlas, a vzápětí ve dveřích spatřil její hlavu v domácím čepci.

„Váš syn, pane.“

To už se poručík Dortlich kolem ní protáhl do pokoje.

„Nazdar, otče.“

„Ještě nejsem mrtvý. Na plenění je příliš brzo.“ Starce udivilo, že tentokrát mu hněv pouze vzplál v hlavě a nesestoupil do srdce.

„Přinesl jsem ti čokoládu.“

„Dej jí Bergid, až budeš odcházet. A ne abys ji znásilnil. Sbohem, soudruhu poručíku.“

„Nezdá se ti, že bys s tím mohl konečně přestat? Umíráš. Přišel jsem se podívat, jestli něco nepotřebuješ. Myslím kromě toho bytu, který jsem ti sehnal.“

„Měl sis změnit jméno. Kolikrát jsi už v životě převlékl kabát?“

„Dostkrát na to, abych přežil.“

Dortlich nosil na ramenou zeleně lemované výložky sovětské pohraniční stráže. Sundal si rukavici a přistoupil k lůžku. Pokusil se vzít otce za zápěstí a zkontrolovat pulz, ale stařec ruku s náznakem plovacích blan vehementně odstrčil. Při pohledu na ni se mu zablesklo v očích; s námahou se zvedl na lokti a dotkl se vyznamenání, která se houpala na důstojníkově hrudi. Mezi jiným tam visela medaile výtečného příslušníka vojsk ministerstva vnitra, odznak absolventa vyššího kurzu vedení trestaneckých táborů a věznic a také dekorace pro vynikajícího sovětského stavitele pontonových mostů. Ta nebyla tak docela přesná – mladý Dortlich skutečně stavěl pontonové mosty, ale pro nacisty, jako člen pracovního komanda. Nicméně to byla pěkná smaltovaná medaile, a kdyby ji někdo zpochybnil, mohl posloužit technickými podrobnostmi.

„Ty metály na tebe naházeli jen tak nazdařbůh z lepenkové krabice, co?“

„Nepřišel jsem si pro tvé požehnání. Chtěl jsem se jenom přesvědčit, jestli něco nepotřebuješ, a rozloučit se.“

„Stačilo mi vidět tě v ruské uniformě.“

„Sedmadvacátá motostřelecká,“ upřesnil důstojník.

„A ještě horší bylo, když sis navlékl uniformu nacistů, kteří zabili tvou matku.“

„Takových nás byla spousta, ne jenom já. Mám svůj život. Ty zase místo příkopu postel, v které můžeš umřít. Máš uhlí na topení. Víc ti toho dát nemůžu. Vlaky na Sibiř jezdí přeplněné. Lidi si šlapou po hlavách a serou si do klobouků. Děkuj bohu za čisté povlečení.“

„Grutas byl horší než ty a tys to dobře věděl.“ Stařec na chvíli zmlkl, nemohl popadnout dech. „Proč ses k němu připojil? Kradl jsi s kriminálníky a povaleči, plenil jsi opuštěné domy, okrádal mrtvoly.“

Mladý Dortlich odpověděl, jako kdyby otce neslyšel. „Když jsem byl ještě malý, spálil jsem se o kamna. Tys potom seděl vedle mojí postele a vyřezával mi káču. Dal jsi mi ji, a když jsem potom udržel bič, naučil jsi mě ji pohánět. Pořád ji mám. Je krásná, s těmi vyřezávanými zvířátky. Za tu káču ti chci poděkovat.“ Položil čokoládu do nohou postele, odkud ji stařec nemohl skopnout na podlahu.

„Zajeď na stanici, vytáhni z kartotéky můj spis a napiš do něj, že nemám žádné žijící příbuzné,“ požádal stařec syna.

Důstojník vytáhl z kapsy formulář. „Jestli chceš, aby tě po smrti poslali domů, podepiš mi tenhle papír a nechej mi ho tady. Bergid ti pomůže a podepíše se jako svědek.“

V autě pak mlčel, než se zařadili do provozu na Radvilaites.

Četař Svenka, který řídil, mu nabídl cigaretu. „Je to těžké, dívat se, jak otec umírá?“

„Jsem rád, že to nejsem já,“ odpověděl Dortlich. „Ta jeho podělaná služka… Měl jsem tam zajít, když je ta svíčková bába v kostele. V kostele! Do prdele, vždyť tím riskuje kriminál! Myslí si, že to nevím. Ale co, fotr bude do měsíce na prkně. Pošlu ho do jeho rodného města ve Švédsku. Pod mrtvolou budeme mít dobré dva kubíky volného prostoru. Rakev je skoro tři metry dlouhá.“

Poručík Dortlich se ještě nevypracoval k soukromé kanceláři, musel se spokojit s pracovním stolem ve společné místnosti na policejní stanici, kde se za znak prestiže považovalo místo co nejblíže u kamen. Teď, v pozdním jaru, byla kamna studená a zavalená odloženými papíry. Dokumenty na Dortlichově stole se z padesáti procent týkaly byrokratických nesmyslů a polovinu z nich mohl klidně zmačkat a hodit do koše.

Horizontální komunikace mezi litevskými policejními odděleními a pohraničními sbory a jejich partnery v sousedním Polsku prakticky neexistovala. Bezpečnostní síly v nových

komunistických satelitech byly organizovány centrálně z Moskvy jako loukotě kola bez obvodového kruhu.

Konečně vyhrabal z haldy papírů dokument, který ho zajímal – oficiální seznam cizinců, jimž bylo uděleno vstupní vízum do Litevské sovětské socialistické republiky. Dortlich jej porovnal s mnohonásobně delším soupisem politicky podezřelých osob. V pořadí osmým držitelem víza byl Hannibal Lecter, zbrusu nový člen francouzské komunistické strany.

Nasedl do vlastního auta, předválečného Wartburgu, a odjel k budově hlavní pošty, kde se nacházela mezinárodní telefonní ústředna. Podobný výlet absolvoval zhruba jednou měsíčně. Počkal, až přijde Svenka a ujme se své práce. O něco později, když četař vyhnal všechny spojovatelky a obsadil ústřednu, už stál v kabince a poslouchal bzukot a praskot mezinárodní linky do Francie. Na sluchátko připojil ampérmetr a pozoroval ručičku. Kdyby se vychýlila, znamenalo by to odposlech.

V temném sklepě restaurace nedaleko zámku Fontainebleau zazvonil telefon. Vyzváněl pět minut, než někdo zvedl sluchátko.

„Mluvte.“

„Příště to laskavě zvedni dřív!“ vybuchl Dortlich. „Nemůžu tady takovou dobu tvrdnout a riskovat krk! Potřebuju domluvit kontakt ve Švédsku ohledně převzetí nebožtíka. A ještě něco. Lecterův kluk se vrací. Dostal vízum jako člen Ligy mládeže za nastolení komunismu.“

„Cože?“

„Jo, slyšels dobře. Mluvili jsme o té možnosti při naší poslední společné večeři.“ Dortlich nahlédl do seznamu. „Žádost o vízum zdůvodnil tak, že chce zkatalogizovat knihovnu v bývalém rodinném sídle pro potřeby pracujícího lidu. To je pitomej vtip. Rusáci si s těma knížkama vytírali prdele. Nejspíš bude třeba zasáhnout i z vaší strany. Víš, koho máš informovat.“

41

Severovýchodně od Vilniusu nedaleko řeky Neris leží trosky staré elektrárny, první v celém Pobaltí. Ve svých šťastnějších letech dodávala skromné množství elektrického proudu pro město a několik pil a továrniček roztroušených podél řeky. Běžela za každého počasí a pod kotli se topilo černým uhlím, které sem vozila úzkokolejka nebo nákladní lodě ze sousedního Polska.

Během prvních pěti dní německé invaze ji bombardéry Luftwaffe srovnaly se zemí. Po osvobození pak sovětská moc natáhla nové vedení vysokého napětí a ponechala elektrárnu osudu.

Příjezdovou cestu k ní přehrazoval rezavý řetěz upevněný visacími zámky ke sloupkům u krajnice. I zámky byly na povrchu rezavé, ale uvnitř dokonale promazané. Velká oprýskaná tabule hlásala v ruštině, polštině a litevštině: NEVYBUCHLÁ MUNICE, VSTUP ZAKÁZÁN.

Dortlich vystoupil z náklaďáku, odemkl řetěz a hodil ho na zem; četař Svenka po něm přejel. Štěrkový povrch silnice zarůstal plevelem a vysoká tráva šlehala po spodku šasi.

„Tak tady je to místo, kde celé osazenstvo…," začal Svenka.

„Jo," přerušil ho drsně důstojník.

„Myslíte, že jsou tady fakt miny?"

„Ne. Ale jestli se náhodou pletu, nechej si to pro sebe." Dortlich neměl v povaze svěřovat se podřízeným a skutečnost, že Svenku potřebuje, v něm vyvolávala podráždění.

Těsně u popraskaných a zčernalých základů vybombardované elektrárny stál podlouhlý tunel z vlnitého plechu, tak zvaný

Nissenův kryt, dodávaný do Evropy Američany v rámci zákona o půjčce a pronájmu. Jednu stěnu měl ohořelou.

„Zajeď tam k tomu křoví," rozkázal důstojník, „a vytáhni z korby řetěz."

Dortlich uvázal jeden konec řetězu k háku pod zadním nárazníkem nákladáku a zatřepal uzlem, aby si články sedly. Pak prohrabával hlínu kolem keře, až narazil na dřevěnou paletu, připevnil k ní druhý konec řetězu a mávl na Svenku, ať popojede. Mával, dokud se paleta osázená křovinami neposunula natolik, že odhalila kovový poklop protileteckého krytu.

„Po posledním náletu tu Němci vysadili parašutisty, aby hlídali přechod přes řeku," vysvětloval Dortlich neochotně. „Osazenstvo elektrárny se skrývalo právě tady. Jeden z výsadkářů zabušil na poklop, a když mu otevřeli, hodil dovnitř fosforový granát. Vyčistit ty sračky nám dalo pořádně zabrat. Chvíli trvá, než si člověk na ten smrad zvykne."

Dortlich za řeči odemkl na poklopu tři visací zámky a otevřel ho. Zatuchlý vzduch, který je ovanul, byl pořád cítit po spáleném mase. Důstojník rozsvítil baterku a sestoupil po strmém kovovém schodišti. Svenka se zhluboka nadechl a následoval nadřízeného. Stěny krytu byly nabílené a podél nich se táhly řady hrubých dřevěných polic, na kterých ležely nakradené umělecké předměty – ikony zabalené v hadrech a hlavně válcovitá kovová pouzdra na mapy se šroubovacími víky utěsněnými voskem. V zadní části krytu stály opřené o stěny prázdné dřevěné rámy, z jejichž vnitřních okrajů na mnoha místech trčely cáry spěšně vyříznutých pláten.

„Vezmi všechno, co je na těch policích, i to, co je tam vzadu," ukázal Dortlich. Počkal a pak s náručí nepromokavého plátna odvedl Svenku k Nissenovu krytu, kde stála na kozách okázalá dubová rakev s vyřezaným emblémem odborového svazu námořních a poříčních dělníků v Klaipedě na víku. Rakev lemoval po celém obvodu ozdobný pás s třásněmi a její spodní část měla tmavší barvu, takže připomínala trup lodi s čárou ponoru. Vskutku překrásný kousek.

„Loď pro duši mého otce,“ ušklíbl se Dortlich. „Přines mi tu krabici s cupaninou. Důležité je, aby obsah nerachotil.“

„Když zarachotí, lidé si budou myslet, že to jsou nebožtíkovy kosti,“ zavtipkoval Svenka.

Dortlich mu vrazil facku. „Trochu úcty, mladíku! A teď mi podej šroubovák.“

42

Hannibal Lecter stáhl špinavé okno v chodbičce vagónu a hleděl na vzrostlé lípy a borovice, mezi nimiž se vinuly koleje. Po necelých dvou kilometrech se před jeho zrakem objevily věže Lecterova hradu. O další tři kilometry dál vlak se skřípáním kol zastavil v zásobovacím depu Dubrunst. Vojáci a dělníci vyskákali a močili na koleje. Průvodčí je důrazně napomenul, ať se aspoň otočí zády k osobním vozům. Hannibal vystoupil za nimi s ruksakem na zádech, a když se průvodčí vrátil do vlaku, zmizel mezi stromy. Za chůze trhal list novin pro případ, že by ho viděl topič, který stál na kotli u komína a doplňoval vodu. Počkal v lese, než parní lokomotiva odsupěla. Pak konečně osaměl. Cítil se unavený a špinavý.

Když mu bylo šest let, Berndt ho vynesl po točitých schodech nahoru k vodní nádrži a nechal ho nahlédnout přes mechem obrostlý okraj na kruhový výřez oblohy, který se odrážel na hladině. Dovnitř vedl žebřík. Berndt v létě využíval každou volnou chvilku a koupal se v nádrži s jedním děvčetem z vesnice. Dnes byl dávno mrtvý a jeho ostatky ležely v hlubokém lese. Dívka nejspíš válku taky nepřežila.

Hannibal se rychle vykoupal a přepral si prádlo. Myslel na paní Murasaki v lázni a na to, jak by bylo krásné, kdyby si s ní mohl zaplavat v nádrži.

Vracel se podél kolejí a jen jednou musel uskočit mezi keře, když zaslechl blížící se drezínu. Dva statní Maďaři s košilemi uvázanými kolem pasu usilovně pumpovali vahadlem.

Asi kilometr od hradu křižovalo trať nové vedení vysokého napětí, jemuž buldozery proklestily cestu lesem. Když procházel pod prohnutými dráty, cítil statickou elektřinu a zježily se mu chlupy na předloktí. Musel se od tratě a vedení vzdálit, aby se střelka kompasu na dalekohledu jeho otce uklidnila. K lovecké chatě, pokud ještě stojí, vedou tedy dvě cesty. Vysokonapěťové stožáry se táhly v přímé linii a mizely za obzorem. Jestli se neodchýlí od směru, minou chatu ve vzdálenosti několika kilometrů.

Vylovil z batohu potravinový balíček z přebytků americké armády, vyhodil zažloutlý balíček cigaret, otevřel masovou konzervu a při jídle přemýšlel. *Na Kuchtíka se zřítily schody, spadly na něj trámy.*

Chata může ležet srovnaná se zemí. A pokud stojí a něco v ní zůstalo, pak jen proto, že vykrádači trosek nedokázali odklidit těžké sutiny. Aby to zvládl, potřebuje pomocnou sílu. A tu najde jen na hradě.

Za soumraku došel lesem k hradu. Díval se na svůj někdejší domov se smíšenými pocity. Pohled na místo, kde člověk strávil dětství, nemusí vždycky uzdravovat, ale pomůže zjistit, zda vás čas zlomil, a pokud ano, tak do jaké míry a jak – samozřejmě za předpokladu, že vás to zajímá.

Díval se na temnou siluetu hradu, která se ostře rýsovala proti zapadajícímu slunci. Připadal mu beztvarý a plochý jako Míšin domeček z lepenky, v němž bydlely její papírové panenky a který teď Hannibal v duchu viděl větší než samotný hrad. Papírové panenky se kroutí, když hoří. *Z matčiných šatů šlehají plameny.*

Schovaný mezi stromy za stájí slyšel cinkot příborů u večeře a potom zpěv chovanců dětského domova. Zpívali *Internacionálu*, co jiného. Hluboko v lese zaštěkala liška.

Ze stáje vyšel muž v zablácených gumákách s lopatou a vědrem a zamířil na nádvoří. Posadil se na Krkavčí kámen, vyzul si boty a zmizel v kuchyni.

Berndt říkal, že kuchař seděl na Krkavčím kameni. Zastřelili ho, protože byl Žid, a před smrtí plivl vrahovi do obličeje. Berndt

mu ovšem nikdy neprozradil vrahovo jméno. „Raději ho nechtěj znát.“

„Já si to s ním po válce vyřídím,“ ucedil a bouchl pěstí do otevřené dlaně.

Úplně se setmělo. Alespoň v části hradu fungovala elektřina. Když se rozsvítilo v kanceláři ředitele, Hannibal zvedl k očím otcův polní dalekohled. Oknem viděl, že matčin italský strop překryla stalinistická běloba, která zamaskovala namalované postavy z buržoazních náboženských pověr. Krátce nato se v okně objevil ředitel domova se sklenkou v ruce. Hodně přibral a nahrbil se. Přistoupil k němu hlavní vychovatel a položil mu ruku na rameno. Ředitel se odvrátil od okna a to se za okamžik ponořilo do tmy.

Přes dorůstající měsíc se plazila rozedraná mračna, jejichž stíny šplhaly po hradbách a klouzaly po střeše. Hannibal počkal ještě půl hodiny, než ve stínu plujícího mraku zamířil ke stodole. Slyšel, jak velký kůň v temnotě zafrkal.

Cézar se probudil, pročistil si hrdlo a natočil velké uši k vratům. Hannibal k němu přistoupil, foukl mu do nozder a poplácal zvíře po krku.

„Vzbuď se, Cézare,“ šeptal do ucha, které ho šimralo na tváři. Musel si stisknout nos, aby nekýchl. Zakryl prsty reflektor baterky, rozsvítil a prohlédl si koně. Byl čerstvě vyhřebelcovaný a podkovy vypadaly zachovale. Už mu bude třináct; narodil se, když Hannibalovi bylo pět. „Přibral jsi dobrých sto kilo,“ řekl zvířeti. Cézar do něj přátelsky strčil tlamou a Hannibal se musel opřít o bok stání, aby nespadl. Sundal ze stěny postroj, vycpanou ohlávku a udidlo, hodil je na koně a utáhl řemeny. Na postroj zavěsil pytlík se zrním a kůň se do něj hned pokusil strčit nos.

Hannibal zašel do kůlny, kam ho jako dítě občas zamykali, pro petrolejku, kotouč lana a potřebné nástroje. Hrad tonul v temnotě. Odvedl koně mimo štěrkovou cestu a po měkké půdě zamířil k lesu a k srpku měsíce.

Nikdo z obyvatel hradu nespustil poplach. Četař Svenka usazený u střílny na vrcholku věže zvedl sluchátko polní vysílačky, kterou vyvlekl nahoru po dvou stovkách schodů.

43

Na okraji lesa ležel přes cestu pokácený mohutný strom a nápis v azbuce varoval: POZOR, NEVYBUCHLÁ MUNICE.

Hannibal musel s koněm překážku obejít a pak vešel do porostu svého dětství. Bledé měsíční světlo vrhalo korunami na zarostlou lesní cestu šedavé skvrny. Cézar ve tmě opatrně našlapoval. Až hodně hluboko v lese Hannibal zapálil petrolejku. Kráčel vpředu a kůň bořil kopyta jako talíře do země na hranici světelného kruhu lucerny. Vedle cesty trčela z hlíny jako pýchavka kloubová hlavice holenní kosti.

Občas zvíře oslovil. „Kolikrát jsi nás vezl po této cestě ve vozíku, Cézare? Míšu a mě a chůvu a pana Jakova?“

Po třech hodinách prodírání hustým porostem se ocitli na kraji mýtiny.

Lovecká chata tam opravdu stála. Nepřipadala mu menší a na rozdíl od hradu ani plochá. Sahala do výšky jako v jeho snech. Hannibal se zastavil u poslední řady stromů a díval se. Tady se v ohni kroutila papírová panenka. Chata zpola vyhořela a část střechy se zřítila, ale zbytek udržely kamenné stěny. Paseka byla zarostlá trávou do výše pasu a křovinami vysokými jako dospělý člověk.

Zničený tank se ztrácel pod spletí popínavých rostlin, přes hlaveň visely šlahouny plané révy. Z trávy trčel jako lodní plachta ocas havarovaného bombardéru. Jednolitý porost neporušovaly žádné vyšlapané stezky. Místo, kde se kdysi nacházela zahrada, prozrazovaly jen tyče k fazolím, které vykukovaly přes hlavičky plevele.

Právě tam, do zeleninové zahrady, postavila chůva za jasných letních dnů Míšinu vaničku, a když slunce vodu dostatečně ohřálo, holčička seděla ve vaně a mávala rukama na bělásky, kteří jí poletovali kolem hlavy. Jednou jí Hannibal uřízl lilek a dal jí ho na hraní. Sestřička milovala fialovou barvu ozářenou sluncem a chovala malý plod jako panenku.

Ani tráva přede dveřmi nebyla udupaná. U paty schodů se nahromadila kupa listí. Hannibal pozoroval chatu a měsíc opisoval na obloze pomalý oblouk.

Usoudil, že je třeba se pohnout. Opustil úkryt mezi stromy a vyvedl koně na paseku do měsíčního svitu. Zašel k pumpě, nalil do ní z koženého měchu vodu a pumpoval tak dlouho, až seschlé těsnění nabobtnalo a píst začal vytahovat z hlubin země studenou vodu. Přičichl k ní a ochutnal, pak napojil koně (Cézar vypil dobrých dvacet litrů) a nakrmil ho dvěma hrstmi zrní z pytlíku. Pískavý zvuk nenamazaného táhla se nesl daleko nad stromy.

Zahoukala sova a zvíře otočilo hlavu za zvukem.

Asi o sto metrů hlouběji v lese slyšel Dortlich skřípající pumpu. Využil zvuku a přiblížil se k chatě. Vzrostlé kapradí snadno odsunul, ale jeho kroky na lesní půdě pokryté suchými větvemi a jehličím hlasitě praskaly. Ztuhl, když hluk na mýtině náhle zmlkl. Kdesi mezi ním a chatou zaskřehotal pták a vzápětí proletěl nad ním; tiše plachtil s široce roztaženými křidly jako tmavá skvrna nad propletenými korunami.

Dortlicha zamrazilo. Vyhrnul si límec proti chladu, posadil se mezi kapradiny a čekal.

Hannibal hleděl na chatu, která mu oplácela pohled slepými okny se všemi tabulkami rozbitými výbuchem. Temná okna ho pozorovala jako prázdné oční důlky lebky gibbona. S tvary a úhly změněnými zřícením a se zdánlivou výškou umenšenou bujným okolním porostem se lovecká chata jeho dětství stala jednou z temných chatrčí jeho snů. Vykročil přes zarostlou zahradu.

Tady ležela jeho matka. Hořely na ní šaty. O něco později si klekl vedle ní do sněhu a položil jí hlavu na hruď. Prsa měla na kost zmrzlá. Tamhle se skácel Berndt a tam mrzly kusy mozku pana Jakova mezi potrhanými stránkami. Otec ležel obličejem k zemi u schodů, mrtvý z vlastního rozhodnutí.

Nic z toho se již na zemi nezachovalo.

Roztříštěné přední dveře visely na jediném pantu. Vyšel po schodech a odstrčil dveře do tmy. Zevnitř zaslechl šelest drobných nožek prchajících do bezpečí. Zvedl lampu a vstoupil.

Ohořelé stěny, strop částečně otevřený k nebesům. Schodiště se zřítilo, na hromadě trosek leželo polámané odpočívadlo a na něm střešní trámy. Kus vedle rozbitý stůl. V rohu leželo na boku piano, jehož slonovinové klávesy se v blikotavém svitu lucerny leskly jako vyceněné zuby. Na stěnách zanechali sovětští vojáci několik důležitých sdělení pro příští generace: NASRAT NA PĚTILETKU nebo KAPITÁN GENKO MÁ VELKOU DÍRU DO PRDELE. Oknem vyskočila dvě malá zvířata.

Na Hannibala náhle těžce dolehlo ticho. Vzdorovitě praštil páčidlem do kamen, shrnul z plotny sporáku nahromaděné trosky a postavil na ni lampu. Dvířka trouby zívala otevřená, drátěný rošt zmizel. Nejspíš ho odnesli zloději spolu s hrnci, aby na něm mohli vařit u táboráku.

Ve světle petrolejky odklidil co nejvíc suti kolem schodiště, až zůstaly pouze velké kusy zatížené zřícenými ohořelými trámy, s kterými nedokázal pohnout.

Prázdná okna zešedla náznakem svítání a Hannibal stále pracoval. Po jisté době se v očích ožehnuté lovecké trofeje na zdi rudě odrazil první paprsek vycházejícího slunce.

Hannibal chvíli zamyšleně studoval hromadu. Pak kolem trámu, který trčel zprostředka, omotal dvojitou smyčku lana a odmotávaje ho za sebou vycouval ze dveří.

Probudil Cézara, který střídavě dřímal a okusoval trávu. Několikrát s ním přešel paseku, aby se zvíře uvolnilo a rozhýbalo. Nohavice mu promáčela hustá rosa, jejíž kapky se leskly v trávě a stály jako studený pot na hliníkovém trupu bombardéru. Za denního světla Hannibal postřehl, že v kabině letounu jako ve

skleníku vyrašila réva a vyplnila ji širokými listy a novými výhonky. Pilota ani střelce se nikdo nenamáhal pohřbít – šlahouny jim prorůstaly hrudním košem i lebkou.

Upevnil konce lana do postraňků a vedl koně dopředu, až zvíře ucítilo na ramenou a prsou odpor. Hannibal luskl prsty Cézarovi u ucha, jak si to pamatoval z dětství. Kůň napjal svaly a opřel se do nákladu. Z lovecké chaty zazněl rachot a praskání. Oknem vyletěl oblak prachu a odplouval k lesu jako prchající temnota.

Hannibal poplácal koně po krku a nechal ho o dva kroky couvnout. Nechtělo se mu čekat, až se prach usadí; ovázal si kolem nosu a úst kapesník a vešel dovnitř. Vyšplhal na hromadu trosek a nedbaje dráždivého kašle uvolnil smyčku a omotal ji kolem jiného trámu. Ještě dvakrát musel kůň vytáhnout těžký náklad, než se otevřel přístup k nejnižší vrstvě suti, kde ležely zbytky zříceného schodiště. Nechal Cézara stát a pomocí páčidla a lopaty zaútočil na hromadu. Odhazoval kusy polámaného nábytku a ohořelé čalounění z pohovky, narazil dokonce na prasklý korkový termofor. Pak vyhrabal ze suti vycpanou hlavu skoleného medvěda upevněnou na dřevěné desce.

Hlas jeho matky: Perly sviním.

Zatřepal hlavou a uvnitř něco zarachotilo. Uchopil medvěda za jazyk, škubl a vytáhl ho i se zarážkou. Pak otočil hlavu čumákem dolů a z tlamy se vysypaly matčiny šperky. Neztrácel čas prohlídkou klenotů a vrátil se ke kopání.

Když spatřil mezi troskami očazený okraj Míšiny vaničky, přerušil práci a napřímil se. Místnost jako by se kolem něj houpala. Opřel se o kamna a položil čelo na chladný kov. Vyšel před dům a vrátil se s několika dlouhými úponky kvetoucí révy. Nakladl smotané šlahouny do vaničky, aniž se do ní podíval, pak ji zvedl a postavil na kamna. Ale nesnesl mít ji rovnou na očích, a tak ji vynesl před chatu a položil vedle tanku.

Hluk kopání a páčení usnadnil Dortlichovi postup. Sledoval dění v chatě schovaný v šeru mezi stromy. Vyhlížel z křoví jen

jedním okem a jedním okulárem dalekohledu, a to jen tehdy, když slyšel zvuky usilovné práce.

Hannibalova lopata narazila na ruku a projela mezi kostmi. Po další minutě odkryl lebku a zaradoval se – v úsměvu kostlivce zářily zlaté zuby. To znamená, že vykrádači trosek mrtvolu neobjevili. O půl metru dál ležela kožená aktovka, jejíž držadlo pořád ještě svíraly kostnaté prsty pod manžetou rukávu. Hannibal ji zvedl a odnesl ke kamnům. Na plotně zarachotil vysypaný obsah: límcové označení uniforem několika armád, runy SS jako dva blesky, čepicové odznaky s lebkou a zkříženými hnáty příslušníků zbraní SS, hliníkoví orli litevské policie, nárameníky Armády spásy a konečně šest „psích známek“ – identifikačních odznaků nošených na řetízku kolem krku – z nerezové oceli. Ten úplně nahoře patřil Dortlichovi.

Cézar si v rukou lidí všímal předmětů dvou typů: tím prvním byla jablka nebo jiné pamlsky, tím druhým biče nebo hole. Nesnesl, aby se k němu kdokoli přiblížil s klackem v ruce – vzpomínka na to, kolikrát ho kuchař vyhnal ze zeleninové zahrady, když byl ještě hříbě, se mu nesmazatelně vryla do paměti. Kdyby Dortlich nevykročil k chatě s dlouhým policejním obuškem sevřeným v dlani, kůň by ho možná ignoroval. Za dané situace však zafrkal, couvl o několik kroků, stáhl lano přivázané k postraňkům ze schodů a pak se otočil čelem k potenciálnímu nepříteli.

Dortlich rychle zacouval zpátky k lesu a vklouzl mezi keře. Ustoupil asi sto metrů od chaty a přikrčil se ve vysokém oroseném kapradí na místě, kam nebylo ze zčernalých oken vidět. Potom vytasil pistoli, natáhl uzávěr a vsunul do komory náboj.

Asi čtyřicet metrů za chatou stála viktoriánská kadibudka s ozdobnými ornamenty vyřezanými pod okapem. Tymián, vysázený podél vyšlapané pěšinky, zdivočel a mezera v živém

plotu, který odděloval latrínu od chaty, dávno zarostla. Dortlich se jí sotva protáhl.

Větve ho škrábaly do krku a za límec mu napadalo listí, ale dřevo bylo naštěstí pružné a nepraskalo. Držel obušek před obličejem a tiše proklouzl na druhou stranu. S pendrekem připraveným v jedné ruce a s pistolí v druhé se přiblížil na dva kroky k bočnímu oknu chaty, když mu na záda dopadla lopata, jejíž hrana ho plnou silou zasáhla do páteře. Dortlich stihl jednou vystřelit, ale podlomila se mu kolena a kulka se neškodně zaryla do hlíny. Další rána lopatou, tentokrát do zátylku, ho srazila k zemi. Ještě ucítil na tváři pohlazení vysoké trávy a pak omdlel.

Cvrlikání ptáků. V korunách stromů se houfují strnadi a radostně zpívají, ranní slunce pozlacuje vysokou trávu, která je v místech, kudy prošli mladík a kůň, ohnutá a pošlapaná.

Hannibal se dobrých pět minut opíral se zavřenýma očima o zničený tank. Pak se otočil k vaničce, dvěma prsty uchopil šlahoun plané révy, o kousek ho odtáhl a podíval se na Míšiny ostatky. Pocítil podivné uklidnění, když viděl, že má všechny zoubky – jedna strašlivá vidina zažehnána. Vylovil z vaničky suchý list vavřínu a zahodil ho.

Ze šperků vysypaných na pec vybral brož, kterou jeho matka nosívala na prsou – proužek osázený diamanty a stočený do tvaru Möbiova pásu.[7]

Sundal řetízek z medailonku, zavěsil na něj brož a položil ho na místo, kde si Míša svazovala vlasy mašlí.

Vyhledal příjemné stinné místo otočené k východu na svahu nad chatou, vykopal hrob a obklopil ho hromadami lučních květů. Uložil vaničku do jámy a zakryl ji prkny ze střechy. Stál v hlavách hrobu; při zvuku jeho hlasu zvedl Cézar hlavu z trávy a zastříhal ušima.

---

[7] *Jednoduchá, ale velmi zajímavá hříčka, která ilustruje transformaci plochy do třetího rozměru. Möbiův pás získáme tak, že přiložíme k sobě oba konce pruhu papíru, jeden z nich otočíme o 180 ° a slepíme do prstence. Vznikne útvar, který má jen jednu hranu a jednu plochu, a přesto je trojrozměrný. (Pozn. překl.)*

„Míšo, největší útěchu čerpáme z vědomí, že Bůh neexistuje. Vím, že nejsi odsouzena k věčnému otroctví v nebi, že nemusíš do skonání věků líbat Bohu prdel. Tam, kde jsi, je lépe než v ráji. Ponořila ses do požehnané nicoty. Denně na tebe vzpomínám. Moc mi chybíš.“

Zaházel hrob a uplácal hlínu rukama. Pak na něj nanosil jehličí, listí a proutí, až splynul s okolní lesní půdou.

Na nevelké pasece nedaleko rovu seděl spoutaný Dortlich s roubíkem v ústech, přivázaný ke stromu. Hannibal vzal Cézara za uzdu a zamířil k němu.

Posadil se na zem a prozkoumal obsah jeho aktovky. Mapa, klíčky od auta, armádní otvírák na konzervy, dva krajíce obloženého chleba se salámem v sáčku z voskového papíru, jablko, náhradní ponožky, náprsní taška. Z ní vytáhl služební průkaz a porovnal ho s osobními známkami, které našel u mrtvoly pod zříceným schodištěm.

„Herr… Dortlich. Jménem svým a jménem své mrtvé rodiny bych vám chtěl poděkovat, že jste dnes vážil cestu na toto místo. Pro nás a pro mě osobně vaše přítomnost zde hodně znamená. Jsem rád, že mám konečně příležitost vážně si s vámi promluvit o tom, jak jste snědli mou sestru.“

Vytáhl zajatci roubík a Dortlich spustil vodopád slov.

„Jsem policista. Pracuju ve městě. Z dětského domova nám ohlásili krádež koně. To je důvod, proč jsem tady. Stačí, když mi slíbíte, že toho koně vrátíte, a můžeme na tu drobnost zapomenout.“

Hannibal zavrtěl hlavou. „Pamatuju si vaši tvář. Viděl jsem ji víckrát, než mi bylo příjemné. A pamatuju si i vaši ruku s plovacími blánami mezi prsty. Prohmatával jste nám paže a zkoušel, kdo z nás je tlustší. Vzpomínáte si na tu vaničku, která bublala na kamnech?“

„Ne. Z celé války si pamatuju akorát strašnou zimu.“

„Nechtěl jste dnes náhodou sníst *mě*, Herr Dortlich, že ne? Máte přece svačinu.“ Odlepil chleby od sebe. „Hm, tolik majonézy!“

„Už brzy mě sem přijdou hledat,“ ozval se zajatec.

„Prohmatával jste nám paže.“ Stiskl Dortlicha nad loktem. „Prohmatával jste nám líce, Herr Dortlich.“ Štípl zajatce do tváře. „Oslovuji vás *Herr,* ale vy přece nejste Němec, že? Ani Litevec nebo Rus. Vy nepatříte nikam. Jste svým vlastním občanem. Občan Dortlich z Dortlichova. Kde jsou ostatní? Udržujete s nimi kontakt?“

„Všichni jsou mrtví. Zahynuli za války.“

Hannibal se na něj usmál a rozvázal uzlíček, který si vyrobil z kapesníku. Byl plný hub. „Smrže se v Paříži prodávají za sto franků gram. Tyhle vyrostly na pařezu.“ Vstal a zamířil k Cézarovi.

Zajatec využil jeho chvilkovou nepozornost a zavrtěl se v poutech.

Přes koňský krk viselo smotané lano. Hannibal upevnil volný konec k postraňku. Na druhém už předtím uvázal katovskou smyčku, kterou odnesl k Dortlichovi, odmotávaje lano za sebou. Otevřel zajatcův sendvič a namazal majonézou nejprve oprátku a pak zajatcův krk.

Dortlich uhýbal před jeho rukama a křičel: „Jeden přežil! Utekl do Kanady! Grentz! Najděte si v té aktovce jeho doklady! Budu svědčit!“

„A co dosvědčíte, Herr Dortlich?“

„To, co jste řekl. Já jsem to neudělal, ale potvrdím, že jsem to viděl!“

Hannibal navlékl zajatci na krk oprátku a zahleděl se mu do očí. „Chcete mě naštvat, Herr Dortlich?“ Vrátil se ke koni.

„Grentz je jediný! Podařilo se mu proklouznout na loď s uprchlíky! V Bremerhavenu! Můžu to odpřisáhnout!“

„Dobře. Takže jste ochoten zpívat?“

„Ano, budu zpívat.“

„Výborně. Zazpíváme tedy společně mé sestře. Tu písničku určitě znáte. Míša ji milovala.“ Otočil Cézara zadkem k Dortlichovi. „Nechci, abys to viděl,“ zašeptal mu do ucha a začal zpívat: „*Ein Mannlein steht im Walde ganz still und stumm…*“ Luskl zvířeti prsty u ucha a pobídl ho kupředu. „Zpívejte, Herr

Dortlich. Uleví se vám. *Es hat von lauter Purpur ein Mantelein um.“*

Zajatec kroutil krkem ve smyčce na všechny strany a zděšeně pozoroval, jak se lano v trávě natahuje.

„Vy nezpíváte, Herr Dortlich.“

Zajatec otevřel ústa a bez nápěvu zakrákoral: *„Sagt, wer mag das Mannlein sein.“*

Pak už zpívali společně: *„Das da steht im Walde allein…“*

Lano se zvedlo z trávy a prohnuté viselo ve vzduchu. „Porvik!“ zaječel Dortlich. „Jmenoval se Porvik! My jsme mu říkali Hlídač hrnců! Zemřel v chatě! Našel jste ho!“

Hannibal zastavil koně, vrátil se k zajatci a beze slova na něho hleděl.

„Uvažte toho koně,“ žadonil Dortlich plačtivě. „Co kdyby ho bodla včela.“

„Ano, lítá jich tady spousta.“ Hannibal prohlížel osobní známky.

„Milko?“

„Nevím, co je s ním! Nevím! Přísahám!“

„A teď se dostáváme ke Grutasovi.“

„O tom taky nic nevím! Opravdu! Pusťte mě a já budu vypovídat proti Grentzovi. Najdeme ho. Žije v Kanadě.“

„Ještě několik veršů, Herr Dortlich.“

Hannibal pobídl koně a lano lesklé rosou se napnulo do vodorovné polohy.

„Das da steht im Walde allein…“

Přidušený výkřik: „Je to Kolnas! On s ním udržuje spojení!“

Hannibal poplácal koně a po několika krocích se sklonil nad Dortlichem. „Kde žije?“

„Ve Francii. Ve Fontainebleau. Nedaleko zámku. Má tam restauraci. Nechávám mu vzkazy. Jinak se s ním kontaktovat nemohu.“ Dortlich se podíval Hannibalovi do očí. „Přísahám při všech svatých, že byla mrtvá. Byla mrtvá! Přísahám! A stejně by nepřežila!“

S pohledem upřeným do Dortlichova obličeje Hannibal pobídl koně. Lano se napjalo a vystříkly z něj krůpěje rosy. Dortlichův dušený jekot zmlkl, zatímco mu Hannibal ječel do tváře písničku.

„Das da steht im Walde allein,
Mit dem purpurroten Mantelein.“

Čvachtavé zapraskání, pulzující gejzíry krve z krčních tepen. Dortlichova hlava následovala smyčku ještě asi šest metrů a zůstala ležet s nevidoucíma očima obrácenýma k nebi.

Hannibal hvízdl a kůň se zastavil s ušima sklopenýma dozadu.

„*Mit dem purpurroten Mantelein*, samozřejmě,“ ušklíbl se.

Vysypal obsah Dortlichovy aktovky na zem a vzal si klíče od auta a osobní průkaz. Pak si uřízl čerstvý prut na opékání a plácl se po kapse se zápalkami.

Když ohýnek dostatečně prohořel a vytvořily se žhavé uhlíky, Hannibal zanesl Cézarovi Dortlichovo jablko. Sundal koni postroj a udidlo, aby neuvázl v porostu, a vyprovodil ho na cestu k hradu. Pak jej objal kolem krku a plácl po zadku. „Běž domů, Cézare. Běž domů.“

Zvíře znalo cestu.

44

Ve vyklučeném pásu lesa pod vysokonapěťovým vedením se zvedala mlha a četař Svenka požádal řidiče, ať zpomalí. Měl strach, aby náklaďák nenarazil do pařezu. Nahlédl do mapy a pak se podíval na číslo elektrického stožáru.

„A hele."

Otisky pneumatik Dortlichova automobilu pokračovaly do dálky, ale podle kaluže oleje Wartburg na tomto místě delší dobu stál.

Z ložné plochy náklaďáku vyskákali milicionáři a pohraničníci se psy – dvěma černými německými ovčáky, kteří divoce štěkali vzrušením nad nečekaným výletem, a ohařem, který zachovával vznešený klid. Četař Svenka jim dal očichat kabátek Dortlichova flanelového pyžama a psi vyrazili. Stromy získaly pod nízko letícími mraky šedivý nádech a stoupající vlhkost rozmazávala kontury jejich korun. Po zemi se válela mlha.

Psi se motali kolem chaty a jen ohař občas vyrazil do lesa a hned se zase vracel, když vtom zavolal jeden milicionář z nedaleké paseky. Ostatní ho však hned neslyšeli, a tak musel použít píšťalku.

Dortlichova hlava stála na pařezu a na jejím temeni seděl havran. Když se uniformovaní muži přiblížili, pták vzlétl s tím, co právě držel v pařátech.

Četař Svenka se zhluboka nadechl a šel svým mužům příkladem – vykročil k utržené hlavě. Čistě vyříznutými

obdélníky na obou lících vykukovaly zuby. Zívající ústa držela v otevřené poloze psí známka vklíněná mezi řezáky.

Pak našli ohniště a opálený prut. Svenka se sklonil a prohrábl popel. Byl studený.

„Rožeň, líce a smrže," zašeptal.

45

Inspektor Popil kráčel od velitelství kriminální policie na nábřeží Zlatníků k Place des Vosges s tenkou složkou pod paží. Když si po cestě odskočil do kavárny na rychlý šálek espressa, ucítil od baru calvados a zalitoval, že není večer.

Přecházel po chodníku sem a tam a hleděl do oken bytu paní Murasaki. Průsvitné záclony byly zataženy a tenká látka se tu a tam pohnula jako závanem větru.

Denní domovnice, stará Řekyně s bílými vlasy, ho poznala.

„Madam mě očekává," oznámil jí Popil. „Zastavil se tady v poslední době mladý pán?"

Žena vytušila šestým smyslem, jenž je vlastní všem hlídačům svatyní, tenký led a zvolila neutrální odpověď. „Už jsem ho nějakou dobu neviděla, ale měla jsem pár dní volno." Stiskla bzučák a pustila návštěvníka do domu.

Paní Murasaki se položila do vonné lázně. Ve vodě plavaly čtyři gardénie a několik pomerančů. Vzpomínala, že matka měla gardénie vyšité na svátečním kimonu. To už se dávno změnilo v prach a popel. Při té vzpomínce zčeřila hladinu a květy se pohnuly. Matka pochopila, co ji k Robertu Lecterovi přitahovalo a proč se za něj provdala, ale otcovy občasné dopisy pořád obsahovaly hořké výtky. Místo vylisované květiny nebo voňavé byliny našla v poslední obálce z Japonska zčernalou snítku keře z Hirošimy.

Nezvonil zvonek? Hannibal, pomyslela si a s úsměvem se natáhla pro kimono. Pak si uvědomila, že mladík pokaždé napřed

napíše nebo zavolá. A také sice zvoní, ale pak si odemkne vlastním klíčem. Teď se však místo zaharašení klíče v zámku ozvalo další zazvonění.

Vylezla z vany, spěšně se zabalila do županu a vyhlédla kukátkem. *Popil.* Popil v kukátku.

Paní Murasaki si s ním celkem ráda občas zašla na oběd. Ten první v Le Pré Catalan v Bouloňském lesíku sice doprovázela jistá kožená strnulost, ale pak se několikrát sešli v Chez Paul nedaleko jeho kanceláře a to už se oba chovali uvolněněji a přirozeněji. Párkrát ji pozval také na večeři, vždycky písemně, a jednou dokonce doprovodil pozvánku vlastní básničkou s mnohými odkazy na roční doby. Pokaždé odmítla, rovněž písemnou formou.

Uvolnila řetízek a otevřela. Popil zamrkal na vyčesané vlasy a sklouzl pohledem k ladným bosým nožkám.

„Pane inspektore…“

„Omlouvám se, že přicházím bez ohlášení. Pokoušel jsem se vám dovolat, ale…“

„Já jsem sice telefon slyšela, ale byla jsem právě…“

„V koupelně, předpokládám.“

„Pojďte dál.“

Sledovala jeho pohled, kterým zaznamenal zbraně před stojanem se samurajskou výstrojí – dýka tanto, krátký meč, dlouhý meč, válečná sekyra.

„Hannibal?“

„Není tady.“

Atraktivní paní Murasaki byla povahou lovkyně. Stála zády ke krbové římse s rukama zastrčenýma v rukávech kimona a čekala, až se kořist přiblíží. Popilovi zase instinkt velel útočit, vyštvat kořist z úkrytu.

Zastavil se vedle pohovky a pohladil přehoz. „Potřebuju s ním mluvit. Kdy jste ho viděla naposled?“

„Moment, jak je to dlouho… Pět dní. Stalo se něco?“

Inspektor se přesunul ke zbroji a dotkl se lakovaného prsního štítu. „Víte, kde bych ho našel?“

„Ne.“

„Naznačil, kam má namířeno?“

Naznačil. Paní Murasaki probodla policistu očima. Popilovi zrudly konečky uší. Pohyboval se po pokoji, kladl otázky, dotýkal se věcí. Vyžíval se v různých površích – hladkou texturu střídala drsná, pak ochmýřená, vlasová. Všimla si toho i u stolu. Hladké a drsné. Jako horní a spodní strana jazyka. Věděla, že by ho tou představou dokázala rozpálit a vyhnat mu krev z mozku.

Inspektor obešel rostlinu v květináči a zahleděl se na ni přes listy. Usmála se na něj a narušila mu tím rytmus.

„Je někde na výletě. Netuším, kam jel.“

„Ano, na výletě,“ souhlasil Popil. „A předpokládám, že jde o lovecký výlet. Honí válečné zločince.“

Zapátral jí v obličeji. „Bohužel vám musím něco ukázat.“ Položil na kávový stolek rozmazaný snímek, ještě zkroucený, jak prošel termofaxem na sovětském velvyslanectví. Zachycoval Dortlichovu hlavu na pařezu, obklopenou hloučkem milicionářů se dvěma vlčáky a ohařem. Další Dortlichova podobenka pocházela z jeho služebního spisu. „Našli ji v lese, který před válkou patřil Hannibalově rodině. A já vím, že se tam Hannibal v té době nacházel. Den před nálezem té hlavy překročil hranici z Polska.“

„Proč to podle vás udělal zrovna Hannibal? Ten muž přece musel mít spoustu nepřátel. Byl to válečný zločinec, ne?“

Popil posunul podobenku. „Takto vypadal, když ještě žil.“ Vytáhl ze složky první kresbu. „Takto ho nakreslil Hannibal a pověsil si jeho obrázek na stěnu ve svém pokoji.“ Jedna polovina obličeje byla anatomicky rozpitvaná, ale druhá bezpochyby patřila Dortlichovi.

„Jeho pokoj jste navštívil bez pozvání.“ V hlase zazněla nezastřená výčitka.

Do Popila vjel náhle vztek. „Ten váš slizký mazlíček právě zabil člověka. A s největší pravděpodobností to nebylo poprvé, jak asi sama víte líp než já. Tady jsou ostatní.“ Házel na stůl kresby. „Toto jsem našel v jeho pokoji. A tohle a tohle a tohle. Tento obličej si pamatuju z norimberského procesu. Všichni jsou

na útěku před spravedlností. Jestli se jim dostane do rukou, bez váhání ho zabijí.“

„Jak se k tomu staví sovětská policie?“

„Vede tajné vyšetřování ve Francii. Nacista jako Dortlich v řadách bezpečnosti, to je pro Sověty pořádná ostuda. Už si nechali poslat materiály, které na něj nashromáždila východoněmecká Stasi.“

„Jestli Hannibala chytnou…“

„Jestli ho chytnou na Východě, prostě a jednoduše ho odprásknou. Má jedinou šanci. Dostat se zpátky na Západ, držet jazyk za zuby a nechat ten případ vyšumět do ztracena.“

„A vy byste ho nechal vyšumět do ztracena?“

„Jestli udeří ve Francii, skončí za mřížemi a mohl by přijít o hlavu.“ Popil se zastavil, svěsil ramena a strčil ruce do kapes.

Paní Murasaki vysunula ruce z rukávů.

„A vás by deportovali,“ dodal policista. „To by mě mrzelo. Mám vás rád.“

„Vy se řídíte jenom tím, co vidíte, inspektore?“

„A Hannibal snad ano? Vy byste pro něj byla schopná udělat cokoliv, viďte?“

Nadechla se k stručné, pádné odpovědi, jíž by se hájila, ale pak prostě přiznala: „Ano,“ a čekala.

Když se nedočkala, vyhrkla: „Pomozte mu. Pomozte i mně, Pascale.“ Poprvé ho oslovila křestním jménem.

„Pošlete ho za mnou.“

46

Řeka Essonna, temná a klidná, tiše plynula kolem skladiště a pod černě natřeným obytným člunem přivázaným k molu nedaleko Vert le Petit. Nízká okna kryly zatažené závěsy a k lodi bylo nataženo telefonní a elektrické vedení. Mokré listy rostlin v kontejnerové zahrádce se tlumeně leskly.

Větrací otvory na palubě byly otevřené a z jednoho právě zazněl tlumený výkřik. V kulatém okénku těsně nad čarou ponoru se krátce mihla ženská tvář zmučená bolestí, ale pak ji silná mužská ruka strhla zpátky a zatáhla závěs. Nikdo si toho nevšiml.

Mlha vytvářela kolem sloupů pouličních lamp na nábřeží svatozáře, ale přímo nad člunem blikalo několik hvězd. Byly však příliš slabé a nejasné, aby v nich někdo dokázal číst.

O kus dál na příjezdové silnici posvítil strážný do dodávky s logem *Café de L'Este*, a když poznal Petrase Kolnase, naznačil, že může pokračovat na parkoviště obehnané plotem z ostnatého drátu.

Kolnas spěšně prošel skladištěm, kde dělník maloval přes šablonu nápis U. S. POST EXCHANGE, NEULILY na bedny s domácími spotřebiči. Skladiště bylo bednami nacpáno až po strop a Kolnas se mezi nimi musel proplétat, než vyšel na nábřeží.

Vedle můstku, jenž vedl na palubu obytného člunu, seděl u dřevěné bedny, která sloužila jako stolek, další strážný. Kapesním nožem si ukrajoval sousta klobásy a současně kouřil cigaretu. Utřel si ruce do kapesníku a připravil se k osobní prohlídce nočního návštěvníka, ale pak poznal Kolnase a pohybem hlavy ho poslal dál.

Kolnas vedl vlastní život a s bývalými společníky se moc nestýkal. Nejčastěji se zdržoval v kuchyni své restaurace s nerozlučnou miskou v ruce a ochutnával každý pokrm. Od války hodně přibral.

Zigmas Milko, štíhlý jako vždycky, ho uvedl do kajuty.

Vladis Grutas seděl na kožené pohovce a žena, jež měla obličej samou modřinu, mu dělala pedikúru. Vypadala ustrašeně a na prodej byla příliš stará. Grutas vzhlédl s příjemným, otevřeným výrazem, který u něj často předcházel vzteklému výbuchu. U rohového stolku hrál lodní kapitán a kormidelník v jedné osobě karty s mužem, který měl břicho jako sud a obličej bandity – jmenoval se Müller, za války sloužil v brigádě Waffen SS Dirlewanger a časté pobyty ve vězení mu poznamenaly tetováním celé tělo. Modré obrázky se táhly od hřbetu ruky přes zápěstí pod rukávy košile a znovu se vynořovaly vzadu na krku nad límcem. Grutasovi stačilo otočit k nim světle modré očí – hráči beze slova sbalili karty a opustili kajutu.

Kolnas neztrácel čas pozdravem.

„Dortlich měl mezi zuby vraženou psí známku. Stará dobrá německá ocel prokázala tradiční kvalitu. Neshořela, neroztavila se. A ten kluk určitě má i tvoji. A moji a Milkovu a Grentzovu.“

„Neřekl jsi před čtyřmi roky Grentzovi, že má tu chatu prohledat?“ vypálil Milko.

„Ten líný parchant akorát prošťouchal tu hromadu vidličkou,“ ušklíbl se Grutas. Odstrčil ženu nohou, aniž se na ni podíval; otrokyně vyběhla z kajuty.

„Kde je to jedovaté štěně, co zabilo Dortlicha, a co dělá?“ zajímal se Milko.

Kolnas pokrčil rameny. „Studuje v Paříži. Nechápu, jak mohl dostat vízum. Použil ho pro vstup do země. Informace o tom, že by z ní vycestoval, veškeré žádné. Nikdo nemá tušení, kde je. Ale co když se obrátí na policii?“

„A s čím tak?“ odbyl ho Grutas. „S dětskými vzpomínkami, nočními můrami a hrstkou identifikačních známek?“

„Dortlich mu mohl prozradit, že se mnou občas telefonuje a mým prostřednictvím udržuje kontakt s tebou," poznamenal Kolnas.

Grutas mávl rukou. „No a? Kluk se prostě pokusí dělat trochu potíže, to je všechno."

„*Trochu potíže?*" zavrčel Milko. „Řekl bych, že Dortlichovi způsobil docela *velké* potíže. Zabít takového chlapa musel být dost problém.

Nejspíš ho střelil do zad."

„Ivanov mi něco dluží," řekl Grutas. „Ochranka ruské ambasády nám malého Hannibala vypátrá a my se postaráme o zbytek. Aby měl tady Kolnas klidné spaní," dodal pohrdavě.

Z jiného místa ve člunu se ozvaly tupé rány a křik, ale trojice jim nevěnovala nejmenší pozornost. „Dortlichovo místo zaujme Svenka," snažil se Kolnas dokázat, že se nebojí. „Potřebujeme ho?" zeptal se Milka.

Kolnas znovu pokrčil rameny. „Měli bychom ho získat. Spolupracoval s Dortlichem dva roky. Má naše věci. Kromě něho nemáme s těmi obrazy žádné jiné spojení. Dohlíží na deportace a může nasměrovat slušně vypadající ženské a kluky do uprchlického tábora v Bremerhavenu, odkud si je můžeme převzít."

Stalin, vyděšený Plevenovým plánem,[8] který v sobě zahrnoval riziko znovuvyzbrojení Německa, zběsile čistil východní Evropu pomocí masových deportací. Každý týden odvážely nacpané vlaky vyhnance na jistou smrt v pracovních lágrech na Sibiři nebo do strádání v přeplněných utečeneckých táborech na Západě. Ze zoufalství vyhnanců těžil Grutas, který si mezi nimi vybíral vhodné ženy a mladé hochy a prodával je do sexuálního otroctví. Snažil se, aby jeho zboží bylo vždy prvotřídní, a než někoho nabídl, mentálně ho zpracoval tak, aby podával co nejlepší výkon.

---

[8] *Francouzský diplomat René Pleven navrhl r. 1950 vznik Evropského obranného společenství (EDC), které se mělo vyznačovat společnou armádou s jednotnou výstrojí, a dokonce mít společného ministra obrany. Jedním z úkolu EDC se mělo stát zajištění, bezpečností Západního Německa. (Pozn. překl.)*

Kromě bílého masa obchodoval s morfiem, které získával přímo z německých farmaceutických podniků, a dodával na černý trh americké elektrospotřebiče pro domácnost včetně měničů střídavého a stejnosměrného proudu.

Grutas se zamyslel. „Prošel tenhle Svenka frontou?“ Kumpáni nevěřili, že by člověk, který neprodělal křest východní frontou, mohl k něčemu být.

Kolnas jako obvykle pokrčil rameny. „V telefonu zní jeho hlas mladě. Dortlich by si snad žádného pitomce nevybral.“

„Musíme to co nejdřív dostat ven. Na prodej je ještě brzo, ale zboží musí ven. Kdy ti má zase volat?“

„V pátek.“

„Řekni mu, ať odešle zásilku.“

„Bude se chtít dostat na Západ. Bude chtít papíry.“

„Můžeme ho propašovat do Říma. Nejsem si ale jistý, jestli ho chci zrovna tady. Každopádně mu slib všechno, o co si řekne.“

„To zboží je pořádně horké,“ povzdechl si Kolnas.

„Víš co, Kolnasi? Vrať se raději do té své restaurace a krm policajty zadarmo, aby ti trhali pokutové lístky. A až sem příště přijdeš brečet, vezmi si zásobu kapesníků.“

Grutas počkal, až Kolnas odejde, a utrousil k Milkovi: „Doufám, že se nesesype.“

„Já taky,“ souhlasil Milko. „Nerad bych vedl restauraci.“

„Dietere! Tak kde sakra vězíš!“ Grutas zabušil na dveře kajuty a prudce je otevřel.

Uvnitř seděly na bobku dvě vyděšené ženy připoutané za zápěstí k trubkovému rámu lůžka. Pětadvacetiletý Dieter držel jednu z nich za vlasy.

„Jestli jim uděláš na ksichtě modřiny nebo roztrhneš ret, prachy jdou dolů,“ rozčiloval se Grutas. „A tamta je zatím moje.“

Dieter pustil hrst vlasů a prohrabal si nacpané kapsy, až našel klíček od pout. „Evo!“ zařval.

Do kajuty se vplížila starší žena a postavila se ke zdi.

„Tuhle umyj a potom řekni Müllerovi, ať ji odvede do baráku,“ přikázal jí Dieter.

Grutas a Milko prošli skladištěm k autu. Ve speciálním oddělení ohraničeném lanem stály naskládané krabice označené DOMÁCÍ POTŘEBY. Grutas si mezi nimi všiml britské chladničky.

„Víš, Milko, proč Angláni pijou teplý pivo? Protože mají mizerný ledničky. Pro mě jenom americký zboží.“ Zvedl víko na další bedně, která obsahovala piano, a ťukl na několik kláves. „Tohle je klavír do bordelu. Nechci ho ani vidět. Kolnas mi sehnal značku Bosendorfer. Ty jsou nejlepší. Přivezeš mi ho z Paříže, až… až zařídíš tu druhou věc.“

47

Čekala v jeho pokoji a věděla, že se k ní nepřiblíží, dokud nebude vykoupaný a upravený. Přišla bez pozvání a ani ji nenapadlo hrabat se mu ve věcech. Dívala se na kresby rozvěšené po stěnách, na anatomické ilustrace, které zabíraly polovinu místnosti. Natáhla se na jeho postel v dokonalém pořádku japonské části příbytku pod svažující se střechou. Na poličce vedle postele stál zarámovaný obrázek přikrytý hedvábnou dečkou s vyšitými nočními volavkami. Paní Murasaki se otočila na bok a zvedla hedvábí. Zakrývalo nádhernou kolorovanou perokresbu, na níž okamžitě poznala sama sebe. Ležela nahá v lázni na zámku. Místo podpisu byl obraz označen kaligrafickým znakem *Věčnost v osmi tazích* a jeho název představoval jiný znak, poněkud nepřesně vyvedený, pro vodní květinu.

Dlouho se na kresbu dívala, a když ji konečně zakryla, vytanula jí na mysli báseň Josano Atiko:

Mezi akordy mé loutny zní jiný
záhadný hluboký tón,
zvuk, který vychází z místa
mezi mými prsy.

Druhý den krátce po rozednění zaslechla na schodech kroky. V zámku zarachotil klíč a na prahu stál Hannibal s ruksakem v ruce, rozcuchaný a unavený.

Paní Murasaki vstala.

„Hannibale, chci slyšet tvé srdce," oslovila ho. „Robertovo srdce již umlklo. A tvoje se v mých snech zastavilo." Přistoupila k němu a položila mu ucho na hrudník. „Jsi cítit kouřem a krví."

„A vy voníte jasmínem a zeleným čajem. Voníte klidem a mírem."

„Jsi zraněný?"

„Ne."

Přitiskla tvář na očazené psí známky, které měl zavěšené na krku, a vytáhla je zpod košile.

„Vzal jsi je mrtvým?"

„Jakým mrtvým?"

„Sovětská policie ví, kdo jsi. Navštívil mě inspektor Popil. Jestli půjdeš rovnou za ním, pomůže ti."

„Ti muži nejsou mrtví. Právě naopak. Jsou až moc živí."

„Žijí ve Francii? Jestli ano, vydej je inspektoru Popilovi."

„Vydat je francouzské policii? Proč?" Potřásl hlavou. „Zítra je neděle, říkám to správně?"

„Ano, neděle."

„Pojeďte zítra se mnou. Zastavím se pro vás. Ukážu vám netvora v lidské kůži a vy mi řeknete, jestli se takový člověk může bát francouzské policie."

„Inspektor Popil…"

„Až uvidíte inspektora Popila, vyřiďte mu, že jsem mu přivezl nějakou poštu." Hannibal pokyvoval hlavou.

„Kde se myješ?"

„Ve sprše v laboratoři," odpověděl. „Hned tam seběhnu."

„Chceš něco k jídlu?"

„Děkuji, nechci."

„Tak se vyspi. Zítra s tebou pojedu. A v následujících dnech také."

48

Hannibal koupil poměrně lacino motocykl, dvouválcový BMW, jeden z mnoha, které po sobě při ústupu zanechala německá armáda. Měl nový černý nátěr, nízko posazená řídítka a vyvýšené zadní sedadlo pro spolujezdce. Na tandemu teď seděla paní Murasaki, která ve vysokých botách a s čelenkou ve vlasech vypadala jako pařížská Apačka. Přidržovala se Hannibala kolem hrudi.

Přes noc pršelo, ale slunné ráno čistě umytou vozovku vysušilo. Motocykl se nakláněl v zatáčkách a svižně projížděl fontainebleauským lesem. Kolem nich se míhaly pruhy světla a stínů stromů. V zastíněných proláklinách byl vzduch docela chladný, ale jakmile vyjeli na otevřenou mýtinu, sluníčko jim zahřálo tváře.

Nezkušenému spolujezdci vždycky připadá naklonění motocyklu v zatáčce přehnané a Hannibal na prvních kilometrech cítil, jak se žena za ním snaží náklon vyrovnávat pohybem do protisměru. Rychle však získala potřebný cit a její tělo se za jízdy pohybovalo v dokonalém souladu s ním. Přesto ji podezříval, že posledních pět stupňů náklonu je u ní pouze otázka víry v jeho řidičské schopnosti. Minuli živý plot prorostlý zimolezem a paní Murasaki cítila na jazyku sladkou chuť vzduchu. Teplý asfalt a zimolez.

Café de L'Este leží na západním břehu Seiny asi kilometr od městečka Fontainebleau a nabízí krásný výhled na lesy na protější straně řeky. Motor ztichl a s chladnutím začal tiše praskat. U vchodu do restaurace stojí voliéra, v níž majitel chová strnady,

tajnou specialitu podniku. Vyhlášky zakazující podávání strnadů v podnicích veřejného stravování přicházejí a odcházejí; strnadi byli na jídelním lístku uváděni jako skřivani. Jsou to výborní pěvci a tihle si právě užívali sluníčka.

Hannibal a paní Murasaki se zastavili u klece a prohlíželi si drobné ptáčky.

„Tak malí a tak krásní," vydechla obdivem, krev po jízdě stále rozprouděnou.

Hannibal se opřel čelem o pletivo. Ptáci k němu otáčeli hlavičky a střídavě ho jedním okem pozorovali. Štěbetali v pobaltském dialektu, který si pamatoval z lesů svého dětství. „Jsou jako my," poznamenal mladík. „Cítí, že vedle vaří jejich druhy, a přesto se snaží zpívat."

Asi tři čtvrtiny stolů na terase byly obsazeny. Hosté v městských i venkovských nedělních šatech si pochutnávali na časném obědu. Číšník jim našel místo.

Všichni muži u vedlejšího stolu si objednali strnady. Když jim obsluha naservírovala orestované ptactvo, sklonili hlavy k talířům a přehodili si je plátěnými ubrousky, aby si dokonale vychutnali vůni pokrmu.

Hannibalovo chřípí zaregistrovalo vůni jejich vína; poznal, že je načichlé korkem. S lhostejným výrazem sledoval, jak je pijí, aniž by si vady všimli. „Dala byste si zmrzlinový pohár?"

„S radostí."

Hannibal zašel do restaurace. Zastavil se u tabule, na níž byly křídou vypsány speciality dne, ale ve skutečnosti četl koncesi vystavenou vedle pokladny.

Na dveřích v liduprázdné chodbě bylo napsáno *Privé*. Hannibal k nim zamířil, otevřel je a sešel do sklepa. V krabici s odklopeným víkem spatřil americkou myčku na nádobí. Sklonil se k přepravní nálepce.

Hercule, pomocník v restauraci, seběhl po schodech s košem špinavých ubrousků. „Co tady děláte?" oslovil vetřelce francouzsky. „Tohle je soukromá část podniku."

Hannibal se k němu otočil a promluvil anglicky: „Tak kde to je? Na dveřích je napsané *privé*, ne? Sejdu dolů a tady není nic

než sklep. Hledám záchod, toaletu, pisoár, rozumíte? Mluvíte anglicky? Víte, co znamená záchod? Mluvte rychle, protože už to dlouho neudržím.“

„*Privé, privé!*“ Hercule ukázal k chodbě. „*Toilette!*“ Vyšel s Hannibalem nahoru a nasměroval ho k požadovaným dveřím.

Vrátil se ke stolu a vzápětí jim číšník přinesl poháry. „Kolnas používá jméno Kleber, tak to aspoň stojí na licenci. Monsieur Kleber bydlí na Rue Juliana. Ach, už ho tady máme.“

Petras Kolnas vyšel na terasu s rodinou, všichni oblečení do kostela. Když se na něho Hannibal zadíval, šum hovoru kolem něj jako by utichl a před očima mu plavala temná smítka.

Kolnas měl na sobě nový černý oblek z kvalitní látky, v klopě zapíchnutý rotariánský odznak. Měl hezkou manželku a roztomilé děti nordického vzhledu. Jeho obličej lemovaný krátce zastřiženými rusými vlasy a licousy zářil jako ježčí bodliny. Zašel k pokladně a zvedl syna na barovou stoličku.

„Kolnas, pan Úspěšný,“ zašeptal Hannibal. „Restauratér. Gurmán. Zastavil se cestou do kostela, aby zkontroloval pokladnu. Potrpí si na pořádek.“

Vrchní číšník vzal z police vedle telefonu knihu rezervací a předložil ji šéfovi ke kontrole.

„Myslete na nás ve svých modlitbách, monsieur,“ požádal.

Kolnas přikývl. Natočil široké tělo tak, aby hosté neviděli, co dělá, vytáhl zpod opasku revolver typu Webley a zasunul ho pod závěs na polici vedle pokladny. Pak si uhladil sako, vylovil z pokladny několik lesklých mincí a přeleštil je kapesníkem. Jednu z nich podal chlapci na barové židli. „Tady máš milodar pro kostel. Schovej si ho do kapsy.“

Sklonil se a druhou minci podal dceři. „Tady je tvůj milodar, *liebchen.* Ne abys strkala ten penízek do pusy. Schovej si ho pěkně do kapsičky!“

Kolnas prohodil pár slov s pijáky u baru a pak se pozdravil s několika hosty na terase. Využil příležitost a učil syna, jak podat ruku a pevně ji stisknout. Dcerka se pustila jeho nohavice a batolila se mezi stoly. Hosté se zalíbením pozorovali roztomilé

děvčátko v šatičkách s volánky a v krajkovém čepečku, ozdobené dětskými šperky, a smáli se na ně.

Hannibal sundal ze šlehačkové čepice poháru třešni a podržel ji ve výšce stolu. Dívenka si pro ni přišla; natáhla ručku s palcem a ukazováčkem připravenými uchopit nabízený pamlsek. Hannibalovi zářily oči. Krátce vystrčil špičku jazyka a zazpíval dítěti německy.

„*Ein Mannlein steht im Waldeganz still und stumm…* Znáš tu písničku?“

Holčička si strčila třešni do úst a Hannibal jí něco vsunul do kapsičky na šatech. „*Es hat von lauter Purpur ein Mantelein um.*“

Náhle stál u stolu Kolnas a zvedl dceru do náruče. „Tuhle písničku nezná.“

„Ale vy možná ano. Nevypadáte jako Francouz.“

„Ani vy, monsieur,“ opáčil Kolnas. „Vy ani vaše manželka jste se určitě ve Francii nenarodili. Ale teď jsme všichni Francouzi.“

Hannibal a paní Murasaki se dívali, jak Kolnas usazuje rodinu do velkého auta.

„Krásné děti,“ poznamenala. „Ta holčička je k zulíbání.“

„Ano,“ souhlasil Hannibal. „Nosí Míšin náramek.“

V kostele svatého Spasitele visí vysoko nad oltářem obzvlášť krvavý obraz Krista na kříži. Dílo ze sedmnáctého století bylo součástí sicilské kořisti Napoleonovy armády. Pod ukřižovaným právě pozvedl kněz kalich pro svaté přijímání.

„Pijte,“ zaznělo od oltáře. „Toto je má krev, prolitá za odpuštění vašich hříchů.“ Kněz pozvedl hostii. „Toto je mé tělo, které jsem obětoval, abyste nezemřeli, ale těšili se ze života věčného. Pozřete je s myšlenkou na mě.“

Kolnas s dětmi v náručí přijal hostii do úst a vrátil se do lavice k manželce. Řada věřících se pomalu posunovala, až byli uspokojeni všichni žadatelé o boží milost, a pak začal ministrant

obcházet shromáždění s talířkem na milodary. Kolnas zašeptal synovi do ucha.

Chlapec vytáhl z kapsy minci a položil ji na talířek. Pak se Kolnas sklonil k dceři, která se občas zdráhala rozloučit se s lesklou mincí.

„Kateřino…“

Dívenka sáhla do kapsičky a položila na talíř očazenou identifikační známku se jménem *Petras Kolnas.* Její otec si toho všiml až ve chvíli, kdy mu ministrant známku podal a trpělivě čekal na správný milodar.

49

Spodní úponky smuteční třešně, která rostla v květináči vedle stolu na terase paní Murasaki, cuchaly Hannibalovi vlasy. Seděl naproti ní a díval se, jak nad jejím ramenem visí na nočním nebi kopule Sacré Coeur jako slza Měsíce.

Držela v rukou nádhernou loutnu s dlouhým krkem a hrála *Jarní moře* od Mijagi Mičio. Měla rozpuštěné vlasy a světlo lampy ji teple hladilo kůži. Brnkala na struny a soustředěně se na něj dívala.

Obtížně se v ní četlo a Hannibala tato její vlastnost většinou osvěžovala. V průběhu let se naučil do ní proniknout, bez zbytečné zdrženlivosti, ale opatrně.

Hudba postupně zpomalovala, až tiše zazněl poslední tón. Zvonkový cvrček loutně odpověděl svým zpěvem. Vložila mezi příčle klícky plátek okurky a *suzumuši* jej vtáhl dovnitř. Jako by hleděla skrz něj, kamsi za něj na vzdálenou horu na obzoru, a v tom okamžiku Hannibal pocítil, jak ho obklopuje její pozornost, protože vyslovila důvěrně známou větu: „Dívám se na tebe a cvrček zpívá v souladu s mým srdcem."

„Mé srdce při pohledu na vás vždy okřeje. Vždyť právě vy jste je naučila zpívat."

„Vydej je inspektoru Popilovi. Myslím Kolnase a ostatní."

Hannibal dopil saké a odložil šálek. „Jde o Kolnasovy děti, že? Skládala jste pro ně jeřáby."

„Skládala jsem jeřáby pro tvou duši, Hannibale. Něco tě stahuje do tmy."

„Nestahuje. Když jsem nemohl mluvit, také mě nic netáhlo do mlčení. Prostě mě ovládlo ticho.“

„A z toho ticha jsi vyšel ke mně, promluvil jsi na mě. Já tě znám, Hannibale, a není to lehké poznání. Něco tě stahuje do tmy, ale současně tě to táhne ke mně.“

„Na most snů.“

Odložila loutnu a dřevo nástroje slabě zanaříkalo. Natáhla k němu ruku. Hannibal vstal a větvičky třešně ho pohladily po tváři. Nechal se odvést k lázni. Z horké vody stoupala pára, vedle ní hořely svíčky. Pokynula mu, aby usedl na žíněnku. Dotýkali se koleny a hleděli na sebe.

„Hannibale, odjeď se mnou do Japonska. Ve venkovském domě mého otce by sis mohl zařídit ordinaci. Měl bys spoustu práce. Byli bychom tam spolu.“ Naklonila se k němu a políbila ho na čelo. „V Hirošimě prorážejí zelené výhonky popel a derou se ke světlu.“ Pohladila ho po tváři. „Jsi-li spálená země, já budu vlahým deštěm.“

Paní Murasaki vzala z misky pomeranč a zaryla do něj nehty. Přitiskla navoněné prsty k jeho rtům.

„Jeden opravdový dotyk je lepší než most snů.“ Zhasla nejbližší svíčku šálkem na saké a podržela jej tam déle, než bylo nutné.

Strčila prstem do pomeranče, který se kutálel po kachličkách k lázni.

Položila Hannibalovi ruku na zátylek a políbila ho na rty. Zárodek nesmělého polibku rychle vypučel v ústa otevřená stoupající vášní.

S čelem přitisknutým k jeho tváři mu rozepínala košili. Podržel si ji na délku paže a hleděl jí do rozzářených očí. Byli si blízko a současně nesmírně daleko, jako lampa mezi dvěma zrcadly.

Nechala si sklouznout župan z těla. Oči, prsa, odlesk světla na jejích bocích, symetrie v symetrii. Hannibalovi se zrychlil dech.

„Slib mi to, Hannibale.“

Přitáhl ji k sobě, pevně, a vší silou sevřel víčka. Cítil její rty, její dech na krku, na prohlubni pod ohryzkem. *Na klíční kosti. Na druhé. Váhy archanděla Michaela.*

Pomeranč poskakoval v lázni a na krátký okamžik se stal srnčí lebkou ve vařící vodě, která parůžky naráží do stěn nádoby v rytmu jeho srdce, jako by se i ve smrti zoufale pokoušela uniknout. Proklatci v řetězech v jeho hrudi pochodovali po bránici do pekla pod váhami archanděla Michaela. Sternohyoid, omohyoid, thorohyoid, jugulááárka, aaameeen.

Věděla, že nastala rozhodující chvíle. „Slib mi to, Hannibale."

Jeden úder srdce. „Už jsem něco slíbil Míše."

Seděla bez hnutí vedle lázně, dokud neuslyšela, jak se zavřely dveře bytu. Oblékla si župan a pečlivě zavázala pásek. Odnesla svíčky a postavila je před fotografie na oltáři. Plamínky poskakovaly po mrtvých obličejích i po zbroji, která ji opodál pozorovala, a v masce samuraje spatřila přicházející smrt.

50

Profesor Dumas pověsil bílý laboratorní plášť na ramínko a baculatýma růžovoučkýma rukama zapnul horní knoflík. I tvářičky měl růžové, vlásky jemné jako chmýří a jeho oblek si udržel křehkou neposkvrněnost po celý den. Šířil kolem sebe až nadpozemský optimismus, jenž rovněž přetrval celý den. V laboratoři se zdržela hrstka studentů, kteří čistili pitevní nástroje.

„Hannibale, pro zítřejší přednášku budu potřebovat subjekt s otevřenou dutinou hrudní, roztaženými žebry a s nainjektovanými hlavními plicními cévami a artériemi. Podle barvy soudím, že číslo osmdesát osm zemřelo na infarkt. Bude užitečné to ověřit," dodal vesele. „Levou polovinu srdce i s hrotem vybarvěte žlutě. Jestli tam bude blokáda, napíchněte ji z obou stran. Nechal jsem vám poznámky. Je to spousta práce. Jestli chcete, požádám Gravese, aby vám pomohl."

„Zvládnu to sám, pane profesore."

„To jsem si myslel. A na závěr dobrá zpráva. Albin Michel poslal první rytiny. Zítra se na ně podíváme. Už se nemůžu dočkat."

Před mnoha týdny zanesl Hannibal své kresby do nakladatelství na Rue Huyghens. Jméno ulice v něm vyvolalo vzpomínky na pana Jakova a na *Pojednání o světle*. Hodinu poté seděl v Lucemburských zahradách, pozoroval plachetnice na rybníku a v duchu odvíjel spirálu z půlkruhu květinového záhonu. Ilustrace v novém anatomickém atlasu budou podepsány Lecter-Jakov.

Z laboratoře odešel poslední student. Potemnělá budova osiřela, pouze v pitevně svítilo světlo na Hannibalovu práci. Když vypnul elektrickou pilku, ozýval se jen cinkot nástrojů, meluzína v komíně a bublající retorty, v nichž se zahřívaly barevné gely pro injektáž.

Hannibal se zadíval na subjekt. Byl to podsaditý muž středního věku, až na otevřený hrudní koš zahalený, žebra roztažená jako žebroví člunu. Právě tuto část těla profesor Dumas při přednášce odhalí – provede závěrečný řez a vytáhne plíci. Pro další ilustraci bude Hannibal potřebovat pohled na zadní stranu plíce vyjmuté z těla. Vyšel do chodby a zamířil do anatomického muzea pro referenční vzorek. Cestou rozsvěcel jednotlivá světla.

Zigmas Milko, usazený za volantem náklaďáku zaparkovaného na protější straně ulice, sledoval vysokými okny, jak Hannibal kráčí chodbou. Do rukávu bundy si vsunul krátké ocelové páčidlo, v jedné kapse měl pistoli a v druhé tlumič.

Když mladík rozsvítil v muzeu, pořádně si ho prohlédl. Nezdálo se, že by byl ozbrojen, ploché kapsy bílého pláště měl prázdné. Vyšel z muzea se skleněnou nádobou, a jak se vracel do anatomické laboratoře, postupně zhasínal světla v chodbě. Po chvíli se znovu svítilo pouze v pitevně, do tmy zářila mléčná skla oken a světlík.

Milko nepředpokládal, že se bude muset skrývat dlouho, ale pro všechny případy se rozhodl, že si nejdřív zapálí cigaretu – pokud mu ovšem poskok z ambasády nějakou nechal, než se vypařil. Člověk by si myslel, že ten loudavý pitomec v životě neměl v hubě pořádné žváro. Že by vyhulil celý balíček? Sakra, v krabičce Lucky Strike jich zůstalo jenom pět. Tak jde se na věc, ať to mám za sebou. Potom to napětí ze mě spadne, v baru si koupím americké cigarety a zatancuju si s holkama. Ty budou čumět, až se k nim přitisknu s tvrdým tlumičem v přední kapse kalhot. A ráno vyzvednu klavír pro Grutase.

Tenhle kluk zabil Dortlicha. Milko si vzpomněl, jak si jednou Dortlich páčidlem zasunutým v rukávu vyrazil vlastní zub, když

si zapaloval cigaretu. „Ty skopová hlavo, měls jít s námi," řekl nahlas Dortlichovi, ať už byl kdekoliv – s největší pravděpodobností v pekle.

Milko s černým žebříkem v jedné ruce a jídlonosičem kvůli maskování v druhé přeběhl ulici a ukryl se pod živým plotem před budovou lékařské fakulty. Stoupl na nejnižší příčku a utrousil: „Do prdele s farmou," svou tradiční mantru před každou akcí od chvíle, kdy jako dvanáctiletý utekl z domova.

Hannibal dokončil injektáž žilního systému modrou barvou a nakreslil výsledek pastelkami na čtvrtku umístěnou vedle těla. Občas nahlížel na plíci, která ležela v láhvi s alkoholem. Papíry uchycené na kreslicí podložce se lehce zavlnily v průvanu a zase si sedly. Ohlédl se do chodby, odkud zavanul vítr, a pokračoval v práci.

Milko za sebou zavřel okno anatomického muzea, vyzul si boty a v ponožkách se plížil mezi prosklenými skříněmi. Minul preparáty zažívacího traktu a stanul u dvojice velkých chodidel s paličkovitými prsty ve skleněné nádobě. V místnosti bylo sotva tolik světla, aby se mohl pohybovat bez rizika, že do něčeho narazí. Tady by nerad střílel, zbloudilá kulka by snadno rozbila nádoby s odpornými anatomickými exponáty.

Vyhrnul si límec, protože mu zezadu táhlo na krk. Kousek po kousku vystrkoval hlavu do chodby; nahlížel přes kořen nosu, aby nevystrkoval ucho.

Hannibalovi skloněnému nad náčrtníkem se rozšířila chřípí a světlo pracovní lampy se mu rudě odrazilo v očích.

Milko nahlížel dlouhou chodbou do laboratoře, kde viděl záda mladíka, který pracoval na mrtvole s injekční stříkačkou naplněnou barvivem. Příliš daleko na jistý výstřel, protože tlumič znesnadňoval přesné míření. Nechtěl oběť jen škrábnout, neboť pak by ji musel pronásledovat a mohl by něco shodit. Kdo ví, co by na sebe vylil, když je všude kolem tolik nevábných tekutin s ještě nevábnějším obsahem.

Milko se krátce nadechl a uklidnil tep, jak to dělají lovci před výstřelem.

Hannibal se mu ztratil z dohledu a Milko viděl jen jeho ruku nad papírem – dokreslila tvar, tu a tam něco smazala.

Mladík nečekaně vyšel do chodby a rozsvítil. Milko uskočil zpátky do muzea. Vzápětí světlo zhaslo. Milko vyhlédl zpoza dveřního rámu. Hannibal pracoval nad zahalenou mrtvolou.

Milko uslyšel elektrickou pilku, a když znovu vyhlédl, nikoho neviděl, jen ruku s tužkou. *Už zas kreslí. Sakra práce. Vlezu tam a odprásknu ho. Řeknu mu, ať v pekle pozdravuje Dortlicha.* Dlouhými kroky prošel chodbou; nohy jen v ponožkách nevydaly na kamenné dlažbě sebemenší zvuk. Milko upíral zrak na ruku nad náčrtníkem a se zvednutou pistolí prošel dveřmi. Spatřil rukáv nad tužkou a složený laboratorní plášť, ale kde je sakra ten kluk? V tu chvíli k němu Hannibal přiskočil, vbodl mu ze strany do krku jehlu nasazenou na stříkačce naplněné čistým alkoholem, zachytil tělo, jemuž se podlomily nohy, a položil je na podlahu.

Pěkně po pořádku. Nevšímaje si vytřeštěných očí stáhl Hannibal Milkovi ruce dozadu a několika stehy hluboko do kůže mu je přišil k sobě. „Promiň," řekl subjektu na pitevním stole. „V dopise ti nezapomenu zvlášť poděkovat za trpělivost."

Milkovi hořelo tělo a v obličeji cítil naopak chlad. Rozkašlal se. Místnost kolem něj se rozhoupala a chvíli trvalo, než se ustálila. Olízl si rty a odplivl. Do tváře mu stříkala voda.

Hannibal odložil vědro studené vody na okraj konzervační nádrže a posadil se vedle něj, jako by se chystal k přátelskému rozhovoru. Milko navlečený do řetězového postroje na mrtvoly vězel po krk ve formaldehydové lázni, jejíž obyvatelé se tlačili kolem něho a prohlíželi si ho zakalenýma očima. Kroutil se v postroji, aby ze sebe setřásl scvrklé ruce.

Hannibal prozkoumal jeho náprsní tašku. Pak vytáhl z kapsy identifikační známku a položil ji vedle Milkova osobního průkazu na okraj bazénu.

„Zigmas Milko. Dobrý večer."

Milko se rozkašlal a zasípal: „Mluvili jsme o tom. Přinesl jsem ti peníze. Jako vyrovnání. Chceme, aby sis je vzal a dal nám pokoj. Odvedu tě k nim.“

„To mi připadá jako vynikající plán. Zabili jste spoustu lidí, Milko. Mnohem víc než jenom ty, o kterých vím. Cítíte je v té nádrži kolem sebe? Tam u vaší nohy, to je oběť požáru. Dítě. Bylo starší než moje sestra a oheň tělo dost poničil.“

„Nevím, co chceš.“

Hannibal si natáhl gumovou rukavici. „Poslechnout si, co mi povíš o tom, jak jste snědli mou sestru.“

„Já to nebyl.“

Hannibal zatlačil Milka do formaldehydu a nechal ho dlouho ponořeného, než ho vytáhl za postroj. Chrstl mu do obličeje čistou vodu a vymyl mu oči.

„To už nechci slyšet,“ napomenul zajatce.

„Bylo nám zle, strašně zle,“ vyhrkl Milko, sotva popadl dech. „Omrzly nám ruce, nohy nám hnily zaživa. Udělali jsme to, abychom přežili. Grutas byl rychlý, ona vůbec… Tebe jsme nechali žít a…“

„Kde najdu Grutase?“

„Když ti to povím, necháš mě, abych tě zavedl k penězům? Je jich spousta, americké dolary. A k další hromadě bych ti mohl pomoct. Mohli bychom je vydírat. S tím, co vím já, a s tvými důkazy.“

„Kde je Grentz?“

„V Kanadě.“

„Správně. Pro jednou jste řekl pravdu. A kde je Grutas?“

„Má dům nedaleko Milly-le-Forét.“

„Jaké jméno používá?“

„Podniká jako firma Satrug.“

„Prodal už moje obrazy?“

„Jenom jeden. Potřeboval peníze na velkou zásilku morfia. Můžeme ho získat zpátky.“

„Zkusil jste někdy speciality v Kolnasově restauraci? Nabízí vynikající zmrzlinové poháry.“

„Ty peníze mám venku v náklaďáku.“

„To jsou vaše poslední slova na rozloučenou?“

Milko otevřel ústa a nadechl se, že něco řekne, ale Hannibal s třesknutím zaklapl víko; mezi víkem a hladinou konzervační kapaliny zůstaly tři centimetry vzduchu. Opustil místnost, nevšímaje si dunění poklopu – Milko sebou v nádrži mrskal jako humr v hrnci – a zavřel za sebou. Gumové těsnění kolem dveří tiše zašumělo.

Vedle pitevního stolu stál inspektor Popil a prohlížel si kresby.

Hannibal se natáhl po vypínači a spustil ventilátor, který se hlasitě rozklapal.

Popil se při tom zvuku ohlédl. Hannibal netušil, zda slyšel ještě něco jiného. Milkova pistole ležela pod plachtou mezi nohama mrtvoly.

„Omluvte mě na chvíli, inspektore.“ Hannibal uchopil stříkačku s barvivem a vpíchl jehlu do nehybného srdce. „Musím dokončit práci, než mi ztuhne gel.“

„Zabil jste Dortlicha v lesích, které kdysi patřily vaší rodině.“

Hannibal otřel špičku jehly, aniž hnul brvou.

„Někdo snědl mrtvému líce,“ pokračoval policista.

„Tipl bych si na havrany. Tamní lesy jich jsou plné. Kdykoliv se náš pes otočil, vrhali se na jeho misku se žrádlem.“

„Havrani, kteří si připravují kebab se smrži?“

„Řekl jste o tom paní Murasaki?“

„Ne. Kanibalismus… No, na východní frontě k němu docházelo. A nejen tam, když jste byl dítě.“ Popil se k mladíkovi otočil zády a pozoroval ho ve skleněných dveřích skříně. „Ale to asi víte, že? Byl jste u toho. A před čtyřmi dny jste byl v Litvě. Přicestoval jste na oficiální vízum, ale ze země jste odjel jinak. Jak?“ Inspektor nečekal na odpověď. „Já vám to řeknu. Koupil jste si doklady od padělatele ve Fresnes. A to je zločin.“

V místnosti s nádrží se těžké víko o kousek pozvedlo a pod jeho okrajem se objevily Milkovy prsty. Tiskl rty k úzké mezeře a nasával vzduch. Přes obličej se mu přelila vlnka formaldehydu a

vnikla mu do hrdla. Snažil se vecpat ústa do mezery a kašlavě se nadechl.

V anatomické laboratoři Hannibal s pohledem upřeným na inspektorova záda zatlačil na plíce mrtvoly, která poslušně zachraptěla. „Pardon," omluvil se. „Občas se to stává." Zesílil plamen Bunsenova hořáku pod retortou a bublání zesílilo.

„Na tom obrázku není obličej toho mrtvého," řekl Popil, stále otočený zády. „Ta tvář patří Vladisu Grutasovi. Toho jste také zabil?"

„Pochopitelně ne."

„Našel jste ho?"

„Mohu vás ujistit, že kdybych ho našel, předám ho vaší spravedlnosti."

„Nezahrávejte si se mnou! Víte, že uřízl hlavu kaunaskému rabínovi? Víte, že unikl norimberskému tribunálu, když klíčová svědkyně proti němu vypila kyselinu? Každých pár let zachytím jeho stopu, ale vzápětí ji zase ztratím. Jestli zjistí, že po něm jdete, bez milosti vás zlikviduje. To on pozabíjel vaši rodinu?"

„Zabil mou sestru a snědl ji."

„Viděl jste to?"

„Ano."

„Dosvědčil byste to před soudem?"

„Samozřejmě."

Inspektor na něj dlouho beze slova hleděl. „Jestli někoho zabijete ve Francii, Hannibale, postarám se, aby vaše hlava skončila v koši a budu se na to dívat. Paní Murasaki bude deportována. Milujete ji?"

„Ano. A vy?"

„Archiv norimberského soudu má k dispozici jeho fotografie. Sověti je můžou nechat kolovat. Kdyby ho vypátrali, Sureté zadržuje jistého muže, kterého bychom mohli za Grutase vyměnit. A kdyby se nám to podařilo, budu potřebovat vaše svědectví. Existují nějaké důkazy?"

„Otisky zubů na kostech."

„Jestli se zítra ráno nedostavíte do mé kanceláře, nechám vás zatknout."

„Dobrou noc, inspektore.“

V místnosti s nádrží vyklouzla Milkova lopatovitá ruka farmáře z mezery. Víko se s žuchnutím uzavírá a Milko se pohybem rtů loučí se scvrklým obličejem mrtvoly vedle sebe: *Do prdele s farmou.*

Noc v anatomické laboratoři. Hannibal pracuje sám. Už dokončil kresby a zavřel náčrtník. Na desce stolu stojí kádinka s práškem a nad ní visí rukavice naplněná tekutinou a svázaná v zápěstí. Vedle ní tikají hodiny a odměřují čas.

Hannibal navlékl na náčrtník čistý obal. Zahalil tělo a odvezl je do přednáškového sálu. Z anatomického muzea přinesl Milkovy boty a položil je vedle jeho šatů na vozík vedle spalovací pece spolu s obsahem kapes, vystřelovacím nožem, klíči a peněženkou, v níž našel několik mincí a zesílený lem kondomu, který si Milko navlékal – v pološeru se mu dařilo ženy oklamat. Peníze si Hannibal ponechal. Otevřel dvířka pece, v níž už plameny olizovaly Milkovu hlavu. Vypadala jako hořící pilot německého bombardéru. Hannibal hodil dovnitř boty. Jedna z nich trefila hlavu a odkopla ji hlouběji do topeniště.

51

Přes ulici naproti anatomické laboratoři parkovala pětitunka z válečných přebytků, opatřená novou plachtou, a blokovala polovinu chodníku. Kupodivu dosud unikla pozornosti dopravní policie. Hannibal zkusil Milkovy klíče a otevřel levé dveře kabiny. Za sluneční clonou našel obálku plnou papírů a rychle ji prohledal.

Na ložné ploše objevil rampu, která mu umožnila naložit dozadu motocykl. Odvezl náklaďák do Porte de Montempoivre u Vincenneského lesa a odstavil ho na parkovišti nedaleko železničního depa. Odstranil poznávací značky, zastrčil je pod sedadlo a zamkl dveře.

Hannibal Lecter seděl na motocyklu uprostřed ovocného sadu na úbočí kopce a snídal vynikající africké fíky, které koupil v tržnici na Rue de Buci spolu s kouskem vestfálské šunky. Ze své pozorovatelny viděl na silnici pod kopcem a na vchod do Grutasova domu o půl kilometru dál.

V sadu hlasitě bzučely včely a několik jich neúnavně útočilo na jeho fíky, takže je musel přikrýt kapesníkem. Garcia Lorca, který právě v Paříži prožíval návrat na výsluní, kdysi řekl, že srdce je ovocný sad. Hannibal přemýšlel o tomto přirovnání a jako většina mladých mužů myslel na tvary broskví a hrušek, když po silnici pod ním projel tesařský náklaďák a zastavil u Grutasovy brány.

Zvedl k očím otcův dalekohled.

Vladis Grutas žije ve velkém domě postaveném roku 1938 v bauhausovém stylu na kusu zemědělské půdy s výhledem na řeku Essonnu. Stavení za války zchátralo a vinou stržených okapů se na bílých zdech vytvořily tmavé skvrny. Celá fasáda a jedna z bočních stěn byly natřeny zářivou bělobou, podél ostatních stěn stálo lešení. Němci si zde za okupace zřídili sídlo divizního štábu a budovu dodatečně opevnili.

Krychli ze skla a oceli chránil vysoký plot z pletiva korunovaný několika řadami ostnatého drátu, táhnoucí se po obvodu pozemku. Bránu střežila betonová strážní budka, která vypadala jako bunkr či kulometné hnízdo. Úzkou vodorovnou střílnu na přední straně částečně maskoval truhlík s květinami. Podlouhlým otvorem mohl jediný kulomet snadno ostřelovat silnici a její okolí, hlaveň by prostě odstrčila muškáty stranou.

Ze strážní budky vyšli dva muži, tmavovlasý a blonďák, oba hustě potetovaní. Pomocí zrcadla na dlouhé násadě zkontrolovali spodek náklaďáku. Tesaři museli vystoupit a předložit občanské průkazy. Následovalo mávání rukama a krčení rameny a pak strážní vpustili automobil dovnitř.

Hannibal zajel s motocyklem ke skupině keřů a zavezl stroj do mlází. Kusem drátu zkratoval zapalování a zanechal na sedle vzkaz, že odešel shánět náhradní součástku. Za půl hodiny došel k hlavní silnici a stopem se vrátil do Paříže.

Nákladní rampa společnosti Gabrielle Instrument, dodavatele hudebních nástrojů, se nachází na Rue de Paris mezi prodejnou svítidel a sklenářstvím. Jako poslední úkol tohoto pracovního dne dělníci naložili koncertní křídlo značky Bosendorfer do Milkova náklaďáku a přidali otáčecí stoličku zabalenou ve zvláštní bedně. Hannibal podepsal dodací list jako *Zigmas Milko* a tiše to jméno vyslovil.

S koncem směny se *začaly* sjíždět firemní dodávky. Hannibal si všiml, že z jedné z nich vystoupila žena v pracovní kombinéze. Vůbec nevypadala špatně a s typicky francouzským kroucením boků zmizela v budově. Za pět minut se vynořila převlečená do

dlouhých kalhot a halenky, s kombinézou složenou v podpaždí. Uložila ji do sedlové brašny skútru. Pak na sobě ucítila Hannibalův pohled a otočila k němu svůdnou tvář. Vložila si do úst cigaretu a Hannibal jí dvorně připálil zapalovačem.

„*Merci,* monsieur… Zippo.“ Skutečně opravdová Francouzka. Živě pohybovala očima a kouřila s rozmáchlými gesty.

Všetečkové, kteří zametali rampu, napínali uši, aby zaslechli, co si ti dva říkají, ale slyšeli jen její smích. Při řeči hleděla Hannibalovi do tváře a její koketérie pozvolna zmizela. Mladík ji doslova fascinoval. Společně zamířili ulicí k nejbližšímu baru.

Ve strážní budce držel službu Müller s jiným Němcem, který se jmenoval Gassmann a nedávno byl propuštěn z Cizinecké legie. Müller se ho právě snažil přemluvit, aby se nechal tetovat, když se po silnici přiblížil Milkův nákladňák.

„Tak to chce potlesk, Milko se vrátil z Paříže,“ ušklíbl se Müller.

Gassmann měl lepší oči. „To není Milko.“

Vyšli z budky.

„Kde je Milko?“ zeptal se Müller ženy za volantem.

„Jak to mám vědět? Zaplatil mi, abych sem přivezla klavír. Mám vám prý vyřídit, že se ukáže za pár dní. Buďte tak hodní, vy svalovci, a sundejte mi zezadu skútr, ano?“

„Kdo to zaplatil?“

„Monsieur Zippo.“

„Myslíš Milko?“

„Jo, Milko.“

Za pětitunkou zastavila dodávka potravinářské firmy a čekala. Řidič vyfukoval oknem oblaka kouře a bubnoval prsty do volantu.

Gassmann nadzvedl plachtu a nahlédl do nákladového prostoru. Spatřil velkou bednu s koncertním křídlem a menší bedničku označenou nápisy POUR LA CAVE a DO VINNÉHO SKLEPA – ULOŽIT V CHLADNU.

Skútr stál na boku přivázaný k postranici. Na ploše sice leželo prkno, ale bylo jednodušší malý motocykl prostě sundat.

Müller pomohl Gassmannovi a pak se podíval na ženu. „Nechcete se něčeho napít?“

„Tady ne,“ odpověděla a přehodila nohu přes sedlo. „Máte pěkné prdítko,“ prohodil za odjíždějící ženou. „Takovou získáš jen zdvořilou konverzací,“ radil Gassmann.

Ladič pian byl vyzáblý muž s černými mezerami mezi zuby a s věčným úsměvem na rtech. Naladil černé křídlo značky Bosendorfer, převlékl se do staromódního bílého fraku s bílým motýlkem, vrátil se k nástroji a začal hrát jazzové melodie. Grutasovi hosté se postupně scházeli. Tóny klavíru se křehce odrážely od kamenné dlažby do rozlehlého proskleného prostoru. Police v knihovničce ze skla a oceli tiše rezonovaly v B moll. Pianista přesunul knihy a rezonance se změnila na B dur. Při ladění seděl na kuchyňské židli, avšak hra vyžadovala důstojnější sedačku.

„Na co si mám sednout? Kde je otáčecí stolička?“ zeptal se služebné, která vznesla tentýž dotaz na Müllera. Němec našel židli vhodné výšky, ovšem s loketními opěrkami. „Budu muset hrát se zdviženými lokty,“ stěžoval si ladič.

„Zavři zobák a hraj americkou hudbu,“ okřikl ho Müller. „Šéf chce americký jazz se zpěvem.“

Koktejlový bufet sloužil asi třiceti hostům, podivné sbírce nejrůznějších existencí vyplavených válkou. Nechyběl Ivanov ze sovětského velvyslanectví, na služebníka státu dělníků a rolníků až příliš přepychově oblečený. Právě mluvil s vrchním seržantem americké armády, který dohlížel na účetní knihy U. S. Post Exchange v Neulily. Poddůstojník měl na sobě pytlovitý civilní oblek barvy okenní tabulky, který zvýrazňoval pavoučí angiom, cévní nádor na jeho tváři. Biskupa z Versailles doprovázel mladý ministrant, jenž mu dělal manikúru.

Pod nelítostným zářivkovým osvětlením dostává biskupovo černé roucho zelenkavý nádech zkaženého masa, pomyslel si

Grutas, když líbal prelátův prsten. Krátce pohovořili o společných známých v Argentině. V domě jako by vanul duch vichistického režimu.

Pianista obdařil obecenstvo úsměvem kostlivce a spustil směs skladeb Cole Portera. Angličtinou mluvil až jako svým čtvrtým jazykem a místy byl nucen improvizovat.

„Za noci i dne svítíš jako slunce. Jsi jediná pod měsíícem, jedině ty…“

Ve sklepě vládla tma, jen u schodiště svítila holá žárovka. Z horního poschodí sem tiše doléhala hudba.

Celou jednu stěnu sklepa zakrývaly police obložené lahvemi vína. Na podlaze ležely srovnané bedny, některé otevřené, takže z nich vypadávala dřevěná vlna. Vedle nerezového dřezu stál lesklý jukebox s nejnovějšími deskami a několika roličkami nikláků – hrací stroj nebyl upraven tak, aby přijímal francouzské mince. A těsně u lahví s vínem se z bedničky označené POUR LA CAVE a DO VINNÉHO SKLEPA – ULOŽIT V CHLADNU ozvalo zapraskání.

Pianista spustil fortissimo, aby zamaskoval neznalost textu. *„I když mě opustíš, nevadí, drahá, že mě to roztrhá, myslím na tebe dnem i nocíííí.“*

Grutas procházel mezi hosty a potřásal si s nimi rukou a pak lehkým pokynem hlavy pozval Ivanova do knihovny, moderně zařízené místnosti se stolkem na podstavci se zkříženými nohami, ocelovými a skleněnými policemi a plastikou v Picassově stylu od Anthonyho Quinna nazvanou *Logika je ženské pozadí.* Ivanov se na výtvor pátravě zadíval.

„Máte rád sochy?“ zajímal se Grutas.

„Můj otec působil jako umělecký kurátor v Petrohradu, když se město ještě jmenovalo Petrohrad.“

„Můžete se jí dotknout, jestli chcete.“

„Děkuji. Domácí spotřebiče pro Moskvu?“

„V této chvíli jede šedesát ledniček ve vlaku do Helsinek. Americká výroba. A co máte vy pro mě?“ Grutas si neodpustil lusknutí prstů.

A právě kvůli tomuto projevu netrpělivosti nechal Ivanov Grutase čekat a hladil oblé křivky mramorového ženského zadku. „Na ambasádě nemáme o tom klukovi žádný *záznam*,“ rozhoupal se konečně. „Vízum k návštěvě Litvy získal na základě tvrzení, že připravuje článek pro *L’Humanité*. Měl být o kladných stránkách kolektivizace, o tom, jak dobře hospodaří kolchoz na pozemcích, které kdysi patřily jeho rodině, a o tom, jak jsou rolníci šťastní, když se můžou přestěhovat do města a kopat kanály. Aristokrat oslavující revoluci.“

Grutas odfrkl nosem.

Ivanov položil na stůl fotografii a posunul ji ke Grutasovi. Na snímku stála paní Murasaki s Hannibalem před činžovním domem, kde bydlela.

„Jak je ta fotka stará?“

„Ze včerejšího večera. Milko byl u toho, když je můj člověk vyfotil. Mladý Lecter studuje medicínu. V noci většinou pracuje a spí v kamrlíku v podkroví fakultní budovy. Můj člověk Milkovi všechno ukázal a upřímně řečeno mě nic víc nezajímá a nechci nic slyšet.“

„Kdy viděl Milka naposled?“

Ivanov ostře vzhlédl. „Včera. Stalo se něco?“

Grutas pokrčil rameny. „Asi ne. Kdo je ta ženská?“

„Jeho nevlastní matka nebo tak něco. Je krásná,“ řekl Ivanov s dlaní na kamenném zadku.

„Má prdelku jako tahle?“

„Nemyslím.“

„Obrátila se na vás francouzská policie?“

„Ano. Nějaký inspektor. Jmenoval se Popil.“

Grutas sevřel rty a na chvíli jako by zapomněl, že není v místnosti sám.

Müller a Gassmann diskrétně dohlíželi na hosty. Podávali jim pláště a starali se, aby žádný nic neukradl. V šatně Müller odtáhl Gassmannovi motýlka na gumičce od krku, pootočil jím a s lupnutím ho pustil.

„Nemohl bys ho natočit jako vrtuli a lítat jako víla?“ zeptal se sarkasticky.

„Ještě jednou se ho dotkni a budeš si myslet, že je to klika ode dveří do pekla,“ odsekl Gassmann. „Podívej se na sebe. Proč si aspoň nezastrčíš košili do kalhot? Copak tys nikdy nesloužil v armádě?“

Pak museli pomoct dodavateli potravin naložit bedničky a nádobí do auta. Snesli skládací banketový stůl do sklepa, ale nevšimli si, že pod schody visí svázaná gumová rukavice naplněná tekutinou nad miskou s prachem, odkud vede roznětka do tříkilové plechovky od sádla. S klesající teplotou se chemická reakce zpomaluje. V Grutasově sklepě bylo o pět stupňů chladněji než v budově lékařské fakulty.

52

Služebná rozkládala Grutasovo hedvábné pyžamo na posteli v ložnici, když na ni z přilehlé koupelny zavolal, že potřebuje víc ručníků.

Nesnášela, když mu měla nosit ručníky navíc, ale pokaždé to byl její úkol. Musela tedy vejít dovnitř, ale nikdo ji nemohl donutit, aby se dívala. Koupelna se skládala z bíle obložené místnosti s nerezovým zařízením a s velkou vanou uprostřed, kterou oddělovaly dveře z matového skla od parní sauny a přilehlého sprchového koutu.

Grutas si hověl ve vaně opřený zády o zešikmenou stěnu. Nešťastnice, kterou koupil v utečeneckém táboře, mu holila vězeňskou břitvou s uzamčenou čepelí hrudník. Obličej měla oteklý a samou modřinu. Služka se vyhýbala jejímu pohledu.

Sprchový kout, bílý jako v nemocnici, by pohodlně stačil pro čtyři osoby. Jeho podivná akustika vracela každý zvuk. Hannibal ležel na zemi a slyšel, jak mu šustí vlasy po dlaždičkách. Krčil se pod dvěma velkými ručníky a matovým sklem dveří jej z parní lázně prakticky nebylo možné spatřit. Pod ručníky slyšel vlastní dech. Připadal si jako tehdy, když ležel ve srolovaném koberci s Míšou. Místo jejích vlasů před obličejem cítil kovový pach pistole, strojní olej, mosazné nábojnice a kordit.

Pak uslyšel Grutase, muže, na kterého se dosud díval pouze dalekohledem. Ten hlas se vůbec nezměnil – nelítostné škádlení, které předchází úderu.

„Zahřej mi župan," rozkázal služebné. „Zašel bych si potom do páry. Zapni ji."

Odsunula dveře sauny a otočila kohoutem. Jednotně bělostný prostor narušovala jen červená pole hodin a teploměru. Vypadaly jako lodní přístroje s dostatečně velkými ciframi, aby je bylo možné přečíst i v závojích páry. Minutová ručička se již hýbala ke značce červené oblasti.

Grutas složil ruce za hlavu. Pod paží měl vytetovány runy SS. Zaťal sval a blesky poskočily. „Prásk! *Donnerwetter!*“ Zasmál se, když otrokyně uskočila. „Neééé. Už tě nebudu bít. Teď se mi líbíš. Pořídím ti nové zuby. Budeš si je moct vytáhnout a položit do skleničky, aby ti v posteli nepřekážely.“

Hannibal prošel skleněnými dveřmi v oblaku páry s pistolí namířenou na Grutasova prsa. V druhé ruce držel láhev medicínského alkoholu.

Grutasova kůže zavrzala o stěnu vany, jak se s jistou námahou zvedl, a žena se od něj vzdálila dříve, než zjistila, že za ní stojí vetřelec.

„Jsem rád, žes přišel,“ ušklíbl se Grutas a mrkl na láhev v naději, že je Hannibal opilý. „Pořád jsem se nemohl zbavit pocitu, že ti něco dlužím.“

„O tom jsem již mluvil s Milkem.“

„A?“

„Nabídl mi řešení.“

„Samozřejmě peníze! Poslal jsem ti je po něm. Dal ti je? Výborně.“

Hannibal oslovil ženu, aniž na ni pohlédl. „Namočte si ve vaně ručník. Potom si sedněte tamhle do kouta a přitiskněte si ho na obličej. Dělejte. Namočte ho.“

Otrokyně poslušně ponořila ručník do vany a odcouvala do rohu koupelny.

„Zabijte ho,“ sykla nenávistně.

„Dlouho jsem čekal, až uvidím váš obličej,“ řekl Hannibal pomalu. „Dával jsem ho každému rváči, kterému jsem kdy ublížil. Myslel jsem si, že budete větší.“

Do ložnice vešla služebná s županem. Otevřenými dveřmi koupelny viděla ruku držící zbraň s nasazeným tlumičem. Tiše vycouvala z místnosti, trepky na koberci nevydaly žádný zvuk.

I Grutas se díval na pistoli. Patřila Milkovi. Závěr zásobníku byl opatřen bajonetovým uzávěrem pro nasazení tlumiče. Jestli mladý Lecter tento systém nezná, vystřelí pouze jednou a bude vyřízený, protože nebude vědět, jak se zbraní manipulovat.

„Viděl jsi věci, které jsem shromáždil v tomto domě, Hannibale? Využil jsem příležitosti, které mi nabídla válka! Jsi zvyklý žít obklopen hezkými věcmi. Můžeš je mít. My dva jsme jeden jako druhý! Jsme *noví lidé,* Hannibale. Ty, já… Jsme smetánka. Vždycky poplujeme nahoře!“ Nabral rukou mydlinky a naznačil houpání vln, aby mladíka uvykl na pohyb.

„Psí známky neplavou.“ Hannibal hodil Grutasovu identifikační známku do vany; nerezový plíšek klesl ke dnu jako utržený list. „Zato alkohol se drží na hladině.“ Mrštil lahví o stěnu nad vanou a roztříštil ji. Na Grutasovu hlavu se snesla sprcha štiplavé kapaliny, do vlasů mu padaly skleněné střepy. Hannibal vytáhl z kapsy benzinový zapalovač značky Zippo a chtěl Grutase zapálit. Odklopil víko, škrtl kamínkem – a těsně za uchem uslyšel cvaknutí nataženého kohoutku Müllerovy zbraně.

Gassmann s Dieterem ho popadli z obou stran za paže, Müller mu vykroutil pistoli z ruky a zastrčil si ji za opasek.

„Žádné střílení!“ varoval Grutas. „Rozbily by se kachličky. Nejdřív si s ním promluvíme a pak může zkapat ve vaně jako jeho sestra.“ Vylezl z vody, stoupl si na ručník a velitelským gestem pokynul otrokyni, která se nyní mohla přetrhnout zoufalou snahou uspokojit pána. Stříkala mu na oholené tělo minerálku, zatímco její pán se otáčel kolem dokola se zvednutými pažemi.

„Víš, jak je ta bublinková voda fajn?“ liboval si Grutas. „Člověk se cítí jako znovuzrozený. Jsem jako nový – v novém světě, kde pro tebe není místa. Pořád nemůžu uvěřit, žes Milka zabil docela sám.“

„Někdo mi pomohl,“ řekl Hannibal.

„Podržte ho nad vanou, a až vám řeknu, podřízněte ho.“

Tři muži srazili Hannibala na podlahu a přidrželi mu hlavu nad vanou. Müller vytáhl vystřelovací nůž a položil mu ho na krk.

„Podívej se na mě, hrabě Lectere, můj princi. Otoč hlavu a podívej se na mě, aby se ti napjal krk. Takto vykrvácíš rychle a nebude tě to tak dlouho bolet.“

Dveřmi parní lázně viděl, jak se vteřinová ručička krok za krokem posunuje.

„Odpověz mi na jednu otázku,“ pokračoval Grutas. „Nakrmil bys mým masem svou sestru, kdyby umírala hladem? Nakrmil bys ji, protože jsi ji miloval?“

„Samozřejmě.“

Grutas se usmál a štípl zajatce do tváře. „Tak vidíš, tady to máš. Láska. Já miluju sám sebe. Nebudu se ti omlouvat. Byla válka a tys v ní ztratil sestru.“ Hlasitě říhl a zachechtal se. „To byl můj komentář. Hledáš soucit? Najdeš ho ve slovníku nad sračkou a syflem. Podřízni ho, Müllere. A teď ti řeknu ještě něco a bude to poslední věc, kterou na tomto světě uslyšíš. Povím ti, cos udělal *ty*, abys přežil. Tys totiž…“

Ve sklepě zaburácela exploze. Koupelna se otřásla, umývadlo se utrhlo od zdi i s kohouty a z trubek začala stříkat voda. Zhasla světla. Müller, Gassmann a Dieter se v temnotě potýkali se zajatcem, ale najednou zjistili, že drží ženu. Gassmann zaječel a vychrlil vodopád kleteb, protože se mu do paže zabodla čepel. Hannibal někoho udeřil tvrdě loktem do obličeje a vstal. V místnosti se zablesklo – výstřel roztříštil kachličky a jejich úlomky ho bodly do tváře. Ze zdi se vyvalila oblaka hustého kouře. Po dlaždicích klouzala pistole a Dieter se po ní vrhl. Zvedl ji však Grutas – a v tom okamžiku na něho skočila zoufalá žena a zaryla mu nehty do kůže pod očima. Střelil ji dvakrát do hrudi, vyškrábal se na nohy a pozvedl zbraň. Hannibal ho praštil mokrým ručníkem přes oči. Dieter mu skočil na záda; Hannibal se s ním skácel pozpátku k zemi a cítil, jak protivník narazil ledvinami na okraj vany a pustil ho. Než se stačil zvednout, už na něm visel Müller a snažil se mu zarýt mohutné palce pod bradu. Praštil ho do obličeje, sklouzl mu rukou k opasku a nahmátl pažbu pistole. Vsunul ukazovák pod lučík a stiskl spoušť, aniž zbraň vytáhl. Obrovský Němec zavyl bolestí a uvolnil sevření. Hannibal s pistolí v ruce vyběhl z koupelny. V temné ložnici

musel zpomalit, ale v chodbě, která se rychle plnila dýmem, už zase sprintoval. Cestou popadl vědro, které tam nechala služebná, a pádil s ním před dům. Za zády zaslechl výstřel.

Strážný u brány vyskočil z budky a běžel k domu. „Noste vodu!“ křikl na něj Hannibal, a jak ho míjel, vrazil mu do ruky vědro. „Já seženu hadici!“ Vyřítil se na příjezdovou cestu a zmizel mezi nejbližšími stromy. Za sebou slyšel křik a běžel vzhůru svahem k sadu. Doběhl k odstavené motorce a v temnotě nahmatal zkratované dráty.

Uvolnit kompresi, trochu přidat plyn. Škyt, škyt – a nic. Přidat sytič. Škyt – a motor se zakašláním naskočil. Hannibal vyrazil z křoví, s vytočeným plynem prolétl mezi stromy, utrhl tlumič výfuku o neviditelný pařez a v příštím okamžiku se vyřítil na silnici. S hlasitým burácením zmizel ve tmě, jen utržený výfuk za sebou zanechával snop jisker.

Hasiči se zdrželi dlouho do noci. Kropili žhavé uhlíky ve sklepení Grutasova domu a stříkali vodu do dutin ve stěnách. Grutas stál na okraji zahrady a hleděl k Paříži. Za jeho zády stoupal z trosek k nočnímu nebi dým.

53

Studentka medicíny měla tmavě rusé vlasy a kaštanově hnědé oči podobné barvy jako Hannibal. Když jí uvolnil místo u fontánky na chodbě v budově lékařské fakulty, aby se mohla napít, naklonila k němu hlavu a nasála vzduch nosem. „Kdy jsi začal kouřit?“

„Snažím se přestat,“ odpověděl.

„Máš ohořelé obočí!“

„Vyšlehl mi oheň ze sporáku.“

„Když jsi tak neopatrný s ohněm, neměl by sis sám vařit.“ Naslinila si palec a přejela mu přes obočí. „Dneska si s mou spolubydlící uděláme k večeři dušené maso na víně. Bude toho spousta, kdybys měl zájem…“

„Díky moc, ale už mám něco domluvené.“

Písemně požádal paní Murasaki, zdali ji může navštívit. Se vzkazem poslal snítku vistárie, vhodně uvadlou na znamení pokorné omluvy. Obálka s její pozvánkou obsahovala proutek ozdobného asijského myrtového keře a větvičku borovice s malou šiškou. Borovici nelze brát na lehkou váhu, její vzrušující možnosti neznají hranic.

Prodavač ryb jako obvykle paní Murasaki nezklamal. Měl pro ni ve vědru s mořskou vodou připraveny čtyři nádherné ježovky z jejich rodné Bretaně. Řezník odvedle dodal brzlíky, již nasáklé mlékem a slisované mezi dvěma talíři. Ještě se zastavila v

cukrárně pro dva ovocné koláče s hruškami a nakonec koupila síťku pomerančů.

S plnýma rukama se zastavila před květinářstvím. Ne, květiny určitě přiveze Hannibal.

Opravdu je přivezl – vysoká kytice z tulipánů, lilií a kapradin trčela z obalu na zadním sedadle motocyklu. Dvě slečny, které právě přecházely ulici, mu řekly, že ty květiny vypadají jako kohoutí ocas. Mrkl na ně; pak naskočila zelená a přidal plyn, v srdci podivuhodnou lehkost.

Zaparkoval v uličce za činžákem paní Murasaki a s kyticí v ruce obešel dům k hlavnímu vchodu. Právě mával na domovnici, když ze dveří vystoupil inspektor Popil v doprovodu dvou urostlých policistů, kteří ho popadli za ramena. Popil mu vzal květiny.

„Ty nejsou pro vás," namítl Hannibal.

„Jste zatčen," oznámil mu inspektor a zastrčil si kytici pod paži, zatímco jeden z jeho kolegů nasadil zatčenému pouta.

Popil odvedl Hannibala do své kanceláře na nábřeží Zlatníků a nechal ho půl hodiny samotného nasávat atmosféru policejní stanice. Když se vrátil, mladík právě vkládal poslední stvol do karafy na psacím stole. „Jak se vám to líbí?" zeptal se inspektora.

Popil ho praštil gumovým obuškem a srazil ho k zemi. „A jak se vám líbí *tohle?"*

Větší z dvojice policistů vešel hned za svým nadřízeným a sklonil se nad Hannibalem.

„Odpovězte! Ptal jsem se, jak se vám to líbí."

„Je to upřímnější než váš stisk ruky. A ten obušek je alespoň čistý."

Popil vytáhl z obálky dvě identifikační známky na šňůrce. „Našel jsem je ve vašem pokoji. Ti dva byli norimberským tribunálem odsouzeni v nepřítomnosti k trestu smrti. Otázka zní: Kde jsou?"

„Nevím.“

„Copak je nechcete vidět na šibenici? Kat používá anglický pád, ale ne tak vysoký, aby jim utrhl hlavu. Nenechává lano povařit a nenatahuje je. Odsouzenci se hodně houpou. Poskakují jako jojo. To by mělo být podle vašeho vkusu.“

„Vy o mém vkusu nevíte ani to nejmenší, inspektore.“

„Na spravedlnosti nezáleží, hlavně když je sprovodíte ze světa vy sám, že?“

„A vy jste snad jiný, inspektore? Vždycky chcete vidět, jak umírají. To je zase podle *vašeho* vkusu. Myslíte, že bychom si mohli promluvit mezi čtyřma očima?“ Vytáhl z kapsy krví potřísněný papír zabalený v celofánu. „Mám pro vás poštu od Louise Ferrata.“

Popil pokynul policistovi, aby opustil místnost.

„Když jsem Louise svlékl, našel jsem u něj vzkaz určený vám.“ Nahlas přečetl část, která se nacházela na horní polovině složeného listu.

Inspektore Popile, proč mě mučíte otázkami, na které byste sám neodpověděl? Viděl jsem vás v Lyonu. „A to není všechno.“ Podal vzkaz Popilovi. „Můžete ho klidně otevřít. Krev už zaschla a nesmrdí.“

Papír zapraskal, když ho inspektor rozkládal. Z ohybu vypadly tmavé vločky. Dočetl a dlouho seděl mlčky se vzkazem vedle spánku.

„Mával vám z vlaku někdo z vaší rodiny?“ obrátil Hannibal nůž v ráně.

„Řídil jste v ten den provoz na nádraží?“

Popil stáhl ruku s papírem.

„Nedělejte to,“ řekl Hannibal tiše. „Kdybych něco věděl, proč bych vám to měl říkat? Rozumná otázka, nemyslíte, inspektore? Třeba jim zajistíte volný odjezd do Argentiny.“

Popil zavřel oči a znovu je otevřel. „Pétaina jsem odjakživa pokládal za hrdinu. Můj otec a dva strýcové pod ním bojovali za první války. Když ustavil novou vládu, vzkázal národu: *Zachovejte klid a nebojte se, my je vyženeme. Vichy zachrání Francii.* Jako policisté jsme prostě dál sloužili své zemi.“

„Pomáhali jste Němcům?“

Popil pokrčil rameny. „Udržovali jsme klid a pořádek. Možná jim to pomohlo. Pak jsem viděl transport. Dezertoval jsem a přidal se k hnutí odporu. Nevěřili mi, dokud jsem nezabil prvního gestapáka. Němci odplatou zastřelili osm obyvatel nejbližší vesnice. Cítil jsem se, jako bych je zabil vlastní rukou. Co to bylo za válku? Bojovali jsme v Normandii, skrývali se v křovinách a tímhle jsme na sebe cvakali kvůli identifikaci.“ Inspektor vzal ze stolu plechové klapátko. „Pomáhali jsme Spojencům při vylodění.“ Dvakrát cvakl. „Tohle znamenalo *Nestřílet, jsem přítel*. Na Dortlicha kašlu. Pomozte mi je najít. Jak pátráte po Grutasovi?“

„Prostřednictvím svých litevských příbuzných a kontaktů své matky v církevních kruzích.“

„Mohl bych vás zadržet a obvinit z podvodu za ty falešné doklady. Když vás pustím, odpřisáhnete, že mi sdělíte všechno, co zjistíte?

Odpřisáhnete to před Bohem?“

„Před Bohem? Jistě. Na Boha budu klidně přísahat. Máte tady bibli?“ Hannibal vytáhl z poličky sbírku citátů. „Nebo že bychom použili vašeho Pascala?“

„Přísahal byste na život paní Murasaki?“

Chvilkové zaváhání. „Ano, na život paní Murasaki.“ Hannibal zvedl klapátko a dvakrát cvakl.

Popil mu podal psí známky a Hannibal si je vzal.

Sotva se za Hannibalem zavřely dveře chodby, vešel do kanceláře Popilův asistent. Inspektor mu pokynul od okna; když Hannibal vyšel z budovy, pověsil se mu na paty policista v civilu.

„Něco určitě ví. Má sežehnuté obočí. Prověřte všechny požáry v okolí Paříže za poslední tři dny. Až nás dovede ke Grutasovi, dám ho zatknout za toho řezníka, kterého zabil jako kluk.“

„Proč právě za řezníka?“

„Zločin z vášně, Etiénne, a pachatel byl nezletilý. Nechci, aby byl odsouzen, chci, aby byl prohlášen za duševně chorého. V

ústavu ho pak můžou podle libosti studovat a snažit se zjistit, co je vlastně zač.“

„A co si o něm myslíte vy, pane inspektore?“

„Mladý Hannibal Lecter zemřel ve sněhu na jaře v pětačtyřicátém, když se snažil zachránit svou sestru. Jeho srdce dotlouklo spolu s Míšiným. A co je z něj teď? Myslím, že pro to dosud nebyl nalezen správný termín. Z nedostatku lepšího označení použiju slovo *monstrum.*“

54

Domovnická kukaň v činžáku, kde bydlela paní Murasaki, se nořila do tmy, dveře s matovými skly byly zavřené. Hannibal si odemkl vlastním klíčem a vyběhl po schodech.

Domovnice seděla na židli ve svém kamrlíku a na stolku před sebou měla rozloženou poštu pro nájemníky, jako by si s ní vykládala pasiáns. Do měkkého krku měla zaryté lanko od zámku na kolo tak hluboko, že je nebylo prakticky vidět, a z úst jí visel vyhřezlý jazyk.

Hannibal zaklepal na dveře paní Murasaki. Slyšel, jak uvnitř zvoní telefon. Jeho zvuk mu připadal podivně ostrý. Když strkal klíč do zámku, dveře samy povolily. Vběhl do bytu a horečně ji hledal. Rozhlížel se a krátce zaváhal před prahem její ložnice, ale i ta byla prázdná. Telefon naléhavě zvonil. Hannibal zvedl sluchátko.

V kuchyni Café de L'Este čekala klec se strnady, až bude ponořena do koňaku a pak napařena v hrnci s vroucí vodou na plotně. Grutas sevřel paní Murasaki krk a přidržel jí obličej nad unikající párou.

V druhé ruce držel telefonní sluchátko. Paní Murasaki měla zápěstí svázána za zády a Müller ji držel za ramena.

Když na druhém konci linky uslyšel Hannibalův hlas, Grutas promluvil do sluchátka: „Abychom pokračovali v rozhovoru. Chceš ještě vidět tu Japonku živou?"

„Ano."

„Tak si ji poslechni a můžeš hádat, jestli ještě má líce."

Co je to za zvuk? Vařící voda? Hannibal nevěděl, zda je to bublání skutečné; vroucí vodu slýchal ve svých snech.

„Tak si promluv s tím svým malým jebákem!"

Paní Murasaki se nadechla. „Můj drahý, *ne…!"* stačila vyhrknout, než ji Müller strhl dozadu. Kroutila se v jeho sevření, až se oba zřítili na klec se strnady. Ptáci zapištěli a začali mezi sebou divoce štěbetat.

„Můj *drahý,"* opičil se Grutas posměšně, „kvůli své sestře jsi zabil dva muže a vyhodil můj dům do vzduchu. Nabízím ti život za život. Přines mi psí známky, ten seznam Hlídače hrnců, prostě všechny ty zasrané krámy, a to hned. Mám totiž sto chutí zakroutit té čubce krkem."

„Kde…?"

„Drž hubu! Na šestatřicátém kilometru silnice do Trilbardou stojí telefonní budka. Za svítání v ní budeš čekat. Někdo ti zavolá. Jestli tam nebudeš, pošlu ti poštou její líce. Jestli tam uvidím Popila nebo jiného policajta, pošlu ti balíček s jejím srdcem. Třeba by sis ho mohl prostudovat. Nahlížet do komor a hledat v nich svůj ksicht. Tak co, bereš? Život za život."

„Život za život," souhlasil Hannibal a linka oněměla.

Dieter a Müller odvedli paní Murasaki k dodávce před restaurací. Kolnas vyměnil na Grutasově autě poznávací značky.

Grutas otevřel kufr, vytáhl z něj odstřelovačskou pušku Dragunov a podal ji Dieterovi. „Kolnasi, přines misku." Chtěl, aby ho paní Murasaki slyšela, a s hladovým výrazem pozoroval její obličej, když udílel rozkazy.

„Vezmi si auto a zastřel ho v té budce," přikázal Dieterovi a podal mu misku. „Dej do ní jeho koule a přivez je na člun pod Nemoursem."

Hannibal nechtěl vyhlížet oknem; Popilův muž v civilu je má jistě pod dohledem. Zašel do ložnice a chvíli poseděl na posteli se zavřenýma očima. Zvuky v pozadí telefonního hovoru mu duněly v hlavě. *Cvrlikání strnadů v pobaltském dialektu.*

Povlečení na posteli paní Murasaki vonělo levandulí. Sevřel prostěradlo do pěstí, přitiskl si je k obličeji, pak je prudce strhl a namočil ve vaně. Potom natáhl přes obývací pokoj šňůru na prádlo a na její konec pověsil kimono, postavil na zem otáčecí ventilátor a zapnul ho. Větrák se otáčel sem a tam a pohyboval kimonem, jehož stín se míhal na průsvitných okenních závěsech.

Zastavil se před samurajskou výzbrojí, uchopil dýku a zahleděl se na masku dávného bojovníka.

„Jestli jí dokážeš pomoci, udělej to teď," požádal předka paní Murasaki.

Zavěsil si kolem krku šňůrku s přivázanou dýkou a spustil si zbraň vzadu pod límec košile. Pak zkroutil namočené prostěradlo jako vězeňský sebevrah a svěsil je ze zábradlí terasy. Jeho konec se houpal asi čtyři metry nad dlážděním uličky za domem.

Opatrně sklouzl po provizorním laně, a když se pustil, zdálo se mu, že letí nekonečně dlouho. Chodidla ho při dopadu zabolela, ačkoliv ztlumil pád kotoulem.

Odtlačil motocykl uličkou na konec bloku, nasedl, nastartoval a vyrazil. Potřeboval náskok, aby se zmocnil Milkovy pistole.

55

Ve voliéře před Café de L'Este poletovali strnadi a znervóznělí měsícem v úplňku hlasitě švitořili. Markýza nad terasou byla srolovaná, slunečníky složené. Jídelna tonula ve tmě, ale v kuchyni a v baru se ještě svítilo.

Hannibal viděl, že Hercule vytírá podlahu v baru. Kolnas seděl na vysoké židli s účetní knihou položenou na pultu. Mladík ustoupil do tmy, nastartoval motocykl a bez světel odjel.

Posledních tři sta metrů k domu na Rue Juliana došel pěšky. Na příjezdové cestě stál zaparkovaný citroen, jeho řidič seděl za volantem a dokuřoval cigaretu. Hannibal se díval, jak špaček vyletěl obloukem z okénka a ve snopku jisker dopadl na dlažbu. Muž se na sedadle pohodlně opřel a zaklonil hlavu. Nejspíš se mu chtělo spát.

Od živého plotu u kuchyně mohl Hannibal nahlédnout do domu. Kolem okna prošla paní Kolnasová a mluvila s někým, kdo byl příliš malý, než aby ho bylo vidět. Okna zakrytá závěsy zívala do teplé noci. Zadní síťové dveře se otevíraly do zahrady. Samurajská dýka vklouzla do mezery a snadno si poradila s háčkem. Hannibal si otřel boty o rohožku a vešel. V kuchyni hlasitě tikaly hodiny, z koupelny zněla tekoucí voda a šplouchání. Prošel kolem dveří do koupelny a držel se u stěny, aby mu pod nohama nezavrzala podlaha. Slyšel, jak uvnitř mluví paní Kolnasová s dítětem.

Pootevřenými vedlejšími dveřmi spatřil police s hračkami a velkého plyšového slona. Nahlédl do místnosti. Dvojitá postel, na té bližší spala Kateřina Kolnasová s hlavičkou položenou na boku

a palcem se dotýkala čela. Hannibal viděl, jak jí na spánku pulzuje žíla. Dívka měla na zápěstí Míšin náramek. Zamrkal v teplém světle lampy. Slyšel vlastní srdce i dech dítěte. Chodbou zazněl ženin hlas, slabý zvuk, který však přehlušil bouři v jeho uších.

„Tak vylez, medvídku. Musím tě utřít," řekla paní Kolnasová synovi.

Grutasův černě natřený obytný člun kotvil v husté mlze u nábřeží. Grutas s Müllerem přenesli paní Murasaki, svázanou a s roubíkem v ústech, po můstku na palubu a snesli ji po schůdkách k zadní části podpalubí. Grutas kopl do dveří místnosti, kterou posměšně nazýval „ošetřovna", a otevřel je. Uprostřed kajuty stála na zakrvácené plachtě židle.

„Omlouvám se, madam, že vaše komnata není dosud zcela připravená," pošklebovalse zajatkyni. „Hned zavolám pokojovou službu. Evo!" Odešel chodbičkou k dalším dveřím a otevřel. Z šera na něj s nenávistí v očích hleděly tři ženy připoutané řetězy k palandám. Eva právě sbírala misky od hladové večeře.

„Pojď sem!"

Eva se odšourala do ošetřovny a držela se mu z dosahu. Sbalila krvavou plachtu, nahradila ji čistou a chtěla ji odnést, ale Grutas ji zarazil. „Hoď ji tamhle, ať na ni vidí."

Oba muži přivázali paní Murasaki k židli a pak Grutas Müllera propustil. Rozvalil se na pohovce, opřel se o zeď, roztáhl nohy a pohladil si stehna. „Máš ponětí, co tě čeká, když mě neuspokojíš?" zeptal se zajatkyně.

Paní Murasaki zavřela oči. Cítila, jak se člun chvěje a za okamžik vyplouvá.

Hercule vynesl z restaurace dva plné odpadkové koše, pak odemkl moped a odjel.

Červené koncové světlo ještě nezmizelo, když Hannibal vklouzl do kuchyně. V krví potřísněném vaku nesl jakýsi velký předmět.

Do kuchyně přišel Kolnas s účetní knihou. Přistoupil ke sporáku, otevřel dvířka a hodil do ohně několik účtů.

„Herr Kolnas mezi miskami," řekl za jeho zády Hannibal.

Kolnas se prudce otočil k mladíkovi, který se opíral o zeď se sklenkou vína v jedné ruce a pistolí v druhé.

„Co tady chcete? Máme zavřeno."

„Kolnas v miskovém nebi. Obklopen miskami. Nosíte svou psí známku, Herr Kolnas?"

„Jsem francouzský občan, jmenuji se Kleber a jdu volat policii."

„Dovolte, abych ji zavolal místo vás," nabídl se Hannibal, odložil sklenku a sáhl po sluchátku. „Doufám, že vám nebude vadit, když současně zavolám na komisi pro vyšetřování válečných zločinů. Za oba hovory pochopitelně zaplatím."

„Jděte do prdele. Zavolejte si, komu chcete. Myslím to vážně. Klidně jim zavolejte. Papíry mám v pořádku. A taky mám přátele."

„A já mám zase děti. Vaše."

„Co to má znamenat?"

„Mám je obě. Navštívil jsem váš dům na Rue Juliana. Vešel jsem do pokoje s velkým plyšovým slonem a odvedl jsem je."

„Lžete."

„*Vezmem tu holku. Stejně umře.* Tak jste to řekl, pamatujete? Stál jste vedle Grutase s nachystanou miskou. Přinesl jsem vám něco k snědku." Hannibal hodil na kuchyňský stůl krvavý pytel. „Můžeme si to společně uvařit. Jako za starých časů." Upustil na stůl Míšin náramek. Drobný šperk tiše zachrastil a zůstal nehybně ležet.

Kolnas zachrčel, jako by se dusil. Několik vteřin nedokázal přimět roztřesené ruce k poslušnosti, ale pak se vrhl na pytel a rval zakrvácený řeznický papír, až odhalil maso na silné kosti.

„Hovězí pečeně, Herr Kolnas, a meloun. Koupil jsem je v tržnici. Ale už chápete, jak se člověk cítí, že?"

Kolnas se na něj vrhl přes stůl, prsty od krve natažené jako paňáty hledaly obličej, ale jak nalehl na desku, Hannibal ho snadno srazil k zemi a zlehka mu přiložil ústí hlavně do týla. Kolnas omdlel.

Hannibalův obličej potřísněný krví vypadal jako tváře démonů z jeho snů. Chrstl na Kolnase vědro vody a čekal, až otevře oči.

„Kde je Kateřina, co jste s ní udělal?“ zakvílel přemožený zločinec.

„Je v bezpečí, Herr Kolnas, celá růžovoučká a nic se jí nestalo. Kdybyste se na ni teď podíval, viděl byste, jak jí na spánku pulzuje tepna. Vrátím vám ji, až mi vydáte paní Murasaki.“

„Jestli to udělám, je ze mě mrtvola.“

„Ne. Grutas bude zatčen a já zapomenu váš obličej. Kvůli vašim dětem jsem ochoten dát vám milost.“

„Jak můžu vědět, že jsou naživu?“

„Přísahám na duši své sestry, že uslyšíte jejich hlas. Jsou v bezpečí. Pomozte mi, jinak vás zabiju a vaše děti zemřou hladem. Kde je Grutas? Kde je paní Murasaki?“

Kolnas polkl a zakuckal se chuchvalcem krve v ústech. „Grutas má hausbót, obytný člun pro vnitrozemskou plavbu. Plaví se po řekách a kanálech. Naposled kotvil jižně od Nemoursu na kanále Loing.“

„Jméno toho člunu?“

„*Christabela.* Dal jste mi slovo. Kde jsou moje děti?“

Hannibal dovolil zajatci vstát. Pak zvedl telefon vedle pokladny, vytočil číslo a podal mu sluchátko.

Kolnas v první chvíli nepoznal manželčin hlas. „Haló! Haló! Astrid?“ křičel do telefonu. „Podívej se na děti a dej mi Kateřinu. Na nic se neptej a prostě to udělej. Hned!“

Jak poslouchal ospalý hlas probuzeného dítěte, výraz jeho obličeje se postupně měnil. Zděšení vystřídala nekonečná úleva a pak podivná prázdnota, když shrbil ramena a natahoval se pro zbraň pod pokladnou. „Podvedl jste mě, Herr Lecter.“

„Dodržel jsem slovo. Ušetřím váš život kvůli…“

Kolnas se otočil s velkým revolverem v zaťaté pěsti. Hannibal mu srazil ruku. Vyšla rána, ale kulka nikoho nezasáhla. A pak Hannibal vbodl Kolnasovi samurajskou dýku až po rukojeť pod bradu. Špička ostří prorazila lebku a trčela mrtvému z temene jako malý roh.

Sluchátko se zhouplo na šňůře a Kolnas padl obličejem k zemi. Hannibal ho převrátil na záda, posadil se a chvíli na něj hleděl. Otevřené nevidoucí oči se zakalily. Hannibal mu položil na obličej misku.

Vynesl klec se strnady a otevřel ji. Posledního musel vytáhnout a hodit ho k jasné obloze ozářené měsícem. Pak uvolnil dvířka voliéry a vyhnal z ní další ptáky. Shlukli se do hejna, jedenkrát obletěli jako drobné stíny nad terasou vězení, jehož brána se jim tak znenadání otevřela, pak se vznesli a neomylným pudem našli polárku. „Leťte domů. Balt je tímto směrem. A už se nevracejte.“

56

Do pusté noci zářil v polích Ile de France osamělý reflektor motocyklu, který ujížděl na plný plyn. Hannibal ležel na nádrži. Vyjel z Nemoursu a pokračoval po staré tažné cestě podél kanálu Loing. Asfalt se střídal se štěrkem, krajnice zarostly vysokým plevelem. V jednom místě přecházely silnici krávy. Hannibal zpomalil a projel stádem, nedbaje ocasů, které ho švihaly do tváře, a občasného postrčeni ostrým rohem. Sjel do pole, ale hned se zase vrátil na zpevněný povrch, potřásl hlavou a znovu vytočil rukojeť plynu na doraz.

Světla městečka nechal daleko za sebou a ujížděl plochou krajinou do tmy, z níž kužely reflektorů podivuhodně ostře vyhmatávaly vozovku a zarostlé krajnice těsně před předním kolem. O kus dál již bledé žlutavé světlo pohlcovala temnota. Uvažoval, zda nepřijel ke kanálu příliš jižně, a zda tedy nemá člun za zády.

Zabrzdil a zhasl. Seděl ve tmě a přemýšlel, pod ním se chvěl motocykl.

Zdálo se mu, že daleko před sebou vidí dva domky, které jako by se pomalu pohybovaly přes louku – palubní nástavby sotva vykukovaly nad břehy kanálu.

Grutasův člun tiše plul kanálem a rozrážel vodu, která se v drobných vlnkách tříštila o břehy. V lukách na obou stranách pospávaly krávy. Müller se usadil do plátěného křesla a zvedl nohu, aby ulehčil stehům v zašité ráně na stehně. O zábradlí

schůdků za sebou si opřel brokovnici. Gassmann otevřel skříň na zádi a vytáhl z ní několik nárazníků pro ochranu lodních boků.

Tři sta metrů za lodí Hannibal zpomalil. Nechal motor BMW tiše bublat na volnoběh, odbočil ke krajnici a cítil, jak se mu o lýtka otírají stonky vzrostlé trávy. Zastavil a vylovil ze sedlové brašny otcův dalekohled. Ve tmě však nedokázal jméno člunu přečíst.

Nad hladinou poblikávala jen poziční světla a tlumená zář za dvěma kajutními okénky zahalenými závěsy. Kanál byl v těchto místech tak široký, že skok na palubu nemohl Hannibal riskovat.

Ze břehu by možná dokázal výstřelem z pistole zasáhnout kormidelníka v budce a zbavit loď řízení, ale tím by na sebe jenom zbytečně upozornil a musel by se postavit celé posádce najednou. Nepřátelé by jistě zaútočili z obou stran, od přídě i zádě. V zadní části obytného člunu se rýsovaly kryté schůdky do podpalubí. Temná vyvýšenina u přídě jistě také umožňovala přístup na nižší palubu.

V oknech kormidelní budky na zádi nezřetelně svítila kompasnice, ale Hannibal nedokázal určit, zda uvnitř někdo je. Potřeboval se dostat před člun. Tažná cesta vedla těsně vedle kanálu a rozorané pole zrovna v tomto místě neumožňovalo objížďku.

Předjel loď a v boku přivráceném ke kanálu cítil mrazení. Krátce mrkl na palubu. Na zádi právě Gassmann vytahoval ze skříně nárazníky a zvedl hlavu za projíždějícím motocyklem. V záři světlíku nad kabinou se třepetaly můry.

Hannibal udržoval mírnou rychlost a asi o kilometr dál spatřil světla automobilu, který přejížděl kanál.

Loing se před zdymadlem zužoval na dvojnásobnou šířku běžných říčních plavidel. Kamenný most překlenoval zdymadlo nad horní vodní bránou, která se otevírala do plavební komory, jejíž délka o moc nepřesahovala kýlovou délku Grutasova velkého obytného člunu.

Hannibal odbočil na silnici a pro případ, že jej kormidelník sledoval, se vzdálil asi sto metrů od mostu. Pak vypnul reflektor, otočil se a vrátil se ke zdymadlu. Ukryl motocykl v houští vedle silnice a pokračoval pěšky k mostu.

Na břehu leželo několik pramic obrácených dnem vzhůru. Přikrčil se mezi nimi a opatrně vyhlédl přes trupy. Připlouvající loď dělilo od zdymadla ještě asi pět set metrů. Měsíc zašel a viditelnost poklesla na minimum. V domku na protějším břehu, kde bezpochyby bydlel strážce zdymadla, hrálo rádio. Hannibal vytáhl pistoli zpoza opasku a uložil ji do kapsy bundy.

Slabá poziční světla člunu se pomalu přibližovala – červené na levoboku a o něco výš bílé na špičce skládacího stěžně nad kabinou. Člun bude muset vplout do komory, zastavit v ní a počkat, až hladina poklesne asi o metr, než se otevřou spodní vrata zdymadla a bude moci pokračovat v plavbě. Hannibal ležel v trávě vedle kanálu. Na zpěv cvrčků bylo v této roční době ještě brzy.

Čekání na pomalounku plující člun mu poskytlo čas k úvahám. Na to, co musel udělat v Kolnasově restauraci, se mu nevzpomínalo zrovna příjemně. Jen s největším vypětím vůle se přinutil ponechat jej naživu, byť jen na krátkou dobu, a poslouchat ho mu působilo doslova muka. Ale to zakřupnutí, které cítil v dlani, když dýka prorazila lebku! Kolnasova smrt mu přinesla větší uspokojení než Milkova. Z podobných zážitků se uměl radovat – důkaz Pythagorovy věty pomocí dlaždiček, utržená Dortlichova hlava. Má se ještě hodně na co těšit. Potom pozve paní Murasaki na dušeného zajíce do restaurace na Mariových polích. Hannibal byl úplně klidný. Jeho tep nepřesáhl dvaasedmdesát.

Z jasné oblohy zářily hvězdy, ale kolem zdymadla panovala tma. Světlo na špičce stěžně obytného člunu, který dojel k mostu, zářilo nízko nad obzorem a vzápětí ještě kleslo, jak někdo z posádky složil stěžeň, aby loď proplula pod mostem. Palubní pátrací reflektor ožil a Hannibal zalehl mezi odstavenými

pramicemi, když přes ně přejel kužel světla. Zahoukala lodní siréna. V domku na protějším břehu se rozsvítilo a asi za minutu z něj vyšel hlídač zdymadla a zapínal si kalhoty. Hannibal našrouboval na hlaveň Milkovy pistole tlumič.

Po předních schůdkách vystoupil na palubu Vladis Grutas a došel k zábradlí. Protáhl se a zahodil do vody oharek cigarety. Něco prohodil k Müllerovi, zvedl jeho brokovnici a uložil ji mezi květináče, aby ji obsluha zdymadla neviděla. Pak zase zmizel v podpalubí.

Gassmann spustil nárazníky podél boků a přichystal si lano. Horní vrata plavební komory zela otevřená. Hlídač zmizel v budce vedle kanálu a rozsvítil světla na obou koncích zdymadla. Člun proplul pod mostem do komory a kormidelník zpětným chodem loď zastavil. Hannibal za hlasitého hukotu motoru přeběhl přikrčený na most a zalehl za kamenné zábradlí.

Díval se na plavidlo, které pod ním pomalu klouzalo po hladině. Světlíkem krátce zahlédl paní Murasaki přivázanou k židli.

Trvalo asi deset minut, než se hladina ve zdymadle vyrovnala s úrovní nižšího patra kanálu. Pak se těžká vrata s temným duněním otevřela a Gassmann s Müllerem smotali lana. Hlídač se vrátil do svého domku. Kormidelník přidal plyn a za zádí lodi se začala čeřit voda.

Hannibal se naklonil přes zábradlí a z půlmetrové vzdálenosti střelil Gassmanna do hlavy. Skočil přes zábradlí a dopadl na mrtvého zločince. Kormidelník zaslechl žuchnutí, ale nejprve se ohlédl k lanům na zádi, zda se některé z nich nezaseklo.

Hannibal zkusil dveře záďového vstupu do podpalubí. Zamčeno.

Kormidelník se vyklonil z budky. „Gassmanne?“

Hannibal se krčil za mrtvolou a prohmatal ji, ale žádnou zbraň nenašel. Aby se dostal k přednímu vstupu do podpalubí, musel by projít kolem kormidelní budky. Na přídi navíc čekal Müller. Přesunul se k pravoboku a opatrně postupoval kupředu. Kormidelník vyšel z budky umístěné na levoboku a okamžitě

spatřil Gassmanna zhrouceného na palubě. Z prostřelené hlavy prýštila do odtoků krev.

Hannibal skrčený za nízkými palubními nástavbami zrychlil tempo.

Cítil, jak loď zastavuje, a rozběhl se. Za zády mu práskl výstřel. Kulka mu prolétla kolem ucha a narazila do sloupku. Do ramene se mu zaryly vyštípnuté třísky. Ohlédl se a spatřil kormidelníka přikrčeného za zadní kajutou. U předních schůdků se krátce mihla potetovaná paže, která popadla brokovnici uloženou mezi květináči s okrasnými keři. Hannibal vystřelil, ale nikoho netrefil. Předloktí mu zvlhlo a pulzovalo v něm horko. Proběhl v předklonu mezi příďovou a záďovou kabinou na protější stranu lodi a sprintoval k přídi. Müller schovaný za přední nástavbou se vztyčil a otočil k němu brokovnici. Její ústí se zarazilo o kryté schůdky na pouhý zlomek vteřiny, ale Hannibal jej dokonale využil. Bleskurychle mačkal spoušť a čtyřikrát střelil Müllera do prsou. Puška spustila a dávka broků vyrazila roztřepený otvor v dřevěných dveřích do podpalubí. Němec zavrávoral, sklopil oči k hrudi, zhroutil se dozadu a zůstal sedět opřený o zábradlí, již bez života. Přední dveře byly odemčené. Hannibal vběhl na schůdky a zamkl za sebou.

Na zadní palubě se kormidelník krčil vedle mrtvého Gassmanna a hledal po kapsách klíče.

Hannibal seběhl do podpalubí a sprintoval úzkou chodbou. Nahlédl do první kabiny. Prázdná, jen kavalce a řetězy. Rozrazil druhé dveře, uviděl paní Murasaki připoutanou k židli a vrhl se k ní. Ale to už stál na prahu Grutas a střelil Hannibala do zad. Kulka vletěla mezi lopatky, narazila na zavěšenou dýku a sklouzla dolů po páteři, zanechávajíc po sobě rozšklebenou krvácející ránu.

Grutas se usmál a pomalu zamířil k mladíkovi. Přiložil mu pistoli pod bradu a prohledal ho, pak odkopl jeho zbraň stranou, vytasil nůž s úzkým ostřím a bodl ho do obou stehen. Hannibal se ani nepohnul.

„Dostals to do páteře, můj lesní mužíčku," ušklíbl se Grutas. „Necítíš nohy? Tak to je zlé. To ani neucítíš, jak ti uříznu koule."

Usmál se na paní Murasaki. „Udělám vám z jeho pytle kabelku, ať máte kam ukládat mince na spropitné.“

Hannibal otevřel oči.

„Tak ty vidíš?“ Grutas mu zamával dlouhým ostřím před obličejem. „Výborně! Teď se podívej na tohle.“ Přistoupil k zajatkyni a přejel jí špičkou nože po tvářích – jen lehce, takže sotva porušil kůži. „Je chudinka celá bledá, dodám jí do líček trochu barvy.“ Zabodl čepel do opěradla vedle její hlavy. „Nebo jí vyrobím novou díru na sex.“

Paní Murasaki mlčela, oči upřené na Hannibala. Prsty se jí chvěly a ruka se pomalu zvedla k hlavě. Hannibal těkal pohledem z ní na Grutase a zase zpátky. Paní Murasaki vzhlédla k zabijákovi, v očích směsici vzrušení a strachu. Když chtěla, dokázala být mimořádně krásná. Grutas se k ní sklonil, tvrdě ji políbil na ústa – tak prudce, že si rozrazila rty o vlastní zuby – a zabořil jí nos do tváře. Bledý jako stěna a s prázdným výrazem v očích jí bez jediného mrknutí vsunul dlaň pod halenku a začal jí mačkat prsa.

Shrbený Hannibal si sáhl za hlavu a vytáhl zpod límce samurajskou dýku. Po zádech mu stékala krev.

Grutas několikrát zamrkal a tělo se mu zkroutilo v bolestné agónii. Podřezané podkolenní šlachy neunesly tíhu urostlého muže a zločinec se zřítil k zemi. Hannibal zpod něj v poslední vteřině vyklouzl. Paní Murasaki Grutase kopla nohama svázanýma v kotnících do hlavy, ale Grutas se přesto pokusil pozvednout zbraň. Hannibal k němu přiskočil, chytil pistoli za hlaveň a strhl ji k zemi. Vyšla rána, ale kulka se neškodně zavrtala do stěny. Hannibal přeřízl Grutasovi zápěstí. Zbraň vypadla z bezvládné ruky a klouzala po podlaze. Zločinec se k ní plazil po kolenou a po loktech. Končetiny vypověděly poslušnost a zradily ho, ale znovu se zvedl na všechny čtyři a mířil za pistolí, vzpíraje se na loktech jako zvíře sražené autem na silnici. Hannibal přeřízl provaz, který paní Murasaki poutal paže k židli. Vytrhla nůž z opěradla, osvobodila si svázané nohy a ustoupila do kouta vedle dveří. Hannibal se silně krvácejícími zády odkopl pistoli z Grutasova dosahu.

Zločinec se zarazil, vztyčil se na kolenou a otočil se k Hannibalovi. Zmocnil se ho podivný klid a hleděl na nepřítele bledýma severskýma očima.

„Společně poplujeme k smrti," zachrčel. „Ty, já, ta tvoje nevlastní matka, kterou pícháš, i lidé, které jsi zabil."

„To nebyli lidé."

„Jak ti chutnal Dortlich? Jako ryba? A Milka jsi také snědl?"

„Hannibale, jestli Popil dostane Grutase, třeba tě nechá jít," ozvala se z kouta paní Murasaki. „Zůstaň se mnou a jeho přenechej Popilovi."

„Snědl mou sestru."

„Tys ji taky jedl," ušklíbl se Grutas. „Proč teda nezabiješ sám sebe?"

„Ne! To je lež!"

„Ale není. Jedl jsi ji. Hlídači hrnců se tě zželelo a nakrmil tě bujónem, který jsme z ní uvařili. Musíš zabít všechny, kdo o tom ví, že? A teď o tom ví i ta tvoje panička. Měl bys ji taky oddělat."

Hannibal si přikládá dlaně k uším i se zakrvácenou dýkou. Otáčí se k paní Murasaki, pátrá v jejích očích, přistupuje k ní a tiskne ji k sobě.

„Neposlouchej ho, Hannibale, on lže," vydechla. „Přenechej ho Popilovi."

„NEEE!" zaječel Hannibal ke stropu kajuty a vrhl se ke Grutasovi. Stoupl na pistoli, rozmáchl se dýkou a vyřízl mu do tváře písmeno M. „M jako Míša!" řval nepříčetně. „M jako Míša! M jako Míša!" Grutas padá zády na podlahu a Hannibal mu pokrývá tělo velkými krvavými M.

Výkřik. V rudé mlze tlumeně práskl výstřel. Hannibal ucítil horký závan žhavých plynů. Nevěděl, zda jej kulka zasáhla. Otočil se. Za ním stál kormidelník otočený zády k paní Murasaki. Z krku vedle klíční kosti mu trčela rukojeť nože, ostří přeťalo aortu. Mrtvé prsty už neudržely zbraň a kormidelník se skácel obličejem na podlahu.

Hannibal vrávoral jako opilý, obličej zalitý krví v rudou masku. Paní Murasaki zavřela oči a roztřásla se.

„Trefil vás?" zeptal se.

„Ne.“

„Miluji vás, paní Murasaki,“ zašeptal a přistoupil k ní.

Otevřela oči, uchopila jej za zápěstí a odtáhla jeho zkrvavené ruce.

„To, co se z tebe stalo, nemůžu milovat.“ Vyběhla z kajuty a po schůdkách na palubu a po hlavě se vrhla přes zábradlí do vody.

Obytný člun zlehka narážel na břeh kanálu.

Hannibal zůstal na palubě *Christabely* sám, jen s mrtvými se zakalenýma očima. Müller a Gassmann leží v podpalubí pod schůdky, k nepoznání pořezaný Grutas na podlaze v kajutě, kde zemřel. Každá mrtvola drží v náručí pancéřovou pěst, která připomíná panenku s velkou hlavou. Hannibal vytáhl ze zbrojnice poslední *Panzerfaust* a připevnil protitankovou střelu ve strojovně půl metru od palivové nádrže. Ve skříni s výstrojí našel kotvu a přivázal konec jejího lana ke spoušti pancéřové pěsti ve strojovně. Pak stál na palubě s kotvou v ruce, zatímco loď narážející do kamenné navigace kanálu unášel mírný proud. Na mostě přes zdymadlo, který zůstal kus vzadu, viděl blikající majáčky policejních hlídkových vozů. Slyšel výkřiky a štěkot velkého psa.

Hodil kotvu do vody a vyskočil na břeh. Lano pomalu klouzalo po boku lodi a Hannibal se rozběhl přes pole. Neohlížel se. Uběhl asi čtyři sta metrů, když zaburácel výbuch. Ucítil na zádech silné teplo, jak se přes něj s hukotem převalila tlaková vlna. Do hlíny vedle něj se zaryla kovová střepina. Člun hořel na hladině kanálu jako mohutná pochodeň a k nebi stoupal chochol jisker, zkroucený tahem horkého vzduchu do spirály. Další výbuchy pancéřových pěstí vyhodily k obloze hořící trámy.

Ze vzdálenosti půldruhého kilometru pozoroval majáčky u zdymadla. Nezamířil k nim a pokračoval přes pole. Za svítání ho našli.

57

Za horkých letních dnů bývala okna na východní straně budovy pařížského ředitelství kriminální policie každé ráno obležena mladými detektivy. Vyhlíželi Simoně Signoretovou, která občas sedávala na terase svého domu na Pláce Dauphine a pila kávu.

Inspektor Popil seděl za stolem a z práce ho nevytrhlo ani hlášení, že se dveře na hereččině terase otevřely, ani zklamané povzdechy, když z nich vyšel majordomus a začal zalévat květiny.

Otevřenými okny k němu doléhal šum komunistické manifestace na nábřeží Zlatníků a na přilehlém Novém mostě. Zúčastnili se jí především studenti, kteří skandovali: „Svobodu Hannibalovi! Svobodu Hannibalovi!“ Mávali transparenty s nápisem SMRT FAŠISMU a dožadovali se okamžitého propuštění Hannibala Lectera, z něhož se přes noc stala celebrita. Dopisy čtenářů otištěné v denících *L'Humanité* a *Le Canard Enchainé* vyznívaly jednoznačně v jeho prospěch, a *Canard* dokonce otiskl fotografii hořícího obytného člunu s titulkem *Upečení kanibalové.*

Redakce *L'Humanité* uveřejnila – pod autorovým jménem – pohnutou vzpomínku na dětství, kterou se Hannibalovi podařilo propašovat a v níž chválil výdobytky kolektivizace, což příznivce komunistické strany ještě více posílilo. Stejně ochotně by napsal článek pro list extrémní pravice, jenže pravičáci vyšli z módy a rozhodně by nedokázali svolat tak mohutnou demonstraci.

Před Popilem leželo memorandum, v němž se ho veřejný žalobce ptal, co je vlastně možné mladému studentovi dokázat. V

atmosféře „očisty od zrádců lidu“, která přežívala od konce války, musí být obvinění vraha fašistů a válečných zločinců absolutně neprůstřelné, zdůraznil prokurátor. A i kdyby byl rozsudek právně ospravedlnitelný, politicky by si moc popularity nezískal.

K vraždě řezníka Paula Momunda došlo před mnoha lety a jediným důkazem je pach hřebíčkového oleje. Pomohlo by zatčení madam Murasaki? Mohla jednat na základě předchozí domluvy s mladistvým vrahem? Ptal se žalobce. Inspektor Popil se postavil proti zatčení madam Murasaki.

Konkrétní okolnosti vraždy majitele restaurace Kolnase – neboli *kryptofašistického restauratéra a podloudníka na černém trhu Kolnase*, jak ho označoval tisk – zůstávaly obestřeny rouškou tajemství. Ano, na temeni hlavy měl díru, stejně jako uprostřed jazyka, a smrtící zbraň prošla tvrdým patrem. Ale kdo ji držel v ruce? Parafínový test prokázal, že zavražděný krátce před smrtí vystřelil z pistole.

Z mrtvých v obytném člunu zůstaly jen mastné skvrny a saze. Vědělo se o nich, že se zabývali únosy a obchodem s bílým masem. Copak nebyly v dodávce, identifikované podle poznávací značky, na niž si vzpomněla paní Murasaki, nalezeny dvě ženy, které na lodi sloužily jako otrokyně?

Kromě toho měl mladík čistý trestní rejstřík a patřil k nejlepším studentům lékařské fakulty.

Inspektor Popil se podíval na hodinky, vstal a zamířil chodbou k výslechové místnosti číslo tři – té nejlepší, protože do ní pronikalo sluneční světlo a sprosté nápisy na stěnách byly zamalovány silnou vrstvou bílé barvy. Přede dveřmi stál strážný. Inspektor mu pokynul. Policista odemkl závoru a vpustil ho dovnitř. Hannibal seděl u holého stolu přimontovaného uprostřed podlahy. Kotníky měl připoutané k nohám stolu, od pout na zápěstí vedl řetízek k ocelovému kroužku na stolní desce.

„Sundejte mu želízka,“ požádal Popil strážného.

„Dobrý den, inspektore,“ pozdravil Hannibal.

„Přišla vás navštívit,“ oznámil mu Popil. „Profesor Dumas a doktor Rufin se vrátí po obědě,“ dodal a nechal ho o samotě.

Hannibal tak mohl vstát, když do vyšetřovny vstoupila paní Murasaki.

Když za ní zaklaply dveře, zůstala stát zády k nim a přitiskla na ně obě dlaně.

„Spíš?“ zeptala se ho.

„Ano, spím dobře.“

„Čijó ti přeje hodně štěstí. Říká, že je velmi šťastná.“

„To jsem rád.“

„Její přítel promoval na technice a zasnoubili se.“

„Nic lepšího bych jí nemohl přát.“

Pauza vyplněná mlčením.

„Pustili se do výroby skútrů a malých motocyklů, spolu se dvěma bratry. Už jich vyrobili šest. Čijó doufá, že se na trhu uchytí.“

„Určitě. Sám si jeden koupím.“

Ženy odhalí sledování rychleji než muži, mají tuto schopnost zakódovanou v genech jako součást pudu sebezáchovy. Stejně neomylně vycítí touhu – a také její nepřítomnost. Paní Murasaki cítila změnu, která se v něm odehrála. V jeho očích něco chybělo.

Na mysli jí vytanuly verše její dávno mrtvé příbuzné Murasaki Šikibu a nahlas je zarecitovala:

„Neklidné vody
rychle zamrzají.
Pod jasným nebem
se zvedá a klesá
stín měsíčního svitu.“

Hannibal odpověděl v tradičním stylu prince Gendžiho:

„Vzpomínky na dlouhou lásku
se hromadí jako padající sníh.
Dojemné jako barevné kachny,
které ve spánku plavou bok po boku.“

„Ne,“ namítla paní Murasaki. „Všechno je pryč, zůstal jenom led. Nemám pravdu? Není všechno pryč?“

„Ze všech lidí na světě jste moje nejoblíbenější,“ řekl tiše a ani v nejmenším nelhal.

Uklonila se mu a vyšla z místnosti.

V Popilově kanceláři našla doktora Rufina a profesora Dumase ponořené do vážného rozhovoru. Rufin ji vzal za obě ruce.

„Varoval jste mě, že může v duši navždy zamrznout,“ řekla mu.

„Cítila jste to?“ zajímal se psychiatr.

„Miluji ho a nemohu ho najít,“ odpověděla. „Najdete ho pro mě vy?“

„Ani bych se o to nepokoušel.“

Odešla, aniž počkala na Popila.

Hannibal se nabídl, že bude dobrovolně pracovat ve vězeňské výdejně léků, a požádal soud, aby mu dovolil vrátit se na lékařskou fakultu.

Doktorka Claire DeVrieová, šéfka nově se rodící laboratoře soudního lékařství, atraktivní a velmi inteligentní žena, si vysoce cenila Hannibalovy pomoci při vytvoření mobilní jednotky pro rychlou identifikaci a kvantitativní analýzu toxinů, která vyžadovala minimum reagencií a pouze velmi jednoduché vybavení, a napsala v jeho prospěch doporučující dopis.

Profesor Dumas, jehož neúnavný optimismus Popila nesnesitelně dráždil, pěl na svého žáka hotové ódy. Vysvětlil inspektorovi, že americké Medicínské centrum Johnse Hopkinse v Baltimore nabídlo Hannibalovi po zhlédnutí jeho ilustrací pro nový anatomický atlas místo asistenta, a neopomenul zdůraznit morální význam této nabídky.

Po necelých třech týdnech vyšel Hannibal – přes silný odpor inspektora Popila – z brány Justičního paláce a vrátil se do svého pokoje v podkroví budovy lékařské fakulty. Popil se s ním ani nerozloučil, strážný mu prostě přinesl do cely jeho šaty a odvedl ho.

První noc se ve svém pokoji velmi dobře vyspal a ráno zavolal do činžovního domu na Place des Vosges. Zjistil, že linka paní Murasaki byla odpojena. Zašel tam a odemkl si vlastním klíčem. Byt byl prázdný až na stolek s telefonem. Vedle přístroje ležela obálka s jeho jménem. Našel v ní dopis a zčernalou snítku z Hirošimy, dar otce paní Murasaki.

Sbohem, Hannibale, stálo ve vzkazu, *vrátila jsem se domů.*

Cestou na večeři hodil spálenou větvičku do Seiny. V přepychové restauraci na Martových polích si za peníze, které dostal od Louise Ferrata, aby nechal sloužit mše za jeho duši, objednal vynikajícího dušeného zajíce.

Povzbuzen kvalitním vínem dospěl k závěru, že by se měl zachovat férově a odříkat za Louise několik latinských modliteb, případně zanotovat nějakou populární píseň. Usoudil, že jeho vlastní modlitby budou stejně účinné jako ty, které by zaplatil v kostele Saint Sulpice.

Večeřel sám a vůbec se necítil osaměle.

Hannibal vstoupil do dlouhé zimy svého srdce. Spával tvrdě a nerušily ho sny, které navštěvují ostatní smrtelníky.

ČÁST III

K čertu bych se poslal štandopede,
kdybych sám nebyl čertův kluk.
– J. W. VON GOETHE, FAUST

58

Svenka měl pocit, že Dortlichův otec snad nikdy nezemře. Starý pán dýchal a dýchal, dva roky dýchání, zatímco rakev zakrytá nepromokavou plachtou stála na kozách v jeho přecpaném bytě. Zabírala většinu obýváku a stala se zdrojem neustálého brblání ženy, s níž Svenka žil. Nadávala, že se kvůli oblému víku nedá použít ani jako odkládací plocha. Po několika měsících do ní začali ukládat kontraband – konzervy a jiné západní zboží, které Svenka zabavil cestujícím vracejícím se na trajektu z Helsinek.

Během dvou let zuřivých Stalinových čistek padli tři jeho kolegové kulkami popravčí čety a čtvrtý byl oběšen v nechvalně proslulé věznici na Lubjanském náměstí.

Svenka cítil, že je nejvyšší čas vypadnout. Uměleckou sbírku, která mu tak nečekaně spadla do klína, si pochopitelně vezme s sebou. Nepřevzal sice všechny Dortlichovy kontakty, ale falešné papíry si opatří celkem snadno. Neodradilo ho ani to, že ve Švédsku vůbec nikoho nezná, protože měl spoustu známých lodníků, kteří se plavili mezi Rigou a skandinávskými zeměmi a kteří se o zásilku postarají, jakmile se ocitne na moři.

Ale pěkně po pořádku.

V neděli ve tři čtvrtě na sedm ráno vyšla z činžovního domu ve Vilniusu, v němž žil Dortlichův otec, hospodyně Bergid. Kráčela prostovlasá, aby nevzbudila podezření, že jde do kostela; bibli a šátek si nesla v kabelce.

Asi deset minut po jejím odchodu zaslechl Dortlichův otec kroky – po schodech stoupal někdo mnohem těžší než jeho

hospodyně. Následovalo cvakání a šramot, jak se vetřelec snažil odemknout zámek na dveřích jeho bytu.

Dortlichův otec musel vynaložit poslední zbytky sil, aby se na posteli opřel o loket a sáhl do nočního stolku pro pistoli. Zcela vyčerpaný sevřel pažbu oběma rukama a schoval zbraň pod pokrývku ve chvíli, kdy otevírané vstupní dveře drhly o podlahu.

Otevřel oči ve chvíli, kdy nezvaný návštěvník stanul na prahu ložnice.

„Spíte, Herr Dortlich? Doufám, že vás neruším," řekl četař Svenka oblečený v civilu a s vlasy připlácnutými k lebce.

„Ach, to jste vy." Oči starého pána plály stejně hněvivě jako jindy, ale vypadal zesláble a zuboženě.

„Přicházím za vámi jménem Bratrstva policie a pohraniční stráže," pokračoval Svenka. „Dělali jsme pořádek ve skříňkách a našli jsme ještě pár věcí po vašem synovi."

„Nechci je. Nechte si je," zabručel stařec. „Otevřel jste si šperhákem?"

„Když mi na klepání nikdo nepřišel otevřít, řekl jsem si, že nejste doma, a rozhodl jsem se, že vám tady tu krabici nechám, abych se sem nemusel vracet. Odemkl jsem si klíčem, který jsem dostal od vašeho syna."

„Tomu jsem nikdy klíč od svého bytu nedal."

„Nechal si ho udělat."

„Fajn. Takže za sebou můžete při odchodu zamknout."

„Poručík Dortlich se mi svěřil s některými detaily vašeho… zdravotního stavu a vaší poslední vůle. Napsal jste ji? Máte ten dokument u sebe? Bratrstvo pokládá za svou povinnost, aby byla všechna vaše přání do písmene splněna."

„Napsal jsem ji," potvrdil Dortlichův otec, „a nechal svědecky ověřit. Kopii jsem poslal do Klaipedy Vy se nemusíte o nic starat, všechno je zařízené."

„Ale musíme. Ještě je tady jedna věc." Četař Svenka odložil krabici na stůl.

S úsměvem kráčel k posteli a cestou zvedl z křesla polštář. Pak nečekaně přiskočil ke starému pánovi, zakryl mu polštářem obličej, přehodil přes něj nohu a sedl si mu na hrudník, položil

kolena na jeho ramena a lokty se opřel o polštář. Jak dlouho to potrvá? Stařec sebou moc neházel.

Vtom Svenka ucítil, jak se mu do rozkroku zaryl jakýsi tvrdý předmět. Přikrývka se mu mezi nohama zvedla jako malý stan a vzápětí zaburácel výstřel. Plamen mu sežehl kůži a kulka, která vnikla hluboko do břišní dutiny, ho srazila dozadu. Stařec neustále mačkal spoušť a zasáhl vetřelce ještě do hrudníku a do brady, než si poslední ranou prostřelil chodidlo. Srdce mu bušilo jako zvon, rychleji, ještě rychleji… a pak se zastavilo. Slyšel ještě první čtyři údery, když hodiny nad postelí odbíjely sedmou.

59

V oblastech nad padesátou rovnoběžkou hustě sněžilo a vysoké čelo severní polokoule od východní Kanady přes Island a Skotsko po Skandinávii pokryla bílá čepice. Sníh padal i ve švédském Grisslehamnu a vločky dopadaly na mořskou hladinu, když do přístavu vplouval trajekt s rakví na palubě.

Přepravní agent sehnal zřízencům pohřebního ústavu vozík a pomohl jim rakev naložit a vytlačit ji po rampě na korbu přistaveného náklaďáku.

Dortlichův otec zemřel bez přímých příbuzných a ve své poslední vůli jasně vyjádřil svou touhu spočinout v půdě rodné země. Odborový svaz námořních a poříčních dělníků v Klaipedě se pak postaral, aby bylo přání zesnulého splněno.

Průvod, který mířil k hřbitovní bráně, sestával z černě natřené dodávky, šesti zřízenců pohřebního ústavu včetně majitele a osobního automobilu se dvěma vzdálenými příbuznými.

Ne že by se na starého pana Dortlicha úplně zapomnělo, ale většina jeho přátel z mládí již nežila a rodina téměř vymřela. On sám, prostřední ze tří synů, byl odmalička individualista a nadšení pro Říjnovou revoluci jej rodině ještě více odcizilo a nakonec přivedlo do Sovětského svazu. Syn stavitele lodí prožil život obyčejného námořníka. Podivné jsou cesty osudu, shodli se oba příbuzní, když kráčeli za rakví.

Hrobka Dortlichovy rodiny je postavena z šedivé žuly. Nad vstupem je vytesán kříž a úzká okna galerie vkusně zdobí barevné sklo, jehož nepravidelné kousky netvoří figurální obrazy.

Hlídač hřbitova, velmi svědomitý muž, zametl sníh z cestičky k hrobce i ze schodů přede dveřmi. Těžký železný klíč ho přes palčáky studil a musel zrezavělý zámek odemykat oběma rukama, než konečně se skřípěním povolil. Zřízenci pohřebního ústavu otevřeli dvoukřídlé dveře a vnesli rakev do mauzolea. Příbuzní špitali něco o znaku komunistického odborového svazu na víku, který se podle nich do hrobky vůbec nehodil.

„Pokládejte to za bratrské rozloučení těch, kteří jej znali nejlépe," poradil jim majitel pohřebního ústavu a odkašlal si do rukavice. Na komunistu hodně přepychová rakev, pomyslel si a začal uvažovat o režijní přirážce.

Hlídač hřbitova vytáhl z kapsy tubu grafitového mazadla a vyznačil jím na podlaze několik čar, po nichž rakev snáze vklouzne bokem napřed do vyhrazeného výklenku. Nosiči mu byli vděční, protože museli rakev strkat jen z jedné strany a nemohli ji nadzvednout.

Smuteční hosté se rozpačitě rozhlíželi jeden po druhém. K modlitbě se nikdo neodhodlal, a tak po chvíli vyšli z hrobky a zamířili vánicí ke svým autům.

Dortlichův otec leží na lůžku z cenných obrazů a srdce mu pomalu tuhne v ledovou hroudu.

Roční doby se střídají s železnou pravidelností. Ze štěrkem vysypaných cestiček mezi hroby pronikají do mauzolea tiché hlasy a občas i úponek révy. Barevná sklíčka v oknech blednou a hromadí se na nich prach. Padá listí ze stromů a po něm sníh a pak se všechno opakuje. Obrazy, jejichž obličeje si Hannibal Lecter tak dobře pamatuje, leží srolovány pod práchnivějícím tělem jako svitky paměti.

60

Klidným ranním vzduchem se pomalu snášejí k zemi nadýchané sněhové vločky a jako peříčka dopadají na parapety obchodu s potřebami pro lovce a vycpavače zvířat na břehu řeky Lievre v kanadské provincii Quebec.

Nadýchané vločky lehké jako pírka padají i do vlasů Hannibala Lectera, který míří stezkou mezi stromy ke srubu. Obchod má otevřeno. Z rádia v zadní místnosti zní kanadská hymna před zahájením hokejového střetnutí. Na stěnách visí preparované hlavy trofejní zvěře. Čestné místo na samém vrcholu zaujímá mohutný los a pod ním jsou jako na výjevu ze Sixtinské kaple seřazeni polární liška a bělokur, srnec s unylýma očima, rys a divoká kočka.

Na pultě čekají na zákazníka vystavené umělé oči roztříděné do přihrádek. Hannibal odkládá batoh a prohrabává oči prstem, až nachází ty nejsvětleji modré, určené bezpochyby pro vycpaného huskyho, miláčka rodiny. Vytahuje je z přihrádky a klade je vedle sebe na pult.

Přichází majitel obchodu. Bronys Grentz má plnovous prokvetlý stříbrem stejně jako vlasy na spáncích.

„Jo? Přejete si?“

Hannibal na něj chvíli beze slova hledí, pak se sklání k přihrádkám a vytahuje dvojici očí stejné barvy, jako má Grentz.

„O co jde?“ vyzvídá majitel.

„Přišel jsem si pro hlavu,“ odpovídá Hannibal.

„Pro kterou? Máte lístek?“

„Tam na té zdi ji nevidím.“

„Možná ji mám vzadu.“

Hannibal nemá lístek, ale návrh: „Můžu jít s vámi? Ukážu vám ji.“

Bere s sebou batoh, do něhož si uložil šaty na převlečení, sekáček na maso a gumovou zástěru označenou *Majetek MC Johnse Hopkinse.*

Bylo docela zajímavé porovnat Grentzův adresář a doručenou poštu se seznamem hledaných válečných zločinců, sestaveným po válce Spojenci. Grentz udržoval čilý písemný styk s mnoha hledanými esesáky v Kanadě a Paraguayi a s několika ve Spojených státech. Hannibal si dokumenty prostudoval v klidu během jízdy vlakem – za peníze z Grentzovy příruční pokladny si dopřál pohodlí soukromého lůžkového kupé.

Zpáteční cestu do Baltimore přerušil v Montrealu, kde zašel na hlavní poštu a poslal Grentzovu hlavu jednomu z jeho korespondenčních přátel, přičemž jako odesílatele uvedl adresu jiného.

Vztek na Grentze už ho vnitřně netrhal a netrápil, ostatně ani vztek na kohokoliv jiného, nemučily ho zlé sny. Vyrazil si prostě na dovolenou a před lyžováním dal přednost zabití posledního zločince.

Lůžkový vůz rachotil po kolejích na jih směrem ke Spojeným státům, prostorné kupé dokonale odpruženo a příjemně vytopeno. Jaký rozdíl oproti cestám vlakem v Litvě, jak si je pamatoval z dětství.

Příští noc stráví v New Yorku. Ubytuje se na Grentzovy náklady v hotelu Carlyle a zajde si do divadla. Měl lístky na *Vytoč V jako vražda* a na *Piknik.* Rozhodl se pro *Piknik*, protože vraždy na jevišti pokládal za nepřesvědčivé.

Amerika ho fascinovala. Takový přebytek tepelné a elektrické energie! Tak obrovská auta! V obličejích Američanů, otevřených, ovšem nikoli nevinných, se tak snadno čte! Až nastane vhodná chvíle, využije svého postavení mecenáše umění a vymůže si

vstup do zákulisí, odkud bude moci sledovat obecenstvo, uchvácené tváře nasvícené reflektory z jeviště, a číst a číst a číst.

Snesla se tma a číšník z jídelního vozu mu přinesl na stolek svíčku. Pohyb vlaku rozechvíval hladinu krvavě červeného klaretu ve skleničce. Během noci se probudil jen jednou, když v jedné stanici železniční dělníci odstraňovali námrazu z podvozku horkou párou z hadice. Vítr strhával oblaka páry a hnal je kolem okna jeho kupé. Pak se vlak s lehkým škubnutím znovu rozjel směrem k Americe. Světla nádraží pomalu odplouvala do noci. Pára za okny zmizela a Hannibal viděl hvězdy.

Poděkování

Mé díky patří kriminalistické brigádě pařížské policie, jejíž příslušníci mě uvedli do světa na nábřeží Zlatníků a podělili se se mnou o své trýznivé znalosti i vynikající oběd.

Paní Murasaki je jmenovkyní Murasaki Šikibu,[9] která napsala vůbec první velký světový román *Příběh prince Gendžiho.* Naše paní Murasaki cituje Ono no Komači a v hlavě jí zní báseň od Josano Akiko. Její rozloučení s Hannibalem pochází z *Příběhu prince Gendžiho.* Za velkou pomoc s literárními a hudebními prameny děkuji paní Noriko Mijamoto.

Jak vidíte, vypůjčil jsem si psa S. T. Coleridge.[10]

Za lepší pochopení života ve Francii za německé okupace a v poválečném období vděčím knihám *Marianne v řetězech* od Roberta Gildea, *Paříž po osvobození, 1944-1949* od Antonyho Beevora a Artemis Cooperové a *Znásilnění Evropy* od Lynn H. Nicholasové. Pomohly mi rovněž pozoruhodné dopisy, které psala Susan Mary Alsopová Mariettě Treeové, shromážděné ve sbírce *Mariette z Paříže, 1945-1960.*

Ale ze všech nejvíce patří můj dík Pace Barnesové za její neutuchající podporu, za její lásku a trpělivost.

– T.H.

---

[9] *Japonská spisovatelka, básnířka a dvorní dáma; žila přibližně v letech 973-1020. (Pozn. překl.)*

[10] *Samuel Taylor Coleridge, anglický romantický básník žijící na přelomu 18. a 19. století; ve zlých snech jej často trápily nepříjemné zážitky z dětství a celý život trpěl závislostí na opiu. (Pozn. překl.)*